5388 t. 3.

1.

Czechy, Słowacja; Łużyce

Kart 90

F. Stan. Kodyma: Naučeni o žiwlech, jejich mo:
ci a wlastnostech Dil I (male encyklop. nauk
dil VIII) Praha 1849. 8°. st. 343. 1 f 8 (matice čes)

Obrazy dějin českych od Vac. Hanky. Druhe
vydani. Praha (V. Hess) 1850. 12°. st. 238. ~~24 kr~~
str. 292. (z 12 litograf.) 30 kr.

Stručny dějepis Rakousky, pro mladež vzdě:
lal L. Neumann. W Hradci Kralowe 1849
(J. H. Pospišil) 12°. st. 198. 15 kr.

Jan Žižka z Trocnowa; obrazy a nakresy z wě:
ku husitskych sestawene od J. S. Praha
(Bedřich Hyblo) 1849. 8°. z ryc. str. 104. 12 kr.

~~[illegible]~~

Narodopisny přehled kralowstwi českeho r. 1850
sestawil Jos. Jireček. Praha (Riwnač) 1850.
4°. str. 24. 20 kr. do tego nalezy:

w Čechach 2722174 Čechow, 1,599275 niemców
wsi czeskich 5849 niemieckich 2977, miesza:
nych 94. podług spisu r. 1846 (Jireček)

Mapa kralowstwi českeho wydal J. Jireček
ryl Frant Schönfeldel. Praha 1850 fol.
z kolorow. rozdziału języka 1 f 50 kr.

Jedowate rostliny w Čechach na Morawě, w Slezsku
a na Slowensku, od K. Amerlinga Praha
(W. Merklas) 1850. IV Svazki (26 rycin illumin)
1 f. 20 kr.

Rozpomjenky na rok. 1849. V Levoči (u Jana
Werthmüllera) 12°. (poezyje)

Pravopis česky dle ustrojnosti česKeho jazy:
ka sestavil J. S. Tomiček. Praha 1850
(Calve) 8°. st. 52. 12 kr

Česko-německy Slovnik od Jos. Franty-Šumavs:
keho Sv. Praha 1850 (Boh. Haase) 8°.
(zeszyt po 8 ark = 40 kr)

Karas J. M.: Deutsch-böhmisches und böhmisch
deutsches Handwörterbuch enthaldend die bei
den Amtshandlungen nöthigen Wörter. Prag
(Haase) 1850. 8°. 3¼ Bog. 20 kr. liche.

Cizojazyčny Abecednik čili vysvětleni nezna:
mych slov, vyňato z polabsKeho Slovana
V Hradci Kralove (J. H. Pospišil) 1849.

Slownik pro čtenaře nowin, w němž se wyswětlu:
ji slowa ciziho puwodu; složil M. F. Klacel.
Brno (Karl Winiker) 1849. 8°. st. 166. 30 kr.

Kapesni slovniček novinařsky a konversačni sepsal
Rittersberg. Praha (Pospišil) 1850 1851 zeszyt 18 à 15 kr.
16°. (wiele o Sławianszczyznie)

Zeměʒpytná mapa Morawy a Slezka, vydaná od Porady učitelské v pražské Budči. Praha 1851 (ſtaloryt) 12 kr.

Rakouské mocnářſtwí podle hornin (mapa zeměʒpytná) vydaná od Porady učit. Praha 1851. 4º illum. 16 kr.

Briefe des Johann Huſs geſchrieben zu Koſtnitz 1414 und 1415 mit Anmerkungen von Ferd. B. Mikowec. Leipzig (T. O. Weigel) 1850. 8º (3½ ark) 27 kr.

Bambas W. F. Das Sprachgeheimniſs, enthüllt und praktisch dargethan. Als Prospect zu einer allgemeinen Genesis der Sprachen. Prag (Haaſe) 1849. 8º ſt. 51.

Mapa zeměʒpytecká Čech od Dr. K. Amerlinga. Praha (F. Řiwnáč) 1850. fol. 50 kr. a 40 kr. (objasnienia i text w piśmie: Posel z Budče časopis pro učitele, red. Jos. Řehák. Praha 1850. III Ročník)

Obraz ſw. Cyrilla a Methoda dle ſoch mramorových v kostele Teynském. Praha (Fr. Šír Lithograph, Bunte Gaſſe No. 85) 1850. 4º 1 kr. color. 2 kr.

Odměna pilnoſti (S. Ludmila i Sv. Wacław) Praha Fr. Šír) rycina 1850. 4º 1 kr. color. 2 kr. podlug rysunku Hellicha.

Hudební nazwosloví čili pojmenování žeſtových (plechových) hudebních naſtrojů a některých dílů jejich, ſeſtavil Vacl. Fr. Červený. V Hradci Kralové (Jan Hoſtivít Pospíšil) 1850. 8º ſt. 8.

Kurzgefaſste deutsch-böhmische Wörtersammlung aus dem Gebiethe der Elementar-Physik und reinen Mathematik, von M. S. Brünn 1850.

Sbírka pověſtí morawských a sleſských, sebral M. Mikšíček. Druhé wydání. W Holomouci 1851 (Eduard Hölzl). 8º z dřevoryt. 30 kr.

Wesele powídky pro ukrácení čaſu při wečerních schůzkách. Praha 1850 (Bedr. Stýbl) 8º ſt. 191. 12 kr.

Česko-německý ſlovník od Josefa Franty-Šumavského. Praha 1850 (Haaſe) 8º 10 ſeſ. po 8 ark a 40 kr.

H. J. Hanuše: Naſtin logiky na základě metafyſickém. Praha 1850. Calve 8º ſt. 112. 1 fl.

Lučba od Dr. Karla Amerlinga. Praha 1850 (tisk. arcibisk. knihtiskarny) 8o Sesz 1-8 z dřeworyt. 3f.

Přehled knížat a markrabat i jiných nejvyšších dustojniku zemskych v margrabstvi moravskem; sestavil Antonin Boček Brno (Winiker) fol. kart 8. 30kr.

Děje Kralowstwi českeho nowě sepsane od W. Wladiwoje Tomka. Praha 1850. (Řivnac) Sešyt I & II. 1f. 20.

Život sv. Ivana kralevice horvatskeho, poustenika a patrona českeho, od Vac. Krolmusa. Praha (Spurny) 1850. 8o str. 36.

Svjatij Kyrill i Methodij apostoli Slovjan požalovani Jeho Veličestvom Imperatorom Ferdinandom Tynskomu soboru v Praze (napis cyryl.) – St. Cyrillus und Methudius Apostel der Slaven (napis niemieck.) – (podlug statuy Maxa rycina na stali przez Konr. Wiesnera) Praga (Řivnač) 1850 fol. 3fl Cm.

Obraz Sv. Ludmily (podlug statui Maxa rytowat na stali Konr. Wiesner) fol. 1850 - 1f.30kr.

Statistisch-topographisches Compendium der neuen politischen Eintheilung des Königreichs Böhmen in alphabetisch tabellarischer Form von C. Hennig und F. Tempsky. Prag (Calve) 1850. 8o Hft I-V à 40kr. (z napisy imionami czeskiemi)

Ferina Lišak. Lipsk 1848. 8o str 283 (z 12 rycin) (Reinike Fuchs)

Walka s Tatary; baseň epicka w desiti zpěvich od Adolfa Jos. Wlčka. Praha 1850 (Pospišil) 8o str. 457. 1f.12kr.

Pisně a balady z valky Uherske od Vinc. Furcha. Praha (Spurny) 1850. 16o.

Pravopis slovensky s kratkou mluvnici, sestavil Dr. O. Radlinsky. V Štavnici 1850. 20kr.

Grammatika linguae slovenicae collatae cum proxime cognata bohemica. edita a Hattala (12 ark) 1f.6kr.

Tomiček Joh. Slav. Lehrbuch der böhmischen Sprache für Deutsche. Prag (Calve) 1850.

Lučebni zakladové hospodařstvi a řemeslnictvi, ku prospěchu čekatelu narodnich škol, od Dra Karla Amerlinga. Lučba mineralni. V Praze (tiskem arcibisk. kniht.) 1851. 8o str. XXIII. 505-580. (8 sešytów) 3f 2

Stručny dějepis země moravske, sepsal Jan Kypta Jindřichoo Hradec (Landfras) 1851 - 10kr.

Děje mocnařstvi rakauskeho sepsal V. Vl. Tomek. Druhe vydani Praha 1851 (Calve) 8o str 248. 52kr. (dor. 1850)

Děje mocnařstvi rakauskeho sepsal V. Vl. Tomek. Druhe školni vydani Praha 1851. (Calve) 8o str. 224. 40kr.

Dějepis španělske inquisice sestaven od A. Žaluda Praha (tisk. Jeřabek) 1850. 12o Dil I str. 128. 15kr. Dil II 1850 str 229. 16kr.

Poustevnik Petr aneb proni Křižovnicka valka l. 1095 – 1099. Praha (Spurny) 1851. 8o str. 28 2kr.

Život sv. Ludmily patronky česke Praha 1850. 8o str. 84 (autor Pešina)

Kratka mluvnice slovenska sestavil Leop. Boček Skalica (Skarnicl) 1851. 12o str. 68.

Počatky ve čtení. Čaſtka I od Jos. Bačkory. Vydaní čtvrté. Praha (Řivnač) 1852. 8º. ſt. 66.

Zeměpis mocnařství rakouského s dějepisným přídavkem vzděl. K. V. Zap. Praha 1852 (Pospíšil) 8º. ſt. 235. 36 Kr. Tož ſamo tamže (Vydaní školní) 12º. ſt. 147. 22 Kr.

Erdbeschreibung des Kaiserthums Österreich mit einem historischen Anhange von K. W. Zapp. Prag (Pospíšil) 1852. 8. ſt. 294. 45 Kr.

Dodavní svazek ku všeobecnému zeměpisu od K. W. Zapa obsahující Rejestřík a doplňky. Praha 1850.

Sbírka písní slovanských s napěvy Svazek I Seš. 1–5. Brno (Bušák) 1851. [illegible] Kr. (rôzno-slawianska)

Čítanka malých od K. Winařického. Praha 1850. 8º. ſtr. 70 bez obr. 12 Kr. s obrazk. 24 Kr. (Pospíšil)

Mapa korunní země Morava a Slezsko Brno (Bušák) 1850. fol. 30 Kr.

Juridisch-politische Terminologie für die slavischen Sprachen Oesterreichs. Deutsch-böhmische Separat-Ausgabe. Wien (Hof und Staatsdruckerei) 1850. 8º. ſt. 263.

Polehradski F. R. J. (Řezač): Nový obraz zemí českoslovanských. Praha 1850 Třetí vydaní (pěrvé 1848 druhé 1850: Obraz)

Kancional, to jest kniha žalmů i písní duchovních od rozličných mužů božích bratří českých. V Hiršberku u Sam. Landolta. Ve Vratislavě (nakl. Korn) 1850.

Dějiny narodu českého v Čechách a v Moravě vypravuje Frant. Palacky. Praha (Calve) 1850. Díl I čaſtka 1. 2. Díl II. Díl III č. 1. (od 1403–1424) č. 2 (1424–1439) à 2 f

Vymožení Rudolfowa majestatu od stavů českých r. 1609, z puvodních pramenů seſtavil J. Maly Praha 1850 (exped Věſtníka)

Kniha modlitební pro katolické paní a panny dle B. Oppelta od Vend. Duška. Druhé vydaní. Praha 1850. 12º. ſt. 283 36 Kr.

Karla Vlad. Zapa Všeobecný zeměpis. Dílu II sv. I Praha 1850 (Matice) 8º. 45 Kr. D. II sv. II 1850. Svazek III [illegible] 10 Kr.

Zpěvník pro mládež českoslovanskou složen od Kn. Pant. Neumanna Svazek I ſt. 97. 4º. s napěvy. 24 Kr.

Myjava báseň ve čtyrech zpěvích od Jana Pro-kana. Ve Skalici 1851 (v tiskarně synů Škarniclových.) 8º.

Písně slovanské. Ve Skalici 1850.

Žehry; básně a dvě řeči od Jonaše Zaborského. Víděň (Mechitarist) 16º. ſt. 224. 20 Kr.

Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae Opus posthumum Antonii Boček edidit J. Chytil. Tomus V (ab a. 1294–1306) Brunae (typ. Cas. Winiker) 4º. pag 300 Index p. 200. VI

Tarantas; pocestni dojmy sepsane od hraběte V. A. Sollohuba, z ruštiny přeložil K. Štefan. V Hradci Kralove 1853 (Jan Hl. Pospišil) 12° str. 211. 24 Kr. Km

Morawske narodni pisne s napěvy; sebrane od F. S(ušila) Brno (Karl Winiker) 1853. 8° Svaz. I. II. III (18 ark) po 45 Kr. Km.

Zavedeni k lučebnictvi pro hospodaře, řemeslniky, podle J. A. Stöckhardta podal F. S. Kodym Praha 1853. 8° str. 434 2 f 15 Kr. (Jan Pospišil) (z slovnikiem chemicznym)

Německo-česky slovnik vědeckeho nazvoslovi pro gymnasia a realne školy; Od Komise k ustanoveni vědeckeho nazvoslovi — Deutsch-böhmische wissenschaftliche Terminologie. Praha 1853 (Calve) 8° str. 324. 2 f. 24 Kr.

Pruvodce po Praze; sepsal K. Vl. Zap. Praha 1848 (Bedr. Kretmar) 8° str. 334 z planem 48 Kr. opr. 1 f Km

Staroitalia slavjanska aneb objevy a dukazy živlu slavskych sepsal Jan Kollar Viden 1853. (c. k. tisk.) 4° str. XXVII. 884 z 34 tabl. 15 f Km.

Tvary měřicke a sestrojeni jich pomoci kružidla a pravidka (Měřickeho rysovani kniha I) sestavil Petr Muzak. Praha 1853 (1 bark) 1 f. 40 Kr. Pränum. Ldpr. 2 f 45 Kr. 4° (Lumanzrnishmy)

Obrazy starožitnych staveb v Čechach vyd. Ant Schmitt. Praha 1853. (V. Ryba) T. I No 1–12 3 f 30 Kr. (rytiny architekt.) Každy obraz po 15 Kr.

Geschichte des Theaters in Mähren und Oestr. Schlesien von Ch. d'Elvert. Brünn 1852 (Rohrer) 8° str. 176. 50 Kr.

Novy evangelicky Kalendař na r. 1853 s šematismem evangelickych cirkvi v Rakouske tiši vydaren od Jozefa Ružičky. Ročnik IV Praha (Vincenc Zaseka zuffhandl.) 1853. 8° 25 Kr. z 1 rytins

Nerostopis od J. L. Jindřichov Hradec 1852 (Al. Jos. Landfrass) 8° 1 fl

Počatkove nerostopisu od Jana Krejčiho. Praha 1851 (Calve) dv. I. 52 Kr.

Начала русскаго языка Počatky ruskeho jazyka od V. Hanky. Praha (tisk B. Haase Gottl. Sohn) 1849 část theoretická 8° str. 60 15 Kr. u vydi w Kfisg. 20 Kr část praktická 1849. 8°

Tomek W. Wladiwoj: Děje Kralowstwi českeho, nowě sepsane Praha (Riwnatz) 1849. Sešit I str 216 Seš. II 1 f. 20. Kr. 12°

Početi roku 1620 a sledi jeho čili řaděni Jesuitu w Čechach a na Morawě od Ant. Wysokomytskeho. Litomyšle 1849 (tisk K. W. Medau) 8° 1 f. 15 Kr.

Bačkora Štěp. Lant z domowa po wlasti Praha (W. Hesse) 1849. 8° z obrazky. 24 Kr

Labyrint swěta a raj srdce (po šeste tlač.) od J. A. Komenskeho. Hradec Kralowy (Pospišil J. Hl.) 1849. 8° str. 286. 30 Kr.

O české historii Františka Palackeho, z ruskeho Vasilia Jelagina přeložil K. (Otištěno z Česko-bratrskeho Hlasatele) Praha (tisk J. Spurneho) 1849. 8° str. 63. 10 Kr.

Žiwot cisaře Karla IV wzdelan dle Martina Pelcla. Praha (tisk B. Haase) 1849. 8° str. 72 z obrazk. 8 Kr.

Žiwot sw. Wojtěcha biskupa a mučennika sepsal Wacl. Štulc. (Wyňato z Blahowěsta r. 1849) Praha (Gottl. Sohn) 1849. 8° str. 96. 8 Kr

O spisownej češtině; odewřeny list uzozemskeho linguisty Čechoslowanowi. W Bonně, w komisi u Ad. Markusa 1849. (Schleicher)

Jos. Jireček: Mappa Čech Praha 1849 (z pojiatem etnografii – najlepsza) 2 fl Km.

Česko-bratrsky Kalender na r. 1850. od Jos Ružičky Ročnik I Praha 1850. z obrazem Komenskeho 25 Kr.

Obraz květeny, navod k poznani přirozenych řadu rostlin od Jana Krejčiho. Praha (nakl. Pospišil) 1852. 8º. st. 216 z 48 dřevoryt. 48 kr. CM na welin 1 f 20 kr.

Krakowiaky, polske narodni zpěvky původne i v českem překladu od V. Hanky. Druhe vydani s napěvy. Praha 1851. v 24º. str. 132 i 3 tabl. nut 20 kr.

Pisně narodni v Čechach, sebral Karel Jar. Erben. Druhe rozmnožene vydani. Praha (nak. Pospišil) 1852: Svazek I. st. 192. 36 kr. CM.

Rozbor filosofie Tomaše ze Štitneho od Jgnace Jana Hanuše. Praha 1852. 8º. st. LXVI. 296. (Spis Muzeum) 36 kr.

Seznam květiny česke, sepsal Filip Max. Opiz Praha 1852. 12º. st. V. 216. (Spis Museum) 40 kr. CM.

Povidky z kraje Sv. IV. Žarlivy Adam. Od Fr. Pravdy. Praha 1853 (Pospišil) 8º. st 46. 8 kr.
Povidky z kraje ... Sv. I Praha (Pospišil) 1851. 8º. st. 128. 12 kr. i 15 kr. Sv. II 1851. 8º. st. 126. 12 kr. i 15 kr.

Štěpanuv Vit uči se na kněze; povidka z kraje od Frant. Pravdy Praha 1852. (Pospišil) 8º. st. 80. 10 kr. (jest to 3. sešit Powěsti) (autor zowe se Vojtěch Hlinka)

Rukopis Kralodvorsky v puvodniem starem jazyku; vydanie jedenacte Vaceslava Hanky. Praha 1853. 16º. st. 70 (z facsymil.) 10 kr.

Ruže sionska; katolicka modlitebni kniha pro vzdělane pani a panny od Eugena K. Tupeho. Druhe vydani Praha 1852. 8º. st. 269 z 5 štalow. ryc. (Vilem Šťastny) 1 f 6

Slavy dcera od Jana Kollara. Vydani čtvrte rozmnožene. Viden 1852. 8º. 1 f. 40 kr.

Sešyt I st. 48 (A–Beraca) tisk Pospišila; prenumerata na cale dielo 100 ark. 7 fl CM.

Slovnik všeslovansky s přidanymi vyznamy německymi sepsal Josef Franta Šumavsky. Slavisch deutsches Wörterbuch Praga 1852 Svaz I. II (A–Bog) à 24 kr. CM v (sešyt 4 ark) (80 ark) s 1 f CM

Společensky zpěvnik česky. Třeti rozmnožene vydani. Praha 1852. (Pospišil) 8º. st. 216. 24 kr. velinp 40 kr. (vydal Picht)

Dědictví svato Janské założył pierwotnie w Pradze probosz Antonin Hanikýř założył 1833 zapisawszy na wydawanie książek tanich i pożyłecznych 1000 fl. km.

Staročeská bibliotéka pro mládež po vyšším vzdělání bažící, vydává Jan Vacl. Rozum Praha 1853 (Rohlíček) 16º No 1–5. No 1 Cato tłom Komenského 4 kr. No 2. Isokrates tłom. r. 1511. 6 kr. – No 3 Cicero tłom Jelenia 6 kr. – No 4 Cicero o przyjaźni tłom Jelen. 14 kr. – No 5 Zlomek evangelium svatého Jana, několikterými jazyki vyložený. Praha 1853. 10 kr. km.

Stručný popis mineralií čili kamenů pro mládež, vzdělal L. Folman Praha 1853. 16º st. 40 (Pospíšil) 4 kr.

Zjevení básníků. Vyňatek z lyricko-epické básně: Nahrobní věnce básníků slovanských (Jan Kollar a F. L. Čelakowský) od J. L. Koubka. Praha (Jeřábek) 1852. 4º st. 12.

Žiwot sv. Cyrilla a Methuda, apoštolů slovanských sepsal Jos. Břetislav Neděla. Praha 1849 (Boh. Haase) 8º st. 14.

Výbor nápěvů národních písní českých ze spisu Staročeských pověstí Václava Jos. Sumlorka (Krolmusa) s průvodem fortepiana od Josefa Drahorada Praha 1852. Část I Seš. I (Neureuter) 12 kr. km.

Morava a Slezko dle nejnovějších pramenů mapa Berno 1850 (Bušák a Irrgang) royal fol.

Чешская граммматика с упражненiями, краткою хрестоматiею и словаремъ составленая по руководству Конечнего К. С. (Straškewycz) в Kiebb. Прага 1852. 8º st. 426. (Haase et Söhne)

Paběrky z dějin Kojetinských; sestavil Josef Chytil. Brno. 1851 (Karl Winiker) 8º st. 85.

Kurzgefasste Geographie von Böhmen, Mähren und Schlesien von L. Neumann Prag (Pospíšil) 1850. 12º st. 119. 2 mapy podlug nowego podziału. 10 kr.

ob. ~~Dědictwo~~ Družstwo sv. Mogora (Hermagor) w Celowcu

M. Daniele Adama z Veleslavína Práce původní Svazek I Praha 1853 (Rohlíček) 16º st. XLVIII. 290. 40 kr. (wyjdą jeszcze 2 tomiki) Jest to Część II Staročeské biblioteky.

I 4 razy po czesku powzięte od X wieku, polsk, łużyck. staroslaw. rosyjsk. serbsk.

Rozum J. V. Mrawoučení z přísloví česko-slovanských. Praha (Pospíšil) 8º st. 100. 10 kr.

Čupr Dr. F. Kratky přehled historie literatury české. Prag 1851. 8º st. 23. (dobre dlaczego?)

Janovič Štep. Slovensko-maďarský a maďarsko-slovenský slovník. Sarvas 1848 32º I Część st. 448. Madjarsko-slowack. II Część 1848 st. 413 3 fl. 12 kr. (w druk. Leopold Rethy i nakładem w Sarvas)

Popis království českého čili podrobné poznamenání všech dosawadních krajuw, panství, statkuw... a zpustlých osad mnohých w zemi české dle popisu r. 1843 w jazyku českém i německém wydal František Palacky. Praha (Calve) 1849. 8º 50 arch 2 fl.

Historia o těžkých protiwenstwích církwe české od 894 až do léta 1632 z latinského Kr. Adama Hartmanna přeložil Jan A. Komenský, doslowně očištěna ze starého wydání amsterdamského od r. 1663. W Hiršberga 1844. 8º z portr. Husa i Komenského (było zakazane) 24 kr.

Tomek W. W. Geschichte der Prager Universität. Prag 1849.

Zeměpis Čech, Morawy a Slezska od K. V. Zapa Praha 1849 (Kronberger) 8º z 2 map. st. 128. 40 kr. 3e wyd. tenże 1851. 12º 32 kr.

Stručný zeměpis Čech Morawy a Slezska od L. Neumanna. Praha (W. Hess) 1849. 12º st. 238 z mapką. 24 kr. Druhé wydání Praha (J. Pospíšil) 1850 16º st. 119. 8 kr.

Špatnego deutsch-böhm. Wörterbuch ma 21,400 wyrazów.

Nowy Obraz zemí česko-slowanských čili nowy pohled na wlast Čechu Morawanu a Slezanu od F. Ř. Lobkowického(?). Třetí wydání. Praha (Jos. Pospíšil) 1850. 8. z mapkou 12 kr. (ſt. 142) (obšírný opis o obywatelstwí jest tu i o Slowácích – dobré do etnografii)

Šumavský J. J. Myšlenky o všeslowanském písemném jazyku. Prag. (Pospíšil) 8° ſt 48. (1851) x kr. 16 kr.

Jak. Heger: Kratké navedení k těsno-čili rychlopisu pro čtyry hlawní slovanské jazyky, totiž český, polský, illyrský a ruský. Víden (Braumüller) 1849.

(brakuje mi 5.7.8.10.11 i t.d)

F Dílu III Sešit I Praha 1853. 12° ſt. 160 20 kr. (sešyt ten obejmuje antologią z obcej literatury)

Seš 8 (r. 1847) ſt. 121–240. = 15 kr. (Vetter)

Seš 11. (r. 1850) ſt. 481–583 = 15 kr. (koniec tomu II)
Ses XII. (r. 1851) ſt. 120. 8° (část III) [illegible] 15 kr.
Ses XIII. (r. 1851) ſt. 120 8. (" III.) 15 kr.
(Wacław Krolmus farař Zwikowecký w Praze)

d'Elvert Christian: Historische Literaturgeschichte von Mähren und Österreichisch-Schlesien Brünn (auf Kosten des Domestikalfonds) 8° ſt. 518.

Dudik B. Dr.: Mährens Geschichts-Quellen I Band (J. P. Cerronis Handschriften-Sammlung) Brünn (Winiker) 1850 8. ſt 29. 510.

Ohlas pravdy na „Ohlas strany dalšeho vydávania Cyrilla a Methoda" v záležitosti spisovneho jazyka slovenského, od Jana Palárika. Pešť 1852. (Lad Lukač) 8° ſt 84.

Pravopis slovenský s kratkou mluvnici, sestavil Dr. Ondřej Radlinský. Wíden 1850 (tisk Mechitarist) 8° ſt. 60.

Příspevěk k lepšímu poznání slovanského slovesa a jeho poměru ke greckému; od Jos. Fr. Šumavského. Praha 1852 (tisk Jeřabk) 8° ſt. 22. (z časop. Mus R. XXV. sv. 4)

Slovanská mluvověda. Vyňato z časopisu česk. museum 1852 (XXVI sv. 1. 2. Praha 1852 (tisk Jeřabkové) 8° ſt. 26. (Rozbior Miklošica)

Smlouvy aneb chvalitebné řeči svatební pro družbu neb držitele svadby s připojenými k tomu písněmi. V Hradci Kralové 1851 (nakl. Jan Jiří Pospíšil) 8° ſt. 126.

Společenský krasořečník český, od Dr. Boj. Pichla. Praha 1852 (nakl. Jar. Pospíšil) 12° ſt. 243 Díl II F 30 kr.
Díl I 1851. ſt. 238. 30 kr. (Pospíšil)

Staročeské pověsti, zpěvy, slavnosti, hry, obyčeje a nápěvy ohledem na bajesloví českoslovanské, sebral V. S. Sumlork (Krolmus) Část III (Sešitek 13) Praha 1851. 8° ſt. 120. 15 kr.

Vyvinování křesťanského umění a nejstarší památky jeho zvláště v Čechách; sepsal J. E. Vocel. Praha 1852 (Calve) 8° ſt. 71. 20 kr. (Z časop. mus. č. 1852 sv. 1. 2.)

Bericht über die im August und September 1851 unternommene Kunst-archäologische Bereisung Böhmens von J. Vocel. Aus dem Jännerhefte 1852 der Sitzungsberichte der philos. histor. Classe der k. Akademie d. Wissensch.) Wien 1852. 8° ſt. 23.

Topographisches Lexicon von Böhmen, ein alphabetisches Verzeichniss sämtlicher Ortschaften mit Angabe der Einwohnerzahl Prag 1852 (Gottl. Haase) 8° ſt. 498 2 ſ 30 kr.

Polyglotta Kraloivorskeho Rukopisu: vydani Vac. Hanky. Praha 1852. 16º ft 934 — ... od iſk 2 f 30 kr. Cz. I text ... ruski ſerbſki) Cz II ilir. polsk. gornoluzyck. ... noluzyc. maloruſk. krajinſki. Cz III ... ſlosk. angeiſk. niemeck. francuſki ... ga... 23 facsymil.

Liturgika čili sv. obřady neb ceremonie, dle Kippola: ... a Hamiobenovy. Ozdoby katolicke církve ... staronarodními rozmluvami objasnil Josef ... Trutet. Praha 1852 nakl Dědictví Svato: ... ského 8º ft. 930 1 f. 30 kr

Gajlac rejší domácí lekař v tobolce. v Jindř: chove Hradi 1852. (Al. Jos. Landfraſs) 24º ft. 122. 12 kr.

Počatkove rostlopisu jakožto uvod k ustanovení ... dle ... jana ... Praha 1852. Svazek II ft. 157. XIII (Calve) 1 fl. Cm. Sv. I 1851. 52 kr.

Všeslovanske počateční čtení; vydal Fr. L. Čela: kovsky Čaſtka II Z písemnictví ruskeho ... 1852 Calve 8º ft. 240 1 f 20 kr

... ka I
Slovenske ... pohlady na literaturu umenie a život; redaktor J. M. Hurban. V Ska... 1852 Díl III na rok ...

Tydennik pražske mistrovske ... Praha 1852. 4º ... Jan Bartovſky ... počátkuſka — čtvrtletní 30 kr. ... Nº 1-14.

Napěvy ke Společenskému zpěvníku českemu, vydal Frant. Martinec. Praha 1852. ... 8º ft. 120 ... kr.

Manuscript of the Queen's court translated by ... A. ... Prague 1852. 12º ft 84 ... 20 Kr.

Taschenwörterbuch der böhmischen und deutschen ... von J. Fr. Šumavſky. Prag 1853 Haaſe. I Thl Deutsch-böhmisch 16º ft 578 1 f. 30 kr.

Umění hospodářske ve všech odvětvích orby a cho: vani dobytka, ſeſtavil Ferd. Hamm Praha 1853. (... Tree) 8º ft. 490 2 52 rytin. 1 f 40 kr.

Zelinka Jos: Vypsaní živočichuw ... Praha (Kronberger) 1849. 8º ft. 416 mit 300 Holzſchnitt.)

Česko-německy a německo-česky Slovnik řemeslnicky sestaven od Fr. Špatneho svazek I ševcovske řemes: lo. Praha (Kronberger) 1849. 2º ft. 54. 5 kr.

Život Jana Žižky z Trocnowa slowut. ... vudce ... bratří ... Jindř. Jeřevelský. Holomauc (Hölzl) 1850. 8º ft. 74. 12 kr.

Šnahta Dominik Al: Kratka mluwnice jazyka polskeho pro Čechy ... rozmnožene wydaní. Praha ... Heſs 1850. 8º ft. 138. 20 kr

... měsíc ... rok ... nowy ... rok ... (u Franc. Skarpid)
Djel I sv. 1.2.3.4

Z. Wo[illegible] [illegible] wydawane [illegible] [illegible] wato: [illegible] kterí [illegible] spiewan [illegible] Kor[illegible] [illegible] Praze. Praha arcib. tisk. 1848. I. i II. [illegible]

Historia o [illegible] Karlovi IV králi českém sepsaná od Pr. Prokopa ... z [illegible] [illegible] ... Václava Hanky. Praha 1816. 8° 78 str.

Tomíček J. ... Česká mluvnice nowě vydána Praha (Calve) 850.

[illegible] Dienter, Beilage [illegible] Allgem. Zeitung 1840 [illegible]

Über den ungrisch... [illegible] Literatur [illegible] ... Prag 1842.

Hankovy písně. S polským překladem. Páté vydání 1851. Praha. 30 kr.

Sebrané spisy Prokopa Chocholouška Díl I sešit 1. Praha 1851. 16° str. 40 à 8 kr.

[illegible] [illegible] zemí české a moravské: Sv. Ludmila Václav, Vojtěch, Vít Jan Nep. Prokop Methoda Cyril (kolo u knyza [illegible]) [illegible] Jos. Hellicha Praha 1853 vydal Frant. Šír ([illegible] ulici No. 85) fol. [illegible] [illegible]

Geschichte und Beschreibung der Prager Universitätsbibliothek von Jos. A. Hanslik Prag 1851. 8° str. 633. (Rohlíček)

Krakowiaky [illegible] polské i v českém překladu [illegible] II vyd. Praha 1851 24° str. 132

Jaroslava Puchmíra Pravopis rusko-český 20 kr. [illegible] opravené [illegible]. Praha 851.

Mladá matka podle F. A. v. Ammona vzděl. J. H. Kodym Praha 1852.

Tomáše ze Štítného knížky šestery o obecných věcech křesťanských. 12 kr. Vyd. od univ. [illegible] Praha 1852 8. str. XXVI 354. [illegible]

Geschichte der Prager Universität von W. W. Tomek. Prag 1849.

Dudík: J. P. Cerroni's Handschriftensammlung I. Theil der historischen [illegible] Brünn 1850. 8° str. XXIX. 510 (opis 126 rękopisów Cerroniego ręką a 353 innych pisanych)

Slavomil Čekanovič Intibus: Stav a děje národův na zemi uherské bydlících. Praha 1851. 8° str. 124 (dzieje Słowaków aż do czasów bitwy Bretyslawskiej czyli do czasów Arpadowych) Tylko tom I 70 kr ma wyjść w 4 tomach. [illegible] o nabytí koruny [illegible]

Tomek: Snah. domu ra Kounského o nabytí koruny [illegible] v XV století (Časop. Č. mus. 851

Doplňující část Jungmannovy Historie [illegible] Praha 1851. Str. VI Životopis [illegible] spisovatele od [illegible] Tomka str. 527–[illegible] [illegible]. Popis vše[illegible] spisovatelův českých z krátkými životopisy a [illegible] označenim titulu [illegible] str. 527–659. [illegible] Rejestřík Popis spisovatelův [illegible] [illegible]-[illegible] de titulu [illegible] str. 672–[illegible] [illegible] [illegible])

O pisarzach słowackich w [illegible] Slovenské Lo[illegible] Hubana 1847 i 851.

Maun: List o literat. jihoslovanské (w piśmie [illegible] Večera 1851)

Muzeum czeskie z[a]łożone: 1822 towarzystwo tegoż Muzeum powstało, wiino główny początek Kasprowi hr. Sternberg

Hillauer: Grabstätten und Denkmähler der Landesfürsten Böhmens. Prag 1830.

Archeologicke listy, vydavane od Musejniho archeologickeho sboru. Praha 1852 fol. (Druk Haase & Söhne) Zeszyt I: a) Starożytne szpinki b. Bizantyjski Kości[?] w Swatym Jakube c. Pult w klasztorze Ossreckem (z textem) 40 kr.

Bibliografie prvotisku[v] českych od 1468 až do 1526 od V. Hanky Praha 1853 tisk Kat. Jeřabkove. 8vo ht. 66 i 5 tabl. lit. wyjątek Časop. česk. museum XXVI Roč. 1852) 1 f[l]. [c]m.

Česka čitaci kniha pro nižši třidy gymnasialni sestavil Dr. F. L. Čelakovsky Dil I Praha 1852 (Calve - Tempsky) 8vo ht. 256 [1 ed. 40 kr.] 32 kr. – Dil II Praha 1852. ht. 280 (pro I. a 2 gymn. třidu) [illegible]

Česka čitaci kniha pro třidy vyšši ho gymnasium. Druhe vydani - Praha 1852 (Calve.) 8° ht. 604. 1 f[l]. [c]m. 8 kr. (1 ed. [illegible] 18 kr.)

Česka mluvnice nove vzdelana od J. Sl. Tomička. III Vydani Praha 1853. (Calve) 8° ht. 229. 1 fl.

Druha sbirka lekařske terminologie (Přiloha k Časopisu č. Mus. 1851 – sebral Dr. Čejka) Praha 1851 tisk. Jeřabkove 8° [illegible] 51. (Časop. mus. 1851. zeszyt III ht. 1-24 zeszyt IV ht. 25-51)

Prvni sbirka v Časop. č. M. 1848. T. II. Zesz. 3.

Třeti sbirka. Časop. 1853. Zeszyt. IV. 3. ht. 74.

Fauna čili zviřena česka I Popsani ssavcu, ptaku, plazu, obojživelniku a ryb všech jenž zemi českou obyvaji od Karla Amerlinga. Praha 1852. 12° (tisk Bedřicha Rohlička) [illegible] ht. 220

Fr. Al. Heber: Mährens Burgen und ihre Sagen Prag 1849 Heft 1-9.

Fr. Al. Heber: Böhmens Burgen [illegible] 1843 – 1853 [illegible] 1 – 6 [illegible] do III Bd. zeszyt 6. wydał [illegible] dalej [illegible]

Böhmens Burgen. Vesten und Bergschlösser fortgesezt von F. A. Maloch VII Bd. 7-10 Heft. Prag (Medau) 1850-1853.

Kratky přehled historie literatury česke od Dra Fr. Čupra. Praha 1851. 8° ht. 23 (z programu [illegible])

Pamatky archeologicke a mistopisne vydavane od archeologickeho sboru česke[ho] musea [illegible] redaktor Karel Vladisl. [illegible] Prof. [illegible] Real-schule in Prag 1853 [illegible] w 4 zeszytach [illegible]

Dějiny narodu českeho [illegible] od Palackeho Praha 1848. 1851. [illegible] D. I C. 1 f 30 kr. D. III C. 1 2 f. D. III C. 2. 2 f.

[illegible] Praha 1851. [illegible] 30 kr. Praha 1849

J. Amosa Komenskeho Didaktika. Navrženi o obnoveni škol a narodovi. [illegible] 40 kr. Praha 1849.

F. J. Kodyma [illegible] Praha 1846. 8° [illegible] moci a vlastnostech.

Abrahama Horova [illegible] 1855 [illegible] 1 f 30 kr [illegible] nosti [illegible] 1852. 2°. 2 f.

(Deiny) d. Štura O narod[ech] [illegible] Praha 1853. 8° 40 kr. slovan[ských] [illegible] Biblioteka novočeska No. XVI (Wydanie [illegible]) [illegible] 10 kr.

Přirodněna česka. Popsani všech nerostů, kamenu, rostlina živočichu českou zem obyvajicich. Dil II Zeměna česka. 8vo K. Amerlinga. Praha 1851. 16° ht. 9[illegible] 24 kr.

Přirodněna česka... Dil IV Zviřena česka. Praha 1851. 16° ht. 64. 16 kr (Tom II. III [illegible])

Kviti z cizich luhu. Sbirka kratkych povidek zabavnych přeložených z rozličných jazyku od B. Maleho. Praha 1853. vaz. (Pospišil) ft. 72. 10 kr. (Try okrsty narrata Krolowej nowe baty Andersona) I. 10 kr. II. 10 kr.

Kytice z pověsti narodnich od Karla Jar. Erbena. Praha 1853 (Pospišil) 16⁰ ft. 149. 24 kr.

Cesta do svateho Řima a po Italii kterouž r. 1846 konal P. Pavel Frey. Praha 1852. 8⁰ ft. 298 z mappu i spin litogr. (Naklad Dědictvi svatojanského) 1 f. 12 kr.

Kapesni slovnik polsko-česky a česko-polsky vzdělal kos Boleslav Podstransky 1852 (Hess) Dil I (polsko-česky — Kratka mluvnička polsko-česka — O sjednoceni řeči česko-polske) 16⁰ ft. 477. 40. 1 f. 50 kr.

Frant. Lad. Čelakovsky, životopisem nastin od J. Maleho s rytinou. Praha 1853 (nakl. Bedřich Kohliček) 8⁰ ft 20.

Kopřivy od Frant. Sušila... Praha 1853. 16⁰ ft 162 (Sklad Kateřiny Jeřabkove) 24 kr.

Kralodvorsky Rukopis. Přispěvek k česke literarni historii sepsal Vaclav Nebeski (z Časop. česk. Mus.) Praha 1853 (Jeřabek) 8⁰ ft 193

Povidky z kraje od Františka Pravdy (Pospišil) Sv. V. (Ornamentik — Prašatko) Praha 1853 16⁰ ft. 120. 18 kr.

Přichod slova Paně od Vychodu na Zapad z Jerusalema na levy Hradec nad Vltavou do Čech... Vaclav Krolmus. Praha 1853 (Špurny) 8⁰ ft. 80. 24 kr. Cm.

Přispěvek k slovanskemu jazykozpytu od Josefa Franta Šumavskeho Praha 1853. 8 ft 16 (z Časop. mus. česk 1853. 2. II) ... zvláštní

Kratka mluvnička ohledem na jazyk česky i O sjednoceni řeči česko-polske sepsal B. Podstransky. Praha 1852. (Hess) 16⁰ ft. V. 40 10 kr. (Vyjitek z slovnika)

Mluvnice polskeho jazyka od Vaclava Hanky. Druhe opravené vydani Praha 1850 (Calve) 12⁰ ftr. 171. 40 kr.

(Portrait) Josef Jungmann (...) Prag 1853 fol. (...) 20 kr.

A - un y - ja je
Ā - ą . ę

Kapper Siegfried: Lazar der Serbe. [illegible] serbischen Sagen und [illegible]
Wien (Leon 8° St. 240.

Vogl J. N. Marko Kraljevič: serbische [illegible] Wien ([illegible])
8° St. 208. 2 f.

Frankl L. A. Gusle: serbische [illegible]
Wien [illegible] Benedict 12° St. 12 f. 1 f 20 kr.

Kapper Siegfr: Die Gesänge der Serben.
Leipzig 1852 (Brockhaus) 8° [illegible] 3½ thl.

Zpěvy písní národních českých jež se:
bral Karel Jaromír Erben a průvodem
fortepiana opatřil J. P. Martinows:
ky. Praha (Jan Hoffmann) 1846-1847
sv. I-III (300 písní) 9 fl. [illegible] 8° str. 201 [illegible] 3 sešity

Pohádky a powídky lidu morawského, sebrané
od M. Mikšíčka. W Brně 1847 nakla:
dem Fr. Wimmera 12° str. 102 16 kr.

Powjdky, obrazy ze žiwota, národní pověsti a
bachorky, od Fr. Rubesse. W Praze 1847
nakl. synů Bohum. Haase. Prwnj swazek
12° str. 112. 20 kr.

Čelakowského Fr. L. Spisů básnických knihy VI
Praha 1847. [illegible] 40 kr.

" Mudrosloví [illegible] 45 kr.

Jungmanna: Historie literat. české II wyd. [illegible] 2 f.

" Slovník česko-něm [illegible] 15 flm

Počatkowe staročeske mluwnice od L. J. Šafařika. W Praze 1845 8o. st. 110. (Własnie wstęp do Wyboru staroczesk. literat.)

Nauka reči slovenskej vistavena od Lud. Štura. Prešpork 1846. st. 214. 8o.

Elementa universalis linguae slavicae e vivis dialectis eruta et sanis logicae principiis suffulta, auctore J. Herkel. Budae 1826. 8o.

Hantyrka oder cechische Diebssprache. von Ant. Puchmayer. Prag 1821. 8o.

Possart Frd. Prof. Lehrbuch der slavischen Sprachen oder des russischen, serbischen, illyrischen slavonischen, polnischen, böhmischen und wendischen Sprachidioms. zum Schul- und Privatgebrauche bearbeitet. I Abth. Formenlehre. II Abth. Syntax. Stuttgart 1830. (Ob. Allgem. Bibliothek. für Deutsche 1836)

J. K. Machaček. Böhmische Chrestomathie für Deutsche mit Erläuterungen und einem vollständigen Wörterbuche. Prag b. Gerzabek 1830. 8o. st. 272 i 125.

Polacy piszą nieanalogicznie sławiańskie i czeskie ži, ši, či, ři, = ży, szy, czy, rzy,

Polacy i Rossianie piszą nieanalogicznie sławiańskie i czeskie ky, gy = ki, gi

d' czeski ђ serbskie = jest właśnie dz odług analogii

t' " ћ " " " ć " "

ь miękczniak " " " ' " "

b. = bulgarskie, c = staroczerkiewne, č = czeskie, p = polskie, s = srbsko-ilirskie

Rozbor staročeské literatury I Swazek
w Praze 1841. 4° st. 216 II Swazek 1845.
(3 złot = 45 kr. nakł. Řiwnac)
Slowesnost od Jos. Jungmanna. w Praze
1846 nakl. Česk. Muzeum w arcyb. druk. 8°
st. XXX. i 836. 3cia edycyja.
Sbírka básní Fr. Lad. Čelakowského 1847.

~~[illegible]~~.
Fr. Sušil. Morawské narodní písně
Sbírka nowá. W Brně u wdowy Jul.
Rohrera 1840. 8° st. 214.
Básně Bolesl. Jablonského (Eug. Kard. Tupého) II
Wydání W Praze 1846. 8. st. 353.
Básně Karla Sabiny. W Praze 1841
u Synu B. Haze 12° st. 96.
Jana Holého Básně Sw. I w Budině
(poezyje) 8° st. 261. r. 1841. – Sw II 1841.
str. 257. (Swatopluka i Cyrillometodiada) –
Sw. III 1842. st. 400. (Sław. žiwot. S. Cyrila
mitologia słowaków) – Sw. IV 1842. st. 414.
(tłomaczenie Wirgila, Teokryta)

Písně narodní w Čechach sebral Kar.
Jar. Erben. W Praze. 8° Sw I (u Pospíšila)
st. 208. – Sw II 1843 st. 228 – Sw III
1845 st. 279 (z napěvy) 12° 45 kr.
Vinc. Furch: Básně. ~~[illegible]~~ Holomauc (u Al.
Skarnitla) Sw I 1843. st. 94 – Sw II 1844.
st. 101. 16°.

Drahotin Maria baron Villani: Zabaw- ne spisy. Swaz. I Lyra a meč. W Praze (u Jar. Pospišila) 1844. 16º. st. 158

Drahotin Maria Villani: Spisy I díl ... W Praze w arcyb. tisk. 1846. 8º. st. 216.

Karel Štur: Ozwěna Tatry, zněwy a powěsti w Prešpurku u Ant. Šmida 1844. 16º. st. 135.

Wacslaw Štulc: Pomněnky na cestach žiwota. W Praze 1845 (arcyb. tisk) st. 161.

Spisy Karla Hynka Machy. Díl I. Basné díl I W Praze arcyb. tisk. 1845. 16º. st. 108 i 20

J. K. Macháček: Drobné básně. W Praze 1846. (tisk arcyb.) st 219. 8º.

W. Jaromír Picek: Písně. W Praze 1847. 12º st. 85 (u J. Pospišila)

Kamenicky (F. J. Wacek)

Jan z Hwězdy (Jinoř. Marek)

J. Erasm Wocel: Přemyslowci báseň epická W Praze 1839. 8. st. 192. (u Jar. Pos- pišila)

~~D- D- Meč a Kalich tamže 1843~~

st. 226.

D- D- Labyrint slawy. W Praze 1846 8º. st. 266.

Jos. K. Tyl (Miroslaw Kutnohorský) Poslední Čech. Novella W Praze (Calve) 1844. 12º 2 swazky st. 242. i 198.

J. Maly: Biblioteka zabawneho čteni Swazek XII 1838. Narodni česke pohadky a powěsti sebral a wzdělal Jak. Maly. 12° str. 156. 12 kr.

J. Maly: Biblioteka zabawneho čteni Nowy běh. Swazek V str. 134. roku 1844. Ruska směs Gogola (Sw. I Rziwnac Kronberger) str. 134. 24 kr.
Swazek VII. 1847. str. 139. Sw VIII. str. 161. Michal Čarnišenko. 2 tomy (originál) Kronberger & Rziwnač 24 kr em.

Swazek II Powěsti Ukrajinske. 1845 str. 144. 24 kr.

Michal Čarnyšenko Š I 24 kr. (str. 139)

J. Maly: Sebrane bachorky a powěsti narodni W Praze 1845 (J. Pospišil) 12° ~~3~~ Swazky: (3)

M. Mikšiček: Sbirka powěsti morawskych 1843–1845. IV Swazky 12°

~~– – Narodni bachorky. W Znojmě 1845 12° 2 Swazky:~~

~~– E. Weil: Posledni Bredita Obraz historicky. W Praze u J. Pospišil 1843 str. 48. in 16°~~

– – Zlatopisci. 1846 u Posp. 16° str. 116. 10 kr. (z Kwětu 1837)

P. Jos. Ehrenberger: Puwodni wlastenske powidky. 1844. 4 Swazky (J. Pospišil)

Swaz VI 184[illegible] str. 82. (Pospišil) 10 kr.

P. Chocholaušek (Sedlecky)
a) ~~Černohora~~ 1843 str. 36. (Pospišil)
b) Ilia, wyjewy z tureck. slaw. ~~wojny~~ zemi 1846. J. Pospišil 8° str 30.
c) Drak hotjaisky powěst z boju serbsky 1846 (J. Pospišil) 12° str. 71.

Božena Němcowa: Narodni bachorki a powěsti. W Praze (u J. Pospis) Sw. I. II. III, 846. ~~IV 1846 V 1846.~~ Sw. VII (1847)

J. Mil. Hurban: Swatoplukowci a nevopad řiše welkomorawske. W Praze (u Pospis) 1845. 8o. st. 135. (14 kr. f M) (z kwiatów 1844)

K. W. Zap. M. Gogola zabawne spisy swazek I 1846 (Taras Bulba) Pospisil) 12o. st. 144. 20 kr. Sw. II xterak se rozhněwali I. Nataul. i Taras (Bulba dokończenie) st. 145–276 20 kr. Swaz III 1847. st. 277–410. 20 kr. Swaz IV 1847 st. 411–526. 12 kr. — 40 kr.

Slovenski povesti vieau a usporiadau Jan Ko Rimavski. Swazek I W Levoci, 846 8o. st. XIV i 137.

J. Maly: Prostonarodni dějenis česke země W Praze u Jar. Pospisila. Knih VII (zesytów) 1844–1845. 12o.

Starši dějepis a nejnowějši literaturna obnova narodu ilyrskeho. Sepsal hrabě Janko Drašković. přel. Dr. Čejka. W Praze 1845 (u J. Pospisila) 8o. st. 72.

M. J. Hurban: Cesta Slovaka ku bratrum slawenskym na Morawě a w Čechach. W Pešti (u Trattnera) 1841. 8o. st. 112.

J. Kollar Cestopis. W Pešti 1843 u Trattnera. 8o. st. 363. (2 f 10 kr.)

Ben. Prawosl. Červenak. Zrcadlo Slowenska W Pešti 1844 (u Trattnera) 8o. st. 140.

K. W. Zap. Zrcadlo žiwota na wychodni Europě. Sw. I. 1843. J. Pospisil 12o. st. 171. – Sw II 1843 st. 176. (Caloe) (po Besarabii) – Sw III (Galicia mam)

Al. W. Šembera: Wysoke meyto Kral. měsło w Čechach. W Holom. 1845 u A. Skarnicla. 8° st. 140.

Jan Hus z Husince (zywot) W Lipsku 1846. 16° st. 71.

Pořadek ziwota knezskeho. Pamatka po Frant. Pištěkowi. z latinskeho W Praze 1846 (warcyb. tisk) 8° st. 30 (tlomacył Jan Krbec) 8 kr. Cm.

Wzajemnost we přikladech mezi Čechy, Morawany, Slowaky, Slezaky, ůužicany od J. Kačaweho. W Pešti (u Jos. Beimela) 8° st. 94.

Hajduci Sceny z Bosny. Pr. Chocholausska. W Praze u Posp. 1847. 16° st. 54.

S. Sumlork (Krolmus) Staročeske powěsti W Praze 1846. 12° st. 610.

Katalog českych knih od l. 1774 aż do konce 1839 sestawen od Ant. Hansgirga. W Praze u J. Spurneho 1840. 8° st. 72.

Rozbor staročeske literatury W Praze 1842 i 1845. 2 Tomy 4°.

Karla Wlad. Zapa Wseobecny zeměpis. Dilu II swazek I st. 338 in 12°.

Opis Slezka Cypriana Lelka. W Raciboři 1846 u J. Herzoga 12° st 45. (z mapą) (u księgarza A. W. Friedrich)

Josefa Jungmanna Historie litera:
tury česke. Druhe Wydani. W Praze
w Komissi Kněhkupectwi F. Řiwnáče
1849. 8º. 6 flm.

Wýbor českej literatury. (Praha (Kronberger) 1845 [corrections above: česke, Praha, Řiwnáč]
4º. ſt XV. 118 i 1296. (Díl I až do XV wěku)
3 flm.

...ajo: Pomnenky na Prahu 1845 2/20 i 1/20.

Obrana českeho jazyka proti utrhačům
a odpurcům, od Fr. C. Kampelika
Praha 184?, tiſkem Karla Vetterla
12º. ſt. 72 12 kr.

...ip: Popſani kral. hradu, chramu sw. Wita
a wšech oſtatnich pamatnoſti na Hrad-
čanech w Praze (z Pruwodce wyňato) Praha
1848 (Krečmar) ſt. 63. 24 kr.

Hanka V: Počatky posvatneho jazyka slo-
vanskeho. Druhe vydani. Praha 1859 (Dr.
B. Haase) 1859. 12º st. 47. 20 kr. Cm. (z cwi-
czeniami glagolitkiemi)

Jezbera F. J. Kyril a Method svati apošto-
lové slovanskych narodu nepsali
nikdy hlaholsky než kyrilsky. Připo-
jeno vypravovani o Slovanech v Kralov-
stvi Neapolskem. Praha (tisk. B. Haase)
1858. 8º st. 72. 48 kr. Cm.

Jireček Josef: Anthologie z literatury češke
doby středni. Za čitanku pro vyšši gym-
nasia. Praha (Tempsky) 1858. 8º st XII. 392.
1 f. 30 kr. Cm.

Košin z Radostova J. Narodni pohadky
Praha (Pospišil) 1858 Svazek 12. 16º 14 kr. ÖW.

Waldau Alfred: Böhmische Granaten. Czechische
Volkslieder übertragen. Prag (Ehrlich)
1858. 12º st. 338 ~~[illegible]~~ 1 f Cm.

Wenzig Joseph: Literaturbild des König-
reiches Böhmen aus den Jahren 1853
und 1854 zusammengestellt. Prag (Credner)
1858. 8º st. 187. 1 fl.

Hanka V: Naczatа swiaszczennago jazyka
Slowian. Praga (Haase) 1859. 12º st. 47
20 kr. Cm. (2º wydanie)

Franta Šumavsky Josef: Kapesni slovnik
jazyka česskeho a německeho (Taschen-
wörterbuch) Dil česko-něm. Druhe vydani
doplnil Josef Rank. Praha (Haase) 1859
16º st. VI. 745. 2 f ÖW.

Kniha Tovačovska aneb Pana Ctibora z Cimbur-
ka a z Tovačova Sepsani obyčeju, řadu,
wyklosti Saudavnych a prav markrabstvi
moravskeho vydal J. K. Demuth. Brno (Nitsche)
1858. 8º st. 167 z 2 litogr. facsym.

Kramoliš Jos. L. Ondřej: Zpomínky z besed. národní vypravěnky z okolí Rožnovs: keho, sebral... Brno (Vil. Burkart) 1858. 15 kr. Cm. (tvoriy zeszyt 4 [?]. dzieła: Kulda B. M.: Horlivý a veselý Budiček)
Rybička Ant: Život Vacl. M. Krameriusa. Praha 1859. 24 kr. ÖW.
Slovenske povesti vydavaju August Horislao Škultety a Pavel Dobšin: ski (prof. literat. sław. w Štavnici). Rožnava (tlačom Ladislava Kéka) 1858. str. 1-86 zeszyt 1-2 (ma wyjść 6 zeszytow 2 f 10 kr. ÖW. - jeden zeszyt po 35 ct.)
Valouch Frant: Životopis sv. Jana Kapi: strana. Brno (Nitsche) 1858. 12° str. 900. 1 f 60 kr. ÖW.
Waldau Alfred: Böhmische Nationaltänze Culturstudie. Prag (Herman Dominikus) 1859. 16° 60 Ct. do tego Tańce czeskie na fortepian przez Roberta Veit
Reinsberg-Düringsfeld, Otton baron de: La littérature tchèque de nos jours. Bruxelles (imp. de E. Guyot) 1858. 8° str. 20.
La manuscrit de Koeniginhof traduit en français par Mme la baronne de Reinsberg (Ida de Düringsfeld) Bruxelles (F. Heußner) 1858. 8° st. 23.
Šembera Al. V. Dějiny řeči a literatury československé. Ve Vídni (Sommer) 1859. 8° st. 202. 1 f. 50 kr. ÖW.
Slovník naučný; redaktor Dr. Frant. Lad. Rieger. Praha 1859. 4 zeszyt
Zapová z Wisniowskych Honorata: Nezabudky. Dar našim pannam. Z pozůstalých spisuv. Praha (v komisii Hermana Dominikusa tiskem Ant. Renna) 1859. 16° st. 160 80 ct.

Přirodopis prostoranodní čili popsaní zvířat, rostlin a nerostů sepsal Dr. Vác. Staněk Druhé vydání. Praha (J. Pospíšil) 1851. 8º ff. 238 (s obrazy) ~~texts~~. 1 f 20 kr.

Přírodopisní čítanka pro školu i dům čili naučení o zvířatech sepsal Jan Pr. Lžíbík Praha (Pospíšil) 1851. 12º ~~ff. 100~~ (Část I (o ssavcích) 236 drev.) 15 kr.

Bačkora Štěpan. Popsaní nebes. Praha (Bedř. Hýbl) 1851. 8º ff. 73. 20 kr.

d'Elvert Christian: Geschichte und Beschreibung der k. Kreis- und Bergstadt Iglau. Brünn 1850 8º ff. 520.

Ehm-Tomašovsky. Chronik der königl. Stadt Olmütz Olmütz 1850. 8º ff. 83.

Bible česka. Praha (Haase) 1851. 8º ff 1433. 1 f 40 kr. vyb. 2 f 10 kr.

Malý čtenář, čili čítanka pro malé dítky ci Jana Svobody. Čtvrté vydání od ... Fr. Šumavského Praha 1851 (Kronberger) 8º ff 79. 12 kr.

Průmysl v Čechách, zprávy statistické, řemeslnické a obchodnické, od Dr. K. Amerlinga. Praha 1851. 16º ff. 64. 16 kr.

Růže a trní, básně od Fr. Sušila. Brno 1851 (Nitsche & Grosse) ... 5 kr.

Krátký dějepis vlasti Moravské, sestavil J. Chlup. Brno Bušák 1851. 8º ff. 112 16 kr.

Zevnitřní chyby a nečuky koně s udáním prostředku k vyhojení jich, a jak možno stáří koně dle zubů poznati vydal Urovský. Praha (Hess) 1851. 8 ff. 45 i 2 ryc. 20 kr.

Kde vlast je má, kde domov můj; od Pička projeden hlas s provázením piana složil ... Škroup. Praha 1851 (Jan Hofmann) 4º ... 15 kr.

Bartoše Kronika pražská od l. 1524 do 1530 vydal K. J. Erben. Praha (Calve) 1851. 8º.

Obrazy k přírodopisu V. St ... Praha (Pospíšil) 1851 fol. Kart 16 malov. 2 f 45 kr. černé 1 f 6

Obrazy zvířat ssavců Praha (Pospíšil) 1851. 8º 80 listu malov. 3 f 30 kr.

Živočichové v obrazích k nazornímu vyučovaní Praha (Kučera) 851. fol Ses I-III 30 malov. litogr. ~~...~~ (s poznámkami w různých nářečích slowan.) Sešit I-III (zvířeta) dalej budu ptaki: Sešit à 1 f 20 kr.

Krátký přírodopis pro slovenské žáky. Díl I Živočichopis Banská Bystrica (Filip Machold) 1851. 8º ff. 109. 20 kr.

Štúr Ljudevít. Spěvy a piesne. Prešpork (tlač. Schmidovej) 1853. 8º ff. 130.

Böhmisches Elementarwerk Sprach- und Lesebuch für Schule und Haus von Dr. Fr. Čupr. Prag 1852 (André) 8° I Hft (Sprachlehre) zweite Aufl. Hft 134 26kr. II Hft (Lesebuch für untere Klassen) II Auflage. Hft 268. 30kr 40kr. III Hft (Lesebuch für mittlere Klassen) Hft 282 40kr. u 46kr. IV Hft. (Lesebuch für obere Klassen) Hft 311. 48kr u 54 kr.

Piseň milostna Krale Vaclawa (jest fabrykat z r. 1819 przez Zimmermanna pisany na palimpsescie nowszym)

Franta-Šumawsky Josef (+1857) Wörterbuch der slavischen Sprachen in den VI Hauptdialekten (russ. bulg. altkirchenslav. serb. böhm. poln.) I Thl: deutsch slavisch. Prag (Bellmann Karl) 8° Hft 1–4 (bis „Blattstiel") (à Hft 5 Bogen) à 30kr Cm.

Komensky Jan Amos: Informatorium školy mateřske. Praha (matice) 1858 12° Hft 92 .. 20kr.) (Paedagogika)

Šembera Alois Vojtěch: Dějiny řeči a literatury československe, od roku 58 př. Krist. do r. 1409 no Kr. Viden (Fridr. Manz) 1858. 8° + X. 102. 1f 24kr. (Prag. Comiss. J. G. Calve und Řivnatz)

Štulc Vacl: Život svatych Cyrilla a Methodia, apoštolu slovanskych. Berno (Commiss. Nitsche et Grosse) 8° Hft 495 z rycinami nutami 1f Cm

Vybor z literatury česke. Dil II z počatku až ku konci XVIII stoleti) od Karla Jaromira Erbena. Oddil I svazek I. Praha (matice) 1858. 8° Hft. 1–383 à Hft 1f Cm

Sad Libušzy (poemat)

Čitanka pro školu a dum. urovnal Dr. F. Čupr. Praha (André) 851. Oddil I 36kr. Oddel II 40kr. Oddel III 48 kr.
(Do tego należy literatura ... jako oddzial IV)

Čelakovsky F. L. Dodavky ke slovniku Josefa Jungmanna. Praha (Pospíšil) 851 4°.

Pichmi Jaroslav. Prawopis r. slo-česky zani dorinene. Praha (Haase) 851. 2kr.

Maly vybor z veškere literatury česke. Praha (Calve) 1851 8° 1fl

Navedeni ke zřizeni obecnich živocišnich ... Ant. Friče (Vytisk z časop. česk. mus. r. 1851. III sv.) Praha 1851. 8°. Hft. 29.

Urozeneho pana Jana z Lobkovic na Hasištejně ... a naučeni jeho synu ... v tom ... r. 1... rytel ... 3 květ. Praha 1851. Josef ...

Wacl. Březana Život Wilema z Rosenberka. Praha 1847. (matice) 1f. zvižon. 20kr.

J. F. Smetany Všeobecny dějepis občansky. Praha 1846. 8°. 3 dily 4fl. I. II i III à 20...

J. S. Presl: Wšeobecny rostlinopis Praha 1846. 8. (2 Tomy) rozpredano (matice)

J. S. Presl. Počatkowe rostlinoslowi Praha 1848. (matice) 8. 2 ...

Fr. L. Čelakovskeho Sbirka basnickych knih ... šestery. Praha (matice) 1847. 8. 2fl, zvižon. 40kr.

J. Amosa Komenskeho Didaktika. Nawrženi obnoweni škol a přislowi Praha 1849. 8. 1fl

Čelakowskeho F. L. Čteni o srovnavani mluvnici slovanske. Spisu musejn. XLVII Bibliot. novočeska čisl. XVII.) Praha (Řivnač) 1853. 8. Hft. XII. 4. 357. 2.

Album, České. Sbírka podobizen předních spisovatelů a spisovatelek českých, učenců, mužů i žen práce, kteří život svůj zasvětili povznesení národa svého. Pořádá Karel V. Rais. Vydává Jos. R. Vilímek, kreslí Jan Vilímek. Praha 1890–1894. fol. 1–20 litogr. portretów z dodanym tekstem. Cena premum. każdego wizerunku 25 Kr. – pojedyncze po 35 Kr.

Besedy prostonárodní. Svazek V. (Serie I. Číslo 5): Národní pohádky a pověsti, sepsal F. V. Kodym. V Jaroměři (F. Popelka) 1890. 8vo str. 59. 20 Kr.

Bartoš Frant.: Lid a národ. Sebrané rozpravy národopisné a literární. Svazek I. Druhé vydání. (Moravská Biblioteka). Ve Velkém Meziříčí (J. F. Šašek) 1892. 8vo str. 257. 50 Kr.

Bartoš Frant. a Leo Janáček: Kytice z národních písní moravských. Druhé vydání. V Telči (Emil Šolc) 1892. 8vo str. XII. 214. 80 Kr.

Čechy. Společnou prací spisovatelů a umělců českých, vede F. A. Borovský. Praha (J. Otto) 1892. fol. Díl I–IX (Sešit 1–130) z licznemi ilustr. i rycin. Zeszyt po 90 Kr.

Dalimilova Kronika; podle rukopisu Cambridgeského k tisku upravil Dr. V. E. Mourek. Praha (Česká Akademie – Bursík a Kohout) 1892. 8vo str. XI. 175 i 2 tabl. 1 f. 40 Kr.

Falk V. Sibiřské hroby aneb hrozné osudy vypovězených odsouzenců. Praha (Al. Hynek) 1891. 8vo str. 664 ~~str~~ ~~[illegible]~~ Tom II str. 1–726. – Tom III str. 1–602. – Tom IV (r. 1892) str. ~~[illegible]~~1–118. Zeszytów 1–66. Zeszyt po 15 Kr.

Jelinek ~~[illegible]~~ Edvard: Zakopané v Polských Tatrách. S illustracemi W. Eljasze a St. Witkiewicze. Praha (F. Šimáček) 1892. 4to str. 36. 24 Kr.

Bartoš Frant: Moravská svatba. (Knihovna českého lidu; pořádají Dr. Lubor Niederle a Dr. Čeněk Zíbrt. II.) Praha (F. Šimáček) 1892. 8vo str. 79. 60 Kr.

Zíbrt Čeněk: Skřítek v lidovém podání i staročeském (Knihovna českého lidu I.) Praha (Fr. Šimáček) 1891. 8vo str. 44. 36 Kr.

Zavadil Ant. J. Obrázky z Karpat; illustroval Karel L. Klusáček. (Knihovna, První moravská obrázková, pro českou mládež. Pořádá Josef Soukal Ročník IV. (VII). Číslo 14). Ve Velikém Meziříčí (J. F. Šašek) 1892. 8vo str. 72. 14 Kr.

Kronika Zahorska. Sešit 2–5: Pohádky a pověsti ze Zahoří sbíra P. František Příkryl. V Soběchlebich u Lipnika (Morava, sběratel kooperator) 1891. 8vo str. 53–208. Zesyt po 10 kr. (Zesyt 1 ma ty: tul: Zahoří po strance starožitnicko-historicke 1890)

Kuba L. Světem slovanskym. S vlastnimi kresbami a hudebnimi příklady. Díl I: Na černe Hoře. Cesty podniknute r. 1890 a 1891. Praha (Eduard Beaufort) 1892. 4to str. 455, se 123 obrazy, 49 hudebnimi příklady, a mapkou. 4 f. 50 kr. (Sešit 1–13)

Výbor báchorek. Dle Erbena, Němcove a jinych sestavil K. Petřík (Kytice. Sbirka zabavneho a poučneho čtení pro mladež. Svazek XVIII.) Praha (J. L. Kober) 1892. 8o. str. 119. 32 kr.

Máchal Hanuš Dr.: Nákres slovanskeho bájesloví. Praha (Fr. Šimaček) 1891. 8vo str. 221. 2 fl. 20 kr.

Malý J. B.: Národni báchorky a pověsti. 4te (obalkove) roz: množene vydani. Praha (J. L. Kober) 1891. 8vo str. XII. 322. 1 f. 20 kr.

" " Vlastenecky slovnik historicky. Nove (obalkove) vydani Praha (Rohliček) 1891. 8vo (Sešit 1–20.) str. 1–962. po 20 kr. sešyt.

Matice lidu. Ročnik XXV. Redaktor Primus Sobotka. Čislo 2 (běžne čislo 146): V dolech sibiřskych. Olekminska Kalifornie, od N. G–ova. – Sibiřšti mučednici, od S. A. Stretenskeho; přeložil Albin Straka. Praha (sklad E. Gregra) 1891. 8vo. 20 kr.
Čislo 5 (148): Sektaři na Rusi. Sepsal Jaromir Hraby. Praha 1891. 8o. str. 197. 20 kr.

Pamiatka, Tristoročna, narodenia Jura Tranovskeho, slavena v Liptov. Sv. Mikulaši dňa 26 Augusta 1891. Sostavil Jur. Janoška. V Jase: novej (redakcie Cirkevnych listov) 1891. 8vo str. 47. 10 kr.

Paulik Józef: 1) Krótka gramatyka języka czeskiego. Praha 1891. 8o. str. 60. 40 kr.
" " 2) Krotkie rozmowy Czecha z Polakiem. Praha 1891. 8o. str. 19. 12 kr.
" " 3) Učebnice jazyka polskeho. Praha 1891. 8o. str. 111. 70 kr.

Macha Karel Hynek: Máj. Romanticka báseň. Praha (J. L. Kober). 1892. 8o. str. 38, 2 portr. 20 kr.

Navod ku sbirani a zachraňovani starožitnosti. Vydany vlasten. musejnim spolkem v Olomouci. Olomouc. 8vo. str. 20. 10 kr.

Niederle L. Dr.: Lidstvo o době předhistorické, se zvláštním zřetelem na země slovanské. Díl I. Doba předkovová. Praha (Bursík a Kohout) 1893. 8vo. str. 220 z 152 vyobrazeními. 1 fl. 60 Kr.

Čermák Kliment: O starých knihách a krojích českých. (Pokladnice mládeže. Pořadá: Ant. Mojžíš. Svazek 39). Praha (Al. Hynek) 1892. 8vo str. 77 se 3 obrázky. 30 Kr.

Sigmund Zhaberský Karel: Národní tance moravské. Praha 1891 (Měšťanská Beseda) 8vo str. 26 (text) 10 (muzyka) 1 fl.

Sušil Fr.: Moravské národní písně s nápěvy. Svazek I–VIII. nové (obalkové) vydání. Brno (Karol Winiker) 1891. 8vo str. 1–800. I–XVI. 9 zeszytów po 80 Kr.; 8my zesz. 1 f. 20 Kr.

Slovanský Katalog bibliografický. Ročník I–V (1877–1881) 5 f.

Kuba Ludwik: Slovanstvo ve svých zpěvech. Sbornik. Pardubice 1884–1894. 8vo. I) české. II) moravské. III) slovenské (słowackie). IV) polské. V) velkoruské. VI) maloruské. VII) slovinské (Korutánské, Krainské). VIII) chrvatské. IX) srbské. X) lužicko-srbské a bulharské.

Slavík Fr. A.: Morava a její obvody ve Slezsku po třicetileté válce. Dějepisně-statistický pohled. V Telči (Emil Šolc) 1892. 8vo str. 256 1 f 80 Kr.

Václavek Mat. Valašská svatba; její zvyky a obyčeje. V Telči (Emil Šolc) 1892. 8vo str. 82. 50 Kr.

Winter Zikmund Dr.: Kuchyně a stůl našich předků (Knihovna, Vše- (líčení dějepisné ze XVI století.) obecná zajímavě poučná. Číslo III.). Praha Dr. Frant. Bačkovský) 1892. 8vo str. 192. 90 Kr.

Winter Zikmund Dr. a Čeněk Zíbrt Dr.: Dějiny kroje v zemích českých od dob nejstarších až po války husitské. I Tom (Svazek 1–3). Praha (F. Šimáček) 1892. 8vo str. 457 z 235 drzeworyt. 4 fl. 60 Kr.

Vlček Jaroslav: Dějiny české literatury (Sešit 1). Praha (tiskem B. Stýbla) 1893. 8vo str. 64 60 Kr.

Polívka J.: Polština v horní stolici Oravské. (Listy paedagické a filologické XII. 1886 str. 463–471) (ludność 27000:)

Zíbrt Čeněk: Chození z klibnou (s koněm) v době vánoční a masopustní. Srovnávací studie folkloristická. (Otisk z Českého Lidu II. 3). Praha 1893. z 4 vyobrazeními. (chodzą i w więc. zaś przed S. Mikołajem)

Zíbrt Čeněk: Vynášení „smrti" a jeho výklady. (Otisk z Českého Lidu II. 5). Praha 1893. str. 31.

Fr. Lad. Čelakovského Mudrosloví národu slovanského, v příslovích. Vydání II, jež uspořádal Dr. Jan V. Novák c. k. prof. gymnas. V Praze, nákladem Al. Hynka 1893. 8º. 5 str. (Wydanie w zeszytach 1891–1893 uzupełnione z dobrym rejestrem, lepsze od 1º. z r. 1852)

Slovanski katalog bibliograficky
wychodzi od r. 1878
z tego odbitka: Bibliografie česka.

?.

ui o polskem pravopisu .

?67.

Časopis musea kralovství českeho 1859 XXXIII Ročnik

Sv. I.II Waleczniey czescy w XV wieku przez Dra H. Jireček: Mikulaš z Husi +1421 wódz taborytów – Jenikowie z Meczkova około 1436 wodze taborytów. ciekawy opis wyprawy Władysława Warneńczyka do Turek 1443 gdzie ów Jenik z Meczkova był rotmistrzem i straż: nikiem wozów król z dawnej kroniki czeskiej – Jan Talafus z Ostrova wódz Iskry który r. 1442 pod Jagrem wypadłszy z koszyc pojmał Piotra Odrowąża wojewodę lwow.

w rotach tych kondotierów czeskich służyło wiele polaków n.p. Mikołaj i Piotr bracia Komorowscy, Mikołaj Balicki, Jan Smolik z Biskupic i r. 1460 Wacław xiążę Ostrogsk.:

„ I Legenda o svate Dorote więtszem z ~~XV~~ końca XIV wieku z rękopisu czeskiego bibliot. uniwersyt. lwowsk.

„ I Svedectvi o nalezeni Libušina soudu sestavil V. V. Tomek R. 1817 w Zelenohorze (Grünberg) znalazł w zamku (hr. Kierown. Colloredo-mansfeld) (Józef Kowarz) (enerata) (tmutunistner +1848) i r. 1818 przesłał do museum czesk. anonime do hrab. Franciszka Kolowrata w listopadzie 1818 roczyta

„ I Obrazy ze života slovenskeho od Bož. Němcove

„ I.II Przegląd literatury południowych Sławian przez Wacława Křižek

„ I.II Listy o najnowszej rossyjskiej literaturze od Alex. Pypina.

„ I.II O starem rozdělení Čech na župy a poźniejszym na kraje sepsal V. V. Tomek

II Rukopis Kralodvorsky a p. M. Büdinger od V. Zebeskeho

Zniżone ceny: Čelakovskeho Spisu basnickych. 1847. po [illegible] Kr.

Norova Putovani po svate zemi r. 1835. T. I 1851. 52½ Kr.

Karla Vlad Zapa Všeobecny zeměpis III Svazek 1850. 17½ Kr.

Časopis 1846 1/58 Kr.

po 26 Kr. zeszyt 1832. 3.4. – 1834. 2.3.4. – 1835. 2.3.4. – 1838. 1.3.4. – 1842 1.2. 1845 3.4.

Do

Szanownego Wydziału

Wystawy archeolo

[illegible] Museum [illegible] 18-8. 49

[illegible] Žaloba na [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] nowe: [illegible] nebo [illegible]

[illegible]

[illegible] čtvrtletní [illegible] J. a. Ziegler. doktor [illegible]

Chrudimi [illegible] 3. [illegible] inne.

[illegible]

[illegible] o [illegible]

[illegible]

madiarskim w Węgrzech [illegible]

[illegible]

[illegible] ludzi [illegible]

[illegible]

[illegible] Budzina [illegible]

[illegible]

mowie nawrócona była [illegible]

[illegible] Generalnym [illegible] konwentem [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ewan[illegible] [illegible]

[illegible] i pomiedzy [illegible]

[illegible]

[illegible] Kollar [illegible] niemniej [illegible]

[illegible] wygaszonym został."

[illegible] universalit[illegible] [illegible] W Budzine [illegible] 8 [illegible]

[illegible]

Bowring [illegible] dla [illegible]
[illegible]
których brzmienie nie znali
[illegible]
[illegible] Baden [illegible]

Zefyr IV 8 [illegible] [illegible]
Chmelenského

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] wsc: [illegible]
[illegible] gmenowinam.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
i [illegible] Sbírka mrawných [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dobré
[illegible]
[illegible] 6) Wlosska [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] z minulosti [illegible]
[illegible]

…w: der . Wedenjm Pana H… … … … … ro konca
…wnki roku 13 półarkuszy w 4 z 13 rytemi obrazami .

…Hołdi

Czałajim: … Museum t… : 1847.

…I Słowi … … … … … : Dowo…
… … … … … … … : Polowcie od
Polaków … … … … … … …
rzech pozostają w … … Natry … … … od
Połotzok co znaczy Połowce … … … …
… … … … … … … …
… … … … … … … … …
… … … glossarium … … … … … … con …
… … … … … … … … … poddam
… … … dworny … … … … …
… … … … Słowianie czy od Słowa … … zebra:
… … … … … … … … … … …
… a którą … … … … … … … … quae corrupto
… … idioma … … … … … …
vocabulo Slawonicum dicitur … … … … enim …
… … … … … … … … a verbo vel a
… … verbum slowa verba dicuntur … … Słowani. Dubravius r. 155
… dicti … vocati sunt Słowani … gentes notum
… deinde … apud … … … … …
Slovanorum vocabulum … commercio unius … … … …
… … … quod verbum apud Latinos … . …
… omnes Sarmatarum nationes … … tunc longeque …
regna et provincias … … … … … sermonem
atque eadem … … … … … … …

[illegible] ovaże ognomie [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Lawcadnictwie [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] wrabili nas [illegible]

vanot [illegible] [illegible] [illegible]

recolp[illegible] T. Grecy nie mogąc [illegible] to wymówić [illegible]

[illegible] X i przemieniali [illegible] OKNA [illegible] Sarara

[illegible] słow: [illegible] od słowa [illegible] słowe [illegible]

słowi. z Sławi Słowo z Sława i [illegible]

się mają Słow. i [illegible] jeden początek [illegible]

nowany [illegible] SOS [illegible] używa [illegible] Słowianie [illegible] po-

27 [illegible] w Janie [illegible] pisze „Wdawnych pamięt

[illegible] [illegible] ē zamieniali [illegible]

e w [illegible] zamieniali 0 a A [illegible] Słowia [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Wend [illegible] 1765 [illegible] od [illegible] Słowianie.

[illegible] imię Sławianie jest młodsze od Słowianie.

[illegible] [illegible] Słowiański [illegible]

Słowiańskie Czeskie: [illegible] Słowański [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] 8 [illegible]

[illegible] 83. [illegible]

[illegible] 2) [illegible] Machaczka [illegible] 171

[illegible] 3 [illegible] 8. [illegible] 4[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3 [illegible] historiche [illegible] [illegible]

n.) [illegible] [illegible] 1459 [illegible] 5) [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] darkam, Heczko [illegible] 6) [illegible]

[illegible] 7. [illegible] w Praze [illegible] 821 [illegible]

[illegible] [illegible] 2. 3.

vatka. [illegible] 1821, 827. 7) [illegible]

18. 6 [illegible] 6 [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] Othello [illegible]

[illegible] w Praze [illegible] 1818 [illegible] 8) Othello [illegible]

[illegible] w 3 gedn. Přelož. J. K. Machaczku. [illegible] 18[illegible]

Czasopism Czesk: Museum 1832 ed. 1.

Bohuslaw Jablic starszy ewangelickiego bratrstwa Welko kostelskeho Kazatel cyrkwie neyprzód we Skalici, naposledy w Kostelnych Morawczech. Umarł za srebrę pochowany 12 lutego w 63 roku ber dziatek. Księgozbiór jego ma osobliwszy wiele. Mają teraz zabrali Krewni Madjary. Z Kopisma swe do wydania porzucił Kollarowi w Peszcie lecz niema zadnego na nie nakładu w Banske Stawnicy gdy przy szkołach chciał założyć katedrę czesko-słowackiej literatury w miejscu Krupinie drukarnie na księgi czesko-słow: [illegible]

Tłomaczenie Boala jego jest w Budzie w druku.

Sopis staročeských osobných a Křestěnych jmen. s poznamenánými od Fr. Palackého. Z. 1.

swatebni srbske pjsne od Fleischmanskeho z. II

Warwody z wýnam (ze starého na kopiow z 1395) W. Hanka z II

Tatřatka. Spis pokračujicj rozličného obsahu pro učené, přeučené i neučené. Prwnj ročnj běh. Swazek prwnj Prauj a nákladem Girj ho Palkowiče. prof. řeči a literatury Slowenské při ewang. lyceum Prešpurském. W Prešpurku 1832. Pj s nem Belnayho dědičů 8 str 116 (za 36 kr) zawiera 1) Ukázka přeloženj Pamětj Sokratesowých od Wydaw. 2) Bagka neb paramythion na způsob [illegible] 3) [illegible] ze ktora Slecerowa 4-6) Bitwa u Lipowa. [illegible] [illegible] ijman. [illegible] radost. [illegible] loty 3 ze starého [illegible] i. t. d. dalej Uważy se k [illegible] [illegible] w tym pisał on o Slowenske řeči a literature dalej [illegible] [illegible] obrowski przedsmięcią do Bowringa: Hic te monitum velim ne forte aliqua vestra quae a te jam supposita censentur; conjecta [illegible] a quibusdam qui nimio patriae seu maternae linguae amore, hac oblin dese incautis voluere. Talia sunt elegia amantis. ub Wysehrado arce ad [illegible] Wltawam superiore, quam e go ipse antequam [illegible] [illegible] [illegible] examinarem historia linguae bohemicae p. 169 inserui et ex [illegible] [illegible] jam autorem quem tibi nominare possem. Poëma hoc abrupt [illegible] circa annum 1816-17 confectum membranae ete si atramento satis [illegible] [illegible] mihi oblectum me ipsum fefellit. Alterum nimirum

Libusæ judicium ex pluribus poematis Russici de Igore et antiquis formulis poematum Ms. Kralodworskiani compilatum circa an. 1818 non nisi in Krókio expositum reperies, qui tibi fortasse transmissus est. Impostoris hujus auctorem sic appello, fraudem detexi primo quasi intuitu. Cum autem Rakowiecki Polonus cui missus hic foetus fuit, sub libro Prawda Ruska eum exhibeat, opus fuit in Annalibus Viennensibus pluribus argumentis autentiam ejus impugnare. Zelotes Bohemici non contenti Poematibus seculi XIII in Ms. Kuloregiensi, sic dicto a loco inventionis, maluerunt antiquiora effingere ad confringendos Germanos, qui antiquioribus gloriantur. .. Ea omnia quæ in Ms. Kuloregiensi leguntur poemata, sine omni dubio genuina sunt, quamquam et hæc Zelotes Bohemici antiquiora esse putent, saltem aliqua, quam sana crisis admittere possit.

Sw. II

Cheskian anthology. London 1832 p. 7.

O různosti českého písemního jazyka. J. Jungman nečko: nečni musí dáje oddělenie jazyka i literat. Slowenskej odlišti: Tole již gdyby odwelnych państw niemieckich od ogólnej się oddzielila. Kollar w Krokie I. 32 myslenky o liborwunosti reči wůbec; ob: wasle českoslowanské ... pytanie czy by w każdém dyalekcie słowackim písmo nowá se powiada Jungman. Coze wiedziat w Inwaj carsy 72 dyalekty 41 niemieck. 21 franc. 8 wlosk. a jednak jednę tyl: ko literaturę mają. Palkowič: Zeytschrift und Der Thüringen in der Böhm: Datographin Pressburg 1820. Wyjątek i Biblij Slowack: ej 1829 w Ostřihome wyjsłej przysłowie K. X.

1. Syn múdrý obweseluge otca; syn ale bláznivý zarmutek gest matky swéy.
2. Nic nepomahagú poklady neprawedliwé; prawedlnost ale wyslobodnge od smrti.
3. Nedopustj Pán aby hladom si žena bola duša sprawedliweho; a žadost bezbožnych podwratj.
4. Núdzu prináša lenivá ruka, ruka ale pracowitých obohacu: ge gich.

5. Mudrý kdo shromažďuge w žatwe; kdo ale drichme w letě, geſt ſyn zahanbený a. t. d.

Česky (dle Prohazky.)

1. Syn maudrý obweseluge otce; ale syn blázniwý zármutkem geſt matce swé.

2. ~~Nepro~~ Nic neprospjwagj pokladowé bezbožnosti: ale spravedlnost wysw obozuge od smrti.

3. Nebude mořowati Hospodin hladem duše spravedliwého, a úklady bezbožnýjch podwrátj.

4. Nauzi působila ruka mlewnagj; ruka pak pracowitých zbohacuge geg.

5. Kdo shromažďuge we žni, geſt syn maudrý: ale kdož w letě chrupe, geſt syn zahanbený a. t. d. – Jungman psal: [illegible] 1829.

Knjžky [illegible] 1831.

Nĕkteré [illegible] Luciana Samosatenského w češtinu uwedené pra[illegible] [illegible] Hagna prof. Částka prwnj. Wé Praze [illegible] 1832 [illegible] 208. w 8º za 16 kr.

Mrawný kalendář s připogenjm nawedenjm ke zpěwu od J. N. J. Fileyka. W Praze [illegible] 1832 w 12 za 10 kr.

Czasopism českého Museum 1828.

Kral [illegible] 1827. [illegible] VIII

[illegible] poznamenj [illegible] o přibuznosti ~~[illegible]~~ Slowanské a Nordické [illegible] [illegible] Gerhard 1828 w [illegible] [illegible] Kollara [illegible] I. II [illegible] IX? dwie [illegible] XII a XIII [illegible] piesni od Müllera.

Nowé Knihy české 1). O počátku a proměnách prawopisu

české so, a čemž tak nazwana analogika od bratrské posawad užíwané ortografie se rozděluge. W Praze Arcib. tisk. 1828, str. 16. — 2.) [illegible] Basnj w 6 zpěwjch Waltera Skotta. Z angličkého přeložil F. L. Čelakowský. W Praze, [illegible] 1828, str. 19 a w 12°. 3) Sbjrka wětšj národu slowanského w Uhřjch swazek II. w Pešti, [illegible] Trattnera z Petrože 1827, str. 1680 [illegible] XXX 4) Wácslawa Klicpery Almanach [illegible] her na r. 1828. Obsahuge: Zočník, historická powjdka z čtr nác[tého] stoletj. [illegible] weselohra w 4 gednanj. Weselohra na mostě. Frašška w gednom gednanj. [illegible] [illegible] W Hradu Králowé 1828, str. 256 w 12°. 5) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w 4 gednanjch. W Hradu Králowé [illegible] 1828, str. 44, w 8. 6) Holubička. Obraz w lese. Powjdka pro djtky a [illegible] [illegible] Šmidta přel. [illegible] W. [illegible]. W Praze [illegible] [illegible] 1828, str. 58 w 8° 7) [illegible] [illegible] [illegible] W Praze w [illegible] [illegible] Powjdka z [illegible] wěku. W Praze w [illegible] 1828, str. 20 w 12 8.) Popsanj a wyobrazenj [illegible] [illegible] Wáclawa na Konwském [illegible] [illegible] [illegible] Holečka [illegible] [illegible] [illegible] w 8°. 9) [illegible] w Ohlansku: Sedm slow Pana našeho Ježíše Krista a [illegible] [illegible] [illegible] modlitba a wlaště k rozšíření pobožnosti [illegible] [illegible] w Hradu Králowé [illegible] 1828, str. 30 w 8 [illegible] 10) [illegible] [illegible] W Hradu Králowé [illegible] [illegible] Wětšj [illegible] [illegible] [illegible] 1828, str. 113 [illegible] W Praze [illegible] [illegible] [illegible] parabole a [illegible] 11.) Múzy Morawské díl druhý obsahugjcj w [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] od Jos. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Karla F. van der [illegible] str. 50 w 8° — 12) [illegible] [illegible] [illegible] 13. W Praze [illegible] [illegible] 8, str. 114 w 12 13) [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] Kocebue přeložený [illegible] [illegible] [illegible] 1828 str. 144 w 8°.

Časopis českeho Muzeum 1831 Swazek I

Pomněnky Watawské Čelakowskeho (poezyja) – Bohdanecky rukopis od Jarosława Langera (Autor niby znajduje rękopism w piwnicy wiejskiej sądzi że jest z XXI wieku i objaśnia go / i Satyra na swobodę.) – Kopřiwy a) Zirkow cluk b) Gednorozen rod od Čehoz (poezyja) – Oda od Jos: Nowotneho – 2 Q. Horatti Flacca z Winaryckeho – Słowo o Sławy Dcery p. Jana Kollara od Fr. Lad. Čelakowskeho (Recenzent przytacza sąd na to dzieło który wyjęte z Foreign Quaterly Review N. III „Sądzimy [zandime dj ze] że Sławy dcera [gest] jest naj [tego] znamienitszy płod literat: česk: za dni naszych [ůsich] – Kollar wybrał [wywolil] sonet [znelku] dla swych śpiewow [ke swym zpewum] a obrał Zetsarkę [ů] sobie za wzor [gegjto] (wzorce) Lej stawił swą ojczyznę jako Laurę Sławiańską [ů] jej dnieję zamutky a nadegę smutek! nadzieję opłakała w ohniwe rozcilenosti zamilowance. Na ołtarz neboli na hrob gegj on wšecku swa lasku wylewa. W nj ničeho nespatinge než toliko krasu hodnau obdiwowanj, toliko dokonalost dostognau wšeliké ucty a prawe w dobach kor mutliwych na wzdory utrpenjm gegjm on wziwagj gakoby božskau milenku. W nj mysl geho spogugte porem: ske půwaby a wznešenost nebeskau obraznost geho stale se nese mezi gakymsi lahodnym zpomjnanjm a milym tušenjm kogje se tjm, co bywalo w teto slawe, anebo čjm by posudmela oplywatj. Tuto gsau zagiste myslenky genž wanau a slowa ktera planau" i.t.d. Cala płod najbujniejszy, pełny piękno barwnej wyobraźni dał za przedmiot autorowi miłość we wszystkich błogich dobach aż po same rozgrzenie i spiew Laba wystawia nam poetę w boju z miłością a osud.

ano wzepafe se samym žiwotem. W Spewidlowinacj wyspor.
nanjcha Lanhach po umirele blahosti a dawanj wyhosti
swym nagegem kowj zpewce swe truchlo mysluosti
wulkowe geho lyry zhan wdlegšj ackoli owsem laudj
k sladkosti melancholi — Lethe wystawcia parthenon
Slawne Slowianske nejlepsze sone ey 10 — 12 — 14 —
15 — 22 — 23 — 27 — 30 — 34 — 36 — 41 — 43 — 44 —
95 — 102 — 103 — 112 — 133. kenj to sam ani nebe
zcela pretorone po angielsku rozny slowami rozkane
skrejz z opatrzit to dawno lyn piekney Latory — Ze
twoich kosi popiol nie bedzie wzgardzony — I
O panu Zawisowi z Rosenberka Okus historicky od
Frant. Palackeho — Cesky wody mineralnj a lazne
od Ant. Jungmana — Sprawaowlastenskem Museum
literny zprawy. + Sprawa owlast: Museum —

Jaromir a Wršowci prwhistoricky od Jana Jindř Marka
Ukazky z Oblaku Aristofanesowych hrelorenjm …
Se … — Boleslawa Berta přjbeh z 15to stoleti
— Uber ky ze starozitnosti cesko-slowenske a) Stary rad
… w Čechach b) Se … doma a auradu Staromestskeho
… Popis staropanskych rodu w Čechach d) Staromestskeho na
… ceskych e) Popis koruny ceskeho kralowstwj Od
Fr. Palackeho 5) Dowala skola … a ustaw
… w Praze od Aloisia Sembery — Zamat i … ,
1) Jan Nep: Sedlacek z Harkenfeldu Od Jana Ew Hawelky
2) Jan Nep. Lodomus od Jos M. … — Gedanj Spolecn
ti wlast. Museum w g … …
… I Zrzadenj zednatele Jos Heinmana II Wyhlas…
… III Popis … spolecnosti IV Neypreni … …
… … ceho …

Historie literatury česke praci Josefa Jungmanna. W Praze. 1825. 8°

Nr 70 Ewangelia nedělnj a swatečnj Rkp. w bibl. dworsk. w Wiednie w 4° Nr 3130. z końca XIVgo z początku XV w.

nieiwszy raz cały Nowy testament

Nr 101 Leśnowicka w Dreźnie in fol. na pergaminie pisana w XV przez od jedné Elecktiřny Lešnowecke. bez roku s. 122

Nr Litomierzycka na pergaminie z r. 1411 biblia

Drukowana cała biblia czeska

W Pradze fol. 1488 kart 610

w Na Horach Kutnach fol 1489. kart 612.

Nowy testament

najstarszy Rękopism w Bibliot. Bodleiana Cod 1083.

z r. 1417 in 4° na pergaminie z bibliotek Kryżowników. Nr 1 - druk.

Druki: nowy zakon r. 1475 w fol bez miejsca kart 201

nowy zakon z r. 1480 albo 1481 in 4° w Plzni
Verzeichnis von einem Exemplar ... N. 7. Prag 1816.

nowy zakon z r. 1498 w Praze in 4° kart 354.

Rukověť k dějinám literatury české do konce XVIII věka. Ve způsobě slovníka životopisného a knihoslovného sepsal Josef Jireček. V Praze 1874. Nákladem B. Tempského.

Palacký Fr.: Dějiny národu českého
Dílu II částka I (od r. 1253–1310)
Sešit 35, 36, 37 (od r. 1253–1283)
Praha nakl. F. Tempského 1874. 8.
str. 240

Díl I částka 1. (do 1125) r. 1848 – částka 2. (r. 1125–1253) r. 1854
Díl II částka 1. (od 1253–1283) r. 1874.
Díl III (1403–1439) r. 1850–1851

Díl IV 1439) r. 1857

Díl V (do 1526 r. 1867

the Nantucket –

Slavin (Pantheon) /: Żywoty i wizerunki :/
Otd. I Zeszyt 1-6. - [illegible]. Oddíl II Sešit 1-6
(Zeszytów 12) str. 1-144. (r. 1884, à 30 kr. zesz.)

Letopis, Slovenskij vyd Fr. V. Sasinek
Ročník V. (1881) rocznie 4 zeszyty.

Dlouhy Fr.: O historickem vývoji tance a jeho kulturnim významě. Česky tanec narodni. Praha (Fr. A. Urbanek) 1880. 8° 1 f.
i o tańcach obcych, czeskich jest 146.

(Sešit III)
Smetana B. České tance. Pro piano na dvě ruce. Böhmische Tänze. Praha (Urbanek) 1881. fol. 2 Svazek à 1 f. 50 kr.
Sešit: 5) Cibulička 6) Dupak 7) Hulan 8) Obkročak 9) Sousedska 10) Skočna.
(toż) Sešit II. 1880. str 12 fol. 1 f. 50 kr.
Sešit 1) Oves. 2) Medvěd
(toż) Sešit III 1880 str. 15. 1 f. 50
Sešit 1) Furiant. 2) Slepička.

Jiránek Alojs (Op. I) Zwei Suiten aus böhm. national tänzen für Piano zu 2 Händen. Prag (Urbanek) 1880. 1 f. 60 kr.
Sešit, Slepice, Trinožka, Kolovratek, Pastyř, Manželstí, Saravary, Strniště, II.) Oves, Křepelka, Kucmoch, Trakař, Sedlak.

Emler J. Regesta diplomatica Bohemiae et Moraviae
Pars II a. 1253–1310 Vol. 9. pag. 1488.
ad 1885

Slavín (Pantheon) sešit 1~~7~~ 6. (1882) à 30 kr.

Spěvy, Slovenské. Vydavaju priatelia slovenských spevov. Sošit 6 ... 201–236. 8
písní 539–603. (1882) à 1 f.

Werunsky Emil: Geschichte Kaiser Karls IV.
Innsbruck (Wagner) 1882. 8°. 2 ...

Brandl V.: Kniha pro každého Moravana. Brno 1863.
Sabina Karl: Dějepis literatury česko-slovenské. Praha 1866.
Šembera Al. Vojt.: Západní Slované v pravěku. Wídeň 1868. 8°. z mapy.

Jireček Josef: Rukověť k dějinám literatury české. Praha 1875. 8. Sešit 9 a 10.
Laprocky.

Slovanský Sborník
Ročník II redaktor Edvard Jelínek
Praga 1883 Duben Číslo 4
Kwartał 1,40 rocznie 2,70. pag. 2[illegible]

Knihtiskarna J. Otty
v Praze.

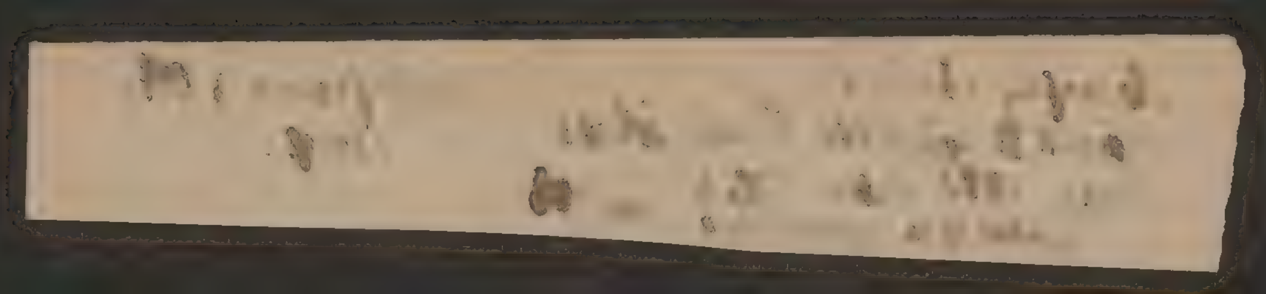

Biblí česká. Wytištěna w Starem m. Pražskem prací a nakladem Jiřika Melantricha z Aventinu 1570. fol. z lichnemi drzeworytami

cf. Jungman IV Nr 1166 pag. 195.

251

32

[illegible] z [illegible]
trvání národního a
mezinárodního pěvec-
[illegible] a J. K.
W. B. [illegible] [illegible]
[illegible] Eugen [illegible]
[illegible] 1891 12° str 288
[illegible] v [illegible]
Matice

Tygodnik Katolicki wyd. w Grodzisku
mamy Tom VIII Rok 1867

Tom XII Rok 1871 (brak tylko
Nru 52)

Kup. po 1 f

Jadwiga Lanckorońska córka podkom.
sandom. za Morsztynem
Franciszek Lanckoroński miał za sobą
Jadwigę Morską (Morsztynównę?)
Sturoszankę Kowalską – wnukiem
jej był Kasztelan Potaniecki
ożeniony z Maryanną Świdzińską
Maciej Lanckoroński miał za sobą
Mariannę Morsztynównę † 1762

Sborník slovenských národních piesní
Svazok I ve Vídni 1870. 8. str. 216
" II Sošit 1. Turč. 1874. 8. str. 144.

Dobšinsky P. Úvahy o slovenských po:
vestiach. Turč. Sv. Martin 1872.
8. str. 170.

Złote Jarzmo małżenskie Przedrukowane R. P. 1784.
8ᵒ str. 164.

Oczerk sławianoruskoj bibliografii W. M. Undolskago z dopełnieniami A. Th. Byczkowa i A. Wiktorowa. Moskwa 1871. 8ᵒ IV. 387.

Brandl Glossarium

Miejscowości w Krol. Pol. nazwy (Bibl. Warsz. 1872. III. 254)
Jagiel Arch.

Frantowe prawa – Księga urzęska w XVI wieku

Rozmowy Marchołtowe –

Melusina 1555 –

Volksmährchen Sagen und Geschichten aus der Vorzeit Mährens. (Von A. W. Griesel) Brünn 1819. 35

Volksmärchen der Böhmen von W. A. Gerle. Prag 1819. 2 Bde.

Die hohe Tatra von K. Kořistka. Gotha 1864

Sagen, Mährchen und Erzählungen von Elbogen gesammelt von A. Procop Schmitt 1864.

32

Nr. 36 Berühmte Handwerker.

49 Sagen und Märchen aus Böhmen.

1 Bdchen cartonirt 40 Kr. (80 Pfen.)

Jatkwy w ktorych, nie dla koni, ale dla ludzi tych, ktorzy nowiny lubią smaczne, osobliwie Obroki urobione od Cadasylana Nowohraćkiego na Krempaku. 1to K. 10

Cytuje Latosowe Minnaje 1609 z Merkurego Gallobelga (proza)

Burleszki abo Żarty dla posściwych Kompanow tristitiae antipharmacum, pisane w Zered=mirce od Cadasylana Nowohrai=kiego R. 1649. 4o kart 16.

(wierszem)

Dobšinsky Pavol: Prostonarodnie obyčaje, povery a hry slovenske. Turcz.-Szt.-Márton 1880. 8ᵒ str. 179

[illegible] 8° 41

I. Callimachi Geminianensis Historia de rege Vladislao seu clade Varnensi Aug. Vind. 1519. 4° Markuszy

Jakoba Niemojewskiego Lipowiecz na list Benedykta [illegible] 1509.

fol. MSS po [illegible] Stokkholmie

Simeona [illegible] Żołockiego

Kronik polono [illegible]

mstr.

od A – M.

w bibliotece [illegible] w Stokholmie

Korona Franciszek lekarz r. 1518

był z królem Zygmuntem w Wilnie

i w poselstwie do Wenecyi od Zygmunta

I [illegible] przywiózł

z Wenecyi [illegible] z Wenecyi

[illegible] Korona

był w Pradze około 1518 gdy Zygmunt

I miał [illegible] wielkim [illegible] tam

trzymał [illegible]

[illegible] 1517. 1518. 1516.

Frič A. České ryby. Vyňato z Časopisu
Živy r. 1859. 8°. pp. 56 u. 60 Holzschnitt
(Commiss: Fr. Rziwnatz in Prag) 1 fl.

Hanuš J. J. Bájeslovný kalendář
slovanský čili pozůstatky pohansko
-svatečných obřadův slovanských
Prag (bei Kober & Markgraf.) 1860
8°. VIII. 264 u. 1 Tabelle. 1 fl 60 kr.

Obrazy z Moravy z obzvláštním ohledem
na starožitnosti a památky 1 Sešit
4°. mit pp. 8 u. 1 Holzschnitt 20 Nkr.
Pränum. na 6 Seš. 1 fl. Wsetin in
Mähren bei G. Simanitsch.

43

Česko-moravská Pokladnice, obrázkový kalendář na rok 1861 pořadatel J. M. Hrašovský; hvězdářská část od Frant. Karlinského adjunkta při c. k. hvězdárně v Praze. Šestý ročník. V Praze nákladem Karla Bellmanna.

4o.

w. Jok chromolit: Wybrazy Dalmacyj od doliny Kotorskie, Cattaro. Widoki szeflie:

Solowjew: Istoria Rossij. Moskwa 1859. X Tom.
Časopis macicy serbskeje 1859 Sv. IV.
Serbski słownik wot Dr. Pfula III Zešk. 1860.
Hanuš J. J.: Bájeslowný kalendář slovanský
Praha (Kobera nakl. graf.) 1859 1 f. 10 kr.
Slovník naučný redaktor Dr. Frant. Lad. Rieger.
Díl I Seš. 13. Praha 1859 (po 4 ark. sešit à
36 et 40 kr.)
Waldau Alfr. Böhmisches Märchenbuch. Prag
1860 7 Lief. à 20 kr.
Norow: Putování po svaté zemi r. 1835. Díl I.
Praha 1851 8° 52½ kr.
Zap Všeobecný Dějepis 1840–1850. I–III. à 17½ kr.

45

Oběti pověry. O čarodějství a pronásledování jeho v zemích křesťanských. (Matice lidu, ročník V. číslo 6 – Běžné číslo 30.). Praha tiskem Dr. Edv. Gregra 1871. 12º. str. 168. Bohemica.

Numerus Invent.	Litera	
	Križanicz Iurai	Obraz Gi

Karl Ammerling Dr. der Medicin
u. Director der k.k. [illegible] in Budka [illegible]
in Prag

K. W. Zap k. k. Professor d.
Geograf. u. Geschichte an der
böhm. Realschule in Prag

Vaclav Štulc k. k. Religionslehrer
am Altstädter Gymnasium in Prag

Karl Jaromir Erben uřednik prag. Museum
Archivar w Praze

Frant. Sušil Prof. der Theologie in Brünn

47

Boczek Antoni († 13 stycznia 1847) za pomocą kanclerza nadwornego hrabiego Mitrowskiego wydał w 4 tomach Codex diplomaticus Moraviae. Olom. 1836–1845. Tom V. pośmiertny wydał kosztem stanów morawskich Józef Chitil w Bernie 1850. Wszystkich dokumentów w tym dziele jest 1768 do r. 1306

Historische Litteraturgeschichte von Mähren und Oesterreich: Schlesien von Christian d'Elvert. Brünn 1850. 8°. st. 518 i index

48

Dlouhý, Široký a Bystrozraký, česka narodni pohadka od Karla Jaromira Erbena, st. 320–336.

w: Perly české, vydany od Sboru Musea kralovství českeho, spořadel Ant. Jarosl. Vrťatko. V Praze 1855 (Rziwnatz) 12°.

2f16kr.

d Waist.

Jan Gutenberg urodz. w Kutnej horze 1412.
został bakałarzem nauk wyzwolonych w Pradze 18
listopada 1445 r. pierwszym drukarzem w Moguncji 1450.
(o nim pisze K. Winařicky: Kwěty 1845 Nr 132-133)
zwrócił pierwszy na to uwagę Jarosław Wetzjatko
W metryce uniw. prask. zwie się Joannes de Montibus
Cutnis. Wspomniał o tem pierwszy Kodicill magister
z Tulechowa 1576, Korzinek 1671
Autor sądzi że za Ottokara lub Luxemburczyków ro:
dzice Gutenberga rzemieślnicy z Mainz pochodzący
osiedli w Kutnej horze jego matka była z Strasburga
(Argentina - może to Kutna hora którą tak zwano)
R. 1445 Liber decan. facult. philos. wspomina iż
został w Pradze bakałarzem Joannes de Mon:
tibus Kutnis - Winaricki mniema że Gutenberg
przypatrując się biciu pieniędzy w Kutnej horze
powziął myśl drukować, bo że druk był znany
opnod świadczy rękopism Zacota Żydka z Pragi.

Lošťice (Loschitz)

miejsce urodzenia sławnego morawskiego starożytnika i patryoty profesora Jana Havelki + 1855. Kraj morawski i miasto ceniąc zasługi naukowe i patryotyczne zmarłego, postanowił na jego rodzinnym domu wmurować marmurową tablicę pamiątkową ze składek publicznych, do których wzywa R. A. Schönhöffer starosta miejski (burmistrz)

Równocześnie ogłoszono prenumeratę na mające wyjść dziełko pod tytułem:

Loštice, rodiště Jana Havelky.

dziełko wydane z powodu uroczystości odsłonienia pamiątkowego napisu na domie rodzinnym Jana Havelky; 3 arkusze druku, z 15 obrazkami okolic i portretem Havelky, z żywotem jego i poezyjami na jego cześć. – Cena 30 krajcarów w.a. (Dochód z wydania na Muzeum narodowe w Ołomuńcu.)

Historie Lit. Česke Josef Jungmanna
825. str: 703. Prag.

[illegible] narodow Słow. [illegible] wadleg[illegible] [illegible] wieskach. Podług [illegible] Europie zalud[illegible]naja[illegible] [illegible] narod[illegible] [illegible] cnoty [illegible] wady narodu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w domu. Trudnili [illegible] łagodnych i goscin[illegible] [illegible] chowem dobytku, rolnictwem, handlem, rękodziel[illegible] niami. Lubili muzykę i składali pieśni narodowe wojenne umieli się obli[illegible]zać między sobą, gwiazdziar[illegible]stwo a może i pismo było im znane (znane?) Czcili Bo[illegible]gow i [illegible] im ofiary, jednak wyobrażenie o jednym [illegible] nie było im [illegible] Obrzędki religijne [illegible] wszystkie [illegible]

[illegible] (?) 983.

Hos[podine] pomiluy ny
Jhu Xpe pomiluy ny
Tys spase wssehomira
Spasyz ny y uslyss
Hos[podine] hlasy nasse
Day nam wssyem hospodyne
Zizn a mir w zemi
Krles Krles. Krles.

Pisemne tej najdawniejszej pieśni [illegible] jest w bibliotece Praskiej z roku 1397.

Pieśni pogańskich ułamki

Morena Morena (1
Za koho gsi umrela ?
Ne za ny, i ne za ny
Nor za ty nedolne Krestany

Již nesem smrt ze wsi
Nowé léto do wsi
Witej léto [illegible]
[illegible] jako zelene # [illegible]

Spiewki z roku 1310 – 1410

Drzewo się listem odziewa
Slawiczek w kerzku spiewa
Magi – zaslugy tobie
A moje [illegible] we [illegible] ([illegible])

Ma [illegible] z mysleli [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Swiat se toci jako kolo
Negeden ma nadege mnoho.
A druhy przida zbawi [illegible] toho
[illegible] [illegible] [illegible] pomstiti toho
Ktoz miluge falesne koho

Ach kak welmi boli
Kter srdlem hlawu holi (pa[illegible])
A wszak wiecze boli
Kdez mila giného zwoli.

---

1) W Morawie robią chłopcy w niedzielę [illegible] [illegible] [illegible]
które wiankami i potym jajami ubierają. Tę więc obiegają
wszystkie pobliskie wsi i miasteczka śpiewając

Smrta smrta nedjela
Kam klice podziela
Zelena trawa rostje . .

[illegible]

[illegible] 1791 [illegible]

[illegible] Antoniemu Kozińskiemu
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] 3 lata w Wiedniu

[illegible] ruskie polskie
kościelny śpiewnik

[illegible]

[illegible] 852 [illegible] 8 [illegible] 852

[illegible]

[illegible]

Carton papier [illegible]

[illegible] 1833 r

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Józef Bor[illegible] [illegible]

2 [illegible] [illegible]

Křížek Vacslav: Z dějin starých Slovanů. Studie z literarní pozůstalosti, se životopisem jejíž napsal F. A. Slavík. V Žábeře 1883 8o.

Literatka z Czech. Franciszka Bogumiła córka Franciszka Swobody profesora gimnazyalnego i Franciszki Bienenberg, żona J. Boj. Pichla doktora med. w Klenie od r. 1845 zaślub. pod imieniem Maria Čacka wydała:

1) Žifně Marie Čacke. Praha u Kateřiny Jeřabkové
Śmie powídka z francouzkeho 1843.
od r. 1838 dawała swe poezyje do pism czasowych.

u Nitsche & Grosse w Brnie

Kożda kalendarz na r. 1851 .. 56 kr.
" 1852 " 56 "
" 1853 " 50
" 1854 1 flm.
1855 – 50
1856 – 50
1857 – 50
1858 – 50 w tym ostatnim roku: Bělověltka příslovi a pořekadla (z oryginał.) str. 86 88.
Bulharska " " " (35 ") str. 88-95 (z Petersburskich zwezdy)
Lužicka příslovi (46 wyd.) str. 90 91 – rozprawy uczonego towarzystwa budyszyńskiego z J. Hlamusz)

den schönsten [illegible], in [illegible] gleichgesinnten, [illegible]
[illegible] begeisterte Jugendfreunde,
in der Nähe des [illegible] - milden, edlen J. [illegible],
wirkte auch sein künftiges Leben [illegible] seinem [illegible]
[illegible] Richtung [illegible] wohl [illegible] geboren [illegible]
der [illegible] und [illegible] aufzuwachsen,
[illegible] und [illegible]. [illegible] lange war der
sein Volk noch seine Muttersprache, der die Schul-
erziehung und den Unterricht in deutscher und der
slawischen Nationalität nicht günstig, sondern
vielmehr auf deren Vertilgung gerichtet sind;
bis ihn der [illegible] ein [illegible]
über den Verfall der Muttersprache und der
Verwilderung in [illegible], der auf ihn
[illegible] Eindruck machte. Dennoch Liebe zur
Muttersprache und zu slawischem Volksleben erweckte
aus [illegible], er würde, [illegible]
[illegible] unseren [illegible] bleiben
[illegible], namentlich des [illegible],
[illegible], der [illegible] seinen [illegible]
[illegible] Betrachtung [illegible]
[illegible]. Ein mächtiger Einfluss dieser neuen Studien
war die Sammlung böhmischer Gedichte, die 1814
in Deutschland herausgeben. Dieser [illegible] legte
auch die Sammlung slowakischer Volkslieder an,
welche er [illegible] Freunden [illegible] mitteilte [illegible]
[illegible] 823 in [illegible] Geliebten,
[illegible] und [illegible] seinen
Vater [illegible] Theologie [illegible], bezog er [illegible]
[illegible] im [illegible] 815 in [illegible]
[illegible], wo er [illegible] bis zum Sommer 817 [illegible] der

Schriften [illegible] theologischen Werke [illegible]
auch der philologischen, [illegible], pädagogischen,
u. [illegible] Schriften [illegible] seine Erz=
ziehung, Lieder, [illegible], Oden, und [illegible] an sein
[illegible]
[illegible]
[illegible] auch den griechischen Meister zu huldigen
Aristophanes' „Wolken und Ritter“ [illegible]
[illegible], wurde von ihm [illegible] übersetzt und [illegible]
[illegible] für [illegible] Zeitschriften [illegible].
Nach der [illegible] und Vaterland [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (Freiburg 816 [illegible]
814 [illegible]
[illegible] Gymnasium [illegible]
[illegible]
[illegible] zugleich mit der Direction [illegible]
[illegible]
[illegible] 825 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 833 [illegible]
[illegible]
[illegible] —

[illegible] Vorzügen, [illegible]
[illegible] und den höheren geistl. Geistlichkeit [illegible]
und dem Einflusse des Pöbels [illegible]
[illegible] sein und seiner Angehörigen Leben gefährdende [illegible]
[illegible] Macht und die geistige und politische [illegible]
Verhältnissen [illegible] seine Stellung [illegible]
[illegible]
[illegible]
Geist in stiller [illegible] Thätigkeit [illegible]
[illegible] Wirksamkeit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] v. Raven [illegible]
[illegible] 1826 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Paulus Zidek designat. Litomislensis episcopus sub Georgio rege vitam et gesta Caroli IV bohemice scripsit, manuscriptum in bibliotheca Novodomensi. Balbin Miscellanea Decas I libr. VIII.

57

Michał Miłosław Hodža ur. w Rakszy 1811 w Turczańsk. pastor w Liptowskim Św. Mikułaszu + w Cieszynie 1880 na wygnaniu

Kossuth = Kosutowie koło Turzan
Petöfi = słowak Petrovič

Słowacy za swe pieniądze gimnazya w Turczańsk. Św. Marcinie, w Klasztorze pod Zniovem i w Revuci.
Matica Slovenskej zabrali w gotowce 90000 zł.

Bedros — Piotr

der — pan [illegible] [illegible]

Kabzan — Ormianin.

vartabjed — Doctor Magister

Ivan Berić katecheta w Zadrze
Josef Čejka doktor lekařství a mimoř. profesor
na universitě v Pražské.
Karel Jaromír Erben, archivář městský v Praze
Vacl. Hanka rytíř c. ruského řadu sv. Vladimíra
a sv. Anny, bibliotekář česk. museum.
A. S. Helzel ze Sternsteinu w Krakowie od 1852.
Jan Kadavy, učitel v Liptovském Sv. Mikuláši w
Uhřích 1846
Vaclav Krolmus, farář Zvikovský v Praze
Jerzy Książe Lubomirski 1847
Frant. Xav. Lukaš tajemník ve Lvově
Vaclav Nebeský redaktor musejního časopisu
a sekretář narodního musea w Praze
Mecisłav Pawlikowsky we Lwowie 1843.
Štěpan Pejaković doktor lekařství ve Vídni
František Sušil profesor theologie v Brně

Kralowy zhoniow 1930.

Věkoslaw Babukić prof. lit. slaw. w Agram

Hermenegild Jireček

Waclaw Štulc c. k. Religionslehrer am altstädter Gymnasium in Prag

Treitz Waclaw. r. 1847.

Frant. L. Čelakowský + 1852 d. 5 Srpna.

Josef K. Chmelensky + 1839.

Josef Jungmann + 1847 d. 14 listop.

Jan Kollár + 1852 + 24 ledna

Jan Swatopluk Presl + 1849 d. 6 Dubna

Frant Pištek + 1846.

Koubrzewski + 1844 d. 11 prosince.

Jan Nep. Štěpánek + 1844 d. 1 Unora.

[illegible] 1831. 1 [illegible] [illegible] [illegible] od [illegible] Teleckiego
[illegible] Horacia Fleckh. [illegible] Weinarskiego s[illegible] [illegible]
[illegible] P. J. Szaffe[illegible] [illegible] 4) Staro
[illegible]
[illegible] na hetkowy [illegible]
[illegible] delowanego (x-M. - s) [illegible]
[illegible] - Swidrigał w L. lit.
[illegible] napisał do [illegible] tow ale nie poma[illegible] [illegible] list [illegible]
[illegible] Regiomontano [illegible] I - lum
[illegible] Sigismu [illegible]
[illegible]: [illegible] lieben [illegible] freund [illegible] II [illegible]
[illegible] nicht [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] - II Oswie[illegible]
[illegible] Koributowi [illegible]
[illegible] Sigmun[illegible] [illegible] zmi[illegible]
[illegible] na[illegible] [illegible]
[illegible] - [illegible] - Oswie[illegible]
[illegible] gdy k nam posłał [illegible]
[illegible] nas [illegible] y [illegible]
[illegible] protiw [illegible]
[illegible] pam[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ale
na to [illegible] tohé [illegible]
[illegible] byly na [illegible] na [illegible]
[illegible] nie Oswjeceny, ponewaž [illegible]
[illegible] te [illegible] tolo [illegible]
[illegible] ale wšeckym [illegible]

[illegible] u tak [illegible] k [illegible] tobie potřebi
bude. Protož prosim [illegible] tueho [illegible], aby na to
[illegible] prwe psaní [illegible] y [illegible] držel, y [illegible] tento
gistu [illegible] (přiezen) kterú [illegible] mame, [illegible]
y posilil; [illegible] wam take pomahati
kde nas [illegible] potřeba [illegible]. Take [illegible] tweho
Osprawedlnienye, [illegible] ja [illegible] tweho,
[illegible] bude od nas [illegible], tak uplně, yakoby
[illegible] s tebu mluwili. Dan w [illegible], w [illegible]
[illegible] swatem [illegible], Anno Domini etc. XXX primo
III — [illegible] Zikmund, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] panem, panu [illegible] Borzikowy,
panu [illegible], panu [illegible] Kost
[illegible] panu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] den [illegible] 8. [illegible]
Knyez [illegible] [illegible] naša přien na:
[illegible] [illegible] Kněze
[illegible] pane [illegible]! — Jakož Knyez
[illegible] [illegible] pane [illegible]
[illegible] synowec nas, bratr wass, gest k nam
poslal [illegible] panu
[illegible] toho [illegible] nam
[illegible] [illegible]
[illegible] nam pomahati
[illegible] [illegible] naim toho
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] me take chceme
[illegible] wam pomahati, [illegible]
[illegible] bude [illegible] prosime wase
[illegible] tuto gistu [illegible]
[illegible] yakož [illegible]

[illegible]

przebyprzej [illegible] miasta, albo gdyby to miało wiecej
o wszem [illegible] dowodzy, tyle bi ne [illegible] wanny
[illegible] ludi, [illegible] samy [illegible] miasta
[illegible] hedyeli po swa
tem [illegible] [illegible] tre [illegible] ninow =
[illegible] wypisem dla bibl. [illegible] J. J. X.
[illegible] Senat [illegible] Królewica przepisa
[illegible] Kroł. Warsz.
[illegible] Warszawa. 6) [illegible]
[illegible] Wyp. 15 [illegible]
[illegible] [illegible]
7) [illegible] 8) Ze [illegible]
[illegible]
[illegible] Kr.
[illegible] polowi 13 Koloty Niemy
[illegible] dwor [illegible]
[illegible] 5) Stawenja
[illegible] Krolewske 7) Mince
[illegible] 9) [illegible]
[illegible] w Praze [illegible]
[illegible] mineralogie [illegible]
[illegible]

[illegible] 4) [illegible] 8) [illegible] v. G. Palu [illegible]
[illegible] w Zodoli 3) Oneystar
[illegible]
[illegible]
o Cechach [illegible] 9) Jedme ro [illegible]
Karola [illegible] 8 - 1131 - 6) [illegible]
[illegible] mineralogie [illegible] IV [illegible]
[illegible] Bohusl. [illegible]
[illegible] Rozenberg [illegible]

Zberky [illegible] [illegible] [illegible] z
i Koperników [illegible] [illegible] Lech. — [illegible] [illegible]
[illegible] historia reg. i Bohemiae [illegible] I lib V [illegible]
1683 fol) między [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] libri Erectionum Vol XIII [illegible] 10 n
[illegible] na pag 23) [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] plebano [illegible] praedicta [illegible]
Boleslaviae [illegible] [illegible] Elsska contho-
rali [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] Stasio [illegible]
[illegible] consensu et fratris ejus [illegible]
[illegible] plebani [illegible] [illegible] anno 1391. 15
Oct. [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
galeae figura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] sigillo [illegible] [illegible] Zwierzeticz clypeo
[illegible] [illegible] clypeum galea cum duabus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Zwierzeticz
[illegible] humana imago securim in manibus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] galea
[illegible] [illegible] [illegible] cornu [illegible] [illegible]
S. Joannis [illegible] [illegible] [illegible] 1374. 1391
[illegible] 1416 [illegible] [illegible] 15 wieku rodzina [illegible]
[illegible] do pravowa się [illegible] Wies Koprnj [illegible]
[illegible] Boleslaw [illegible] [illegible] [illegible] Mnichowa
Hradiště [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 16 Boleti

Píseň k' nejswětější swátosti

Ježíš Kristus zdroj wší spasy,
K Němuž se, kdo hříšník hlásí
nám se k' wěčné paměti
w chlebowé dal oběti.
Než chléb widíš chléb to není,
Bůh to jest, jenž pro spasení
w lidském těle obcowal
a na kříži dokonal.
Hody jsau to, swaté čisté,
Tělo, pokrm swatost Kriste
Sam jsi! co kde wyššího,
pokloni hodnějšího.
Tajemstwí to! Chléb a wíno
w tělo krew jest proměněno.
Budiž wěčná jaká jest
Swatosti oltářní čest.

M. Jan Hus

I [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] szczególnie n.p. imia, księga [illegible],
[illegible] które ieszcze w mnogiej liczbie są żeńskie
[illegible] więcej.

1 Żona	Żoni	[illegible] za [illegible] Ka w 3 i 7 [illegible]
2 Żony	Żona	[illegible] Ka [illegible] n.p.
3 Żoni	żonamo	[illegible] Końcące się na
4 Żonu	żone	aa i na ua zmieniają na [illegible] n.p.
5 Żono.	żoni	[illegible], [illegible]
6 Żonom	żonami	2) na ca w [illegible] maja e lub o
7 Żoni	żonama	n.p. prijatelice.

[illegible] i noga w [illegible] liczby mnogiej [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible]
n.p. [illegible] = [illegible].

II Forma

[illegible] na [illegible] a, i, o i maja w mnog. liczbie
i n.p. [illegible] nej [illegible] [illegible]

mati	[illegible], [illegible]	b [illegible]
matere mi i	[illegible] lub u	[illegible] l, u, n.
[illegible]	materama "	[illegible]
mater	matere "	[illegible]
5 mati	[illegible] " bi	[illegible]
materom (ju)	materama "	[illegible]
materi	materama	[illegible]

[illegible] brio.
n.p. selo, [illegible],
III Forma [illegible] końcące się na e, o
[illegible]
[illegible] na o [illegible]
[illegible] tow [illegible]
[illegible] n.p. selo, [illegible], [illegible]
wesoe mało [illegible]

[illegible]	[illegible]
sele	— [illegible]
— i	— [illegible]
— [illegible]	— ju
— [illegible]	— [illegible]
5 — je	— [illegible] [illegible]
6 — [illegible]	— [illegible]
7 ju	— [illegible]

Przymiotniki w nieokr. i formie

mogą się kończyć na spółgłoskę i na i np. zelen - zeleni, crven, crveni ... które są ... n. zo. dro: zn, ...t, ... bolan, svetjan, ... mu... motar, ... krilat

... 3 ... formy ... slab, brz, dubok, itom

1 Žut = žute	žuta	žuto
2) Žuta - žutoga	— te	— ta - oga,
3) žutu - ome, mu	— toj	— tu - ome, mu
4. žut - ta - oga	— tu	— žuto
5) — — —	—	— —
6 žutim - tijem	— om	žutim - žutijem
7 žutu - ome, omu	— oj	žutu - ome, omu.

1) Žuti	žuti	žuta
2) žutijeh, žuti	dla ...	
3) Žutima, ... tiem(a)	žute	žuta
4) Žute		
5) —	—	—
6) Žutima = tijem(a)	dla wszystkich.	
7) žutima = tijem(a)		

... ... na ie w ... maja w ... ogólnie

ega np. vorutj (vrący) vrutja, vrutje.

... na ... formę ...

1) svoj	svoë	svoj
2) svoga	svoe	svoga
3) svomu	svoj	svomu
4) svoj ili svoga	svou	svoj
5) svoj	svoa	svoj
6) svim svijem	svoom	svim svijem
7) svoim	svoj	svomu

1) svoi	svoe	svoa
2) svije, svijeh, svi		
3) svoima (obličem) svijema		
4) svoe	svoe	svoa
5) svoi	svoe	svoa
6) svoima, svijema		

Declinatio, kao adjectivorum.

[illegible] (*) *

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] zu Zeit

Bitte [illegible]

Paris: Details sur la [illegible] de [illegible]

[illegible] 1816 - 24. 4° mit [illegible]

[illegible] Übersetzung [illegible]

[illegible] Schaubrazai Romana po armianski [illegible]

[illegible]: Jacquel [illegible] le [illegible]

[illegible] —

Kollař Jan: Rozpravy o jmenách, počátkách i starožitnostech národu slovenského a jeho kmenů. V. Budině 1830 v univ. Kněhtiskarně. 8º str XII. 396.

2 f. 10 kr.

erhalten.

Langenscheidt

tion der Unterrichtswerke nach der

Baar - Ar

loyd-Langenscheidt, englische

spect (**Probebrief**) ungestempelt . .
desgl. mit Stempel Gs.
0, 11 13, 14/16, 17/19, 20/22, 23/25, 2
—4 und Register gratis am Schluss d
. . . .
(Brief 1—18) in Carton . . . . .
(Brief 19—36, Beilage 1—4 und Reg
compl. (Brief 1—36, Beilage 1—4 u. R

-Langenscheidt, französische

spect (**Probebrief**) ungestempelt . .
desgl. mit Stempel Gs.
10, 11/13, 14/16, 17/19, 20/22, 23/25, 2
am Schluss des I. Cursus, Beil. 2—8 u
. . . .
(Brief 1—18 und Beilage 1) in Carton
(Brief 19—36, Beilage 2—8 und Reg
compl. (Brief 1—36, Beilage 1—8 und

facturen. .... **Prospecte** .... **P**
zur Gratisbeilage.

66

Popis staročeských osobných a křestních
jmen (Fr. Palackého) Časopis českého
Museum. 1832. VI. Roč. Sv. I. p.
60–69.

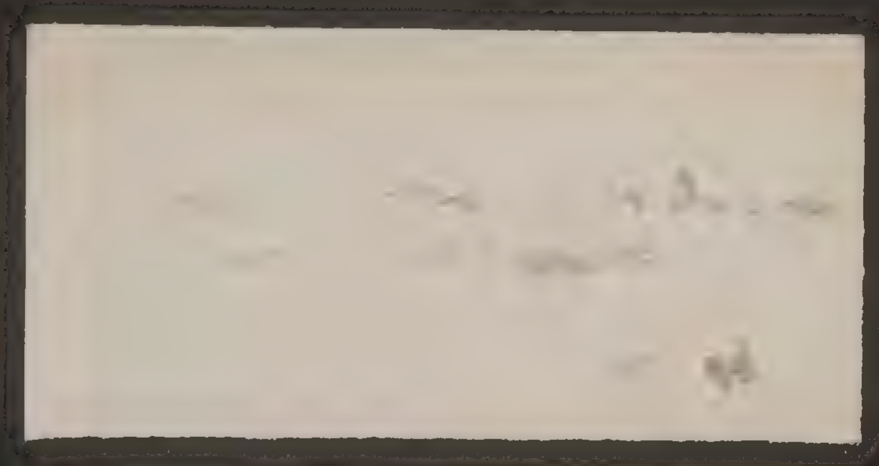

Jacobi Victor: Die Bedeutung der Böhmischen Dorfnamen für Sprache und Weltgeschichte topographisch, naturhistorisch und etymologisch. Leipzig 1856. 8°.

67

Popis staročeských osobných a křestných gmen (Palack

Časop. 1832 Seš. I p. 60.

České prvotisky

Časop. 1852 Seš. III. IV.

Spis muzeum od 1847 – 1856.

Časop 1856 Seš. IV.

O imionach czeskich

1860. II. III. IV

Spis muzeum od 1837 – 1846

1846 Seš. VI.

Spis Muzeum od 1857 – 1866

1866. Seš. IV.

Paprocki

1866 Seš I

Spis muzeum 1827/1836

1836 Seš IV

Pozn. 1852.

Gerszewski Leon.

Pamiątki z niewoli

1 Maji

C. B. 17 Apr.

pr.

B.
Sept
14 Exalt. S. Cruc.
ad 15 Sept.

Popl.

Najstarsza moneta słowiańska z środka IX wieku złota jak piątaczek średniej
wielkości waży 1 dukat Brożek pisał o niej [illegible] 1838 [illegible] r. 84.
z jednej strony popiersie męskie z hełmem na głowie na drugiej stronie wojownik
trzymający w [illegible] tarczę w lewej rzecz z krzyżem w środku [illegible]
za nim [illegible] napis na tej stronie =ΕΓΝVΞΕ
do Kota Szyszaka [illegible] na tej monecie odkrył Z. Hanka napis PACTHCA
t.j. Rościsław imiennik Mojmira (818–[illegible]) który panował w Welehradzie
R. 863 sprowadził on greckich [illegible] uczonych greckich filozofów Cyrylla i Metoda
napis ten dla tego też bukwami słowiańskiemi przed tym nie wiedziano
przed Panem Hanką co to za pieniądz tylko domniemywano się że morawski
jest kilka exemplarzy pismo podobne do greckiego
Rościsław panował od 846 do 876.

Adjunkt Metlinski uniwersytet Charkowskiego

Sławianie w górnej i dolnej Łużacyj są potomkami dawnych Milczu=
nów i Łużyczanów dwóch gałęzi pokolenia Serbskiego które z Lutyczana=
mi i Bodryczanami (Obotrytami) składały szczep polabski. Dzisiejsi
Sorby (154,000 dusz) zajmują 70 mil □ i dzielą się na 2 narzecza: 1) Górnołużyczanie (89,000) zaj=
mują 38 mil □ na których 533 wsi leżą; z tych w Saksonii 399 wsi z 50,000
duszami w okręgu budyszyńskim pomiędzy któremi 40,000 wyznania ewange=
lickiego w 322 wsiach z 30 pastorami i 26 zborami 56 szkołami i 65 nauczy=
cielami, a 9000 katolików w 75 wsiach z 19 duchownemi 6 farnemi kościołami
12 szkołami i 13 nauczycielmi. W Prusach 39,000 dusz w 134 wsiach w pro=
wincyi lignickiej w okręgach: Wojerjecy (Hoyerswerda) Rozbork (Rothenburg)
Zhorjelc (Görlitz) pomiędzy któremi 37,000 wyznania ewangielickiego z
26 pastorami 24 zborami, 51 szkołami i 59 nauczycielmi; a 2000 kato=
lików z 3 duchownemi i farnym kościołem 3 szkołami i 3 nauczycielmi.
2) Dolnołużyczanie 65,000 dusz, zajmują 32 mil □ na których 224 wsi
leżą w Prusach w prowincyi braniborskiej (Frankfurt) w okręgach
Gródk (Spremberg) Kalawa (Calau) Choszebuz (Kottbus) Żarow (Sorau)
wszyscy wyznania ewangielickiego z 43 pastorami, 40 zborami, 80 szkołami.
(Obacz. Smoler w r. 1843). Każde z tych narzeczy ma znowu swe odcienia
czyli podnarzecza i tak 1) w górnołużyckim: a) lubijskie zbliżające się do czes=
kiego b) budyszyńskie (używane w literaturze) c) północnowschodnie czyli
holandskie i d) zachodnie używane w pismach katolików e) środkowe; 2) w dol=
nołużyckiem: a) chociebuzskie (książkowe) b) południowe około Gródka wy=
mawia y jakiej, c) północne czyli borkowskie (Burg) wymawia o jak: y n.p.
wyda (wóda) gyra (góra). Wogóle narzecze łużyckie stanowi pośrodek między
polskim a czeskim; pod względem głosek (Lautlehre) jest rozmaitsze bo ma głoski
e, é, o, ó jak w polskiem; zupełniejsze bo ma spółgłoski miękkie i twarde a
nawet samogłoski pomiędzy dwoma spółgłoskami miękkiemi zmienia; miękcze
bo po dechowych głoskach (ch) często i i e wymawia i nie używa kr twardego
ale najczęściej kř. Pod względem skłonień (Formenlehre) przypomina starosławian=
skie bo ma liczbę podwójną (dualis); słowoczasowe ma o jedną formę więcej niż staro=
sławiańskie t.j. conditionalis perfecti n.p. budzich, dwa aorysty i w dolnołużyc=

kiem Supinum. Pod względem składni (syntaxis) widzimy tu wiele germanizmów
nawet niemiecki przedrzecznik ten ta to (artykuł zaimkowy) co jednakże
dziś w pismach odrzucają. Pod względem bogactwa wyrazów ma wiele mianowi=
cie dolnołużyckie przyswojonych niemieckich słów jest nawet wiele takich słów których
w żadnem innem narzeczu słowiańskiem nie napotka. Dziś więcej dbają o czystość
języka.
Literatura I) Górnołużycka zaczyna się od r. 1689 liczy do 400 drukowanych
Ksiąg, broszur i pieśni osobnych drukowanych w Lipsku, Wittenbergu, Berlinie,
Pradze, Halli, Grymmie, Brodach (Kfönitnu) z których połowa tylko oryginalna
nalna reszta tłomaczona z łacińskiego lub niemieckiego. Autorami byli prawie
sami duchowni i nauczyciele. Okresy literatury: 1) od r. 1512 do 1504. Wpływ
elementu niemieckiego mocno działał na zgermanizowanie polabskich słowian
zajmujących do 4800 mil □; mimo tego jednak biskup miszeński Jan Zaluzki
(von Salhausen) r. 1490 nakazał aby proboszcze niemieccy trzymali kapłanów
umiejących po serbsku. Pierwszym pomnikiem jest agenda: Parochiale
misnense seu ordo administrandi sacramenta 1512 i powtórnie r. 1570 dru=
kowana w której są formuły i modlitwy serbskie. Reformacyja niemiecka któ=
ra się w diecezyi r. 1522 rozpoczęła przyczyniła się wielce do rozbudzenia pis=
miennictwa. Już r. 1548 przełożył pastor M. Jakubicz ewangelie (w rękopisie
w król. bibliotece w Berlinie). W księdze Franka: Hortus Lusatiae 1594 druko=
wane są nazwy roślin po serbsku. R. 1597 wydał Worjech (Warichius) pierwszą
serbską książkę: Mały katechizm Lutra. R. 1627 ogłosił pastor Martin
przekład psalmów pokutnych. R. 1659 ogłoszono dzieje biblijne dla katoli=
ków. Pierwszym rozkrzewicielem piśmiennictwa był Michał Frencel (Bran=
cel) od 1670–1706 ogłosił najprzód groszówkę (Abc) r. 1671 w której niemiecką
ortografię podług polskiej i czeskiej urządził, przekładał i wydawał częściowo
nowy testament który r. 1706 dopiero zupełnie wyszedł jako też i psałterz.
Część swych przekładów poświęcił r. 1697 carowi Piotrowi wielkiemu z serbską
dedykacyją. Jakub Ticinus jezuita w Pradze ogłosił pierwszą gramatykę: Prin=
cipia linguae wendicae 1679 którego to ortografii na wzór czeskiej urządzonej
dotąd pisarze katoliccy się trzymają. — Zachariasz Bierling pastor wydał gramatykę
narzecza Budyszyńskiego: Didascalia seu ortographia vandalica 1689 w której
ortografii niemieckiej użył. Tej to ortografii zaczęli się później wszyscy trzymać
a stany łużyckie kazały wydać przez pastorów przekład katechizmu 1693, ewan=
gelij 1695 i agendy 1696. — Abraham Frencel syn Michała wielki miłośnik języka
słowiańskiego wydał niedokończony 1693–1696 słownik: De originibus linguae sorabicae libri IV w
którem dowodzi początek narzecza serbskiego z hebrajskiego, prócz tego ogłosił:
De diis Soraborum, De vocabulis propriis; zostało też po nim wiele prac w rękopi=
sie a mianowicie: Lexicon harmonico-etymologicum slavicum które się w rękopi=
sach w Żytawie i w Zhorzelcu chowają. — R. 1696 wydano dla katolików za dzie=
kaństwa Brücknera z Brückensteinu pierwszy przekład katolicki ewangelij i
katolicki kancyonał który później z dodatkami często przedrukowano. —

II Okres literatury od 1704–1832. Największy popęd do piśmiennictwa serbskiego
dało: Seminarium serbskie w Pradze 1704 założone z legatów kościelnych przez
braci Marcina i Jerzego Szymonów z których pierwszy był kapelanem praskich
karmelitanek a drugi seniorem dziekanstwa budyszyńskiego. W tem seminarium
wykładała się teologia w języku serbskim dla katolików; z tego zakładu
wyszli: Wałda. Haszka. Jordan. Buk znani literaci serbscy: nauczycie-
lami byli tu Dobrowski i Hanka. Drugi zakład: Było to towarzystwo
serbskich kaznodziei (Serbske predarske towarstwo) w Lipsku od 1714–
1806 w którym towarzystwo to przybrawszy ~~Niemców~~ naśladów do swego grona prze-
wało się: Lausitzer Predigergesellschaft i cel sławiański z oka spuściło.
Podobne towarzystwo ewangelickie serbskie r. 1749 krótko istniało w
Witenbergu. Seminaria dla nauczycieli serbskich utworzono w Klukszu
(Klix) r. 1740 w Cichoncach (Knischwitz) i Wełkowie (Welka) r. 1752 a póź-
niej w Budyszynie. Pisarzami tej epoki byli Jerzy Augustyn Swotlik
który przełożył katolicką biblię podług wulgaty (1707–1721) chowaną dotąd
w rękopiśmie w bibliotece dziekaństwa budyszyńskiego i który wydał: Voca-
bularium latino-serbicum 1721 który acz kolwiek niezupełny mimo wielu nowo
utworzonych słów ma jednak wiele starych. Prokop Hanczka katolik zosta-
wił w rękopiśmie gramatykę i słownik łacińsko-serbski (1768). podobny słow-
nik zostawił katolik Horka (1793). Cysters Teclin miał zostawić podob-
niej (1809–1839) w rękopiśmie gramatykę, niemiecko-serbski słownik i ka-
zania. Kanonik Michał Wałda wydał pieśni nabożne 1787. – Więcej pisarzy z
tej epoki było ewangelickiego wyznania: Jerzy Mathaei pastor Chotmie
(Kolm) wydał: [illegible] Wendische Grammatica 1721. [illegible] Groszówkę
wydał Szyrach 1770, biblijną historyję Faber 1733; Lutra domowa postyla
wyszła 1751 w tłomaczeniu Langa, Boehmer, Szyracha i Möhna. Inne
w tym przedmiocie dzieła nabożne wydali Faber, Ljeh, Szotta, Kühn, Gedan
Haupt, Hänig, Kapler, Deuka, Lubieński. Kancyonał luterski z 202
pieśniami na polecenie stanów łużyckich wydali 1710 Praetorius, Ast,
Mathei i Wawer do r. 1741 pomnożony zawierał już 529 pieśni; r. 1756 już
609 pieśni a r. 1838 nawet 816 pieśni w nowych wydaniach. Psalmy przełożyli
r. 1703 Praetorius, Frencel i Radca; Księgi Syracha r. 1710 Mathaei; Przysło-
wia Salamona i inne drobne części starego testamentu r. 1719 Leonhardi i
Dumisz. W r. 1716–1728 Langa, Jokusz, Böhmar, Wawerz przełożyli
całą biblię (używszy do pomocy tłomaczeń polskiego, czeskiego i starosławian-
skiego) która wyszła najprzód 1728 potem 1742 (wydanie Kühna) 1797 (wyda-
nie Helmersa) 1820 (wydanie Lubeńskiego kosztem angielsk. biblij. towarzystwa)
i 1850 (kosztem saskiego bibl. towarzystwa). Medycznych dzieł z tej epoki jest
najwięcej tłomaczonych między temi położnictwo wiejskie przez Hercoga r. 1782.
– Möhn chcąc pokazać bogactwo języka r. 1806 przełożył wierszem miarowym
3 ustępy z Mesyady Klopsztoka. – R. 1790 pokazał się pierwszy czasopis: Miesięcz-
ne pismo k rozwuczeniu a wokrzewieniu wydawany w Budyszynie przez
Szyracha i Janka: lecz z 1^m N^rem ustało. Od r. 1809–1812 wychodził miesięcznie
Serbski powiedar a Kurier który Jan Deuka wydawał jednak dla braku
prenumerantów r. 1812 w kwietniu przestał wychodzić.

III Epoka od 1837–1856. Stosunki narodu serbskiego znacznie się polepszyły,
germanizowanie wstrzymanie zostało bo rządy saski i pruski dozwoliły w szko-
łach języka syrbskiego, głównie staraniem mężów gorliwych jakiemi byli Dr. Bier-
drzych Adolf Klin ur. 1793–1855 radca miejski w Budyszynie który jako de-
putowany na sejmie 1833–1834 wyjednał uprawnienie języka syrbskiego w szko-
łach u rządu saskiego; Andrzej Lubieński [illegible] 1790–1840 jako radca
konsystorza ewangielickiego wydaniem wielu dzieł i zachęcaniem przyczynił
się do wzrostu piśmiennictwa. Z pomiędzy katolikami odznaczyli się także dzie-
kani budyszyńscy: Maciej Kuczank 1841–1844 i Dittrich 1845–1853. Towarzy-
stwa uczone które się do wzrostu literatury przyczyniły 1) Łużyckie towarzystwo (upadło 1851)
przy uniwersytecie w Wrocławiu założone 1837 przez J. E. Smolera; 2) syrbskie
towarzystwo gymnazyalne w Budyszynie założone 1839 przez Augusta Mosiga
Kłosopolskiego. 3) Macica serbska założona 12 kwietnia 1847 w Budyszynie dla
wydawania pism w języku narodowym. – Pisownię na sposób czeski zaprowadził
J. E. Smoler 331 górnołużyckich a 200 dolnołużyckich pieśni z powieściami śpiew-
nemi i przysłowiami (Volkslieder der Wenden in der Ober- und Nieder-
Lausitz herausgegeben von Leop. Haupt und Joh. Ernst Schmaler. Grimma
bei Gebhardt 1841–1843. 4o. 2 Tomy) – Jordan wydał 1841 najlepszą gramatykę
podług systemu Dobrowskiego (Grammatik der wendisch-serbischen Sprache
in der Oberlausitz) J. E. Smoler wydał małą gramatykę i rozmowy 1841 (Mały
Serb aby serske a niemske rozmłowenia) i 1843 niemsko-serski słow-
nik. R. 1844 Pful i Jordan zaczęli wydawać: Serbsko-niemski słownik którego
tylko 1½ zeszyt do litery Du wyszedł w Lipsku. Teraz wydaje go zupełnie Macica serbska.
R. 1842 zaczął Jordan wydawać czasopism w półarkuszowych numerach [illegible]
[illegible] Jutniczka: nowiny za Serbow którego 26 N-rów wyszło
do którego pisywali Sejler (Borszczan) Pful (Łužan) Smoler (Serbosław)
Domaszka i Kłosopolski (Mosig) R. 1842 wydawał znów Serbska Jutrniczka
miesięcznie lecz ta z drugim N-m przestała. Gdy się ta nowa łacińsko czeska orto-
grafia Serbom nie podobała zaczął Jordan 1842 starą ewangielicko-niemiecką
ortografią wydawać Tydzenska Nowina który do 1848 tygodniowo wychodził.
Sam Jordan znudzony niewdzięcznością r. 1845 porzucił pole literatury syrbskiej;
Od r. 1845 gdy kółka śpiewne (Liedertafel) weszły w życie wydawali dla nich
pieśni Seiler, Brühl, Kilian, Jordan, Kulman; najwięcej pieśni napisał najlep-
szy poeta Seiler do których oryginalną muzykę dorabiał naumyśl Kocor.
– Statuta towarzystwa macicy serbskiej napisał r. 1845 Smoler te przerobione przez
Dra Klin zostały 1847 przyjęte, a Klin obrany prezesem. Macica liczy 200 człon-
ków i 3/4 dochodów obraca na wydanie książek mianowicie nabożnych dla ludu
w starej niemieckiej ortografii: Książek dla ludu wydano 23 a pisma Časopis
towarzystwa macicy serbskiej do r. 1856 zeszytów 13 Czasopism ten wychodzi półrocz-
nie do r. 1853 pod redakcyą Smolera (który też ogłosił gramatykę po niemiecku) a od
1853 pod redakcyą Buka który poprawił i uprościł pisownię. Do tego pisma pisali
powieści Dr. Pful, Muczink, Kulman, Kuczank Wjela, M. Buk, J. Buk, Jomes, Łyż
(oryginalne i tłomaczone); filologiczne artykuły: Smoler, Buk; historyczne i historyi
naturalnej: Jencz, Smoler, Buk; poezje: Seiler, Pful, Wjelan; artykuły naukowe
Jakub, Jencz, Kocor, Piekar, Bartko. Macica wydała 2 kalendarze 1855 i
1856 pod redakcyą Rady; i zabiera się do drukowania: Książki czytania
dla szkół oraz serbsko-niemieckiego słownika (przeszło 100 arkuszy) przez
Dra Pful. – W nabożnej i szkolnej literaturze odznaczyli się z ewangielików:
Jakub, Kilian, Krügar; a u katolików: Haszka, Schneider, Kuczank.

Gazeta Tydźeńska nowina od r. 1842–1848 wydawana przez Sejlera
proiz krótkich wiadomości politycznych ogłaszała także artykuły lite=
rackiej treści; poźniej wydawał Smoler w zwiększonym formacie zmie
niwszy tytuł na Tydźenske nowiny a od r. 1853 na Serbske nowiny
które obecnie 1000 liczą prenumerantów. R. 1848 wydawał księgarz
Reichel małą tygodniową gazetę Nowinkar pod redakcyją Wjely
(Weller) i Bartka. – Od r. 1849–1851 wydawał Kucank pismo Jutr=
niczka dla Serbów katolickich. – Sejler był też r. 1844-1848 redakto=
rem pisma Missionske powjesce; w r. 1849–1852 Smisz redaktorem
pisma Zerniczka, a od r. 1854 Rychtar wydaje: Missionski posoł.
Mimo tylu pism literatura górnołużycka dotąd w zawiązku led=
wie parę rzeczy jakiemi są: Zbiory pieśni serbskich. Wothlos pies=
ni ruskich 1846 tłomaczone z F. Wł. Czelakowskiego przez Smolera
i Warka. przekład rękopisu Krolodworskiego, wreszcie dzieło Serb=
ske horne Łużicy wydane w Budyszynie 1848 przez Jakuba
Kucanka i Ern. Bohuw. Jakuba. obejmujące dzieje, statystykę
i przegląd literatury narodowej. stanowią ważniejsze dzieła.
B.) Dolnołużycka literatura nierownie jest uboższą również jak
kraj po większej części zniemczały. Pisarze po największej części pas=
torowie, z potrzeby Sławianie wydawali swe dzieła tłomaczone z nie=
mieckiego dziwną zniemczałą ortografią w Chociebużu, Lubinie,
Berlinie, Frankfurcie i Budyszynie. Najdawniejszym pomnikiem
jest psałterz przechowywany w rękopiśmie w bibliotece wolffenbüttel=
skiej. Pierwszą księgą drukowaną jest Kancyonał z agendą i małym
Katechizmem wydany r. 1574 przez Albina Moller. Germanizowanie
szybkim postępowało tu krokiem: w XVII wieku w okolicach Beskowa i
Storkowa zniemczyło się do 40 parafii, które r. 1600 jeszcze były serbskiemi.
R. 1610 wydał Tharaeus: Enchiridion vandalicum (Katechizm) w podna=
rzeczu mużakowskim. Chojnan pastor w Lubinie napisał 1642–1664 pierw=
szą gramatykę dotąd w rękopiśmie zostającą, podobnie jak słownik Korne=
ra. Wyszło też w XVII wieku kilka książek nabożnych. Dopiero w XVIII
wieku gorliwiej nad językiem ~~[illegible]~~ pracowano. Największy popęd
dał Bogumił Fabricius rodem Polak 1701–1741 który umarł superin=
tendentem chociebuskim. Założył on własną drukarnię w Korjeni pod
Chociebużem w której trzykroć drukował swe tłomaczenie Nowego Tes=
tamentu 1709 dwa razy mały Katechizm Lutra 1700 i 1713 i zostawił
słownik w rękopiśmie. Król pruski Fryderyk I wspierał Fabrycyusza lecz
następca jego Fryderyk Wilhelm był nieprzyjacielem Serbów. Za jego pano=

wania 1714–1740) wyszły tylko dwa Katechizmy jeden wydał Gabriel Fabricius 1718 a drugi Abraham Knjezk 1727. Do tejto epoki należy także i słownik Gornołużyczana Abrah. Frencla zostający dotąd w rękopisie (80 arkuszy). Niemiec Hauptmann od r. 1733 pastor w Lubniowie (Lübbenau) ogłosił jedyną dotąd gramatykę dolnołużyckie=go narzecza 1761 i Kancyonał Lubniowski serski sambuh) r. 1769 z 240 pieśniami i poprawiał zostający w rękopiśmie słownik M. Martina. Równocześnie pisał w tem narzeczu i drugi Niemiec: Willa. Frico wydał 1796 Księgi starego testamentu i zostawił gramatykę (w 20 arkuszach) lepszą od Hauptmanowej dotąd w rękopisie seminarium serbskiego w Pra=dze zostającą. Na początku tego wieku przedrukowano tylko Kancyonał (Sambuh) Modlitwy (Batowanske Knigty) Kazania (Pratkarske Knigty) przez Schindlera i innych. Cała biblia wyszła dopiero 1824. Pieśni gminne w tym narzeczu ogłosili Smoler, Czelakowski i Kuchar=ski. Swora (Zwahr) ogłosił 846 po swem ojcu dolnołużycki słownik dość lichy. Dopiero r. 1848 obudzili się Dolnołużyczanie przykładem swych braci. Nowka zaczął wydawać czasopis co tydzień półarkusza: Serbski bramborski czasnik którego redakcyję od 1852 Lanka ob=jął. Utworzyło się także Serbske towaristwo, do wydawania ksią=żek na wzór Macicy liczące dotąd 80 członków które wydało kilka powiastek i książek do nabożeństwa. Stempel gorliwy pisarz kto=ryma wygotowaną epopeję w 12 pieśniach: Pytanje za starym mja=sećom abo łužiskich Serbow połłocenje, przełożył też bajki Phaedra wydane 1854 przez Smolera w Budyszynie w których Smoler polską pisownię zaprowadził (ć, ź, ś i y po š, ž, ch, h, c). Bronisz w najnowszych czasach zajmuje się wydaniem dolnołu=życkiego słownika i gramatyki. Także przy gimnazyi w Choće=buzu (Cottbus) zawiązało się towarzystwo dla doskonalenia się w mowie ojczystej.

Przykłady narzecza

1. Górnołużyckiego

Bojazne ptačatko.

Hajnk dujese jasny swój slěborny róžk,
Hač brinčeše hola a zeleny brjóžk.
Wón wundźe won do lěsa zeleneho
A ptačatko před nim je wulećito.
Što bojiš so ptačatko rjeniše ty,
Hajnk prawi, što khowaš so do hałozy?
A njeklinči rjenje mój slěborny róžk
Přez cichomnu holu a zeleny brjóžk?
„Zynk slěbornoh' róžka drje lubi so mi,
Maš falšnu pak třelbu tež na khribjeći."
„Mje njebłažnja lubozne ryče a hra,
Duž piskaj sej božemje swoje trara."
(Handrij Zeiler)

2. Dolnołużyckiego.

Žówča wóla.

Stej stej [illegible] dwě rědnej tam při jazorje
Při tom mje jazorje při dłymokem.
Nikogo njejstej tam nadejšłoj,
Ak tog' jadnego přewjadnika.
„Přewjadnik, luby přewjadnik mój,
Coga ty wot luźi k mytu bjerjoš?"
– „Wot starych bjeru slobro, złoto,
Młode te žówča ja dermo wožu."
Posrjež teje dłymje tam přijezeštej,
Chopi přewjadnik žówča prašaš:
– „Co mje zwólijoš ty rjedne žówčo:
Do wódy skočiš abo mje sej wozeš?"
„Do wódy skočiš a gorej spleš,
Tak přijdu k mjej tej mašerce
Tam mógu chojiš we wěnašku
We tom mje wěnašku rušanem."

W Peszcie założony zakład 1838 z fundacyi Sawy Tekeli na 18 uczniów; prowadzenie jego powierzono Matice serbskiej

- Manipulant Matice Srbske Subbota Mladenowitsch Zum Tekelischen Instituts: Grünbaumgasse N° 23 Pesth

Neusatz: Karl Hintz Zeughgasse N° 31.32.

[illegible]

Herrn D. E. Friedlein

[illegible]

Krakau

[illegible]

Neues Lieferungswerk!

In meinem Verlage erscheint demnächst:

Kaiser Maxmilian I.

oder

Schicksal und Kaiserkrone.

Geschichtlich-socialer Roman aus der letzten Vergangenheit. Von **E. Mühlwasser.**

Inhalt:

I. Band. Kapitel: Maxmilian, Erzherzog von Oesterreich. — Miramare. — Die Krone Mexiko's. — Heimat und Fremde. — Fürst und Volk. — Republikaner. — Die Rose von Puebla. — Freiheit und Vaterland. — Kaiser und Marschall. — Corona Regales.

II. Band. Kapitel: Benito Juarez. — Im Insurgentenlager. — Das Abendroth des Kaiserreiches. — Der Abschied. — Allein mit einer Krone. — Verrath. — Die Söhne Oesterreichs. — Republik und Kaiserreich. — Vogelfrei. — Opfer der Politik.

III. Band. Kapitel: Cäsar oder Marius. — Don Miguel Lopez. — Der Kampf um eine Krone. — Der letzte Gruss. Queretaro. — Kriegsrecht. — Juarez und Maxmilian I. — 19. Juni 1867. — Miramare. — Schluss.

Das Werk wird in 20 Lieferungen von 3 Bogen in illustrirtem Umschlag zum Preise von 20 Nkr. erscheinen; alle 14 Tage wird ein Heft ausgegeben.

Bezugsbedingungen:

72

Pismowstwo Katolskich Serbow. Ze-
stajał JH. Dučman. W Budišinje
w Kom. Smolerja i Ljecha, 1869. 8°
str. 104.

(spis bibliograf. @ 185 dzieł) i życiorysy)

Holowacky Jos. Bibliograf. nachodki wo Lwowje Jak. Th. Holowackaho. S. Peterb. 1873. 8o

[illegible] wspomnienia [illegible] innych 2 tomy

1. Macaulay. Dzieje angielskie	4.	–
1. Małecki. List żelazny	2.	40
1. Balmes. O sposobie osiągnienia prawdy	2.	–

Delnjoserbske ludowe pesnje. Z rukopisnej zběrki B. Markusa wydał Michał Hornik. Budyšin 1882. 8º str. 63.

Dodawk k ludowym pěsnjam. Zhromadźił dr. Ernst Muka. (Z Časopisa Maćicy Serbskeje.) Budyšin 1883 (Ćišćał E. M. Monse w Budyšinje) 8°. str. 58 i K. 8 (nót)

81

Veckenstedt Edmund: Wendische Sagen, Märchen und abergläubische Gebräuche. Graz Leuschner und Lubensky 1880. 8° 10 Mark.

1 " Die Mythen, Sagen und Legenden der Żamaiten. Heidelberg 1883 (C. F. Winter) 1883. 8° 2 Bde 10 Mark.

Klöden K. F.: Zur Geschichte der Marienverehrung besonders im letzten Jahrhunderte vor der Reformation in der Mark Brandenburg und Lausitz. Berlin 1840. 8v.

Czasopis Macicy Serbskeje 1873 i 1874
Letnika XXVI Zeszywk II i XXVII
Zeszywk I Pr..yszyn

Pismiennictwo Katholskich Serbow przez
H. Dueżmana
redaktor Michał Hornik

Wartość egzemplarza		za		Cena księgarska dzieła	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.

84

Časopis maćicy serbskeje 1880 Redaktor: Michał Hornik. Lětnik XXXIII. Zešiwk II (Cyłeho rjadu čisło 62) Budyšin. 8o str. 73–172.
Obejmuje: Pismowstwo a spisowarjo delnjołužiskich Serbow, wot (1548) 1574–1880. Zezběrał K. A. Jenč str. 73–154. (nierozcięty)

Wydanie osobne (Odbitka) wytowane w Przegląd proszedny. Lipiec 1894 zeszyt 7. str. 77 (Z pobytu na Łużyckich błotach)

Bucharyn podkomorzy W. X. Lit. 1810 żona Barbara z Żukowskich † 1810 w Grodnie.

Pismowstwo a spisowarjo delnjołužiskich Serbow wot (1548) 1574–1880. Zezběrał K. A. Jenč farar w Połowje. W Lipsku, Smoleř a Pjech. – Ćišć wot E. M. Monse w Budyšinje 1881 8o str. 82.

Časopis Maćicy Serbskeje 1887 (Lětnik 40
Zešiwk 1 (całego zbioru Nr. 75)

1883. Druhi lětnik.

[illegible] [illegible] a
zakonow a přirućnych [illegible]
[illegible] [illegible]
Lětnik II 1883 [illegible]

Tři [illegible] [illegible]
[illegible]

I. [illegible]
[illegible]
[illegible]

II. [illegible]
[illegible]
[illegible]

III. [illegible]

Časopis towarzystwa [illegible] serb. 1856 – 1858 Sešitek 2
1858. III N. I
J. Buk. 500 serbskich přisłowow. [illegible]
Buk w Budyšě 1858.
[illegible] K. [illegible] Zeš IX. 10. 11
Kleines Lehrbuch der niederlausitz. wendischen
Sprache von C. Ch. Zahle
[illegible] 1857.

Zawitki III. z [illegible] Ostrowskiej

... Grösseres und Schöneres zu liefern.

Wir geben hier ein Verzeichniss unserer bis jetzt gelieferten fünf Kunstblätter:

1. **Komm Hans.**
2. **Das verirrte Kind.**
3. **Geh Hänschen,** Pendant zu „Komm Hans."
4. **Das letzte Kleinod.**
5. **Der Savyardenknabe.**

Diesem wird folgen im Herbst d. J.:

6. **Bitte Bitte,** Pendant zum „Verirrten Kind."

Und dann halbjährig:

7. **Das Fischermädchen,** Pendant zum „Savoyardenknaben."
8. **Abendstunde.**
9. , Pendant zur „Abendstunde."
10. ein in mehr als doppelter Grösse des „Komm Hans" ausgeführtes Vereinsblatt historischen Inhalts.

Ausserdem erhalten sämmtliche Mitglieder, welche vom ersten Bilde an unserem Verein angehören, beim zehnten einen in der Grösse „das letzte Kleinod" ausgeführten Kupferstich als Prämie gratis.

Es erscheinen jährlich zwei Bilder für den Beitrag von $2^1/_3$ Thlr., Abdrücke vor der Schrift 4 Thlr. ...

87

Časopis towarstwa Maćicy Serbskeje. Lětnje dwaj zešiwkaj. Dotal 47 zešiwkow po 7½ nol.
(1873 —) Lětnik XXVI Zešiwk i (tyseho rjada čisło 47) redaktor Michał Hornik. Budyšin.

Łužiski serbski słownik. Pod sobuskutkowanjom Handrija Seilerja a Michała Hornika spisany wot Dr. Pfula 1857 – 1866. 4 tal.

Horjołužiska serbska ryčnica za přirunowacym stejišću, spisał Dr. Pful. Zešiwk I Zawod Zynkosłow 1862. 15 nol.

Wěnc narodnych spěwow Hornjo- a Delnjo Łužiskich Serbow z přewodom fortepiana wot K. A Kocora 1868. 15 nol.

Cesarz Karol Wielki zakazał Saxonczykom palenie zmartych. Capit Paderborn a. 785, c. VII
„Si quis corpus defuncti hominis secundum ritum
„paganorum flamma consumi fecerit et ossa
„ejus ad cinerem redierit, capite punietur."

Pohanske pohrjebnišća w Serbach, podał K. A. Jenč. (Časopis Zešiwk 47. str. 33-52)

An den Verein der Maćica Serbska in Bautzen.
Königreich Sachsen regnung Eintrittsg 1 Tal. 10 Slbgr. czyli 2 fl silber.

Unter den Vorräthen figurirt **zuerst** ein hübsches Bild, Papiergröße 25—35 Zoll rh. auf chinesischem Papier gedruckt:

Die Andacht, gemalt von **Gustav Bartsch,** lithographirt von **A. Janke** (Ladenpreis 2 Thlr.)

(Der Künstler stellt hier sechs Personen beiderlei Geschlechts, den verschiedenen Altersklassen angehörend, schön gruppirt dar, wie sie in der Kirche ihre Andacht verrichten und hat mit bekannter Meisterschaft den verschiedenen Ausdruck der Frömmigkeit — den naiven unbefangenen Blick des Kindes, die Innigkeit des Weibes, den strengen Ernst des Mannes und die ergebene Demuth des Greises — auf das Gelungenste zur Darstellung gebracht.)

Von diesem Blatte habe ich circa 250 Exemplare vorräthig und offerire davon 100 Exemplare zu 20 Thlr. baar (also das Blatt zu 6 Sgr.);

Zweitens habe ich circa 500 Exemplare, $21\frac{1}{2}$—$27\frac{1}{2}$ Zoll große schwarze Kunstblätter (Ladenpreis à 1 Thlr.) **in 12 verschiedenen Süjets** u. z.:

Florinde,	Wasserparthie I.	Blindekuhspiel,	Trauung,
Römische Jäger,	Wasserparthie II.	Liebesbrücke,	Ueberfall,
Heirathet,	Gang zum Markte,	Entführung,	Schiffbruch,

wovon ich Ihnen, gemischt, 100 Exemplare mit 10 Thlr. baar ablasse. (Bisheriger Nettobaarpreis per **Hundert 20 Thlr.**)

Drittens, circa 1200 Exemplare 18—24 Zoll große schwarze **Kunstblätter (Ladenpreis 15—20 Sgr.)** in 14 verschiedenen Süjets u. z.:

Gestörte Ruhe,	Gegenwart und Vergangenheit,	Kronprinz und Kronprinzeß Friedrich Wilhelm v. Pr.,	General Walker &c.
Belauschten,	Licht und Schatten,	Frühstück,	Eisbärenjagd,
Warnung,	Bouquet,	Kirschen,	Betende Kinder,
Irmarabie,			Lernende Kinder.

wovon ich Ihnen, gemischt, 100 Exemplare mit 7 Thlr. baar offerire. (Bisheriger Nettobaarpreis per **Hundert 15 Thlr.**)

Zeitschrift der Ober-Lausitzischen wissenschaftlichen Gesellschaft 1828, 29, 30, u 1831 1-5 Heft. 38

Mučke Karl Ernst Dr.: Historische und verglei-
chende Laut- und Formenlehre der niedersorbischen
(niederlausitzisch-wendischen) Sprache mit beson-
derer Berücksichtigung der Grenzdialecte und des
Obersorbischen. Preisschriften der Fürstl. Jablo-
nowskischen Gesellschaft zu Leipzig, 28 Band)
Leipzig 1891. 8vo

Máchal Hanuš Dr.: Nákres slovanského bájesloví, napsal...
Praha 1891. 8o.

Smoler J. E.: Wo słowjanskich městnych mjenach w Hornej Łužicy a wo jich woznamje. Budyšin 1867. 4to
Philolog. 4681.

Rosciszewski Adam ur. 1744 + 11 pros. 1844 we Lwowie.

Slovník naučný redakt. Dr. Frant. Lad. Rieger. Praga 1885.
8o. Tom I–XI (Słownik.)

37

Pful Dr. Serbski słownik. Serbsko němski dźěl. Bautzen 1857 - 1861. 4 Hftn. à 10 Bogen. (Schmaler) 1 Hft à 20 Ngr.

Smoleř J. E. Mała serbska ryčnica. Bautzen (Schmaler) 1861. 3 Aufl. 8° st. 48 (Grammatik der serbisch wendischen Sprache in der Oberlausitz) 3 Ngr.

Časopis towarstwa Maćicy Serbskeje Redaktor Jakub Buk. Jahrgang 1861. Schmaler bis jetzt 24 Hftn à 10 Ngr.

Alessio Piemontese (autor Girolamo Ruscelli alchemiste)

Berčić J. Čitanka staroslovenskog jezyka (glagolicą druk.) Praga 1864. 8° str. XVIII 119.

Od Czasów Dymitra Dońskiego gdy r. 1363. po bitwie Kulikowskiej –
Tatarami: Moskwa się na stolicę wzniosła upadł Kijów i ~~litero~~ powaga
literacka [?] księgi święte w starosławiańskim dyjalekcie ledwie tu i owdzie
wśliznęło się do nich w Rosyi z słowy z mowy ludu – Kazanie o pobórstwie
mamaja ranicha Rezańskiego Sofronia ma więcej niż Igor słów staro-
sławiańskich. Język ruski ~~kwitł~~ zachował się z owych czasów w
dyplomatach między duchownemi którzy część twórczą literatury składali
był język cerkiewny w którym pismo święte pisano literacki

Pod Panowaniem polskim Kijów wzniósł się do nowego blasku. z Łopiotów
akademija Mogiły – Kozaczyzna podniosła język małoruski dumy.
za Piotra Wielkiego wpuściła się literatura rosyjska z słowiańsk. gminnego
i zachodnich mów niemieckich francuzkich mów Łomonosow † 1765 pierwszy
Dyjalekt małoruski czyli jak go Nadeżdyn zowie ponto-ruski sięga od
Siedmiogrodu gdzie nim mówią po San i do Sandeckiego. w Węgrzech w
Galicyi, w Tureczczyznie za Dunajem w ustach dobrudżyjskich Koza-
ków, w Chełmskim, Lubelskim w gub. na Podolu gub. Wołyniu w guberni Ki-
jowskiej, Jekaterinosławskiej, pułtawskiej, charkowskiej,
w południowej części Czernigowskiej w południowo-zachodniej Orelskiej,
Kurskiej, Woroneżskiej; częściowo w Bezarabii, Tawryi i Cher-
sońskiej myla się ci Rosyjanie którzy twierdzą że małoruska mowa pow-
stała przez skażenie się przez polską jest to mowa Uglebów, Tywerców,
Dulebów, Ulitshów, Siewierjanów, Gorjanów, Polanów
2) dyjalekt przedziela go rzeka Prypeć i Sosza od południowego zwie się
bałtycko-ruskim mówią nim na Litwie, w prow. Białystok, guberni Grodz-
mińsk. mohilew. witebsk w południowej prowincyi Wileńsk. w północnych stronach
czernigowskiej, smoleńskiej i pskowskiej 3) Dyjalekt wschodnio-ruski
z niego się wyrodziła literatura rosyjska

Dyjalekt pontycki wymawia o z drugie dwa jak a jeśli niema nad niem akcentu pontycki g- jak h , literę б jak i

Es will der Spitz aus unserm Stall
Mit Bellen uns begleiten
Allein des Hundes lauter Schall
Beweist nur daß wir reiten

Göthe

i miejsce Han-Kyszla (t. j. zimowe mieszkanie hana)

Znajome jest z dziejów polskim imię Tatarów Budziackich
z których dziś i śladu nie pozostało. Żyli oni w ~~[illegible]~~ teraźniej-
szej Bessarabii i od nich to wioska Tatar Bunar [illegible] leżąca
niedaleko ujścia rzeczki Kunduk od Biało-grodu zamieszkała ~~[illegible]~~
największa swe[illegible] nazwę. Tatarzy budziaccy tworzyli gałąź hordy Nogajs-
kiej która się jak wiadomo r. 12[illegible] od wielkiej Ordy oddzieliła.
Powszechnie twierdzą że r. 1560 około 30000 nogajskich rodzin
wyłamując się z pod władzy hanów krymskich osiadło w Bessarabii
i nazwę Tatarów budziackich otrzymało; wszelakoż kronikarze bu-
zantyńscy piszą iż r. 1234 syn Nogaja założyciela nogajskiej
ordy imieniem Bżak wtargnął aż do Bułgarii. Od niego to najpraw-
dopodobniej też Tatarowie budziaccy nazwę swą otrzymali. Słowo
Budżak oznacza w turecko-tatarskim narzeczu węgieł czyli
kąt jakoż istotnie siedziby Tatarów budziackich rozciągały się w
kącie krainy leżącej między Czarnem morzem a Dniestrem. Tatarowie
Budziaccy byli u Turków tem czem w dawnej Polsce Kozacy, to jest
wygnańcy i zbiegi których rzemiosłem była wojna i rozboje.
Złożeni dokoła od Turków musieli się w końcu poddać wysokiej
Porcie i służyli jako wojsko posiłkowe w wojnach Tureczczyzny
z Polską, Austryją i Rossyją. Przez długi czas stali oni pod władzą
osobnych swych Chanów którym Turcy ~~[illegible]~~ nadawali godności ~~[illegible]~~. Je-
den z dowódców tej rozbójniczej Ordy zmusił wysoką Portę
do odstąpienia mu miasta i grodu Akermanu z ~~[illegible]~~ tytułem paszy.
Akierman ~~był stolica~~ czyli Białogród był stolicą Tatarów
Budziackich, których też z tego powodu w Polsce czasami Tatarami
Białogrodzkiemi zwano. Na początku ~~[illegible]~~ X wieku mieszkało
w stepie budziackim pomiędzy rzeką Prutem a Dniestrem słowiańskie
plemie Uliczów czyli Uhliczów których Konstantyn Porfirogenita
zowie Ultynami. Stołecznym ich grodem był Peresieczen

żyć w ofiarnym? Peresiczeni

Latopisy ruskie są dalszym ciągiem przetłomaczonych kronik greckich Jana Malala i Georgia Amartolos

Rozmaitości.

~~Rozprawa~~

Michalewicz

(O wprowadzeniu Abecadła polskiego do piśmiennictwa ruskiego.

(przez Ks. J. Łozińskiego.)

Omnia probate; quod bonum est, tenete. Philip. 5.21.

Mam u siebie kilka książek ruskich, treści pobożnej, których [illegible] początku koniec jest wydarty; drukowane są czcionkami polskiemi, i zdaje się że bardzo odległych ~~czas~~ należy czasów. Przeglądając je przekonałem się, iż czcionki polskiego Abecadła bardzo zdolne są do oddania właściwego brzmienia ruskiego. Do tego przekonania sprawiły we mnie pieśni ruskie drukowane czcionkami polskiemi i umieszczane czasami w Rozmaitościach Gazety lwowskiej i Pielgrzymie lwowskim na r. 1822. P. Wacław z Oleska wydrukował mnóstwo pieśni ruskich czcionkami polskiemi w swojem dziele: Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego r. 1833, a w Rozprawie wstępnej tegoż dzieła (str. 49.) wyraża, że charaktery cyrylijskie „wcieleniu literatury słowiańskiej do ogólnej massy literatury europejskiej głównie na przeszkodzie stoją." Wkrótce znowu czytałem w Dostrzegaczu Austriackim z dnia 8. Grudnia 1833 pod napisem „Literatura" życzenie, aby [illegible] zapowiadane Gramatyki języka ruskiego wierność Wacława z Oleska w tym względzie grammatycznym za wzór sobie wzięły. Te uwagi przy zamiarze ile możności mojej przykładania się do wykształcenia języka ruskiego, spowodowały mię do badania i zastanawiania się nad tym, czyliby też istotnie było dobrze zaprowadzić Abecadło polskie do tworzącego się piśmiennictwa ruskiego, a skutkiem

tych

tych badań było przekonanie, że charaktery polskie najzdolniejsze są do oddania każdego ruskiego brzmienia, i że zatem te w pisaniu używane być powinny. Twierdzenie to opieram na następujących uwagach:

Od chwili, w której w języku ruskim pisać zaczęto aż do naszych czasów nie było prawie żadnej Gramatyki dla tego języka.*) Dlatego więc pisarze ruscy stosowali się w pismach swoich do prawideł staro-słowiańskiego języka zwanego teraz Dialektem cerkiewnym: jako do najwykształceńszego między innemi słowiańskiemi dialektami, i w pisaniu po największej części Cyrylliki używali.**) Przekonać się o tem można z wyciągów piśmiennych z rozmaitych czasów, umieszczonych w Gramatyce ks. Łewickiego. Czytając te wyciągi trudno powiedzieć, że to jest czysta ruszczyzna; raczej często mieszanina staro-słowiańszczyzny, polszczyzny i ruszczyzny. Z tego względu można śmiało twierdzić, że język ruski, którym przeszło 8. albo i więcej milionów ludzi mówi, nie miał żadnej własnej literatury i do tych czas nie był piśmiennym językiem. Z tego wnoszę, że język ruski nie będąc jeszcze piśmiennym, ma wolność obrać sobie taki Alfabet, któryby był najzdolniejszym do wyrażenia brzmień jego i najkorzystniejszym co do wykształcenia jego, takim zaś jest Abecadło polskie.***)

*) Pierwsza gramatyka języka ruskiego przez A. Pawłowskiego wyszła dopiero w r. 1818; lecz z tej nie wiele można było korzystać. Druga i najnowsza ks. Łewickiego napisana, wyszła tego roku; zatem można powiedzieć, że aż do naszych czasów żadnej gramatyki języka ruskiego nie było.—

**) Są bowiem, jakem na początku powiedział, książki ruskie bardzo dawne polskiemi czcionkami drukowane, co dowodzi że ~~nawet~~ dawnych czasów także alfabetu polskiego do ruszczyzny używano.—

***) Nie łacińskie, bo chociaż polskie co do kształtu liter jedno jest z łacińskiem, ~~potworzyło sobie~~ ma jednak złoski: ć, ń, ś, cz, sz, szcz itp. których nie zna Abecadło łacińskie.—

Z przyczyny że dotychczasowi pisarze ruscy, więcej cyrylliki w pis.
nie używali jak polskiego abecadła porównam cyrylijską azbukę
z polskim abecadłem, aby się okazało, o ile ostatnie przydatniejszym
jest do ruszczyzny od pierwszej. I tak

1[o] Litery są znakami brzmienia. Im krótsza ich nazwa, tym ła-
twiejsze jest do pojęcia brzmienie pojedyncze, które oznaczają. Z tego
względu przewyższa abecadło polskie cyrylikę. Łatwo można poznać
z nazw be, de, we itd brzmienie które litery b, d, w oznaczają; ale
nie tak łatwo można poznać prawdziwe brzmienie z nazw buki,
dobro, wiedi (Б, Д, В), bo w nich słychać więcej rozmaitych brzmień,
i żak pewnie nie łatwo pojmie, które brzmienie ta nazwa oznacza. —

2[o] Cyrylika ma wiele liter różnych co do kształtu a jednakowych
co do brzmienia n.p. Ѕ i З, О i Ѡ, ОУ i Ȣ, Ѧ i Ѫ; co utrudza
poznanie liter i rozmnaża je bez potrzeby. Entia sine necessitate
non sunt multiplicanda. To nie ma miejsca w Abecadle polskim.

3[o] Niektóre ~~które~~ litery cyrylijskie mają dwojakie znaczenie, z tąd
pochodzi ~~jeszcze~~ wiele nieładu w deklinacyach i koniugacyach. Bo rzecz,
~~[illegible]~~ każde brzmienie powinno mieć swój właściwy znak, a to znaj-
dujemy w abecadle polskim. Do wyżej wspomnionych głosek na-
leżą α) Е które czasem е (ТЕ-БЕ) czasem zaś je (ЕДЕН, МО-Е) zna-
czy. — β) И które czasem i (РȢКИ), czasem ji (ИМ 3. przyp. l. m.), cza-
sem zaś y (РОБИ) znaczy. — γ) Ѧ które czasem ьа (ТѦ), czasem zaś
ja (МО-Ѧ) znaczy. — δ) Ю które czasem ьу (ЛЮ-ДИ), czasem zaś ju (МО-Ю)
oznacza.

4[o] Niektóre litery cyrylijskie są niestatecznej natury, oznaczając
czasem samogłoskę, czasem zaś spółgłoskę, co pewnie nie jest
zaletą azbuki. Tak np. Ї znaczy czasem spółgłoskę j (ЇАМА, ЇЕРȢ-
САЛИМ, ЇОНА); czasem zaś samogłoskę i (y) (НИЗКЇИ, СПАСЕНЇЕ). Po-
dobnie И ~~now~~ oznacza czasem samogłoskę i (y), czasem zaś spółgłoskę
j np. МИЛЫЙ, gdzie pierwsze И jest samogłoską, ostatnie (Й) spółgłoską.

Z tej wady wolne jest Abecadło polskie.—

5° Cyryllika ma dwojakie znamie, jedno miękkie a drugie twerdé wymowy, co zupełnie jest niepotrzebnym i rozwlekłym czyni pisownię; gdy tymczasem Abecadło polskie przyjąwszy obejdziemy się o jednym znaku i miękczącym. Na coż nam pisać np. ГРОБЪ, БЫЛЪ, КОНЬ kiedy możemy krócej: hrob, był, koń.

6° Język ruski ma brzmienia używane w języku polskim, a nieznane w staro-sławiańszczyźnie dla tego Cyryllika nima nawet znaków, którémiby te brzmienia oznaczyć mogła. I tak nima Cyryllika: ~~a~~

α) głoski g, a przecie Rusin mówi: grunt, gospodar, gryś, gudzy-raty, nigdy itd.

β) głoski początkowej e np. gdybym wykrzyknik ej chciał pisać przez ЕЙ musiałbym czytać jej. Zresztą przynajmniej dla słów obcych potrzebujemy e.—

γ) głosek dz i dż, np. dzwon, jendża, dżub, dżura; gdyż w dialekcie cerkiewnym tylko з używane było np. ЗВОН, ЗВУК.

δ) głoski dź np. sidźu, wydźu; porównaj w Dialekcie cerkiewnym mówiono: СѢЖДУ, ВИЖДУ.

ε) syllaby jo; mówiono bowiem i pisano w staro-sławiańszczyźnie: ЗЛОДѢЕМ, КРІЕМ, co my złodijom, kraiom mówiemy. To dało powód Ks. Lewickiemu do pisania Ё.

Prawda, że i polski język niektórych brzmień w używaniu nima np. ДЬ, ТЬ, РЬ itp. ale trudnoż nam pisać d', t', r', kiedy znachodzimy w polskim Abecadle ć, ń, ś itp?

7° Akcent, którego polski język nie oznacza, a bez którego dla niektórych słów obejść się nie możemy, może nam posłużyć horizontalna linija (–), która nad samogłoską położona już w łacińskim języku miarę tonu oznaczała. Możemy więc pisać: mūka (męka) i mukā (mąka); płāczu (płaczu) i płaczū (płaczę); ~~idū (idę) i jidu (jadę)~~.

impr. 13/7 834 [signature]

F

F

7° Przyjmując Alfabet cyrylicki potrzeba dla ε i o, które ściśnione jak i(y) brzmią, nowych znaków: gdy tymczasem i w Abecadle polskim takie ściśnione é i ó się znachodzi np. chléb, sér, rót, wór.

Zatém nam więc będzie pisać: méd (cyryl. mid), pék (cyr. pik), niés (cyr. nis), bóh (cyr. bih), kóń (cyr. kiń), rów (cyryl. ryw) itd.

8° Przyjąwszy Abecadło polskie wyskakuje na porządnieniu form przy odmienianiu rzeczowników i czasowników. Dla rzeczowników męskich jest podług cyrylicki dwie formy przypadkowania, jedna dla kończących się na spółgłoskę twardą, druga zaś dla kończących się na spółgłoskę miękką; co li z używania przez używanie głosek A i ю pochodzi powstaje

np. F. I. ГОЛУБ-Ъ F. II РИЛ-Ь
—— А —— А
—— У... —— Ю... gdy zaś polskie Abecadło przyjmę, jedna powstanie forma:

holub— ryl—
—— a —— a
—— u.. —— u...

Podobnie i dla rzeczowników nijakiego rodzaju z dwóch form zrobisz jedną, np. F. I. ДЕРЕВ-О F II. ЗѢЛ-ЬЕ
—— А —— А
—— У... —— Ю...

polskim zaś Abecadłem będziesz pisał: derew-o, zile
—— a —— a
—— u —— u...

Tymże sposobem zrobisz i dla czasowników z dwóch form jedną tylko, np. F. I. ЛАПА-Ю F. II. БЕР-У
—— ЕШ (jesz) —— ЕШ (esz)
—— Е (je.)... —— Е (e)...

Lecz gdy polskich liter użyjesz, jednakowe zakończenie dla obu form wypadnie: łapaj-u ber-u
—— esz —— esz
—— e... —— e....

9° Dla ostatniej z przyjęcia polskiego Abecadła wypływają wielkie korzyści dla ruskiego języka. Wszyscy Polacy mieszkający z Rusinami rozumieją a nawet i mówią dobrze po rusku. ale mało kto zechce uczyć się cyrylickiego Alfabetu, aby czy-

czyst brutta ruskie. Do tego charaktery łacińskie powszechnie znane
są po całym świecie, zatem Abecadło polskie posłużyłoby do
upowszechnienia Ruszczyzny między innemi słowiańskiemi narodami,
i ułatwiłoby naukę ruskiego języka między narodami obu języ=
ków. Przez używanie Cyrylliki zamknęlibyśmy się jak Żółwie
żółtą skorupą przed obcemi narodami. Z razu w kształcie

f charakterach: żyjących języków czytelby i ukształciłby się najpierwej język ruski;
w szkielecie zaś martwego języka (w Cyrylice) jeżeli nie zamrze, to
przynajmniej nie tak łatwo i nie tak prędko wykształciłby się po=
trafi. —

Jest tylko jedną zaletę Cyrylika przed Abecadłem polskim, że do wyrażenia
brzmień cz, sz, szcz, pojedynczych używa czcionek ч, ш, щ; lecz czy=
li ta jedna korzyść, zdolna jest do zrównoważenia tylu wyżej wspo=
mnianych ?..

Ale w szkółkach wiejskich Cyrylika wszędzie już zaprowadzona!..
Lecz w każdej szkole wiejskiej [illegible] i polskiego Elementa=
rza, i trudnożby więc było zastosowanie tego Abecadła do Ruszczyzny?
Elementarze ruskie polskiemi czcionkami drukowane, prędzej i ła=
twiej nauczyłyby dziatek czytania jak Bukwary cyrylijskie, a
nawet ułatwiłyby im naukę języka polskiego. Cyrylika zaś powinna
pozostać przy szkółkach wiejskich jako przedmiot nieporządkowy, obo=
wiązujący jednakże tych, którym znajomość języka staro-sławiańskiego
koniecznie jest potrzebna np. Aspirującym się na Kapłanów, Nauczycieli
szkółek wiejskich, Diaków itp. —

Na tych więc uwagach zasadzając zdanie moje, że my Rusini
w pisaniu polskiego nie zaś cyrylijskiego Alfabetu używać po=
winni; i w tym względzie weźmy sobie za wzór Polaków i Cze=
chów, którzy Cerkiewne gockie charaktery zupełnie porzucili, a w
charakterach łacińskich sobie upodobali. — [illegible] 13/7 834

Finis. [illegible]

Niektóre [illegible] pisania języka [illegible]

[illegible] niniejszym ocknieniu się piśmiennictwa ruskiego nie [illegible] uwag dotyczących [illegible] [illegible], aby się [illegible] na [illegible] i [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] bo [illegible] nie [illegible] jak tylko [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] to [illegible] [illegible] bo [illegible] [illegible] jak [illegible] mowa [illegible] [illegible] mowy prawdziwa i [illegible] które się charakterystyczne [illegible] przeciwnie [illegible] powinniśmy [illegible] nasze narzecze od innych odróżnia. [illegible]

żadnakie względy, dla których i my etymologicznej pisowni używać powinniśmy, ale trzeba nam wiedzieć, kiedy i jakiej etymologii użyć należy.

1.) Najprzód pamiętać nam należy że fundamentem pisowni jest wymowa i odwoływanie się do etymologii tylko w tych razach, które takiej tylko w potrzebie miejsce mieć może.*) Potrzeba zaś wtedy zachodzi, jeżeli wymowa nie jest jednostajna; jeżeli raz mówimy: wiersa, kiń, mid, byw, pit, wit, na; a drugi raz: wołu, konja, medu, była, pidobrat, widohnat [nie mówimy: pitobrat, witohnat]; lub jeżeliby przez zaniechanie etymologii pismo na wyrozumiałości traciło, jak n. p. w słowach które brzmią: dym, wim, któżby się domyślał, że one w innym względzie brzmią: dołu, woła (2 spad.) że żeby się podług wymowy a nie podług etymologii pisało. Jeżeli żadna z tych potrzeb nie zachodzi, aby słowa które brzmią: wid, pid, witca, wiwsa i t. d. pisać: od, pod, otca, owsa i t. d.

*) Są wprawdzie języki bardzo wykształcone, których pisarze więcej etymologii jak wymowy się trzymają, jak n. p. francuzki lecz to nie jest ich zaletą, a że ta pisownia już dawno zaprowadzona i powszechnie przyjęta więc dla tego się utrzymuje. Jest to tylko dowód że nie tylko prostą i najkrótszą drogą, ale także ubocznemi i dalszemi drogami do celu dojść można; ale każdy rozsądny obiera zawsze najprostszą drogę, póki mu czas pozwala.

2) Powtóre jeśli zachodzi potrzeba użyć etymologicznej pi sowni, to trzeba widzieć także, jakiej czyli której t. j. w którem narzeczu korzeniu [illegible] ruskie trzeba. [illegible] rzecz że pismo ruskie tylko na korzenie w ruskim na rzeczu wiązane [illegible] się [illegible] ale nie na te co się w innych narzeczach [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nam [illegible] w [illegible]: miód [illegible] był pierwotnie głoskami [illegible] ę ą i ę bo mówi się: miód [illegible] [illegible] [illegible] dla tego taka etymologiczna pisownia jest [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] i t. d. tego sam ruski [illegible] [illegible] nie może bo się tak nie mówi, [illegible] [illegible] tak [illegible], może to przez wzgląd na cerkiew [illegible] [illegible], że jeśli to [illegible] jest także wzgl. [illegible] [illegible] [illegible] etymologicznie według cerkiew [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] t. d. a dalej nawet na [illegible] [illegible] ska i inne pisownie [illegible] by się można [illegible] [illegible] niedorzeczności.

z tej [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tak pisano to z kąd pochodzi, bo z [illegible] [illegible] gramatyki [illegible] się pisowni narzecza [illegible] [illegible] jako wzoru. lecz to nie upoważnia nas [illegible] [illegible] i poznajemy, że to nie toż samo czyniąc [illegible] języka [illegible] naszego. pismo nasze nie może być stosowne do języka [illegible] pisanego ani na żaden [illegible] się jeszcze na [illegible] [illegible] przyjęty [illegible] [illegible] [illegible] pisania.

[illegible] tkwić niektórym i pisać po dawnemu należy, i wszelkie reformy następcom zostawić... Gdyby się nasi mistrzowie byli tego trzymali, żebyśmy jeszcze i dziś nie mieli pisali jak oni i przyjęli że dawna pisownia nietykalna jest to niemal świętym dla nas obowiązek zachować [illegible] lub dla czegóżbyśmy się nie mieli [illegible] w dawnem naszem języka [illegible]? Quid [illegible] contra consuetudinem [illegible] est. „Dawność” lub „nowość” nie [illegible] dowodu wartości ale gruntowności. Długie [illegible] [illegible] [illegible] stała a [illegible] się [illegible] jej obracało a jednak uznanie [illegible] [illegible] ziemię z miejsca a [illegible] sprawiło ruchu bo było uzasadnione. [illegible] i do pisowni przystosować należy. Zgrzeszylibyśmy przeciwko sobie, żebyśmy nie postępowali, ale dawnych trzymali się błędów, zgrzeszylibyśmy przeciwko następcom [illegible] będziemy to co sami zrobić możemy i powinniśmy, na ich ramiona kładli. Gdyby się coś jeszcze i na-[illegible] i następcom [illegible] do nas odziedziczonego prawidła trzy[illegible], [illegible] [illegible] język nigdy wykształconym nie został. [illegible] nam się porzucić pedanteryę a starać się o postęp.

[illegible]

Koppen w liście do Ministra Oświec. druk. w 9 Numerze Żurnału
Ministerstwa Narodnego Proswieszczenija 1836 hoda w 6 Numerze
Moskiewskiego Nabludatela w liście redwowa do Pogodyna mówi
że Duchowieństwo woli Kyngilicą niedżeńskiej pisma, ja w jetom
wiżu odnu ~~[illegible]~~ tolko lień pryśmotrijetsia ku nowomu
wyrnuca że się od Tgera od Literat. Rossyjskij; maluje korespondent
rotceski młodych duchownych i goli duchownych ojców Karpatoruskich
russow

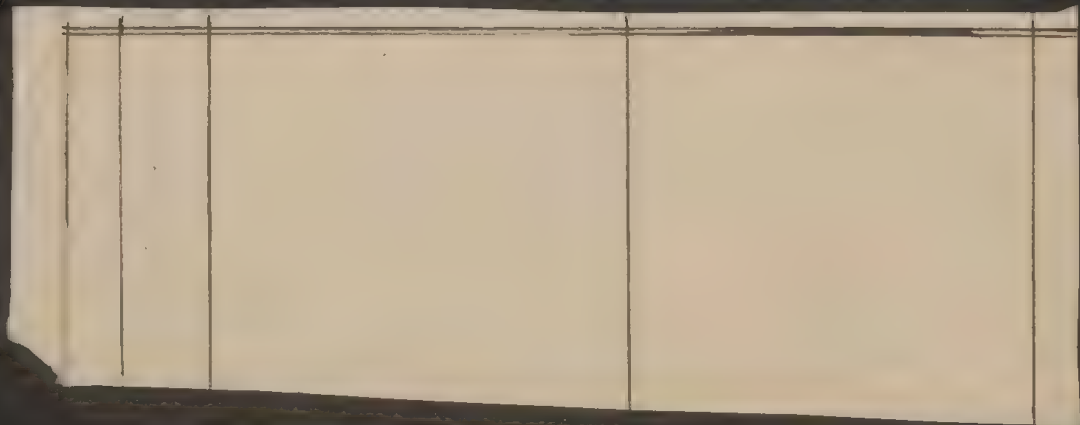

Pierwszy Wostokow r. 1818 zwrócił uwagę na znaczenie starosławiańskich ъ, ь ѧ (ja) ѩ (je)
Uspensky: O ruskich starożytnościach. Charków 1818.
1839 zaprowadzono katedry literatury słowiańskiej w Petersburgu, Moskwie, Charkowie (z każdego uniwersytetu wysłano i na 3 lata): Kreis, Bodzański, Srezniewski r. 1846 w Kazaniu prof Grigorowic, 1847 w Kijowie
1859: Busłajew: Proba historycznej gramatyki ross. języka
Słownik prowincyonalny proba (pred 7 lat) - Dodatek 1856
Historycy: Pogodin, Sołowiew = Prawosław-rusk: Niewolin, Kawelin, Kaczew.
Pypin: O powieściach narodu rusk.
Snegirew: Przysłowia i 1859 Dodatek

Afanasjew: Powieści narodne ruskie i mało-ruskie
Sacharow; Maksimowicz, Metliński: Pieśni ruskie i małoruskie.

н корвіно Прирічча т горсн [illegible] АС

Пхост Прич'ость горобжный наіженный

рхоботити нагалітворати туніугуніу [illegible]

[illegible]нный чсенный [illegible]

[illegible]ченец спож termin ~~[illegible]~~

одотприсков великан погира Приче [illegible]

великс тотж

Турити [illegible] рти.

[illegible] chwatytysia велит великан

[illegible]алазилник [illegible] головоте них [illegible]

[illegible] отчаянный [illegible] ктопоси

[illegible]тный [illegible] Митец тринни [illegible] w try

[illegible]рйнин [illegible] ногатки dorohy. —

Пдй[illegible]ивот [illegible]

[illegible]ручел [illegible]

[illegible] човрвички.

снідве нніве [illegible] полноч = [illegible]

сап – ботыска – сапати [illegible]

нипини = [illegible]

[illegible] вероннй [illegible]

[illegible] суки [illegible]

[illegible] по [illegible] се [illegible]

[illegible] бынице = [illegible]

зітруята на прах najbardziej rozpali

ужи[illegible] зажда pragnienie

оредек = [illegible]

[illegible] dowiezenia пуран brawiez [illegible]

[illegible]он = готнис

[illegible]снито [illegible]

mebeu uu woiui do pilnie xiHu wisienie

rè stygi nitc [illegible] Π Ayma vel nyelumie

cEe stupuni for dontho

i robozHyma nomi- [illegible] nicé.

T. T

[illegible] = [illegible]   любов = liebe.

відчеплнути, відчепнути = odczepić.

кришити, – окришитися, відкришитися,

кришина, кришенки. лемен = тільки.

а се [illegible] [illegible] [illegible]. що [illegible]

Вергуту с того [illegible] на хитайла на тее свято

хлопців парубки і дівки обходяться. [illegible]

хати на криши в [illegible] неставли (звичай старого [illegible]) сонце се буде купало на [illegible]

три [illegible] рано [illegible], диви [illegible] – [illegible] такою

два колески в [illegible]. [illegible] (?)

[illegible] [illegible]. [illegible]

дружина = Genossenschaft, Gesellschaft.

[illegible] = [illegible]. [illegible] = podobno

[illegible], [illegible]

нікого [illegible] [illegible] = [illegible], [illegible]

[illegible] = trudno, [illegible]. [illegible] bolij

[illegible] = dosyć – [illegible]. [illegible]

не розуміти люди = ludzie to nie przyjechali. [illegible]

[illegible] [illegible], [illegible]

знати [illegible] відмовлена = [illegible]

[illegible] [illegible]. не [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

розлучники [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]! [illegible] ? [illegible]

відколи [illegible], відколи? [illegible]

слобідка [illegible] [illegible] [illegible].

розпайти [illegible] [illegible] [illegible].

дружиночки = drużyna. [illegible]

днина = drzionek ни за що bez wartości.
пѣзелни палцu = die Hofnägel. погибель = zguba
калинка = тоноtка у pitreнi de cie гроши хобатом
розпитаннеки = dowiedzieć się dokładnie.
ѣтник nur Kraut von Kleid vielleicht dasselbe welches
mein anderen Angaben головачка nennt.
іеквеши ein Kreuz mit Übergang von oben nach.
ѣуиника = ein armer Teufel
купон = ein Theilchen.

się / wyjdu ja / wyjdu na / horu wy / soku
tam ja po / dywlu sia / tam ja po / dywlu sia /
ta / w okatu hłuboku
śi / Kołusi / tu jut sam / ni z Końmi / Kajut
się / jeno me / ni me / ni moło / deń Kij
tiurkiej / zaś zada / jut.

prynada = pociąg finlieblung hirsze gorzej
pryhołubyty mit Zärtlichkeit umarmen.
hore = bieda, teber = pod brzeg kraj = Kolo urbem
tesze = tylko, sorom = wstyd, tut die Zeit (gwiżdże)
potopaty jüdem, mit dem Füllen ümzgeni.
bytyna ein Schuhe. prowyna = Schuld
trastju firma zdaje się że było jakowe bożyszcze
nieprzyjające ludziom. za kim, = ...
podumaj = pomyśl, ożidaty = oczekiwać
harasz ... dobrze, ... – łodi = dosyć
zwidatu = dowiedzieć się, pomanajbih = pozdrowienie
z tomityisia, moenie się bieganiem lub jaką nagłą robotą
zmęczyć – hadka = myśl styn = zielin
dożdatu = doczekać, tomyłysia = pisemnie ...

wały aż ojciec jego przyszedł rozegnał strzelców między
nie i tak syna wybawił.
Wernholjud co z jednej gory podał siekierę na drugą
także miał kobyłę, jak stąpiła co całą milę zro.
biła.

Рахманьский великдень

Przypada czwartego dnia po zmartwych. wstaniu —
wtedy to rzucają skorupy z święconych jaj na wodę
i mówią że płyną do tamtejszych ~~krajow~~ ludzi co
pod ziemią żyją a brachmanami się zwią aby i oni
wiedzieli, kiedy wielkanoc — W innych stronach rzu.
cają całe jaja aby do nich pływali, bo oni mają
długi i twardy post od czego się także twardy
post brachmański zwie. Czyli называют Рах=
маньский великдень в той день хто щасливый
jak się położy na ziemię słyszy dzwonienie — rzu=
cają łupiny z jaj którymi się dzielą Brachmani
i ryba się naje i oni dosyć mają. Jak tatary
Rusinów nabrali kazali im robić ~~robic~~ dla nich i
wten to dzień wysłał jeden tatar Rusina w pole
orać; лежеть скоро ся довідав о святі сей рас
пігнав на поле и велів му покинути по=
домy; до нинї кажне в вас великое свято.

[illegible]

[illegible]

muttarow [illegible]

[illegible]

Martwi[illegible]
Gwiezdnych [illegible]
[illegible]
Wilkojak
[illegible]

[illegible]

Kaczki Kwakają
Hurzy [illegible]
Korowa [illegible]

odbryw przeszł-
nineuze jak gdyby
zakład pełnatr
czerpak : chartak
zobryw wrośl się
w wicry w oczy bije
...nom ócz przestrzeni
zwałew = пласы

...

... - ...
... = пухарчи!
żrcn = ...
... = ...
... = ...
... rak = dolina.

~~W'tra neudu fi~~
~~[illegible] ra [illegible] fi [illegible] mitte~~
~~[illegible] placato dillo~~
~~da donne.~~
~~[illegible]~~

bażak ross. srok.
bażaju mocno żądać
bażacz [illegible]
bajże rosś naży mało
bałabuszki pirogi z czosnkiem (gałki)
bałasy ross. [illegible]
barjusia ross. [illegible]
bebechi [illegible]
bezeiman bezbożnik
berweno ross. brewno
beszycha róża choroba
błysnąć ross. błyn
bownun wołowiec w wozie
bodnia kadź z zamkiem w której się chowa
bożewiny trzpiot.
bażak dolina.
białaczka ross. czysrej
boroszno mąka.
bryl ross. ściana.
bryzgajn [illegible]
bubłyki ross. baraszki
bułoszka ross. [illegible]
buł[illegible] ross. pastuszja [illegible].
bucharec nieniczna buchta.
bucyki z chleba z śmietaną z masłem na [illegible]
[illegible] mięso [illegible]
[illegible] ross. rozpustni.
żabak ross. szczek
bisdzewo boże drzewko
błekota ross. bełena.
burak " siwen
błoszczyca " klop.
cokatyt żaba [illegible]
cupki ross. tani
cupko mocno
[illegible] [illegible]
cłujn szczwać
czepetyk nożyk
czepla ross. [illegible]
czeremny " [illegible]
czerka " [illegible]
czeruziczki z grochowej mąki potrawa
ziu ross. [illegible]
czuczaju się [illegible]
cymało nie mało.
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
chwyla [illegible] hałwan.
dama ross. dowgeć
damka szaszka
dzigut " [illegible]
dzysi " [illegible]
dzyglyk " [illegible]
dowonia klołuszka
domowina grób
doli na żoli
[illegible] ross. [illegible]

działugu ros: iraznju
dubec łozowyj pręt
dowhonosyk ros: nosatyk
hajdamaka rozbojnik
[illegible] ros: swojnoj [illegible]
[illegible]aman kapezuk na [illegible]
[illegible]enczyrka, ros onucza.
[illegible]tyk " [illegible] klamra.
[illegible]iria ostrzyżona głowa
[illegible]ytku [illegible] która grać bija
~~[illegible]~~ mjała?
[illegible]ylu [illegible] miusz?
[illegible]ek ros [illegible]
[illegible]uzi rozsadek
holinnyj [illegible] rzeczy
~~[illegible]~~ homitka ros łodyżka
[illegible]ka ; ros [illegible]
[illegible]wisa [illegible]
[illegible]nstwo ~~[illegible]~~
lutorja ros besjedujin
hajworon " kracz
holocjuczyk [illegible]
[illegible]ywa [illegible]
~~[illegible]~~ 3Kty ros Xtyk
[illegible] " [illegible]jestnica.
jarka " owca jednoletnia
jaktycia ros djaket.
jatrowka " swojaczenica.
jasty " dłony
jandota " endowa.
atomok [illegible] litewska [illegible]
jurma mnostwo

jurda zgemiena ros: zbojra.
jerepud [illegible]
kazan ros [illegible] myśl
kucza " cyptenok
~~[illegible]~~
kulbaba " Salomonowa pieczat
Kruszeny [illegible] lub Carski
Kudry, ros czatma
Krycja [illegible]stal
knur ros: borow
Komaszni a " mosaka
Krasola " Kres
[illegible] bolotny
[illegible] " [illegible]
Kazan kocioł.
Karwatka ros: [illegible]
Karabkaju sja " lezu
Kat " palacz
Kacap z brodą Rusin
Kaczatka ros: [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
Katamur ros: karaul! gwałt
Khryndżoły " sołazki
Kete daj cie
~~[illegible]~~ daj
[illegible] żołądek
[illegible]iak [illegible] ~~[illegible]~~ Tajno[illegible]
[illegible]Kti ros: [illegible]
Klapot " płast
[illegible] zwami dzwon[illegible]
[illegible] ros [illegible]
[illegible] lub w polu [illegible]

Knysz pierog próżny
Kobyniak Kaftan z kapiszonem
Korchanka rośl: Korczaki
Kowtaju „ ryczę
Kożanec [illegible] kuzyn
Kożomjaki rośl: [illegible]
Koranycia motyka
Koża [illegible] zenne [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] „ [illegible]
[illegible] „ [illegible]
Kożyha „ łowna.
Kulisz „ zidykaja kajzyca
[illegible] „ [illegible]
Kuna „ Kościelne więzienie
Kunjaja „ drzemlju
Kuziez „ [illegible]
[illegible] „ [illegible]
[illegible] „ zarja
luby mene „ niezabudka
Łabzaj „ [illegible]
[illegible] „ [illegible]
[illegible]
[illegible] „ Łakomy
[illegible] chłop
[illegible]
[illegible] mi
[illegible] Ksiezi
[illegible]
[illegible]

[illegible] „ Łokowysze
[illegible]
Łusta, Łuszta, Kromka chleba
[illegible] nieszadnica
[illegible] nitowany
[illegible]
morih murawa
moklycia martwa gnila
mokrycia ziele kurjaczyce [illegible]
menyuk „ rojun
ma ślymy oliwki
materynka „ [illegible]
[illegible]
[illegible] „ [illegible]
[illegible] może być
muhohon bol. zoj pest,
malucha „ zbojnu
[illegible] chłyco
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] „ [illegible]
mandraka [illegible]
[illegible]
mara, mana przyrak lub
puhitupice zmora
[illegible] żyła [illegible]
mamuta murmyło „ powjesa
[illegible] baka
[illegible]
[illegible] niecz
[illegible]
[illegible]
[illegible] wodu [illegible]

myrośanyk mielnik
w ruże mi ni, niciotka
nawmany „ naobum
nawyżenyj opętany
namyśle „ można portugał
naczęte natoszczak
niedohorok „ ogarok
nenacze jak że by
niechajnyj i neopajatnyj
neteczi „ nastje.
oberemok brzemię
obołonka bywa w oknie
ohudyni ogro. ogrodzenia
od czasu do czasu vorigo ojczego
odyna cowiż
ożeleczeja „ naot
jawaju się odziewam się
mało człowiek
opołonyk „ niedołony
opuka rząca objęta skora
opyczka ocucic się
orela ewewacznie raczel
ostom
otuczanie obmierznąc
ot
ot tam
oruta „ otrada
ryza
ołamet gwiazd
ośk
opory „ hołownik
padło Już wo
najdyświt włóczęga 27
nal woda „ wjeżniej
naua „ swaja
cia kleb

pampuszka
panykadyło lustro.
nin rain i nasz
paci (babki rus. gra)
pełka i prok
petena „ nodot
perepiecza niezona żytnia pszenna
nestyj raznoszenny
piłeczennie
ninnaja samoje lucszeje chłebnoje wino
pirnyk „ pijanyk
piopie „ kwas
powitka „ saraj
pohonycz „ kuczer
pozjachaju „ ziewac
ponotyło „ Krużało
pokotom „ w powatku
pomacky „ poszczupaju
pomott pot
potańci chleb z jaja w wodę
rony
ożyńcia żytem
notrywaj „ potłuczy
powz „ mimo
prapor „ mukowjeś
prowody „ otdanije praznyka.
proba prócha
pr goni
prykołonaci rzekowie
pruzorchnuł niem sotnut
pryjon „ żoła z mamy
prymom niedostępnie
pustowisi głupi
nic nit

pużalno „ Knutowyjsce
puzynaju nyrjaju
puszka „ palec
pyka lice
potunycja „ klubni„ ka
pirkut dziki zot16
pirnyki pitiuszczkiwiesz'ki
pecerycja 'szapion
neuouk „ nauk.
ialec poda wnei z potrawdzili wiel- kanoćny.
repstuju z catego zartā ĭzywec
rtjaz „ Taneufzek
rohacz uchwat
roja rojot
rochmanyj „ smeryj
ruel zew zojiana in wezie
ryatka rynek
rzadno zijuka
rjazka rajka niwnaja
rzeryaanka „ ćwi lzicle
szaszel robak co drewo toczy
szeposzyna szypowniuk
szowkun drzewo niepłodne jed- wabiowe
szulak Korszun
szumyha „ myszura (ne drażnić)
szczujat „ szczekun
szatmjak „ wiszatci
swerbyhuz „ dodelnyk
seteh „ mietszi
soneczko „ boża krowka
robaczki ; bess roje
sonjasznyk słonecznik
slrykizka strekoza
sunycja zemlanyka
semyjaha ściemnięga
silkos jak chcesz
siska sjesa
skabka zanoza
skibka łomot chljeba
skiplu skucze
skluznut zcześnieć
słatljony „ pyszki
stela potołok
storczaka stremhotow
strybaju skakać
stupen łah
shaminudccia opomniećsie
syrowec bazsiez
sytomiccju nagle
s liny k „ nozp. chnoi menu.
towpluria tjotnjuria.
towkacz „ pest
towzenyk „ tjelnoje kuiane
tricze trzi razy
tymuoz jakby
tjamlu rozumję.
żaran Tabardan
trojanda roza
uweredyccia utrudzić się
uszkur „ hrszniyk
wahany drewniana miska
wahy „ wjesy wagi
wadko „ łożno
wadyt „ wredyt

werzeccia „ hrzezutsia
widty odtąd
wichot „ chwoscci
wicci odtąd
wołoczuha, stężnja
[illegible]olo [illegible] zol
wołos; „ nehtjeła
wynnycia „ gorzeńca
wyrij miejsce ciepłe gdzie ptaki
[illegible] ida zimowat
wysiwki otrubi
wystupca tufty
rojary szeja.
z wedrom, z wsem przyborem
zowycja ; zołowka
zowhat' swetnut'
zasmorhnuti telkie
zastabinju ; za nożu
zanuoki zatowjensk
zapołocz niebieski perkal
zapikanaja wodka zaprawiana
Ka Karwaszy [illegible]
zazdatehid zabłahowremenno
zaiizyj hołodom . srazu
żurawel na Kluka.
żżen [illegible]
żmuhajucia Kochac się
żtuoro-Kudka , (duż)
żmutok „ rolrtok
żmykrut „ sirraha
żowtjanycia żeltuchi
żadnyj Każiny
żyżi i ikry na nohach.

hatepa [illegible] nelgjuhkaja
charpak - dziuraja
czyżyna - żupan nadworie
[illegible]
chutor folwark
hutro „ podooj podkładka.

Miwdja, Erodjusza Jewdocha Eudozia
Hapa, hapka = Agata
Horpyna - roczki = Agrypina
Jewtuch = Eutychius
Zinko = Zenowi
Juha = Eugenija
Korni - nij, Ko - nijec = Kornel
Karno = Karpo
Kulyna = Akilina
Kupryj = Cyprian
Zarywin = Hilarion
Zeuko = [illegible]
Małanka = Melanija
Mosij, Musiic, Musijko Mojżesz
[illegible] Nikifor
Bersko - Daria
Aksanm = Aksenija
Omelko, Emeljan Emilijan
Ochrim = Efrem
Panas = Atanazy
Ostap = Eustachy
Ewsij = Euzebi
Tyshko [illegible]
Orysia, Oryshka Irena
Prichim = Terentij
Priska - Eufrozyna
Proko - Prokop.
Tatarka - [illegible]

złotaja gruszka
baba i czarownica wiara
Czort
próżna
baś- dudka
duda
didko
siedm liczba
Korowaj
Kum
dym
Humański duteń

suffixa = przytworek

Ѫ odpowiada polskiemu ą

ѬѪ = ją

Ѧ = ę w kodexie supraślskim z XI wieku który jak z języka widać pochodzi z nad granic Bolgarszczyzny oznaczono Δ tę literę

ЪІ w najdawniejszych Kodexach zaś ЪІ

Ъ w najdawniejszych rękopisach używa się często za Ь i przeciwnie

Ѣ często za е albo za ја

c ꙁa ſ = kuco kuſo
kuĉyj kuſrej

oc cej = ot lej

…pri, Korzyta gładkie n…
~~drewna bądź długa~~ a toż … na catenule
cali długie grube jak … u nowu bratem
zdrowe[?] … Tawe sarza się w z … Koniem ciepł…
że mogą być chwojone i do … ciągnienia
Tami dobrze … z suma kam…

А.Т.

А ты какъ начало-течи путь преславный,
Коим книжны текли исполины.
И перомъ смѣлымъ нещ. порокъ явный
На нелюбящихъ ученой дружины,
И разрушай всякъ обычай злонравный,
Желая доброй въ людяхъ перемѣны
Кой плодъ ученій не единъ испуститъ
А зупаковъ злость языкъ свой прикуситъ.

1729. Ѳеофанъ Прокоповичъ.

Drewniaja i nowaja Rossija
Peterburg 1875 - 1877. 4°
(Ross. 420 / I-VIII)

I) 1875 T. 1. 2. 3.
II) 1876 T. 1. 2. 3.
III) 1877 T. 1. 2.

Żywopisnaja Rossija. St. Peters-
burg 1879. fol. (Ross. 421 / 1.2)

T. I. Zesz. 1–4.

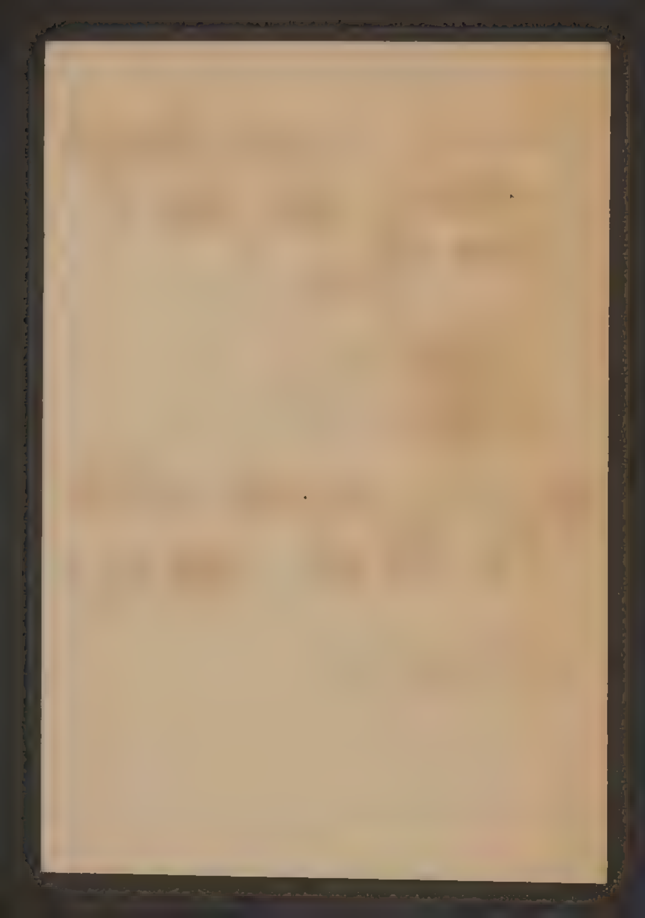

Lewickij Iwan M.

Hałycko-russkaja Bibliografija XIX stolietija.

Lwow 1888. 8°

Wypusk VII

Kart 2 (tytuły) (czyli 9 Kart)

str. V–XXII (Przedmowa)

Kart 1 (Schmutztytuł

str. 145–161 (Kart 9 czyli Arkusze 19. 20. 21 (jedna kartka)

Okładka.

Stephanos
Leopolsetsi.

Nersesowicz Déodat
– † 9 Maja 1709
Dictionarium latino-ar:
menum – Romae 1695.
4°.

Rusin węgierski w horjan w krótką ubiera się koszulę wyszytą
przy rozporku jedwabiem niciami czerwonej barwy, gacie nosi opię:
te i spodnie na nogach skórzane chodaki (postoły) związane ~~[struck out]~~
czarnemi lub barwistemi wełnianemi sznurkami (wołoky): na głowie
którą długie włosy nad czołem tylko podcięte pokrywają noszą
kapelusz (Kreban) z okrągłym denkiem a szeroką kanią. W marma=
roskiej stolicy powszechne są szerokie gacie, krótkie koszule z
nader szerokiemi rękawy. Szeroki pas (czeres) skórzany i burka
sukienna gruba z rękawami ~~[struck out]~~ (hunja) są pospolite. Kobiety
noszą koszule staranniej wyszywane, zapaskę z płachtą, podwią:
zane są pasem czerwonym. Kobiety górskie obwiązują głowę chustą
dziewczęta zaś noszą warkocz długi. Marmaroskie kobiety słynne
z swej piękności mianowicie dziewice plotą warkocz w 2 kosy
i noszą na głowie partę plecioną na kształt wieńca z wstążek
i kwiatów ~~[struck out]~~ sztucznych do której przypinają bukiet kwia=
tów naturalnych. Szyję góralek zdobi mnóstwo wieszadeł (monisto).
Gunie kobiet są nieco krótsze: i postoły również noszą góralki.
Chata (chyża) górali z drzewa sosnowego stawiana, pokryta
osoką (stosrynes) dzieli się na izbę, sień i komorę które są wy=
mazane gliną i wybielone zewnątrz i wewnątrz; kominów nie=
ma dla tego też strzechy poczerniałe (krysza). Koło chaty stoją
stajnie (chliw) dla bydła i chlew (kutec) dla świń; w osobnem
ogrodzeniu (stożar) stoją brogi (oboroh) z sianem. Przed okna=
mi (wyzory) stoją wysokie plecione kosze na pszenicę ~~[struck out]~~
(tenkerycia) i kukurudzę (metaj) zwykłe ich pożywienie.
Środ[ek wsi] zajmuje murowana najczęściej cerkiew bez kopuł
z wieżą koło niej dom proboszcza, dziaka i szkółka: czasem koło
cerkwi stoi kuna gdzie sadzają przestępców. Wsią zarządza wójt
(byrow) wybrany z kmieci z przysięż[n]ikami (bożeniki) i
zwołują hromadę na radę. Grunta i chałupy posiadają w dobrach
szlacheckich, duchownych i koronnych emfiteutycznie nie wolno ich
rozdrabniać, zwykle następuje po ojcu syn najmłodszy. Z całego
gruntu (telek) odrabiał kmieć do roku 52 dni pańszczyzny pie:
szej lub 52 ciągłej i dawał dziesięcinę (dizmu) z polnych zbio:
rów; płacił też i podymne dawniej. Księdzu obrabia kmieć do
roku dwa dni i daje mu ze swych zbiorów owsa 2 miarki (wiky)

Rządowi opłacają pogłówne (porcyju) wynoszące po 1/2 Kraj:
cara srebrnego od głowy ludzkiej lub zwierzęcej: zamiast pieniędzy
może oddawać rządowi główki wróble lub wilcze (wilcza 5 flm.
warta). Dawniej aliszpan (naczelnik stolicy) nakazywał rekru:
towanie na żołnierzy (Katun) przez wójta, przed którem umykali
do lasów i uchodzili · teraz losują na służbę 8 letnią

Dzień roboczy rozpoczyna się z dzwonem na modlitwę do Najśw.
Panny na wieży; [illegible] ze świtem idą na robotę; o 8 godzinie zapa:
dają do śniadania [illegible] (obid) składającego się z kukurudzanego
chleba i dziamy (zacierki podbitej mąką kukurudzianą). W południe
dzwonią na modlitwę w większy dzwon i wtedy obiadują (potuden:
kowaty) Objad składa się z dziamy lub żuru (kiselycia) po:
tem z bobu, kartofli. Wieczór przy [illegible] dzwonieniu na mod:
litwę wracają do domu na wieczerzę (weczera) składającą się
z kawałka gotowanej wieprzowiny i z lemieszki z mąki kuku:
rudzanej, ta jeśli jest gęsta (tokan) je się z bryndzą lub omastą,
jeśli rzadka (tokan) z mlekiem. Głównem napojem wódka
(palenka) [illegible] z śliw. lub wino. Karczmy które są schlud:
ne i przez żydów trzymane tylko przez mężczyzny odwiedza:
ne bywają, muzykę stanowi cygan (trudniący się zarazem
kowalstwem) na skrzypcach (huślach) i cymbałach. Rusini
sami grają na wołynkach czyli gajdach (dudy). Tańce ich:
węgierski, kołomyjka z śpiewem. Owczarze mają rodzaj
tańca w którym stanąwszy rzędem robią różne figury nogami
i wywijają i rzucają nad głową toporkami (balta). Kobiety
zwykle tylko na praznikach tańczą. Mężczyzna śpiewa w
karczmie, kobieta przy robocie; śpiew przeciągły i podobny
do małoruskiego.

Kraj ten zwano Marma=cyją

Poczynszy od granicy Mołdawsko-siedmiogrodzkiej wzdłuż pasma gór Karpackich rozszerzają się przez 7 stolic (Komitatów) górnych węgierskich siedziby narodu ruskiego. Są oni od niepamiętnych czasów miesz=kańcami tych krajów, acz koniecznie pomiędzy niemi utrzymuje się podanie iż dopiero w XIV wieku Koriatowicz sprowadził tu dla zaludnienia miejsc spustoszonych od Tatarów ruskich mieszkańców z Podola. Wszelako zdaje się iż posuwające się przed naciskiem Pieczyngów hordy [illegible] węgierskie utargnąwszy od wschodu r. 895 [illegible] z nad Dniepru w państwo wielko-morawskie, zastały tu już Rusinów. Że byli tu Rusini przed Koriatowiczem widać z przywilejów węgierskich. R. 1299 d. 1 Maja Grzegorz hrabia bereski pełnił urząd sędziego w okręgu Beregskim. Dokumenta (Gregorius comes de Beregh officialis seu ducis Ruthenorum) [illegible] Rusini już od [illegible] w Węgrzech [illegible] mieszkali w Węgrzech. Joannicy Basilovits (Brevis notitia fundationis [illegible] Koriathovics [illegible] 874 tom II part II s. 6) mniema że [illegible] z Kijowa [illegible] (r. 886) Almusem [illegible] przez [illegible] z Kijowa z Ruthenis [illegible] z [illegible] Rusinami [illegible] i przebywszy góry osiedli w Marmaroskiej, Bereg[skiej] i Ungwarskiej stolicy. Książę węgierski [illegible] z Rusinami [illegible] sprowadził Rusinów i [illegible] mi związki Arpad miał księżniczkę ruską za żonę [illegible] Rusini [illegible] na granicy [illegible] dla straży królewskiej i dlatego też zwany Oroszvar (t.j. gród ruski) [illegible] Topographic politic. comitatus Zemple: mieszkania ich dotąd Krajnya się zowią ([illegible] Notitia [illegible] 1805. s. 57) nazwa Felső i Also Orosz świadczy także o bytności Rusinów. Budai 1805. s. 57) nazwa Felső i Also Orosz świadczy także o bytności Rusinów.

R. 13[illegible] za panowania Karola I Króla Węg. przyjął do kraju Teodor Koriatowicz [illegible] litewski wnuk Olgierda uchodzący przed Olgierdem który za to że był mu nieposłusznym i [illegible] miał się [illegible] wojnę z nim gotował. Dał się tenże Koryatowicz [illegible] Munkacz [i 1360 [illegible] i Zobowiązanie i [illegible] wybudował on monaster [illegible] koło miasta Munkacz [i nadał mu [illegible] R. 1491 król Władysław II w Munkaczu Rusini brali swych popów z biskupstwa przemyskiego. R. 1491 król Władysław II w Munkaczu [illegible] biskupa ruskiego oraz który w monasterze św. Michała w Marmaczy w miejscu [illegible] Rusinów [illegible] Jana za pierwszego biskupa ruskiego. Tenże Król elektem swym z r. 1491 zakazał Rusinów dla [illegible] przysyłać [illegible] Kortvelesz. Tenże Król elektem swym z r. 1491 za kazał Rusinów dla [illegible] Ferdynanda I króla po nim Hilarius ni biskupi ruscy byli w Munkaczu Ladislaus obrany r. 1551 od Ferdynanda I króla po nim Hilarius Lariona r. 1558 przez [illegible] król [illegible] Zapolij [illegible]. Nieznajomy biskup od Maxymiliana króla r. 1569. – Ladislaus bisk. 1597 – Sergius r. 1601 [illegible] [illegible] nominowali biskupów ruskich Węgry i tegoż biskupa pod moc swą podbił i odtąd książęta siedmiogrodzcy nominowali biskupów ruskich jako to r. 1623 Petronius – r. 1627 Joannes Gregorovics czyli Gregory – r. 1633 Basilius Tarasovics +1678 wyświęcony w Mołdawii tego r. 1640 za to że unię przyjął Książę Georg Rakoczy w zamku Munkaczowskim w więzieniu trzymał przez trzy lat, [illegible] za wdaniem się Ferdynanda II z więzienia wypuszczony. R. 1649 Bazylianie 63 plebanów o [illegible] przyjęli w zamku Ungwar unię którą na [illegible] Jakusich [illegible] biskupa agryjsk. [illegible] R. Petrus Parthenius [illegible] biskup unita r. 1650 [illegible] za nim podczas niespokojów byli znowu dyzunici biskupami [illegible] Zofię Batorowny [illegible] miejsce biskupa uniackiego zastępował [illegible] Parthenius Joannicius Zeikan wyświęcony w Mołdawii obrany przez Zofię Batorowny [illegible] Porphirius Ardan biskup munkaczowski – [illegible] bazylian w Munkaczowskim klasztorze – Porphirius Ardan biskup munkaczowski – [illegible] dyzunita – [illegible] Methrodius Rakoveczky 1689 Hegumen monasteru Munkaczowskiego [illegible] Josepha de Camellis [illegible] Kolonics [illegible] r. 1689 [illegible] zarządzał i potem przez cesarza biskupa [illegible] który w celu naprawienia unii najprzód dyecezyją zarządzał i potem przez cesarza biskupa [illegible] obrany [illegible] oyi grek rodem i podległ Tarnowskiemu Agryjskiemu biskupowi [illegible] za biskupa obrany [illegible] [illegible] potwierdził prawa bisk. rusk. i [illegible] Za niego przyjęli wszyscy Rusini w Węgrzech unię. [illegible] Umarł ten biskup 1704 po nim Józef Hodermarszki r. 1707 przez cesarza Józefa [illegible] w Węgrzech. Umarł ten biskup 1704 po nim Josephus Hodermarszki r. 1707 przez cesarza Józefa I cesarzowej matki Eleonory Magdaleny Teresy i niektóremi panami obrany za biskupa jednakże [illegible] ustawić się za nim cesarza Józefa I [illegible] na [illegible] Rochman. Cesarza Karola niemógł otrzymać potwierdzenia z Rzymu i [illegible] tytuł biskupa a przestał na [illegible] ruskiemi i walczył z stronnikami Rakoczego [illegible] r. 1710 obrał za biskupa Georgius Genadius Bizanczy [illegible] monasteru Munkaczowskiego – Cesarz Karol r. 1710 obrał za biskupa Georgius Genadius Bizanczy [illegible] Kalloicensis Episcopus Constantinopolitanus otrzymał potwierdzenie z Rzymu r. 1716 w Polsce wyświęcony [illegible] w Polsce po jego śmierci zaś obrany [illegible]

Karol Robert Król węgierski r. 1320 nieja kiemu Piotrowi = panu na Bereżanach w zemplińskiej stolicy za spiknie=cie się przeciw niemu z Rusinami odebrał posiadłości Dorostiany (Szeczowce (Szecs) Boczko (Bacskó) Kravany (Kereplyi) Toplian [illegible] (Tehna) Parchowany Zarny) Zbyhniow, Hriadki Kohanowce. Kanovce.

lona Koriatowicza (Dominika na drugiej górze z drugiej strony miasta wybudowała klasztor dla Bazylianek z którego tylko ruiny teraz

wybudował zamek Munkacz [illegible] mołny

nadał mu to xięstwo Karol [illegible] Munkacsiensem cum 300 pagis

[dla Rusinów in monte Csernek gdzie gród jego i obraz [illegible] [illegible] jak w pogoni litewskiej)

Katedra w Munkaczu Uspenia Bohorodycy wybudowana 1745

Li zabrał mu dobra

[illegible] (Petronius Kaminski)

R. 1[illegible] było na [illegible] 12 popów ruskich

Kościół katedralny w Munkaczu cerkiew Soborna Uspenia P. Bohor. [illegible] 1745

Andrzej Kotłowicz-Baczyński herbu Jas biskup mukaczowski 1800 urodz. 14 listop. 1731 + 1809

R. 1816 zadecydowano utworzenie nowego podziału biskupstwo Preszowskie papież Pius VII poświęcił dziś a 1820 zaprowadzono urzędnie

1. biskup Grzegorz Tarkowicz ur. 1744 obrany 1817 wyświęcony 1821 + 1841.
2. Józef Gaganetz nomin 1842 – 1848.

Biskupi mukaczowscy:
1.

2. Bazyli Popowicz obr. 1837 wyświęcony 1838 w Lwowie

Według podania Koriatowicz objeżdżiwszy osadnikami brzegi Unga, Latorczy i Lisy widział raz w nocy anioła chodzącego po wodach Latorczy pokazującego na górę Czernecką. Na tej górze więc Koryatowicz wystawił monaster mukaczowski a na drugiej okrągłej górze zamek mukaczowski zwany złotym jabłkiem. Był ten zamek punktem środkowym Rusinów na jego murach padła sławna węgierska heroina Helena Zriny.

Teodor najmłodszy czwarty syn Koryata (Michała) Gedyminowicza musiał przed Witoldem ustąpić z Podola na Węgry gdzie od królów Węgierskich Karola i Lud. wika andegaweńskiego dostał dowód mukaczowski. R. 1360 d. 8 marca nadał przywilej monasterowi mukaczowskiemu. Zbudował zamek mukaczowski. – Tor. 1360 objął nowogródek siewierski i później Podole około 1400, żył 1401 jeszcze.

L mnichy osiedli w monasterze 1749 sławnymzod pustów

r. 1734 Simeon Olsavszky ... r. 1738 Georgius Gabriel Blasovszky ... urodzony w Kamionce na Spiszu ... r. 1743 Michael Manuel Olsavszky ... Joannes Bradacs (który ... stolicy biskupów agryjskich uwolniony został, r. 1773 obrany Andreas Basiszky biskup ... r. 1775 z powodu ... cesarzowa Marya Teresa z Mukaczewa osiedlić do Ungwaru miasta Królewskiego odstąpiła na ten cel zamiarowania pojezuickiego klasztoru r. 1775 kościół ten r. ... został poświęcony 1780 d. 15 Oktobra seminarium ruskie w Ungwarze założono 1781.

Dyecezyja Mukaczowska ... rachowała r. 1804

Komitat	Miejsca czysto ruskie	Miejsca mieszane	Kościołów cerkwi	filialnych	dusz spowiadających się	parafij	dystrykt
(presz.) Saaroski	152	15	155	103	21621	74	6
(presz. i mukacz.) Zemplenski	143	139	140	130	26421	141	11
(presz.) Aba-Ujvar	17	67	25	15	5744	22	3
(presz.) Borsod	7	17	7	6	5020	10	1
Szabolcs	17	59	41	31	9432	38	2
Szathmar	108	18	100	92	16870	119	9
Marmaros	100	8	120	135	16870	116	9
Ugocz	30	16	37	29	4030	32	2
Beregh	142	10	130	78	11845	78	7
Unghvar	88	73	84	57	11484	67	5
(presz.) Scepus	13	30	13	11	17000	18	2
(presz.) Gömör	3	7	3	1	5000		
(presz.) Tornensis	3	10	3	3	4000		
13	823	499	858	690	145107.	740	

S. Mikołaja na górze Czernicze w Komitacie Rożynowo r. 1839 żyło w nim 41 mnichów

Klasztory zaś ruskie następujące: 1) Monaster Mukaczowski (w Komit. Beregh 18 mnichów) pierwotnie od Teodora Koryatowicza założony był drewniany aż do r. 1661 w którym cerkiew Konstanty wojewoda multański zmurował jak to napis na kamiennej tablicy na prawej ścianie cerkwi świadczy:

Theodor Koriatowicz kniazem byl
Za otpuszczenie hrichow manastyr zrobil.
Drewjana cerkow ot wiku zostawala,
A teraźneiszaho roku 1661 kamennaja stala
Prez Konstantyna Wojewodu Multianskaho
z hareicju na imia Hospozeju Jeho
Władykoju na toj czas Joanniki zostawal
Zo Mołyczowa o tom sia nilno staral
I toj kamen zrobity dal
Roku 1661 Maja 13

R. 1766 kosztem Dymitrego Racz wybudowany z muru klasztor 2) Monaster (Diec. mukacz.) Ławcza S. Michała r. 1839 miał 13 ... z marmuru od 1696 roku ... z muru 1731 dokończono Lots w Komit. Szabolcz mnichów 20 zarząd ... cerkiew budowa ... Krasznobrod (presz.) w Komit. Zemplin S. Bucha r. 1839 było 8 mnichów miejsce 1750 kosztem Dymitr. Racz: 3) Monaster Krasznobrod ... monaster S. Bucha z cudownym sławnym jarmarkami kobiet ... nad rzeką Laborcza z 13 mnichów ... cudowna matka boska dla której nie obmurowana studzienka najpierw była tam tylko kapliczka ... R. 1612 odprawiał porzadna cerkiew wymurował dawniej jeden z familii Drugeth de Homonnaj ... zbuntowali Dyzunici że tu nabożeństwo wracał Katolik Athanasy Krupecki na którego tak się zbuntowali ... go tu omal nie zabili gdyby go był Ernest Drugeth nie wyratował, R. 1724 mnichy osiedli tu przy monasterze r. 1744 na miejscu cerkwi drewnianej postawiona murowana r. 1752 przez bisk. Manuela

Olszawskiego poświęcona, r. 1762 sam monaster wymurowano. W Kościele w kaplicy cudowny obraz który podczas pożaru niekał. 4) Monaster (Kiss-Berezna (d. mukacz) (Komit Ungwarsk) (5 mnichów r. 1839 było 5 mnichów) 7 mnichów na miejscu gdzie monaster był niegdyś cmentarz na którym gdy raz znaleziono niezgnite ciało jednej panny wystawiono kaplicę przy której mieszkał jeden Bazylian z Galicyi. Gedeon Pazin hegumen tego klasztoru r. 1742 klasztor wymurował pod hegumenem Gerwazym Kamińskim zbudowana cerkiew kamienna

5) Monaster (d. mukacz) Musztice (d. miasta) Komit Beregh (na wzgórzu) (mnichów 9. założony przez władykę Joannicego Zej= (1676) Kar. (gdzie i mieszkał) (monaster wymurowany za biskupa Jana Bradacz. L 6) Bukotz (d. krata) (Podniesienia ś. Krzyża r. 1839 było 3 bazylianów) monaster czyli (Bukowa horka) Bukocz Kom. Saros była tu najprzód kapliczka zbudowana przez tulących z Galicyi do Sztropkowa na jarmark idących przy której siedział pustelnik [illegible] Arsen Bosak, r. 1742 Bazylian z Gali= cyi Irynarch Jaszelszky za zezwoleniem dziedzica Tomasza Dzerman wybudował tu cerkiew i klasztor z mur. 7) Monaster (d. mukacz) Bixad (Ś. Piotra i Pawła r. 1839 było 3 mnichów) (Komit Szathmar mnich. 5. przez hegumena Xiążęcia mnicha Greka unitę który tu r. 1703 będąc Archimandrytą przez zbójcę wołoskiego zamordowany został klasztor stał pusty aż w r. 1757 czerny z Munkacza go zajęli r. 1764 za hegumena Benjamin Fejér cerkiew monasteru wymurowana z kamienia

Biskupstwo Episcopatus Fogarasiensis pro Ruthenis, Valachis, Rascianis in Transylvania utworzył r. 1721 Klemens XI. Biskupstwo Preszowskie nowszemi czasy z Mukaczowskiego powstało.

Było prócz tego więcej monasterów Ruskich w Węgrzech jako to na górze Sinai-Keö w stolicy zem= plińskiej jeszcze r. 1487 był monaster S. Kataryny z góry Synaj Bazylianów — św. Solyma wsi monaster zwany Głotkow nad rzeką Nagy-Ag zburzony przez zbójców (w Komitacie marmaroskim)

Rusinów wiele do Węgier sprowadzili Xiążęta Węgierscy przez sługi z Ruskami. Teodor Koriatowicz Lita= dysław Xiążę Opolski i inni osieli oni góry Beszkie i naciągu do Koriatowicza Xcia Mukaczowskiego sprowadzili Rusini ?? do ostatnich czasów mieli wójtów zwanych Krajnik po Tajnie ?? o węgierskiego soltész (libertus) i mieli wolne grunta za to odbywali dozorstwo u panów i sądownictwem się trudnili, rozkazy rządowe pełnili. Nazwa Krajnik przychodzi w Mandacie Ferdynanda I r. 1551 apud ?ray in Hierarch. Hung. T. I p. 390) kraj który zamieszkują zowie się Krajnya. Rusini są to dziś ludzie ~~[illegible]~~ dziewczęta piecio: sześcioletnie sobie zaślubują gniemi wdowm rodzi= w Węgrzech, rozbojowi oddani.

cow sypiają

...[illegible] mater pronuba panem vol[illegible] frumenti et leguminis capiti imponeat i zdrowia i szczęścia ... całowali w usta wszyscy — wiele zebo [illegible] Chowając trupa nieśli go odkrytego w trumnie i chowając ... bonów między niemi

Szotakeria jest to także rodzaj Rusinów od mówienia Szwo Szotak zwanych mieszkają w doli= nie Tawarneńskiej mają to być zabytki wojsk Marahonników Xcia Calana p. 57. Zirmay de Szirma (Notitia topographica, politica inclyti comitatus Zempleniensis per Antonium. ?? Budae typ. reg. univers. Pestanae 1803. 8°. str. 485 i mappa conscripta.

Język różni się nieco od małoruskiego i halickiego na zarząd t. n. p. u [illegible] twarde które się nie miękczy i po gardłowych głoskach g, ch, K; głoskę ö wymawiają często jak i; zresztą element węgierski wpłynął mocno na mowę ruską przyswoili sobie wiele słów i węgierską głoskę ü i wiele się zmadiaryzowało czyli obuhrytyzowało. Sami Rusini węgierscy dzielą się na: 1) Horianie mieszkańcy wyżyn zowiąc się Łyszakami od używanego słowa często Łyszz 2) Doliniane mieszkańcy dolin zwani Lemkami od słowa lem używanego. Sławne ruskie miasteczko Łowicze (Pots) w Zabolckiej stolicy sławne z odpustów w dzień Uspenia Bohorodzycy licznie odwiedzanych na których się gromadzi tysiące Rusinów, Madiarów, Rumunów, niemców do cudownego obrazu tak jak w Rossyi w Kijowie do Bohorodycy Pieczarskiej, a w Galicyi do Leżajowskiej)

Im niczy zaś osiedli tu 1686. r. 1839 było 4 bazylianów tutaj

było jeszcze monasterum Uglense (?)

Irixner S. Peftini 1804. Andreas Bachinsky mając lat 83. portret in 4°.

Szirmay Notit p. 52

Werchowina

Rusini żyją w stolicy marmaroskiej równie w takich kurnych, dymnych chatach jak i w spiskiej bez komin. Trudnią się więcej rolnictwem ubi jezio. Werchowince zwią się miejscowie gór w Marmaroszu i trudnią się tylko chowem nadzwyczajnego bydła uprawą owsa. kraina w Marmaroskiej stolicy zowie je ruska zamieszkała - Jadwiga ruska ma kraina w ... stolicy ... starożytnie ... każdy wójt ... z wsi: ... co roku lub kilka razy ustanawia ... wyżej tańsza wódka inne. tokma we wsi zwie się to tokmyty i już nikt nie śmie drożej ani taniej wydło inne. tokma (we wsi zwie się to [~~traczy do roku~~]) taka ... ustawiano dawne. Między Bojkami w ... kim ... S z w ... i tylko ... monasterów ruskich w mukaczowskiej dyecezyi; ... dawniej ... zamiast.

W pogranicznej wsi Laturka (11½ mil od Ungwaru) na górze Pikuj z galicyjskiej strony koło drogi jest na skale napis z XIII wieku księcia Leona oznaczający granice księstwa halickiego (wspomina o nim Długosz także)

Wierzchołki gór karpackich w marmaroskiej stolicy zowią bitymy połonynamy, bo na nich śnieg większą część roku leży. wierzchołki mniej wysokie trawą obrosłe zowią zielonemi połoninami. Łąki temi wierzchołkami zalegają obszerne ciemno zielone lasy smerekowe w których przebywa niedźwiedź, leniwy i orzeł bystrolotny oraz wieprz dziki, pod zasłoną suchem kolczem krzewiem. Poniżej tych odludnych skalistych borów rozciągają się obszerne lasy w których rozrastają się ogromne buki, kasztany dzikie grusze i jabłonie przyroda tu żyzna i rozmaitsza, ziemia pokryta kobiercem zielonym i kwieciśtym rozciąga cały południowy wiatrek roznoszący woń kwiatów, śpiew kwiatów i brzęk dzwonków owiec pasących się oraz głos rogów pasterskich. Tutaj z szumem wpadają bystre potoki narodzone w śnieżystych i skalistych połoninach do rzek większych jak Cisa, Iza, Ung, Berezawa, Latoryca które wszystkie zabiera szeroka i spo: Kojna Cisa śpiesząca do Dunaju. W tych to zielonych liściowych lasach po obszernych porębach zwanych czystaszami pięrzynają się gęsto zaludnione sioła z cerkwiami. Każda wieś ma pola podzielone na dwie [~~...~~] zwana części, jedna uprawiena zwana caryną druga leżąca ugorem [~~...~~] i służąca za pastwisko, zwana toloka. Częściej na podgórze czwórce już miasteczka, tu widzimy po górach mnóstwo zburzonych zamków o których zaginęły ślady historyczne i których dzieje tylko w podaniach ludowych żyją. Tutaj także [~~rozpoczynają~~] się winnice sławne wina ogniste wydające; wina [~~...~~] łochowskie z stolicy [~~tokajskiej~~] beregskiej zajmują niezwłocznie miejsce po tokajskich. Tutaj są też sławne marmaroskie kopalnie soli z których Rusini wglądają Węgry sól wywożą. Tutaj są mineralne wody: Sobrańska (w ungwarskiej stolicy, Swalewska i Siniak (w beregskiej stolicy), Szuli guli w marmaroskiej stolicy pod górą zową zimna kwaśna tryszczącą wodą. — Ludność tutejsza dzieli się na 1) Kmieci czyli chłopstwo do nich należą kupcy 2) Mieszczanie zwani poczetny ludie wolni od pogłownego i robot poddańczych; do nich należą kupcy rzemieślnicy i rolnicy, którzy gimnazyalne szkoły pokończyli 3) Szlachta [~~...~~] po większej części uboga przez rozdrobnienie majątków już zmadiaryzowana 4) Duchowieństwo po większej części złożone z synów miejskich i chłopskich, uniackie dzieli się na świeckie (biełcy) i zakonne (czerncy). Do dyecezyi (eparchii) mukaczowskiej należą i Wołochy a do preszowskiej: Słowacy greckiego wyznania; biskupi nosili brodu i długie włosy dopiero niedawno Wasyli Popowicz biskup mukaczowski przy poświęceniu we Lwowie 1838 ogolił brodę. Starzy popi chodzą jeszcze z brodami. Gymnazyje są w Syhocie i Ungwarze; są i 2 klasztorne filozofia w miastach węgierskich Koszycach (a teologia w seminarium w Ungwarze; Bazylianie chodzą czarno z brodami szkoły dla mnichów w monasterze mukaczowskim i powczańskim; Bazylianie ... węgierską wydaną w Budzie i katechizm za roczną nagrodę 10-30 grosze przyczem diak ma wolne mieszkanie i grunta. Li: dyktoty ruskie po wsiach gdzie uczą diacy tylko przez zimę czytać azbukę ruską i węgierską wydaną w sać po rusku uczy tylko w seminaryjna 4tym roku. Kazania po rusku wydane w Budzie 1831 przez Michała Łuczkaja proboszcza ungwarskiego kanonika i archidyjakona który kilka lat był nadwornym popem przy Karolu Ludwiku z Bourbonów książęciu lukieskim trzymającym u siebie popa i diakonów) tegoż Sławiano-ruska gramatyka wydana po łacinie, Katechizm ruski który wydał kanonik Paweł Kutka są zwyczajne książki. Sław: ni Rusini węgierscy za naszych czasów byli: zmarły paroch Dezkowicz którego utwory pieśni ruskie są śpiewane Michał Wisianik Dr. Med. w Wiedniu, Liebi ... profesor ekonomii politycznej w uniwersyt. pesz: teńskim, Jan Czurgowicz kanonik mukaczowski Jan Dankowicz proboszcz ksiądz Bazyli Dohowicz członkowie peszteńskiej akademii nauk, Lodij we Lwowie, Orłaj w Rosyi, Balugiański, Wenelin zmarły w Odesie uwieczniel Bulgarów (zwał się właściwie Guca rodem z wsi Wielka Ugwawa w beregskiej stolicy przed stanem duchownym do Rosyi), teraz kanonik Ivan Hladiegą, Antoni Czopej pro: niejszy biskup Wasyli Popowicz sprowadził z Koszyc do Ungwaru drukarnię. Uczeni książą Iwan Hładiegą, Antoni Czopej pro: niejszy ..., Hieronim Gajda, ... Dezsko Rusin węgierski Iwan Rakowski redaktor Wiestnika rządowego w Budzie i gazety Kościelnej), Hieronim Gajda, ... w Kijowie 1850 fesor w Ungwarze wróżą wielkie nadzieje jako światli mężowie. Andrej Nikołajewicz Dezsko Rusin węgierski ojciec w Rosyi i r. 1850 do pisma Kijewlanin [~~...~~] wydawanego przez Michajła Maxymowicza w Kijowie 1850 Kniga III st. 19 napisał rozprawę: O Karpatskoj (węgierskiej Rusi)

F (Holubina i Szolywa)

W dyecezyi preszowskiej 191 cerkwi paraf. 110 [~~...~~] filial: nych, [~~...~~] 2 monastery, 161599 dusz

W dyecezyi mukaczowskiej 463 cerkwi paraf 202. filial. 5 monast. 452,780 ...

Jannar Sjeczen 121
Febr. Lutyj
Mart Marci
April Kwieten
Maj Trawen
Juni Czerwci Czerwen
Juli Lipec
August Serpeń
Septembr. Weresen
October Zołtéń T. I.
Novemb. Listopad
December Hudeń

October 1888) T. I
November
December.
Jannar 1889) T. II
Februar
Marci
II e połrocze
Kwieciń 1889 T. III.
Maj
Zeszyt IX Czerwiec

Grigorij Fedorowicz Kwitka ur. 30 listop 1778
w Osnowie pod Charkowem + 20 Sierp. v. s.
Opanass Markowicz + 31 Sierp (1867) w Czernihowie
(Wasylewicz rewizor akcyzy
żona: Maria Ołeksandrowna Wełynska autorka
Narodni opowidania przez Marka Wowczka.
Osyp Fedkowicz + 31. Grudn. v. s. 1887
Danito Młaka (Worobkiewicz) poeta.

Stefan
Pankowicz biskup muka-
czewski + 1874
Joan Pastelij bisk. mu.
Kaczew od/1875 d. 9 maja

Teofil Bendella metro-
polita Bukowiny i
Dalmacji od maja
1874.

Lenz Th. E. De Duchoborzis. Dorpat 1829. 4°
Stefan Jaworski – Nowiki

Szestodnew Kraków 1491. (Nr 1) Kart przeszło w Wrocławiu w Bibl. Elizabet.) 167

Czasosłow Kraków 1491. (Nr 2) Kart 384 w 48 ark

Triod postny 1491. (Nr 3)

Sztrkow Katalog 1845. Moskwa.

Ocerk sławiano-russkoj bibliografii W. M. Undolskago s dopołnenjami A. Th. Byczkowa i A. Wiktorowa. Moskwa 1871. 8°

Literatura słowiańska

Sbornik Michała Księcia Obolenskiego Moskwa 1838. Zesz. 1–X. są akta od r. 1506–1615 w Zeszycie 1. Księga poselska Xtwa litewskiego z r. 1506 Zesz. 5 Dziennik poselstwa litew. 1556 Zeszyt 6. Sprawozdanie z poselstwa Lwa Bukowieckiego 1576. Zeszyt 7 Instrukcyja posłom Lwu Sapieże, Stan. Warszyckiemu i Eliaszowi Pielgrzymowskiemu r. 1600 (j.c. posłom) i t.p.

Rościsław Michałowicz ruski udzielny Książę na Dunaju przez Palauzowa. Petersburg 1851.

Bibliograficzeskije otrywki (Iz Oteczestw. Zapisok 1855) IV Sptrb w typ. Korolewa 1855. 8º st. 40.
Katalog knig biblioteki Imp. Uniw. Św. Władymira. Kijew 1854–1855 Wypusk I–IX 4º st. XII. 350. 276. 92.
Opisanie rukopisej synodalnoj biblioteki sostawlen. archimandrytom Sawwoju. Moskwa 1855. 8º st. 155. 11.
Opisanie sławianskich rukopisej moskowskoj synodalnoj biblioteki. Otdjel I: Swiaszczennoje pisanie. Moskwa 1853. 8º st. XIV. 339.
Mserjanca Zarmajra: Propisy tureckago czystopisanija Moskwa 1855 w litogr. Szetkownikowa. 4º 10 kart
Wojenno-topograficzeskaja karta Rossiiskich wierstnom masztebie: Chersonskaja gubernia na 32 listach, Kijewskaja na 25 list. Wołynskaja na 32 list. Minskaja na 41 list. Podolskaja na 24 list. Zemli wojska donskago na 63 list (1855)
Keppena: Etnograficzeskaja karta jewropejskoj Rossii. Izd. 3e Sptrb. 1855 (4 duże ark. z textem)
Nikodyma (soborn. jeromonacha) Naczało czernigowskoi jerarchii poslje meżdu-archijerejstwa (Iz 40 Nº Czernig. Gubern. Wjed.) Czernigow. 1855 w gubern typ. 8º st. 13
" " " " Jepiskopy czernigowskije (Iz Nº 41–45 Czernig. Gubern. Wjed.) Czernigow 1855 4º st. 22.
Mjesteczko Ljubicz (Iz Nº 48–50. 51. 52 Czernig. Gubern. Wjed.) Czernigow 1855 w gubern. typ. 8º st. 82
Statut wełykago Knjażestwa Łytowskago 1566 goda. Izd. Imper. Obszcz. Istorii i drewnostej rossijskich. Moskwa w uniw. typ. 1855. 8º st 242.
Russkaja Staryna w pamiatnikach cerkownago i graždanskago zodczestwa, sostawlena A. Martynowym. Tekst socz. I. M. Snegirewa Moskwa 1855 w typ. W. Gotje. – God V Tetrad XV fol. st. 143–160 i XVII–XX z 7 tabl.
Kossowicza: Sanskrytо-russkij słowar. Izdanie wtorago otdjel. imper. akademii nauk. Sptrb 1855 w typ. Akad. Nauk. [illegible] 4º Tetrad wtoraja (st 145–320)
Athanasjewa – Czużbinskago: Słowar małorusskago narjeczija Izdan. wtorago otdjel. imper. akademii nauk. Sptrb w typ. akad. nauk 1855 4º Tetrad 1aja st 175 (A–3.)
Deszko: Wengerskaja grammatika s russkim tekstom i w srawnenii s czuwaszkim i czeremisskim jazykami. Sptrb. w morsk. typ. 1855. 12º st XXXIII. 308 i 2 tabl.

Fon-Junka Alfred: Prokazy Kiewlanina w gorodie Wasyl-Kowie, komedia w odnom djejstwii. Kiew 1855 w typ. Gliksberga 8º str. 82

Athanasjewa: Narodnyja russkija skazki. Moskwa w typ Al. Semena 1855. Wypusk I 8º str. XVIII. 131.

Russakowa Fheodora: Russkije prostonarodnyje razkazy. Opyt izdanija dla narodnago cytenia. Izd. 9ᵒᵉ Moskwa w typ Al. Semena 1855 18º str. 107.

Woronowoj Awgusty: Djetskije portrety. Peterb. 1855. 12º (dla dzieci)

Szymowoj A: Perwoje cytenije i perwyje uroki dla malenkych djetej. Izd. 4ᵒᵉ Sptrb. 1854.

Kokszarowa Nikolaja: Materiały dla mineralogii Rossii. Sptb. w typ. Głazunowa 1852-1855. 8º Czast I str. 412 i 28 tabl. litogr. Czast. II str. 112.

Mogilewskaja flora izdawajemaja A. Labo i K. Czetowskim Mohylew na Dnjeprje w guber. typ. fol. Centuria I. II. III. (po 7 kart)

Sjewerowa Nikolaja: Periodiczeskija jawlenija w żyzni zwjerej, ptyc i gadow woronezskoj gubernii. Moskwa w typ. A. Jewreinowa 1855. 8º str. XXXV. 430. i 3 tabl.

Gogowicza: Jestestwennaja istorija gubernij Kijewskago uczebnago okruga: Botanika (Obozrjenije sosudystych i połusosudystych rastenij wchodjaszczych w sostaw flory gubernij kijewskoj, czernigowskoj i połtawskoj) Kijew w uniw. typ. 1855. 4º str. 147.

Дитля: Лѣченіе воспаленія лёгкихъ безъ кровопусканія основанное на физіологическихъ анатомико-патологическихъ и клиническихъ данныхъ. С Нѣмец. перев. Д-ръ Ф. Адамъ Спб. 1855 Въ тип. Акад. Наукъ. 8º str. 179.

Recenzyja w Wojenno-medyc. żurn. (ruskij nat. Sanpeters.) Cz LXVI Nº I — w Trudy I. W. E. (Imperatorskago Wolnago ekonomiczeskago Obszczestwa) obszcz. 1855 T. III Nº 7 — w Otecz. Zap. 1856 Nº 1. (T. CIV)

Bibliograficzeskij ukazatel knig wyszedszych w Rossii w 1855 i statej pomjeszczennych w żurnałach i gazetach. Sptb. 1855. 8º Cz. I str. 90. Cz. II str. 90.

Słowar russkich chudożnikow, wajatelej, żywopiscew, i procz. s drewniejszych wremen do naszych dnej (XI–XIX w.) Tom I. Wypusk 1. A. (500 imion). Sptbg, typogr. M. Stasiulewicza 1894. 4to str. XV. 350. (druk 2000 exem.) 3 Rub.

Istoriko-jurydyczeskije materiały izwleczennyje iz aktowych knig gubernii Witebskoj i Mohilewskoj, chraniaszczych sia w centralnom archiwie w Witebskie i izdannyje pod redakcijeju i d. archiwarinsa sego archiwa = rinsa sego archiwa M. Werewkina. Wypusk 21^yj^. Witebsk typ. G. Malkina 1894. 4to str. IV. 516. 154. (dr. 800 ex.) 1 Rub. 5 Kop.

Jasinskij M. N. Opis aktowoj knigi Kijewskago centralnago archiwa No 2058. Offic. izd. archiwa. Kijew, typ. Uniwers. (W. Zawadskago) 1894. 8vo str. 14 (dr. 400 ex.)

Storożewskij N. K.: Semen Palij. Kijewskoje Polesje, Wołyń 1670–1710. Żytomir, typ. wołynskaja gubernskaja 1893. 16° str. 131. (dr. 800 ex.) 1 Rub.

Ewarnickij D. I.: Iwan Dmitrijewicz Sirko, sławnyj Koszewyj atamen wojska zaporożskich nizowych Kazakow. Sptbg, typ. I. Skorochodowa 1894. 8vo str. 163. (dr. 624 ex.) 1 Rub. 50 Kop.

Leontowicz Th. I.: Oczerki istorii litowsko-russkago gosudarstwa. Sptbg, typ. W. Bałaszowa i K. 1894. 8vo str. 402 (druk 250 exempl.) 3 Rubl.

Dobrowolskij W. I.: Smolenskij etnograficzeskij Sbornik. Czast II. (Zapiski Imp. russk. geograf. obszczest. po otdiel. etnografii Tom XXIII. Wypusk I.) Sptbg, typ. S. Chudekowa 1894. 8° str. IV. 443. (Dr. 800 exempl.)

Draganow P.: Makedonsko sławianskij Sbornik, s prilożenijem słowaria. Wypusk I^yj^ (Zap. Imp. rus. geogr. obszcz. po otd. etnogr. Tom XXII Wypusk 1.). Sptbg, typ. Je. Jewdokimowa 1894. 8° str. 272 (dr. 600 ex.)

Pieśni russkago naroda, sobrany w guberniach Archangelskoj i Ołoneckoj w 1866 godu. Zapisały słowa Th. M. Istominy — napiewy G. O. Djutsz. Izdano Imp. russk. geograf. obszcz. na sredstwa Wysocz. darowannyja. Sptbg, typ. E. Arnholda 1894. 8vo str. XXIV. 244 i 1 karta (dr. 940 ex.)

Bogolubow N. P.: Graf Moryc Benjowskij. Istoriczeskaja byl. Moskwa, typ. I. Sytkina 1894. 32° str. 187. (2000 exempl.) 50 Kop.

Klaczko L. P.: „Perwyj [redacted] god obuczenija zakonu Bożiju." Rukowodstwo k naczalnomu obuczeniju dla jewrejskih djetej młodszago woznasta. Izdanie 21e ispraw. i dopołn. Warszawa 1894. 20 Kop. 2) „Wtoroj god obuczenija zakonu Bożiju." Rukowodstwo k obuczeniju molitwam i katechizisu dla jewrejskih djetej. i Molitwennyj otdieł sostawił L. R. Klaczko. Warszawa 1894. 20 Kop. (Komitet nauk w Ministerstwie oświecenia zalecił dla szkół hebrajskih 1894)

Szerbaczewskij Th. (swiaszcz.): Russkija drewnosti i pamiatniki prawosławija w Chołmsko-Podlaszskoj Rusi (Lublinskoj i Siedleckoj gub.) Soczynenie i izdanie lubitela russkoj staryny. Warszawa 1892. str. 147. II (3 Rubl.)

Leontowicz Th. I.: Oczerki istorii litowsko-russkago prawa. Obrazowanie territorii Litowskago gosudarstwa. Sptbg 1894

Hałycko-russkij wiestnik. Redakt. Was. Step. Dragomireckij Koll. sekret. Sptbg 1894. Co miesiąc od kwietnia 1893
Cena 4 Rubl. rocznie, a z przesyłką 5 Rubl.

Sbornik pamiatnikow russkoj narodnosti i prawosławija na Wołyni. Izdawajemyj technikami stroitelnago otdielenija Wołynskago Gubernskago Uprawlenija. Żytomir, w typo-litografii A. Szadowa 1868. fol. Wypusk I. Kart druk. 8 (Gorod Ostrog, text) i 4 tablice litograf. (3 widoki Ostroga: Zamkowa góra, ruiny cerkwi Bohojawlenia, baszta - Katedra Katolicka w Żytomierzu i Soborna cerkiew tamże) 1 Rub. (: Drugi zeszyt miał obejmować: Widok cerkwi Bohojawlenia w Ostrogu od północy - Kościół S. Trojcy w Międzyrzeczu, Kollegium jezuickie w Ostrogu; portrety Janusza Księcia Ostrogskiego i jego błazna Bohdana Objedała - ale nie wyszedł)

Spis tablic wygotowanych do dzieła: Sbornik pamiatników ruskiej narodności i prawosławija na Wołyni 1868 (którego tylko I Zeszyt wyszedł:/. 1) Katedralny prawosławny Sobor w Żytomierzu 1858. 2) 2) Katolicka Katedra w Żytomierzu. 3) Ogólny widok Ostroga. 4) Ruiny cerkwi Bohojawlenia w Ostrogu od południowej strony. 5) Baszta na zamkowej górze w Ostrogu zbudowana w XV w. /: Stanowiś Zeszyt I.) = Niewydane: 6) Ruiny cerkwi Bohojawlenia w Ostrogu od północy. 7) Kościół S. Trójcy w Międzyrzeczu z XV wieku. 8) Kollegium jezuickie w Ostrogu. 9) Widok m. Owrucza. 10) Ruiny cerkwi Św. Wasyla w Ostrogu zbudowanej przez Włodzimierza W. od wschodu. 11) toż od zachodu, 12) toż od północy. 13) Mogiła Kniazia Olega ubitego pod Owruczem. 14) Kurhan w którym pochowany kniaź Igor. 15) Grot Św. W. Xiężny Olgi. 16) Wanny W. X. Olgi. 17) Skała z śladami kopyt koni W. X. Olgi i jej syna Swiatosława. 18) Łuck, widok. 19) Forteca tamże. 20) Brama wjezdna do fortecy w Łucku. 21) toż z drugiej strony. 22) Ruiny cerkwi Św. Dymitra zbudowanej przez Włodzimierza W. w Łucku. 23) Ruiny cerkwi prawosławnego Bractwa w Łucku. 24) Ściana forteczna w Łucku. 25) Cerkiew S. Wasyla zbudowana przez Włodzimierza W. w Włodzimierzu - wołyńskim. 26) Napis na kamieniu w tejże cerkwi. 27) Cerkiew zbudowana na początku XII wieku przez W. X. Mścisława Izasławicza. 28) taż Cerkiew. 29) Cerkiew nagorna we wsi Zimne zbudowana przez W. X. Włodzimierza. 30) Mała podgórna cerkiew tamże. 31) Widok wsi Zimne z pałacykiem W. X. Włodzimierza. 32) Zamek Królowej Bony w Krzemieńcu. 33) Stary Kościół w Korcu. 34) tenże. 35) Ruiny zamku Książąt Koreckich. 36) Widok m. Zasławia. 37) Obraz Bogarodzicy w cerkwi Św. Wasyla w Owruczu (z czasu Włodzimierza W.). 38) Obraz S. Wasyla, tamże. 39) Obraz Bogarodzicy we wsi Zimne, z czasów Włodzimierza W. 40) Starożytny obraz Bogarodzicy i Św. Mikołaja w mieście Korcu. = Portrety: 1) Iwan Konstantynowicz X. Ostrogski (który porzucił prawosławie): 2) Jego Błażen Bohdan Objedat (szut.). 3) Ród fundatorów pierwszych Poczajowskiej Ławry. 4) Mikołaj Potocki starosta Kaniowski. 5) Ostatni książę Ostrogski. 6) Maryna Mniszchówna. 7) Dymitr Samozwaniec. 8) Bohdan Chmielnicki. 9) Konstantyn Książę Wiśniowiecki. 10) Michał Wiśniowiecki. 11) Dymitr Wiśniowiecki. 12) Jeremi Korybut-Wiśniowiecki. 13) Zaślubiny Maryny Mniszchówny z postem w Krakowie. 14) Koronacya w Moskwie. 15) Ślub w Moskwie. 16) Cerkiew w Wiśniowcu w której się według podania koronował Dymitr Samozwaniec.

Russkija byliny starej i nowoj zapisy. Pod redakc. akad. N. S. Tychonrawowa i W. Th. Millera. (Etnograf. otdiel Imp. Obszcz. lubit. jestestwoznanija, antropologii i etnografii.) Moskwa 1894. 8ᵒ. str. VIII. 88 i 305. (druk. 800 ex.) 2 Rub. 50 Kop.

Wiszniakow Je. P.: Bielowieżskaja puszcza (Szabroski perom i fotografijeju. Sptbg (typ i fotogr. W. I. Sztejna) 1894. 4to 23 str. i 47 fototypii. (druk. 520 exempl.)

~~[illegible]~~
Rubinsztejn S. F.: Chronologiczeskij ukazatel ukazow i prawitelstwennych rasporażenij po gubernijam Zapadnoj Rossii, Bielorussii i Małorossii za 240 ljet, s 1652 po 1892 god. Izdanie Rubinsztejna. Wilna 1894. 8ᵒ. str. 930. (druk 1100 exemp.) 5 Rubl.

Biblioteka dla	czytenja w numerze ostatnim 15 na miesiąc Marzec 1835.	
	jest piętnaście rzeczy pieśni na Rossyjskie przełożonych	
	przez A Puszkina, nazywa on je pieśniami Słowian za-	
	chodnich dalej jest tam Zrost Pogodina Rozmawa o	
	[illegible] w źródłach kroniki Nestora. W Lutym 1835	
	wyszło: Ruskie powieści pod tytułem Byli i Nebylicy	
	przez Włodzimierza Ługanskiego — także Skazanie	
	[illegible] Welikawo Kniazia Dymitryja Joannowicza	
	Donskawo s nieszczęsliwym Carem Mamajem i s	
	bezczelennymi Tatary na Donu na rjekje Niepjad-	
	wje, na polje Kulikowje Dzieło z wieku 15. wydane przez	
	Nikołaja Gołowina	
Opisanie Staty-	styczne miasta Wilna przez Michała Balińskiego Wilno w druk	
	Zawadzkiego (St. X i 207) o tych książkach daje wiadomość	
~~[illegible]~~ Preisverzeichniss der	Preise 1834. Biblioteka dla czytenja [illegible]	
	[illegible]	
	[illegible]	
	[illegible]	
	[illegible] und [illegible] pod nię Ko-	
	übersetzt. Wynalezienie ważnych tych z których mamy	
	wać zmarłemu Kanclerzowi Romanzoff.	
	Dzieła Dmitrija Szyszkowa w XVI tomach	
	[illegible] wyjdzie nowe wydania Klasyków Batiuszkowa 2 Tom Karam-	
	zina 18 Tom Sukowski 6 Tom Dierzawin 5 Tom Boratyński 3 Tom	
	Kozłow 2 Tom — [illegible] pod nazwą Marlinskiego) powieści 5 Tom	

July 1834: Erzählungen nach russischen Volkssagen von Makaroff
Beschreibung des Wologdaschen Gouvernements von Nikolaus Bruschiloff
Louis Paris wydał tłomaczenie Nestora z adnotaliami i własną historyą
"Histoire de Russie d'après les chroniques nationales" dobre pismo
August 1834. Geschichte der Mongolen von den ältesten Zeiten an bis zu Tamerlan
Aus dem Persischen übersetzt von Grigorjeff.
Denkmal des christlichen Glaubens in China. Aus dem Chinesischen übersetzt von
Zachar Leontjeff
San dsü king ili Troieslowie ss' litografirowanym Kitaiskim Textom
St. Petersburg 1 Bd. 4to wydał Lator mnich Jakinth.
September 1834 Ukrainische Volkslieder herausgegeben v. Michael Maximowitsch
... Thor in Kieff errichtet im 11 Jahrhundert und aus der
des goldenen Jaroslaff-
Erde gegraben im J. 1832. Von N. Samoiloff.
November 1834. Leitfaden zur Sammlung historisch-diplomatischer Urkunden, auf-
bewahrt im Archiv der Ritterschaft des Herzogthums Liefland
Das bürkliche Chronikon mit russischer Übersetzung von K. Jerschoff.
Kirchlich-slavonisch-russisches Wörterbuch.
Über Alterthümer u. Verwandtschaften von Polykarp Lusina.
Kleinrussische Lieder von G. Grebenki
Chroniques Traditions et Legendes de l'ancienne Histoire des Flamands; recueillies par M. Octave Delepierre. 4 fr.
November 1834. Kieff in seinem heiligen Glanz, dessen größte Merkwürdigkeiten u. Wunderthaten
Mit geschichtlichen Beschreibungen der zwey ersten christlichen Kirchen ...
stehenden Kirchen mit deren Stiftern u. Klöstern von Nikolaus Sa-
moiloff.
Oktober 1834 Umständliche Nachrichten über die Kalmüken an der Wolga ... Ort und Stelle
gesammelt von N. Nefedejeff.
Translations in to English verse, from the poems of Davyth ap Gwilym
(Übersetzung Gälischer Gedichte) 3 Schilling

Basni, bylicy i nebylicy ... spb. w t. Greczà. 835 g. 3 cz. 15 r. as.

Wieczera na chutorje bliz Dikańki, powjesti izdann. Pasicznikom Rudym Pańkom. Izd. wtoroje. spb. w t. Depart. wniesz. torgowli 1836 g. 2 cz. 12 r. as.

Dwojnik ili moi wieczera w Małorossii, socz. A. Pogorielskago. spb. w t. Akademii nauk 1828 g. 2 cz. 10 r. as.

Kitajskaja powjest' perew. s kitajskago jazyka Leontiewskim spb. w t. Depart. wniesz. torgowli 1835 g. 5 r. as.

Mirgorod powjesti, służaszczija prodołżeniem Wieczerow na chutorje bliz Dikańki socz. Gogolja spb. w t. Depart. wniesz. torgowli 835 g. 2 cz. 12 r. as.

Morskija sceny socz. Dawydowa spb. w t. Depart. wniesz. torgowli 836 g. 7 r. as.

Kazki ukrainskii, kazky zaporożcja Isko Materynky Ch. w Uniwersit. t. 1835 g. 2 r.

Nowyja powjesti fantasticzeskija puteszestwija Barona Bramheusa. spb. w t. Pljuszara 1835 g. 10 r. as.

Rasskazy o bytom i nebywałom M. w t. Semena 1834 g. 2 cz. 10 r.

Russkie powjesti i rasskazy Martynskago spb. izd. wtor. w t. Hinzburga 1835 g. 3 cz. 35 r. as.

Chedjusza Motowil'skij Ukrainskij roman socz. Kulżinskago Ch. w Uniwersitet. t. 1833 g. 4 r.

Dennica almanach na 1834 g. 5 r. as.
— — — 1830 — 13 r. as.

Wzgljad na sujewjerija i predrazsudki P. Lutzyny spb. w t. Ross. Akademii 1834 g. 5 r. as.

Hetmani Kozaccy: Konstantyn Wowk 1626. — Michał Doroszenko ubity w Krymie 1628— Taras Trasyło hetman wojuje z Polską 1628— Hryszko Sawicz Czorny obrany hetmanem przez Polskę, 1628, ubity 1630. — Tymotej Michajłow Orenda (Arendarenko) hetman 1628— Leonty Bubnowski 1630— Iwan Petryżycki 1630 — Andrzej Hawrylowicz 1631—1632 — Semen Perewiaska 1632 — Samuel Sulima ścięty 1635— Sawa Kononowicz czyli Sawałtowicz ubity 1635— Wasyl Tumulenko 1637. — Paweł Tychnowicz But czyli Pawluk ścięty 1638. — Karpo Połtora kożucha 1639 — Piotr Jatmuzna Zawilichowski 1646— Joan Barabasz (Ilija Karaimowicz Ormianin) 1646

Bractwa Stauropigie Lwów od r. 1588, Wilno od 1588, Łuck od 1620, Słuck od 1620, Mohilew od 1633, Krechow od 1628, Kijów w cerkwi Bohojawlenskiej od 1620, Skit (maniawski od..

Szkoły ruskie brackie: Lwow od 1586, Wilno 1588, Kijow 1589, Brześć 1591, Minsk 1592, Bielsk 1594, Mohylew 1597, Łuck 1617, Pinsk 1633, Orsza 1648.

Ceremonie Cerkwi wschodniej: Obiednia (Missa) — Wieczernia (Vesperae) — Nawieczernica (Completa) — Połunoszcznica (Nocturnum) — Zawtrynia (Matutinum - Jutrznia) — Sławosłowie (Laudes) — Perwyj czas (Prima) — Tretij czas (Tertia) — Szostyj czas (Sexta) — Dewiatyj czas (Nona)

Pieśni: Psalmy, Pienija, Antyfony, Tropary (Graduały), Kondaki (Collectae), Irmosy (Hymny), Stychery, Kanony, Paramie

Szkoły malarskie w Rosyi: 1) Hreczeskaja z XIV w. 2) Korsuns-
kaja w XIV w. 3) Serbskaja w XV w. 4) Nowgorodskaja w XIV w. 5)
Kostromskaja w XVI w. 6) Ustjużskaja w XVII w. 7) Moskowskaja
w XVI w. 8) Strogonowskich i Konopiscew w XVI w. 8) Baronowskich
pisem w XVII w. 9) Sybirskaja w XVII w. 10) Kostromskaja w XVII w.
11) Łotufriuzkaja w XVII w. 12) Friazskaja w XVII w. 13) Kijewskaja
w XVII w.

Monet Klasyfikacya 1) Macedonskie (336 przed Chr.) 2) [illegible] greckie
(336 przed Chr. – 94) 3) Partyjskie 4) Pontyjskie 5) Kappadokijskie
6) Grecko-egiptska (285–30) 7) Staro-hebrajskie (164 – 54) 8) Staro-
greckich miast. 9) Mało-azyatyckie i kolonij syryjskich. 10) Syra-
kuskie. = 11) Rzymskie konsularne i cesarskie (Juliusza Cezara 44 po Chr.)
(Augusta 44 – Tyberiusza 14 – Germanika 19 – Nerona – Klaudyi Wespa-
zyana – Domicyana – Trajana – Adriana i Sabiny – Antonina Piusa i Faustyny
138 – Marka Aurelia Antonina 168 i t. d.). 12) Bizantyjskie
13) Średniowieczne, zachodnio-europejskie 15) Wschodnie: kufickie, perskie
tatarskie, gruzińskie chińskie – 16) Medale, żetony, pierścienie.

Nowoczesnik Ukraiński 1831 Charkow 12° str. 136. 5 rubl. assign.
Sergiusza Glinki Opisanie przesiedlenia do Rossyi adderbeidżańskich Ormian z krótkim
przedstawieniem wypadków historycznych czasów Armenii Moskwa 1832. 8° str 142. 3? tabl.
4 rubl. ass.
Pamiętniki Походныя и путевыя записки (Pamiętniki z czasu kampanii perskiej
w r. 1831. wydane r. 1832. 8° str 171 rubl. 5 assig.

Russkija narodnyja poslowicy i prytczy, izdan=nyja J. Snegirewym. Moskwa w uniwersytetskoj typografij 1848. 8º XLV i 502

Skazanija russkago naroda sobrannyja J. Sacha=rowym Tom I (Knigi 1.2.3.4.) St. Peterburg 1848 3 R. 8º

S. Tom II (Knigi 5.6.7.8) St. Peterburg 1849 str. 592 3 Rubl w typ. Sacharowa.

Obozrienie sławiano-russkoj bibliografii soczy. J. Sacharowa. St. Pet. 1849. 3 Rubl.

Izsliedowanija o russkom ikonopisanij soczy. J. Sacharowa. Spb. 1848. 75 Kop.

Istorija Małorossii Nikołaja Markewycza. St. Peterburg 1842. 4 Tomy 8 Rubl

Ruskij wiestnik 1841. Zeszyt XI i XII sa tu
O wyborze Augusta III na tron polski 1733.
a w r. 1842 zesz. V i VI są materyjały do bytu Suworowa w Warszawie 1795.

(Энеида перелицованная) И. П. Котляревским (z życiorysem i z słownikiem małoruskim 1842. Charkow

Описание русскихъ и словенскихъ рукописей Румянцовскаго Музеума составленное Александромъ Востоковымъ Спб. 1842. 4º str. 900. Cena 5 rubli sreb. w magazynie Ю. А. Юнгмейстера u Policejskiego mostu, w domie Kotomina.

Istorija rossijskoi Cerkwi 1841. 5 rubl. ass.
Pisma o bogosłużenij 1842 5 rubl. ass.
Puteszestwije po sw. miestam Ruskim 4 rubl. ass.
Słowar ruskich świeckich pisatelej, sootecze(st)wennikow i czużestran(cew) pisawszych w Rossiji, służaszczij i dopołnieniem k' Słowariu pisatelej duchownago czyna sostawlennomu mitropolitom Jewgenijem. Tom perwyj Moskwa 1838. 8 Rubl ass.
(u Iwana Głazunowa)

История Малороссии Николая Маркевича Moskwa 1842. Pięć tomow (50 ark.) 8 Rubl. sreb.
u Книгопродавца ... Lotewjego ... w Moskwie bardzo ciekawych dużo dokumentow.

Думки и Пѣсни. Та ще де що. Амвросія Могилы Съ нотами Харьковъ 1842. 1 Rubl. sreb.

Купало на Ивана Малороссійская опера. соч. Стецька Ш... Харковъ 1842. 5 kop. sreb.

Описаніе старопечатныхъ книгъ славянскихъ служащее дополненіемъ къ описаніямъ библіотекъ Графа Ѳ. А. Толстаго и купца И. Н. Царскаго, издал П. Строевъ Москва (w typografii Seliwanowskago) 1841. str. VIII i 270 z 2. rysunkami

P. Strojew: Opysanie staropeczatnych Knig Grafa Tolstago 1829.
(jest tu wiadomość o drukarniach sławiańskich)
P. Strojew: Staropeczatnyja Knigi cerkiewnosłowiańskija w bibliotekie J. N. Carskago. 1836.
Istorija rossijskoi cerkwi Wtoroje izdanie. Spt. 1840.
1 Rubl. 4 Kop. srebr. (w Księg. Ksenofonta Polewaja)
Izłożenie symwola wiery prawosławnoj wostocznoj Katholiczeskoj cerkwy Izdanie tretje. Sptb } 50 Kop. ser.
O Liturgii. Sptb. 1842.
Podrobnaja generalnaja karta rossijskoj imperii swierennaja Aleksiejewym Sptbr. 1838 15 kart 4 rubl. srebrn.
Atlas rossijskoj imperii sostawlennyj Sawinkowym Sptbr. 1838. 4 Rubl. 30 kop. srebr. (u Głazunowa w Petersb obie karty)
Skazania o rodie Kniaziej Dołgorukowych. Spb. 1840. 3 Rub. sreb.
Rossijskij rodosłownyj sbornyk izdannyj Kniazem Piotrom Dołgorukowym. Czetyre kniżki. Spb. 1841. 2 Rub 30 Kop. srebr
Rozpysanie traktów od S. Peterburga i Moskwy i drugich ważniejszych miest rossijskoi imperii Sptb. 1842. 75 kop. ser.
Nowyj karmannyj S. Peterburga s planom i 12 litogr. widami Sptb. 1842. 1 Rub sr.
Ukazatel dorog doroznik guberskich i uiezdnych pocztowych dorog w Rossyjskoi imperyi 1842 (s kartoju) 6 Rubl. asr.
Istoryczeskija swiedienija o żyzni prepodobnoj Jewfrosynii Knjażny Połockoj Sptb. 1841. 1 Rub. 50 Kop. sebr.
(z wyobrażeniem krzyża przez nią cerkwi Połockiej darowanego.)
Skazanija kniazia Kurbskago N. Ustriałowa. Izdanie wtoroje Sptb. 1842. 4 Rubl. srebr. (z portretem Iwana groznego i mappami)

Исторія Малой-Россіи сочиненіе Н. Бантышъ-Каменскаго. Москва 1842. 7 Rubl. 15 Kop. srebr. w 3 częściach z 19 portretami 5 rysunkami, 26 kostiumami, planem bitwy pod Beresteczkiem, facsymilami i kartą Małorossyi

Паломникъ кіевскій ili Putewoditel po monastyriam i cerkwam Kiewskim dla bohomolcew posieszczajuszczy(ch) Swjatynju Kijewa. Kijew 1842. 8º 75 Kop. srebr.

Гайдамаки Поэма Т. Шевченки на малороссійскомъ языкѣ. СПб. 1842. 1 Rub. 43 Kop. srebr.
(Jł. 131)

Istorija Nowoj-Sieczy ili posliednjago Kosza Zaporozskago izwleczena iz sobstwennago Zaporozskago Archiwa A. Skalkowskim Одесса 1841.
3 Rubl. 30 Kop. srebr. (w Petersburgu u Lolewago)

Powiesty i predanija narodow Sławjanskago plemeni izdannyja M. I. Boryczewskym Dwie części. Spb. 1842. 2 Rubl. srebr. 12º

Opysanie Sanktpeterburga i ujezdnych gorodow S. Petersburgskoj gubernii Iwana Puszkarewa. Spbb. 1841-1842. 4 części 15 Rubl. assygn.

Tafeln zur Statistik der österreichischen Monarchie für das Jahr 1842. Wien in der Staatsdruckerei (enthält 130 (?) Druck)
a (Flächeninhalt, Bevölkerung, geistige Cultur, Klerus, Erziehungs- u. Humanitätsanstalten, landwirthschaftliche u. industrielle Zustände, Handel, Schiffahrt, Straßen u. Wasserbau, Dampfschiffahrt u. Eisenbahnen. Kriminal- u. Civilgerichtspflege, Menge u. Werth der Privaterwerbsteuer
Ausweise über den Handelsverkehr der östr. Monarchie herausgeg. von der Hofkammer.

Strojew Opis. 1836.
Strojew Op. 1842.
~~Strojew 1841.~~
Strojew wojsk. 1829;
las: Finlandii 1830.

Wołchowruk Opis Op. 1842
i öff. 1842.

Dola halyćko-russkoho jazyka (Okończanie)
Gutrzeńka przegląd słowiański 1843 Kwiecień.
str. 39-46.

Antoni Mogilnickij pisał: Lion radostnawo den
postawlenija wo epyskopy Wasilija Popowycza
wi Lwowi 1838. i Radostnoje prywitanije
jeho c. k. wysokostwa erzherцoja Franc-
Karla wi Lwowi misiaca Septembrija 1839
(ała eiycyje skonfiskował metropolita za to że ros-
syjskiemi ... te zmi drukowana)

ks. Lawrowskij wydał: Bukwar narodneho
russkoho jazyka wo krolestwach Halycyi
i Lodomeri uzywannoho oraz niemec-
kohoi polskoho dla szkot parafialnych
... w Peremyszly 1838. str. 50.

Rudolf ...: Potył wi Lwowi 1841 str. 40. i
Żal po Francu Brolu 1841 i ... dzięczno
-radostnyj stych u den łezoimenitstwa jeho
prew. Iwanna Snihurskoho 1841.

Michał ...nowski ... złożył ... list
... ... 1837 ... : łerchiję-
pasterski ... Peremyskij,
rejs koje okrestnoje postanie. ... ...
1841 o ... ...
toho postania dokazowaty sudymo buty ... ...
łoznym naśmiewa się z grubej niewiadomości Lewicka
go i mówi że ... ... napisał ... ...
Jezusa.

Antoni Dobrzański (paroch ...) Gramatyka języ-
ka starosławiańskiego w Peremyszlu 1837 str. 154.

Jozafat Kobryński. ... ... nowym spos-
bom wi Lwowi 1842. i ... wyuczytysia czyt-
... wi Lwowi 1842.

Józef Łozinski pisze referent że chciał Szajowsc a Łabet Starostawiańki którego Rusini Jezuitom wydrzeć nie potrafili ze z wykładem Szaura który kościół dzijanny podał Iżle.. i gija jego, (Informatou p 40) mowi że Prepodobny otec Josyf Lewicki zi
St ta stor roku sunottata nie bacijol mowi ze to ... na młyn polski ! że ... wiehsza
tyba. +1843

Szaszkiewicz i Ustyjanowicz: Słozy 1837 na wzór Łużycaja opuszczali na końcu słow ъ

Gabryjel Pasławski: nauki narochiainyja na wsi nedili cilobo roku, soczyninnyi G.P. w Peremyszly 1842 Część I mowi że język w nim ...żony Sławiańskiemi starymi wyrażani

Jos. Lewicki ze ...kta: Orfografia abo prawo pisanie jazyka haluсko-ruskoho. (w inter) recenzji (zajezystniu) ruskiego języka: Benedykt Lewicki Michał Hniłkowski wołojerej Katużi...ski ... Błoński narich szczurski ... i ... parocii Chomeryński i t. p.

Dalej zbije ... ... Łukowego ... w moskwitianinie 1841. No 6 str 532-535. nazywa anonima Kollinom że nima ... gani ij w owym ... (Wagilewicza) ... podraj Gło: ... Kiełsnyna że autor ... jakiego ... o ruskim języku nie ma czego sam na Ż Lauti ... sudył i nesprawedływe ... pozioni jak i Stanisława Jaszowskoho osużdaje: ... sebe ... potom o druhych howoryty ... mowi że stan literatury ruskiej u Galicji nie jest tak ... jak pisze ... Janлewicki podał prośbę o pozwolenie wydawania ... ... dumowych 1842 ... ...ka ... gija zezwolita ... metropolita sie temu sprzeciwia ... str: 46-56. Wilka ... Uwagi ... ...ego: ... dzieje Polski

... ... z

Żyzń kniazia Kurpskoho. Kijów 1841. 2 tomy
Ljetopis sobytij Samojła Wełiczki Kijów
1841–1851. 2 tomy
Rigelman ljetopisnoje powjestwowanie Moskwa 1847
Grabianka ljetopis Kijów 1853, 2 Czasti
Koniski: Istoria Rusow. Moskwa 1846 wydał Bodjański
(Wyciąg z niej w Maciejowsk. Zapiskach ?)

ziema atoli (Krzypienie (Krepitacyi) niedość pro: wiedziwszy po Kości palcem szpary żeby nej nie znajdu jemy albo też zwichnienie na wewnątrz od Kości pier. powy ramie ku dołowi zbacza w Klęsłości w Koniu piersiowy tchawica zaś Kunat pokarmowy: raczynie nerwy często uciśnione — albo za. Koniec zwichnienie ku przodowi od Kości piersiowy w takim razie wszystek ra. mienia ku przodowi i do. łowi głowa pochylona ku stronie cierpiącej wy: niosłości stercząca która ginie gdy ramiona ku tyłowi wyciągniemy.

dołem

W tych wszystkich atoli razach brak jest z niej znaków a w innej innych oznaków a ... t. obciążenie

ku
ie
at
e
kory
ę
nię:
tadt:
t
ka:
wy:
owe:
obi:

Русскія народныя пословицы и притчи изданныя И. Снегиревымъ. ~~М~~ Москва. въ университетской типографіи. 1848. 8°.
XLV и 503 pp.

Обозрѣніе славяно-русской библіографіи соч. И. Сахарова. Выпускъ I. II. III. V. (quarto там) 4°.

Влахо-болгарскія или дако-славянскія грамматы собранныя и объясненныя Юріемъ

Венелинымъ. С. Петерс.
бургъ. Въ типографiи
импер. росс. Академiи.
1840. 8°. Н. 359.
Изслѣдованiе о русскомъ ико.
нописанiи. Соч. И. Сахарова.
Спб. 1848. 75 Кор.

We Wrześniu 1833 Urzędnik Łochwicki odkrył złotą bramę Jarosława miejsce gdzie był kościół S. Ireny w Kijowie

Ustrialow? Kutan? profesor historyi w Charkowskim Uniwersytecie

Stan celniejszych bibliotek pod wiedzą Ministerstwa oświecenia.

z Bibliotece publicznej (z rękopisami)

Akademii nauk	278.252	287.652 *)
Akademii Rosyjskiej	87.303	89.104
Muzeum Rumianzowa	2,500	3588
	31,291	32,202
W Uniwersytetach.		
Petersburskim	14.001	21,356
Moskiewskim	26,183	46 050
Dorpatskim	53.379	57.828
Charkowskim	20.635	26.129
Kazańskim	25,266	26,734
Instytucie Pedagogicznym	2,302	2.844
w Liceach	—	4 243
Richelie		
Demidowa	3,084	3.167
Bezborodki	5,404	5.404
Moskiewskim Szlacheckim Instytucie	—	2,910

*) w liczbie której nie wchodzą książki z Warszawskich bibliotek

Diyzá –

Buchhandlung.

Bestellung.

ganz Jahrgang der

"…unn"

…ankfurt am Main

…en Buchhandlung.

Baist.

14

Sbornik snimkow s drewnych peczatej przyłożennych k' gramotam i drugim jurydyczeskim aktam chraniaszczym sia w Moskowskom Archiwje Ministerstwa Justicii, sostawlennyj dyrektorom Archiwa Ł. Z. Iwanowym. Moskwa 1858. 4º
st. III kart litogr. 20 i str. 43 druk.

Pieczęci rysowanych 590 = z tych z XIV wiek 5 = z XV w. 53 = z XVI w. 162 = z XVII w. 320 = z XVIII w. 10.

Russkaja heraldyka; soczynenie A. Lakiera. 2 tomy. 8º z litogr. Odcisk z VII tomu Zapiski Archeologiczeskago Obszczestwa

Sbornik malorossijskich posłowic i pogoworok sostawił Al. Szymockij-Illicz. Czernigow 1857. 16º st. 97 (odcisk z Czernigowskich Gub. wied.

8 [illegible] 86 [illegible]

[illegible] — 87.

Literatura południowo ruska cf.

Zorja hałyckaja pismo literackie od r. 1848 wychodząca pod redakcyą [illegible] Mikołaja Szaszkiewicza w r. 1855 wyszła tylko do N^ru 32 r. 1856 znowu wychodzi

Semejnaja biblioteka czasopismo literackie miesięczne wydawane przez Seweryna Szechowicza r. 1855 wyszło 5 zeszytów

Wjestnyk wydawany kosztem rządowym przez Wasylija Zborowskiego (Juliana Wysłobockiego) dzieli się na 1) Polityczeskij wjestnik co tydzień 1/2 ark. in 4º 2) Oteczestwennyj sbornyk tygodniowo 1/2 ark. in 4º 3) Selskaja szkołka 20 1/2 ark na rok in 4º

Wjestnyk zakonow derżawnych od r. 1849 po rusku i po niemiecku w Wiedniu.

Wjestnik zakonow krajewych wychodzi we Lwowie i dla Rusinow węgierskich w Budzynie

Policejskoj donosytel (Polizei-Anzeiger) od r. 1854 we Lwowie w niemieckim polskim i ruskim języku

Izr. Matynowskaho: Owełykom bożyjem myrje. Lwów 1855. 8º str. IV. 362 obejmuje astronomia fizyk geografia fizyk: mineralogia. — Tom II obejmujący botanikę zoologia i antropologia wyda Matyca

Molytwosłow dla misskych z Stalorytami — nakł. Matycy 1856.

Anonim Gnieznenskij i Joan Dlugosz (od 1332–1388 lipto: na Rusi z przekładem i krytycznym rozbiorem) Denisa Zubryckiego druk w Stauropigii 1855 stanowi Tom II Dr. 200 exempl.

Peremyszlenin 1855 Rok VI mniej zajmujących artykułów

Istorija cerkownaja nowaho zawjeta kanonika i profesora w Ungwarze Andrzeja Bałudjanskiego. Wiedeń 1852 nakładem Iwana Fedorowicza Hołowackiego 8º str VIII. 403. 3 tomy.

Liturgiczeskij katechizm Alexandra Duchnowicza kanonika preszowskiego. 1º wyd. Budzyn 1851. 2º ed Lwów 1854.

nadhrobnyja propowjedy na wſiakij ſłuczaj i pryKluczennoſty ſmertu Stetana Mustianowicza djekana w Pilipie uzgradſkiej eparchij Lwow 1855. 8º. ſt. 275. Kyrylicą

Propowjedy na cerkownyja torżeſtwa i nje kija okotyczynoſty tegóż Lwow 1855. 8º. ſt. 132 grażdanſkiem

Kazania niedzielne tegoż drukują ſię

Apoſtolſkoje poſłanije Pija IX o dogmatyczeſkom opredjeleniy neſkwernago zaczatija Bohorodycy Djewy (przekład z łacińsk. przez x. Rakowſkiego redaktora Wjeſtnika zakonow krajewych w Budzyniu.) Budzyń 1855.

Kſiążki ſzkolne: 1) Zwierosłowije W. A. Woljana. 1852. 8º. ſt. 235. 2) Czytanka dla niższej gymnazyj J. W. Kowalſkiego 8º. ſt. 368. r. 1852. 3) Knyżka do czytanja (dla II Klaſsy) 1852 4) wetyky katechizm M. malynowſkiego 1854 ſt. 185. 5) Roſtynosłowije W. A. Woljana 1854 ſt. XVI. 271. 6) mineralogija M. A. Woljana 1854. ſt. VIII. 202. 8º. 7) Chreſtomatija cerkowno-słowenſkaja i drewnoruſkaja zakuſa Hołowackiego 1854. 8º. ſt. 358. 8) Stianyj tablycia (alfabet) 1855.

Słowyi poezyi małoruſki uſtworyw L. E. Węgliński. Dwihorod 1858.

Halka J. (N. Koſtomarov). Sava Czały (dramat)

Kulisz: Zapis-ki o ji żni Ruſi — Czornaja rada (małoruſki romanſ)

Vovczek Marek: Narodne powieſci małoruſkie

Propowedi na małoroſ. jazykie Was. Greczylewiczem. St. Peterb. 1857.

Semejnaja Biblioteka powremennoje soczynenie posowiasz-cennoje istorii literaturze obszczepoleznym swjedjenijam djetam narodnym i gumorystykje izdawajemoje Sewerynom Gawr. Szechowyczem. God II 1856. Knizka III Lwowo w poczatni Michaila F. Poremby 1856. Janwar–Julii
№ 1–11 co 2 tygodnie arkusz.

Istoryczeskija statji: Kratkoje izwjestije o Galicko-Russkich Epyskopach socz. Ant. Petruszewycza. № 9. 10. 11.

Literaturnyja statji woobszcze: Bibliograficzeskoje izwjestije o nowootkrytom Ewangelij Denisa № 6. jest to naprestolnoje Ewanhelyje drukowane w Wilnie 7082 w drukarni Kozmy i Łuki Mamoniczej kosztem Iwana skarbnika królewskiego starosty upiskiego i Zenowija Semenowiczów Zarakuk(in fol. listów 395. (brakuje tytułu) kupionego przez Wiktora Baworowskiego (syna Adama dziedzica Koltowa †1855) opisuje jako o rok starsze od tej które opisał Sopikow r. 1821 Nr 12893 drukowane w Wilnie 1575 przez moskiewskiego drukarza Piotra Tymofejewicza syna Mstysławca —
lecz jest to tej sama książka którą Sopikow opisał i która jak przypis mówi zaczęto drukować 7082 d. 14 maja a ukończono 1575 d. 30 marca za czasów Kijowskiego metropolity Jony drukowana przez Piotra Tymofejewi z Mstysławca w drukarni Mamoniczów obejmuje kart 9 i 395 wcale nie jest rzadką znajduje się w bibliotekach Carskiej Kastoryna, Jakowlewa, Publicznej petersburskiej, Rumiancowskiego Muzeum, Petersburskiej Akademii nauk, w Petersburskiej synodalnej bibliotece, Pogodyna, Czertkowa, Moskiewskim historycz. towarzystwie, Mosk. drukarni, Oreskiego, Karatajewa w Sołowieckim monasterze 2 exemplarze opisał metropolita Jewgenij w Słowar duchow. pisat. Cz. I. st. 267 – Katajdowicz w Siewiernym Archiwie 1823 Cz. II – Keppen Bibliograf. list № 243 – Strojew Katal. staropeczat. knig grafa Tolstowa – Katalog Kastoryna – Obozrienie Sławiano russkoj bibliografii Tom I Kniga II St. Petersb. 1849. str. 18 jest to 56 cerkiewne dzieło

Jazykosłownaja zadacza № 5. – Rozwiazka jazykosł. zadaczy № 7.
Powiesti: Bożyja djeti Osnowianenka – Pawlina Petrowna S. Szechowycza.
Stychotworenia Denisu Zubryckomu № 10. (przez Iwana Czemerycza tłomaczenia z ruskiego.
Humorystyczeskija statji.

mecztania wacyonalnyje, czynownik, pomieszczyk
statja - podtynnik - ~~gazo~~ kumir - ~~tego~~ ukonczyw
toczno - stremlenija - semejnaja (familijnaja) - zadacza
sirjecz - jetaja cil - gradufrzeje - kak - szulocznyja -
sorynenije - podlinnik - chozain - gtazy - studenczestwo -
ernalisty - sokrowyszcze - soczynitel - tetriad' - met

no 11 (1856) Kuntszyftom - nastojaszczyj - jeżednewno - eterycze

Walczy z Wiestnikiem Zorą haliuką - Ceremyszlannen kij - spina

antyminsy - chirotonisatwaty - naszczaty (Zabniak)

Wychodząc z zasady że język gminny nigdy nie był książkowym
tylko język cerkiewny i rossyjski E
swiaszczennik ani od Sana do Dr po za Dniepr nie rozumie
E niechce miesząc bez razbora i systemy słów różnych narzeczy
bulgarsko-polsko-ruskiego łomanym językiem bulgarskim
polskim, chwyta się pryginalnego (podlinnyj) ruskiego
(on tolkujet) więc na wzór Włoch choć są rożne narzecza
jednak jeden książkowy język - chwyta się blis tego języka
po bliższym rozpoznaniu - pusiwszy jej litery grażdańskie
mimochodem - widzimy iż ten język jest rossyjski co pokazuje
nie znająca książkowej rossyjsk. literatury
słowa
pytające Rusina od Sana
aż po za Dniepr czy rozumie n.p.
szkodu tylko że choć język ten sam ręcz pism nie prosta
rossyjskim
więc garstka Rusinów ta część z miliona lepiej niech się przytaczy
mała
albowiem literatura ich uboga nie wznosi się do tej potęgi
gramatyczne zakonczenia i sztomanie - rossyjsko
tak rossyjski słowa
no 7. Semejnaja bibliòteka ma zadanie „zbliżać i zlewać narzecze
~~nasze~~ obłyżaty i stywaty narjeczje naszeko prostonarod. ja
s jazykom kniżnym.
Porównywa bajkę Krylowa i mowi miej ocy czytelniku i zobacz
iż to czysto po rusku
Słomaczenie czyli przedruki z Tutczewa Chomiakowa, Krylowa.
Jan Rachowski w Budzyniu 1850 wydaje Cerkownaja gazetta

Zorja Halycka. Pysmo poświaszczennoje literaturie i zabawie. co tydzień 185? Rok IX Redaktor Mikołaj Ławrowski Kiryłica i grażdan

№ 8 Dumka hetmana Kosińskiego — Korzburyj popeluch Kazka narodna № 8. 9 10.
Narciarze obrazek z życia — Słowo na pogrzebie Bogdana Chmielnickiego mowione na pogrzebie w Subotowie w Auguście 165 przez sekretarza jego Samuela Zorkę z Lietopisu Sam. Wieliczki № 19
na Gizyci (Ros- Rosawa jak przesmyka) № 21.

w Zorze № 54-56 Obozrenie Jstumtów w Kołomyjskim

Duchnowicz w Preszowie 1856 wziął Misiacosłow.
Nadrobnyja swiatyja propowidy na wsiaky słuczai i pryklucznnosti smerti soczynył Stefan Mustianowycz paroch w Łytyni. Lwow 1855 1/20.
Propowidy na cerkownaja torżestwa i nikija okoliczności. tegoż 1855. 40 kr.
Propowidy nedelnyja uhorskeho swiaszczennyka
 Mustianowycza. Lwow 1856 (już wprzód wydał)
Nauka o pszełowodstwi izłożena po metodzie (?)
 Dzierżona zyjasnena Lwow Treszczakowskim narodnom z Rudna. Lwow 1855.

O patria salve lingua, quam suam fecit
nec humilis unquam, nec superba libertas
Quam non subactis civibus dedit victor
nec adulteravit inquilina contages
sed casta sed pudica sed tui juris
Dilecta priscae fortitudinis proles. — Hugo Grotius

Semejnaja Biblioteka roč I 1855 Knižka II od ark 14–17 str. 209–276. andr. Deszko (czast II)

o karpatskoj Rusi węgerskiej str 210–224.

Korotkij oczerk literaturnoj istoryi staro słowenskaho iazyka Piotr Zanowicz

Serdeczna ja Oksana Ofsnowianenko

Tak wynie lubiat

Hod I Knižka I 1855 za mart April Maj.

Recenzyje i inne

Jużnoruskija stepy st. 73. – Kijewskija statystyka p. 148.

O narodnych pieśniach i powieściach plemen słowenskich rud. Sztura.

Lynia ~~minony~~ minony, Rybak i inne narodowej treści

Sobor św. Georgia we Lwowi z rycin. № 201.

O Kurhanach i horodyszczach.

Peremyszlanin na god 1850 roč izdawanyja semyj w Peremyszli nakładom drukarni Krystofen

Usłuhania domowa i podróżna apteka

Posliednaja Wiedźmy[?] powieść

Wiadomości gospodarskie

Żywoty Łapczyński Jakow ur. 1756 kanonik premyski + 1797.

Hanczakowski Bazyli kanonik przem. + 1792

Gosakowski Bazyli + 1788 kanonik premyski

poezyje – przysłowia.

Upraszam o łaskawe kupienie następujących książek

W Stauropigii ruskiej:

Hołowacki. Rozprawa o jazycie jużnoruskom i jeho narijeczijach. Lwow 1848.

Łozinski Jos: Żytje Iwana Śniegurskoho władyki peremyskoho. Lwow 1851.

Obradie hreczeskoslowenskom katoliczeskom Lwow 1851.

Igor. Lwow 1851.

Zubrzycki: Granice między ruskim i polskim narodem w Galicyi. Lwów 1849. 6 kr.

Peremyszlanin 1850; Dodatki do Peremyszlanina 1850

Peremyszlanin 1851. 1852, 1853, 1854.

Hałyckij istoryczeskij Sbornik. Wypusk II i t.d. (pierwszy tom mam więc tylko o dalsze proszę jako to o 2. 3 i t.d.)

Zubrycki: Istorija drewnago hałycko-ruskaho kniażestwa Czast III.
pierwszy i drugi tom tego dzieła mam – więc tylko o trzeci proszę.

Słow kilka napisanych w obronie ruskiej narodowości. Lwow 1848. 15 kr. 3

Zubrzycki: Codex diplomaticus Galiciae (jeżeli wyszedł)

Zubrzycki: Kryticzesko-istoriczeskaja powiest wremennych lot Czerwonoj ili hałyckoj Rusi. 1845.

i wszelkie historycznej treści dzieła Galicyi dotyczące które wyszły r. 1850 – 1854. (dawniejsze mam)

Hołowacki: Chrestomatija cerkowno słowenskaja i drewno ruskaja. Wien 1854. 1 + 15 kr. (w Księgarni Stockmana)

Burmeister: [illegible] troje opisowanie zwirostowia Wien 1852. 20 kr. (może w księgarni Stockmana) [illegible] książki

Pozdrawlenije Rusinow na god 1852 od Literaturnago
Zawedenia Priaszoskago. 12º 30 kr.
Sobranije ruskich propowiedej izd Dr. Andrejem
Andrejewiczem Radolinskim 1853 Tom I s prybawleniem Slowara rusko-nimecko-latynsk. 8º 1 f 25 kr
Kruuszyj powist w 2 pismiech soczyn. Bogdanom
A. D. Lwow 1853 12º 15 kr.
Sokraszczennaja grammatyka pismennago ruskago jazyka izd. A. Duchnowiczem 1853. 8º 15 kr.
Otec Ignatij ruskij Prychodnik iz Solomianky
powiest nim samym rozskazana. Lwow 1854.
Cz I. 30 kr.
Liturgiczeskij katychizys soczynenie Aleksandra Duchnowicza. Wtoroje izd. Lwow 1854. 8º 25 kr.
Istoria drewn. Halyck. Kniaz. T. I. II 4 fl III 3 f. 20 kr.
Anonim gnezneński 3 fl
Taras Bulba powiest iz Zaporozkoj staryny socz
N. Gogola izd. P. Fedorowiczem G-im. Lwow
1850. 8º 45. kr
Halyck istor. sbornik I 25 kr. II ~~III~~ 26 kr.
O welykom bozem mire socz. Michaila Matynowskaho
Lwow 1852 1 f.
Nadhrobnyja sw. propowidy na wsiakij slucaj i
pryklucennosti smerti socz. Stefana Mustrianowicza. Lwow 1855. 8º 1 f. 10 kr.
Propowidy na cerkownaja torzestwa i nikija
okolycznosti Lwow 1855. 8º 40 kr.
Nedilnyja ~~p~~ sw. propowidy na wsi nedili roka
soczyn. Stefan Mustrianowicz. Lwow 1856. 8º
3 tomy 3 fl
Zora halicka z lat 1850, 1851, 1852.

bei einem Umfange von **480** Seiten überzeugen, welch letzterer Vorzug auch die Einführung in Schulen erleichtern soll.

Denjenigen geehrten Lehrern und Lehrerinnen, welche die Einführung dieses Albums zu veranlassen die Güte haben, ist die Verlagshandlung mit Vergnügen bereit für ihre Privatbenutzung ein Freiexemplar zu gewähren, und ist die unterzeichnete Buchhandlung in den Stand gesetzt, gegen gefällige Rückgabe des unten angefügten gütigst auszufüllenden und mit Namensunterschrift zu versehenden Zettels ein desfallsiges Freiexemplar zu verabfolgen.

Von der Verlagsbuchhandlung von **Carl Meyer** *in* **Hannover** *erbitte ich mir durch die Buchhandlung von*

1 Album poétique. *Anthologie* par EBENER, **als Freiexemplar**, da ich die Einführung veranlasst habe.

in

Ort und Datum

Name

Die Kranken sollen aber sehr wenig Krynicer Wasser trinken aber mehr in selben baden — das Morgenwasser ... in derselben Diät in noch ganz kleinen Quantitäten, ... Aqua calcis ist noch das beste Mittel Selterswasser ... in geringen Quantitäten ... Krynica ... in kleiner Quantität nur zu trinken ... Kalk ... Krynicer Wasser ...

Rp. magnesiae carbonicae sulfat. ... dosis XII

Entzündungen des Larynx

W. Jugno radostnyj styh w den wysokoho Tezoimenistwa Jeho
Preoswiaszczenstwa Kyr Joanna Snigurskoho Episkopa
Peremyskoho, Samborskoho i Sanockoho, Doktr. Św. Bohosl.
i procz. procz. procz. najmyłostywoho Pana. Wytomcami
ger. Seminarij Krecz. Kath. Lwowskoj. J. Hlybokoji
westiju słożennyj 8ho Maja 1841.   10 ~~[illegible]~~ pytros stirownik
typom Stawropigianskim.   (R. Mch.

Małorossyjskija powiesty razkazywajemyja Hryćkom Osnowianenkom. Kniżka perwaja. Moskwa w typografii Łazarewych Instytuta. 1834. 8°.
sprzedaje się u Wasyl. Glazunowa.

155

Osmogłasnik 1491 goda napeczatan=
nyj w Krakowje Kirillowskimi
bukwami opisan. 3. Karatajewym.
Sankt peterburg typografija
imperatorskoj akademii nauk
1876. 8o. str. 21 Kart 3. facsimile.
nr. 73. (ze 100

156

Молодикъ на 1843 годъ украинскій литературный сборникъ, издаваемый И. Бецкимъ [illegible] Часть вторая. Харковъ. Въ Университетской тип. 1843. 8vo. str. 155

Sjest tu sant djeistwie
proiskodyt w Lembergi
u Limbergskoj iorstwy.

Въ Сентябрѣ 1836. Конторы А. [illegible] [illegible]инева и К° на Невскомъ проспектѣ, за Аничковымъ мостомъ въ домѣ Бруна № 95:

Полтава, поэма А. С. Пушкина, вольный переводъ на Малороссійскій языкъ. Е. Гребенки. въ 12 д. стр. 64. 1836. С. П. б. въ тип. И. [illegible] цѣна 3 р.

Малороссійскія приказки. Е. Гребенки. Изданіе второе; въ 8 д. стр. [illegible] 1836. С. П. б. въ тип. Н. Греча, цѣна [illegible] р.

Narodnyje južnoruskije pěsni izdannyje prof. Metlinskim (przeszło 500 sztuk) 1856

158

Исторія новой Сѣчи или
послѣдняго Коша запорожскаго
составлена из подлинных докумен-
тов запорожскаго сѣчевого архива
А. Скальковским. Изданіе второе
Част I Одесса 1846. 8°. Ст. 307 Crofft II. Кs. 307.

159

Ciekawe dzieło. W zbiorze kapitana Ałtelnitozan mieszkającego w Bukareszcie między innemi rzadkościami bibliograficznemi znajduje się także Nowy testament ~~[illegible]~~ po arabsku drukowany w Aleppo 1708 kosztem Jana Mazepy hetmana wojsk zaporozkich – ciekawe było by rzeczą wyba: dać do pomienionego hetmana do nakładu dzieła w języku arabskim spowodowało

Magazin für die Liter d. Ausl. 1844 N. 2

Jerej Lublinski [illegible] glii r. 1601 Nomokanon
(Kormczaja kniga) [illegible] Gedeona [illegible]
wyjęte r. 1607 i 1608 [illegible] łacińskiem
przywilejem danym na [illegible]
[illegible]kiem [illegible]

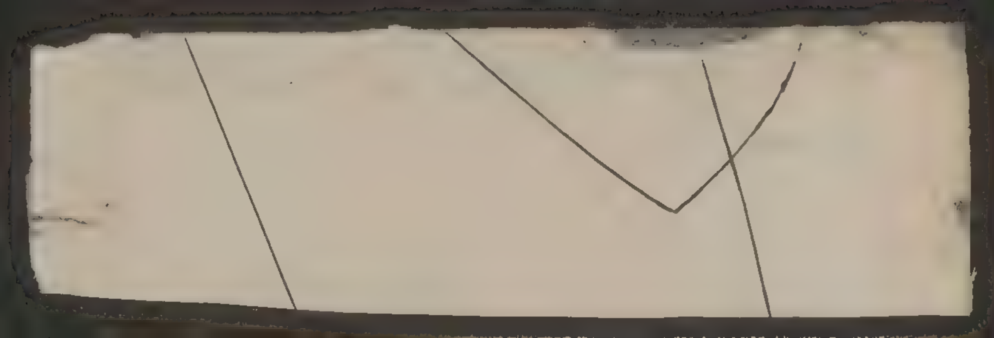

Запросины до передплаты.

Съ днемъ 1 [illegible] Січня 1890 р. буде выходити [illegible] 2 разы на мѣсяць

„ДЗВÔНОКЪ“

письмо илюстроване для науки и забавы рускихъ дѣтей и молодежи.

„Дзвôнокъ“ помѣщувати буде повѣсти, оповѣданя, переказы и казки, байки, приказки, пѣснѣ, желаня, описи подорожей, картины ґеоґрафічнѝ и етноґрафічнѝ, моноґрафіѣ историчнѝ, житеписи славныхъ людей, образки зъ житя звѣрятъ, поучаючѝ статіѣ про ужитокъ плодôвъ природы и выробы промысловѝ, досвѣды зъ фізики и хеміѣ, порады зъ гигіены и діететики, вôдтакъ всячину, шарады, ребусы, загадки и и., словомъ все, щобы розвивало духа у молодежи нашои не тôлько школьнои, але и у тои, що зъ рôжныхъ причинъ приневолена безъ науки школьнои дожидати лучшои долѣ.

Въ тôй цѣли запевнила собѣ редакція пôдмогу найлѣпшихъ силъ такъ літературныхъ якъ и педаґоґічныхъ.

„Дзвôнокъ“ буде богато илюстрованый добôрными оріґінальными картинами, вôдповѣдными свому змѣстови.

Кромѣ илюстрацій, котрыми кожде число буде щедро выпосажене, дôстануть передплатники „Дзвôнка“ кождого кварталу бодай одинъ додатокъ зъ взôрцями вышивокъ и мережокъ або спѣванку пôдъ ноты пôдложену.

Докладаючи всѣхъ заходôвъ, щобы се выдавництво принесло нашôй молодежи якъ найбôльшій хосенъ, сподѣемось що: *„Хто дѣти и молодѣжь любить, въ того хатѣ и „Дзвôнокъ“ найде ся“* и запрошуємо до передплаты, котра стоить

на рôкъ 4 злр. на пôвъ року 2 злр.

Сей проспектъ просимо вважати яко число на показъ, бо чиселъ пробныхъ не высылаємо, тôлько за зложеною зъ горы передплатою.

Выдає и за редакцію одвѣчає

Олександеръ Барвѣньскій.

Письма и передплату просимо адресувати до Администраціѣ „Дзвôнка“ у Львовѣ въ ул. Чарнецкого Ч. 26.

☛ Просимо о ласкаве розширюване сихъ запросинъ въ кружку знакомыхъ

Зъ друкарнѣ Товариства им. Шевченка

Rzuty ogólne o piśmiennictwie Ukraińskiem a w szczególności Grzegorza Kwitka powieściopisarza p. 97. -102 162

J. Czerniewski: 1) Zbornik ukraiński 2) Klechdy ukraińskie 3) Starożytności ukraińskie i zaporoskie

A. Metliński (Ambroży Mohyła) Dumki ta piśni ~~1854~~

" " Zbiór pieśni ludowych ukraińskich 1854

Kulisz Pamiętniki o Rusi południowej

Łukaszewicz

Afanasjew Czużbiński: Słownik ukraiński - Klechdy ludowe

Marcinkowski (Ant. Nowosielski) Lud ukraiński. Wilno 1856. 2 T.

Leonard Sowiński: Studia nad literaturą ukraińską Kijów 1860

" " Taras Szewczenko z dołączeniem przekładu Hajdamaków Wilno 1860.

Taras Szewczenko Księga Świata 1860 T. I p. 176

Marko Wowczek (Maria Markowiczowa) powieści

Mołodyk noworocznik J. Bieckiego Charków 1845

Osnowianenko: Powieści ukraińskie Moskwa 1834-1837 2. T. 2º ed. Charków 1841

Swatanie w Hanczarowce opera w 3 akt Chark. 1836. 2º ed. tam. 1840

Kozyr dziewka powieść Petersburg 1838

Marusia powieść. Charków 1839

Listy do lubeznych zemlaków. Charków 1839

Von der Buchhandlung de Herr

wünscht der Unterzeichnete zu erhalten:

Exempl.	**L. Mühlbachs**	Zwei Lebenswege.	3 B
=	———	Antonio.	1 B
=	———	Bonners Geschichte eines Millionairs.	3 B
=	———	Rebekka.	2 B
=	———	Der Leibeigne.	1 B
=	———	Die Künstlerin.	1 Ba
=	———	Novellenbuch.	1 B
=	———	Flüchtlinge in London.	3 Bä
=	———	Mademoiselle Clairon.	1 Ba
=	———	Urban.	1 Ba
=	———	Keine Scheidung.	1 Ba
=	**Th. Mundt's**	Thomas Müntzer.	3 Bä

Ort: Name:

mello-Opera historyczna we 2ch aktach, na małorossyjskim
języku wierszem napisana przez Karola $\overset{n}{\text{Ueincza}}$ pod tytułem
Powrut (sic) Zaporożców z Trebizundy. Kijów W Drukarni
Uniwersitetu S. Włodzimierza 1842. 8o. k. 2 i str. 59.
Osoby: Fordij Starykozak niegdyś Ataman dymowy – Mokryna jego żona
Handzia ich córka – Denys Łotapenko narzeczony Handzi
[illegible] Kozacy wracają i mówią Handzi że z nich poległ w wojnie, gdy ta się
chce rzucić ze skały łapie ją ukryty Denis i wesele
Treść licha, barwy żadnej tym mniej historycznej język skażony. n. p.
Idy maro, odwiazy sia;
Bo jak tebe trapnu w mordu
Bla..manom w oczach zajdet sia.
najlepsza pieśń na końcu

Kozakowi nema bidy,
Weseł hulaje zawsidy:
Z czajki na kiń, z konem w pole,
[illegible] [illegible], rize, rubyt, kole.
Pustyw konia, pryjiaw czajku,
Schopyw w ruki bałabajku.
Bere hraje, taj hulaje.
how. ła. i t. d.

Komaszki, Komaszki (mrówki)
Chowajte poduszki
Tatary idut

Czajkowskij (romans) z dziejów ukraińskich
E. Grebenka.

Otecziestwennyja Zapiski Nr 4 i Nr 5
z r. 1843.

n. Moskewitsch Deutsch-russischer Dolmetscher. 66
St. Petersburg 1848.

opolsk
gmie
naniu
ie 50
odatk
Ustaw
y. w
przep
fe
wyo
Ustawach
dr odzi
/
ch; rz

Pieśni rossyjskie o bohaterach z czasów Włodzimierza Wielkiego – mają swój początek w owych czasach i żyły tradycyjnie między narodem. Już Nestor wspomina w swej kronice, iż Włodzimierz W. co niedzieli uczty (pir) wyprawiał publicznie w swym dworze. Nie ma w tych pieśniach pewnej formy poetyckiej i rymów, lecz jest to raczej podobnie jak w pieśniach serbskich poetyczna proza i metryczna. Żyjąc w ustach ludu te pieśni doznawały różnych zmian w treści i języku. Wspominani są w nich: Tatarska Orda zamiast Pieczyngów, Czerkasy piatygorskie, Czukcze, Chutor rybiński, Trąbki i żelaza niemieckie, gra w szachy, Kozacy. Osoby główne: Czuryło, Stawr Bojaryn (był on sotskim nowogrodskim i r. 1118 podług latopisca nowogrodskiego zamknięty w więzieniu później t. j. za Włodzimierza Monomacha) Może była epopeja z której to są oderwane obrazy. Na ławach stołu Włodzimierza siedzą Stawr bogaty bojar, Alesza syn popa, Iwan syn kupca (gościa) Ilija z Muromu chłop. Dębowe słupy z żelaznemi kółkami są na podworzu do nich wiąże bohater swego konia sam idzie w świetną salę (świtłaja hrydnia) modli się przed obrazem Spasa kłania się carowi i jego żonie, potem na 4 strony. Car wypytuje się o rodzie podają mu turowy róg z miodem którem bohatera częstuje. Potem zasiadają do długiej uczty. Bohatery z różnych stron: z Wielkiego Rostowa Alesza Popowicz i Jekim Iwanowicz; z Haliczа: Kazaryn Petrowicz i Dziuk Stepanowicz; z Południowej Rusi: Dunaj Iwanowicz; z Riazanu: Dobrynia Nikitycz; z Wielkiego Nowogrodu: Stawr bojaryn; z pod Kijowa: Czuryła; z Muroma Ilija Iwa-

Moskowskij Sbornik Tom I. – Moskwitjanin 1843 No. 11. – Izwiestija Akademii – Sbornik K. D. – Bogatyry wremen wełykago kniazja Władymira po russkim pjesniam p. Aksakowa (w piśmie Russkaja Besjeda 1856. T. IV Nauki st. 1–67 i T. I Nowest st. 44–64 pieśni o Włodzimierzu W. z symbirskiej gubernii dotąd śpiewane ze zbiorów Kirjejewskiego.

nowicz Muromec. Kobiety podobnie biorą udział w wyprawach bohaterskich n.p. Nastasia Korolewiszna (siostra Efrosyny żony Włodzimierza W.) Wasylisa Mikuliszna (Mikołajewna) żona Stawra Bojaryna. Bitwy i wyprawy, swadźby i uczty stanowią główną treść. Idea chrześciańska przebiega przez nie Osoby: car Włodzimierz, Dobrynia Nikitycz, Czuryła Plenkowicz, Alesza Popowicz, Iwan syn Kupca, Iwan Godynowicz, Gorden Bludowicz, Dunaj syn Iwanowicz, Potok Michajło Iwanowicz, Djuk Stepanowicz, Sołowej Budymirowicz, Michajło Kazaryn, Stawr bojaryn, Bermjata Wasylewicz bojar, Danilo Łowczanin, Danilo Ignatjewicz i syn jego Iwan, Ilia Muromec (za świętego w cerkwi ruskiej uznany) Dmitryj bohaty gość, Hryszka długopoły bojarski syn, Putiatyn Putiatowicz, czterdziestu kalik, Symon Koływanowicz, Suchan syn Domantjewicz, Światogor, Łotkan, siedm braci Sbrodowiczów, mużyki Zaleszane, dwóch braci Chapylow. Z nieprzyjaciół: Król złotej ordy Etmanuił Etmanuiłowicz, Król zadoński, Kalin Car, Żmij Gorynicz, Tugaryn Żmijewicz, Zbut Borys Królewicz. — Kobiety: Księżna Efrosynia Korolewiszna (żona Włodzimierza) i siostra jej Nastasia, [córki Etmanuiła Etmanuiłowicza] Maryna Ignatjejewna żona Bluda, żona Czesa, Nastasia Dmitrijewna żona Dobryni, Groznaja Nastasia Nikulyszna, Wasylisa Mikulyszna.

Słowo Danila Zatocznika. (Pomnik litera- tury ruskiej z XIII wieku) najprzód ogłoszone w wyjątkach w historyi Karamzyna T. VIII, całe zaś wydane w K. Th. Kałajdowicza: Pamiatniki rossyjskoj słowesności XII wieka Moskwa 1824. 4º st. 225-240; w J. P. Sacharow: Skazanija russkago naroda Izdan. III Sptrb. 1841. 8º Kn. IV st. 57-62; w Jak. Hołowacki: Chrestomatia cerkowno-słowenskaja i drewno-russkaja. Wiedeń. 1854. 8º Tom I Otdjeł. II st. 284-291.; i w końcu przez W. M. Undolskago: Nowaja redakcyja Danila Zatocznika w piśmie Russkaja Besjeda. Moskwa 1856. 8º T. II Otd: Nauki st. 90-122 podług rękopisu z XV wieku nieco odmiennie z napisem: „Danijła Zatoczenika Molenije k swojemu Kniaziu Jarosławu Wsewołodowiczu."

„Pomnik ten pisany w narzeczu suzdalskim (północnowschodnim). Jest to prośba dworzanina mieszkańca z Perejasławia Daniela którego książe Jarosław błahoduszny (książe perejasławski + 1246) kazał zamknąć w więzieniu na jeziorze Bjelie czyli podług ostatniego rękopisu na wołogodskiem jeziorze Lacza. - To pismo zapieczętowane puścił więzień na fale jeziora; pożarła go ryba którą pojmali rybacy, ofiarując ją Książęciu; gdy ją pruć zaczęto znaleziono owe pismo a książe wzruszony kazał Daniela wypuścić.

Biblie sławiańskie

przedtem nie było całej biblij na Rusi tylko części

1) Najdawniejszy jest rękopis całej biblij tłomaczonej z Wulgaty (Watykańskiej a nie Alexandryjskiej) r. 1499 za staraniem Gennadiusza archiepiskopa nowogrodzkiego. Ten rękopism znajdujący się dziś w bibliotece synodalnej w Moskwie posyłał car Iwan 1581 Konstantemu Ostrogskiemu do wydania pierwszej Biblij. – 2) Biblia Ostrogska pierwsza drukowana 1581 redagowaną była z różnych rękopisów, niektóre części nowo tłomaczone, trzymano się więcej tłomaczenia greckiego alexandryjskiego; do pomocy używano nawet biblij polskiej i czeskiej, ~~Albe~~ i łacińskiej Wulgaty. Części wyjęte z biblij Genadiusza poprawili. 3) Biblija druga drukowana w Moskwie 1663 przedruk ostrogskiej z poprawkami (poprawiał patriarcha Nikon) 4) Biblia trzecia ~~drukowana~~ przygotowana na rozkaz Piotra Wielkiego 1715-1720 z poprawami archimandryty moskiewsk. Teofilakta Łopatyńskiego i nauczyciela języka greck. Sofronija Lichud; lecz wydrukowaną została dopiero 1750.

Perechowir do pesniw.
narid Rufski fyroko rozpysterajuczy sia odin z holownych pokolin Slaw: w
owedinkach i pozytkie zaderzaw sure najsczyrysze bez omplenija dawnoje
zakarblenije. Polozenie posered innych Slowenskich narodach bir mhlioti
upry wiazuczi sia lanciamy i schyliawszi sia pozkladajut pasmamy
rzno i husto na wsej Rusi buty perechowom ridoho peredwitka iwered na
dyw wrazych zasilkom naroia – i rik bereżyteni pokoky czepyty ioho
ly serajoczymy stuhamy z sobojy i storozamy choronyly.
si Slowene z naczatku tiahlo buty peciateni napadamy czużoplemennikiw
rikamy krwe criad terannych pytoma wlast perety kata, bo zbaranaja zemla
Tenymy polinamy wyspasujucza stada parchatow skotyni a nywamy tiah-
my poloneni Kołoliatym żytom. 3 Rusyny buty striateńciamy doptanymy
sid tucz napastnyczych.
uskij narid buw u welykij welykosti i dobroj byw poklony mnohym Boham
pitkujuczym sia doleju i chosnom, czest istotiw werchownych buła prosta izmy-
owaja narid schodiw sia hrodamy na wesni tum i w poradach a rozsudiach
ad ustanowleli. Tody stesehty postupki mira Bohowe jak nad u wodach
zemli w wolosti hraty syty newidymi i czuwstaslidowaty sia opeiow w
hramach pry zbori klechiw bito swytych hojnmity pisni welicestwa
i podiaky promodliajoczy do Sercia.
[illegible] sposobom spyrywsia Ruskyj narod i wstupywszy w sebe dumaw nad
olio swojeju koty deń bityj za zariw mir hraty hajduky na tany obki-
inny krwawym potom nonuziateliw i do tiahlyań czużych robit drużyia
nymi nahajkamy naperaty, abo tuny dalekich set wystupyty napady i hrabe-
stylko neddi i użasnoi szczo raz perepołnajoczoi sia nepewnysti w a-
[illegible] i ciazti retrenuja pas [illegible] czużych wskazaw Rusynyw do borbu

z prysudom. Takyj duch pisnij Ruskich oznak rizno widdaje win sia w obrab swoich zerkały widdychajut dywnym borenstwom z neiwidminnoju doleju błyszczuczy ury sło-łamy pyszrnymy i tuhoju i nadijow czustwa sut harni i ozdoby promowlajuczy bo sercia muzacki; wolnujut twyrzoju i dykoju syłoju wsi strasti sut zi zełeni dobra z doleju perewerszena w lubow rodyny i tuha tyszennyja. Dom sut pisni rirnyj czudnym składom ich sobly skam j sijaje rudkoju Kruto pi-njuroju sered bewady ustelenoj zeilnymy kowcramy utkanymy srribar-my cwitkamy; harzaju lubost prowiwaje w nych. Kliwist drobon'ka i teho-ka i ony z rlito mrinnym tesiacznym wyplywajut sztyrokoł łosut takimy wsi obyczajowi pisni ony witał tyszyty sia dawnym winom naszych witciw pereiwichto układ nepodobny do wysliduwania imena neznajuti i hołos spiwani prodowżeni i reszty promowlaje nam dawnostej. U nasz powoł inko pry kożdi robotu wsiakych praznykach spiwankamy rozplywaty sia abo skazkamy zeżaham pryzraki. Usi rozpadajut na nastupni podiły.

Tugek

II

Tryst dni Iszejnoj n. ciarzi

Narid Rus. oden z hołownych plemen słowenskych bez wątplenia zatrymał najstaryj dawne nakłatlennie. Położenie wsród inych słowian: narodow hory Hrobacki werchamy mhłistymy horbjaczy sia rozsypajuczy sia pasmamy rizno powsi Rusi buły w naj-dach worohiw zaslikom naroda i pechowom zabutkiw sio do prez wiki a ryk-struhy sterehły bezcrestenni ich. Jak wsi słowene z perednikn welmy trapla-napadamy czużo plemennikiw zaborami tiażkymy skrywdowani ztemo bu-straceniomi i Rusyny znesły nedy. — Rusk: narid buw welykyj i dobryj zahnizdy-sia na szyrokych carynach Ruskych w toj czas na Rusi zyjsla nedola a Rusyny utik-ły po horach i wołokły sia ludom w powni nehodi bez sidatyszcz bez społoku (zbiżam abo newilnykamy suzorac nyszczeńaty) i bułoszy — Naszi pradidi buły Pogane ty-Koje susidstwo z narodami kupczujuczym . prostota karbowaty ich w po u tiu ...

Bohiw zmyšľowaja promowľajuča ~~mit~~ do serca i wsi zbyrały sia hromadamy na
pytome weczi wse riwni i wsim i wsiudy strichy Bohowe postupky czołowiczi a na ich
zacześt po praznykach po robotach pisni z serca i z rta rozhodyly sia — Chrestianizm
buw propowidanyj bez napertia i mir chresczennyj budowaw cerkwy odnak dawni za-
boboni richto im ne widyraw propowidaczy chrest. Wykorczowajuczy Bohańtwo łysiaty
~~out~~ wnutrennich mninia i urocysťka praznykow. Zdawna jak i nyni slipi syno
borodi huśliari chodyly po selach stupajuczy od chaty wid chaty a otoczeni kołom hro-
madskim welyczialy pisniamy sławnych witiaziw bohatyrśki dila abo propowidały
Kazki i rizni powisti a ~~[illegible]~~ czasni śpiwaki riwołorodyi nesły potichu tysze-
nym lirki chworym i jednani ~~[illegible]~~ mesze poswareni. Szcze Ruskym narodom swit zaz
hereptennyj bujno rozswitaw. Winda buty rozsuzrene rukowita premyst wara
stał a zdwiżewszy sia na perewoyszżnyi, iwarystwo (Zundre) ożywiało i wiarało
Ruś z narodamy czużoplemennymy daleko, szyroko i wsich riwno obijmaw (Zarot-
Taw zakłodywaw sikoły skytskiwaw mužnych Krekiw)) a Ruś napołnena ime-
namy bezczisłennymi i powny stałkamy:) a koły Ruś pid werchowodawstwom
Welyk. Kniazia w odno tiło zrosła tohdy Rutsyny postupały werchom dorohamy
Kopanymy horodyly sia syr i wrdowz i prawdu ustanowyly. W toj czas na
łowach bojany po desiat sokoliw puskuli na stada łebedyno i z ustwyly wała pocze
nu sławu witiazej i umy postrunaty chrobrostej. pysani czertaty zołotymy
bukwamy pisni dila mnohosławni i skazki czudni narodni /: W tu, jaczu z tkou
Kyjewa błyszczali zołoti chresty a po majdanach wolnowały sia tmy chorobrych
mołodciw a Kniaz sydiaczy w zołotych ślitcioch wełyły otrubiaty pochody daleki i
zeleni notki nokadamy zalinkaty more Ruśkoje:) Wnesczastlywych wereme-
niach z upadajuczym narodom i ożwieczenni zniesło. O Rusi zemlio twoi ary-
ny inny Krow myru ponurennoho spotokała i kosti szyroko bilajuczy sia rozsi-
jani (dotani kinmi umrowani hudymy wownkamy) hnoily bujnu sternu zelem
Kowery rozposterti po pohariach switom ubarwleni prypały hrezamy horodiw sidd.

ho peredwiku dla toho nazwana buła czerwona Ruś

Chotia narody czuzoplemennikiw tiahko niszczyły osady Ruski (z poczatku pamiatne dijania Chazary, Obri, Połowci, Łotysze, Tatary) prypamiaty upadkiw zemirnuty sia zwyczai i powodinka Rusi bo hord napraw dykych zanosyły puta i meczi a ridko osidaty i mišaty sia na Rusi — Teper Ruskij narid uwes w perejszłych werem: niach pisni obchodowi nahanajut dawnyszi imenia: Słobidne poczutia, duch Ta: hidnyj składkarnyj i warko, but szcze z ridoho predwićka liubowni pisni bezeris: lenni w ustach diewic selieskych hrajut zarehennymy czuwstwami, sztrafty ich skład riznyj i osnowy wiedachaineza tuhow i liubow, deistwitelni pisni sut spokijne opowidania dił dił znatych mużyj i smutnych prypadkiw. Nebelicni i sydebni spiwanki wyddajut hluboki pomysły u prydatni noorotu prostych umiw mir. szcze sut i Kołymyj: obrowkowi u Krofli wyliwania czuwst liubownych.

Wsi pisni rozpadajut ~~sia~~ na:

I Obchodowi
- a praznykowi
  - α) Koliady
  - β) Szczedriwki
  - γ) hailki
  - δ) wesniwki
  - ε) rusalni
  - ζ) kupajlowi
  - ς) żnywarni
- b) semenijczni
  - 1) ładkania
  - 2) zawody
  - 3) teliatni

II zabawni
- a) do tanciw
  - α) czarabaski
  - β) koziaka
  - γ) po pr[illegible]oho
  - δ) ~~Koła~~ Kola (Kołomyjki
  - ε) dumki
- b Karczemni

III Liubowni
- 1 dumki
- 2 (pocziatki : Kołomyjki)

IV Uczitelni
- 1) nebylicni
- 2) posmiszni
- 3) lehendi

V dumy

VI Hospodarki
- 1 [illegible]
- 2 [illegible]

a b c d

a b c d

żyśe skoro začiały swarni kniazi nezhody kowaty i myr drobyw sia i nadaw u
tmy bezumysłenni hord tatarskych zbity krwawymy putamy i kraini caryny ruski
ztoptały kinmy osady trupamy ustełyły ryky krowoju napownyły a koły sia wow:
kamy ony zahnozdyły w zemli ruski wse na nei zyjsta nedolia żuro myru ze
wylukły ze społoniały bidni pośliđni wołokły sia obłudno po kładbyszczach dawnych
horoiw utikały po horach i zaśikały sia po peczarach i bużyw w powni nezhodi
bez prystanowku w ustyżeniu chotia sum sobi meriny w neprystupnych miściach
pokław chyz abo zatokryw sia w peczeru tam z wowkamy toch sia o poży:
wlennia z burjanyszczym waryw obisztrawu poki z nowu worohy ne wyjichały
ich jak szczuriw. Tym sposobom Rusyny w hoześti naperti spynyły sia i w horo:
wanni začiały dumaty nad swojeju nedoleju – po noczech ołoszuwały tumy
peczarni zapałennych śił i witry bujny zanosyły połonennoho myru i bory:
zeniwij zouk zrablennoj skotyni a koły zaria rozśwityła biłyj deń ho:
nyły hajduky myr pidjaremnyj na szyroki łany poniewiteliw i krwawyj pit obki:
puwaw połonu a w ciažkych robotach tomlennoho i nahajkamy drutianamy
do krwe naperano.

Tilko nedoli wzajemnoi szczo raz perepołniajuczu sia cziasty poterpanja
w nepewnosti w imeniach połomu cwituczni caryny i zeleni pohari i nywa
zołotokłosja zakły kuwały Rusyniw do żytia pownoho ditania i doroby z pro:
sudom pryrody obyrawsze ich z ojiik kydały w wir pożytia horestoju pere:
kunnein konsze nuzno buło sterały sia u samym iskały pryweernenia z
krwawlenym hrudyma:

Sarnicii Ann pol L 7. p 1198 „Elegias quas dumas Rusi vocant canuntur voce lugubri et gestu canentium in utramque partem motantium ii quoi canitur exprimentes quidet tibiis inflatis rustica, torba passim modulis lamentabilibus haec eadem imitando exprimit

m Marcin Laulej Marcin

Szcze widzu potrebu dobrezo skazaty o zberaniach pisniw naszoho naroda. Na Moskwi mnoho czesnych muziw wydajucio zberania pisen naroda tamteznaho i o naszich nemało prytocrowszy z składem hołosu odnak ne mało zrobyty krywdy motkowczujucy ih w składach i sprisach. Ale zjawiw sia Maks: i wydaw harnij zber pytomych naszych spiwanok w duchu naridnim i szczyryj chute prysłużyły sia swoimu narodowi odnak mnoho ne dostaje szcze jeho zberci: raz szczo maw tylko za Dniprowoju Ruś (tak nazwanaj małaj rus) na okłu a pak szczo ne roztyryw swoi pisni jak by sia prynależało prezi potno radujem sia jeho usłuzi dla naszich i żadajemo dalszoho protiahu. Wacławowi wydał W. z O. wiele rusk. pieś pomieszanych z polskimi lecz życzył bym sobie aby mi tak często powtarzali się i nie w takim wychodzili roztorzeniu. Wydawca powinien być poznać ducha naszoho języka wpatrzeć wpiród w niego i więcej pism poznać należących do dzieła swojego. Wszystku także driwna wyszła bazgranina naszych dum na niemiecki język przełożonych pod nepisem: poln. nar. pieś. prekładcy oceniono ich podług zasługi. Lecz ci i buszali pisni polskimi lub moskiewskim narodowi.

Poucziteljni pisni dywnym swoim układom prowiszczujut hluboki prawdy pid u krojom ochydni zwiriat hute buwajut wysmiani znowu w innych barwach tyche zachowania abo nysta- łok wykpywajut abo nauczajut o nastupnim pobiti zahribnym — i wid nou kłedni pomysły obraz roz rozuhrannoho (fantazyj) wyobrazm. — Szcze bym skazaw o omnych sostawach naridnich pisniw odnak pisni samy promolat za sobojn.

Okrim naridnych pisniw Ruskyj narid maje inni skarby po wczernicioch koły hroma- dżat sia mołod'meze spiwaj kamy riznoho sostawu czasto rozpowidajut skazki i nebyłyci perekratni i prezrudni, a słuchajuczy dodajut swoi spostereżenia (meze nebylyciomy sut inni skazky poriatki dytowsteinu i nesterobu cuzyczni bajki i pry: — O rajs:

ich ptaszkach – o Iliji Muromicu – o pretkiach Ruthenii – i inni bereziss[?] ni o zakliatych ludzech, krajach i tułkawych wołchownikach i proc.) ten coby się zatrudnił zbieraniem tych skarbów narodnych wieczny by sobie ujmucynił narodowi przysługę. –

Halicz albo z tam może było czas albo od kawek czaka.

o Темесі – о передвлинцях – о Вудінбнах – о дідках

Forster

Sanscrit.

Ołopniaczka nozapłakowani
Biłij ruczky nozemiazowani

– – – – – –

Aj synku mój synku
De twoja druzynońka

– – – – –

Mezi horamy pid dwa mohyłamy
Tam moja druzynońka.

Dorosienko.

Buło mij synku ne rozbywaty
Czuzuju krowciu ne prolywaty
Bo czuza krowcia ne wodycia
Pyty jej ne hodytsia
Ne nakazem mene nene

– – – –

Bite tiło jak mak zczornito
Hrude krowju obkipity

– – – – – –

De jeho pohowano – Werch biłych ruczok
Tam wyrosły try jaseni – Werch kołowdi – Tam wyrosły try kidrońky

Be

Seb

Sebastian ~~Bastian~~ Szczepański Szczepan

Sebes

Tarny

Tarny

Tarny

173

Wyprawa Igora na Połowców - poemat sławiański wydany przez Augustyna Bielowskiego. Lwów nakładem Franciszka Pillera 1833. 8º. st. 40.

(Bielowski tłomaczył)

Niemiga rzeka nad którą w ostatnich dniach lutego 1067 zaszła krwawa bitwa pomiędzy wojskiem Wsesława Bracjęsławicza xięcia połockiego a Izasława Jarosławicza księcia kijowskiego jest to mała rzeczka czyli struga Niemiha wypływająca z gór powyżej Mińska i wpadająca do rzeki Swisłoczy pod samym Mińskiem. Zatem też pobojowiska owego w Mińsku szukać trzeba.

Bojan żył za Jarosława i Swiętosława xiążąt kijowskich. Syrokomla mniema (Teka wileńska I. 209) iż żył na dworze połockiego xięcia Wsesława Bracisławicza

Lelewel Joachim.

Ex. 13. Dzieje Polski J. Lelewel potocznym sposobem opowiedział. Lwów 1848. in-16°.

No Zbp. 3.

Drewnija

Rossijskija stychotworenija.

1.

Sołowej Budymirowicz.

Wysota li, wysota podnebesnaja,
Hłubota, hłubota okean more;
Szyroko razdolje po wsej zemli
Hłuboki omuty Dnjirowskije.

Iz za morja, morja synjago,
Iz Hłuchomorja zełenaho,
Od sławnaho horoda Łedenca,
Od toho-de Carja, wid zamorskaho
Wybihaty, wyhrebaty trydcat korablej,
Tridcat korablej — jedyn korabl
Sławnaho hostja bohaho
Mołoda Sołowja, syna Budymirowicza.
Choroszo korabli izukraszeny;
Edin korabl połuczsze wsich:
A toho było sokoła u korablja
Wmisto oczej było wstawleno

Po dorohu kamenja jachontu;
W miosto browej było nryszywano
Po czernomu sobolju Jakutskomu,
I Jakutskomu, wid Sybirskomu;
W miosto usa było wotknuto
Dwa ostryje nożyka bułatnyje
W miosto uszej było wotknuto
Dwa ostra konja Murzamec[illegible] i t. d.

Na okręcie siedzi Kupiec wiel. Sołowej Budymirowicz
zamysły jego Chytrostu były Carja grada
A i mudrosty Jerusalyma
Zamysły Sołowja Budymirowicza.

Przybywszy na dwór Włodzimierza wielk. z darami kłania się jemu i Księżnie Apraksjewnie dary te były sobole lisy atlas (kamka). Włodzimirz każe mu mieszkać (zając) Książęce dwory lecz on prosi o zagon ziemi w ~~ogrodzie~~ Włodz: krewn: Zapawy Putiat[...]sznoj bez noc wystawiła tam sołowija drużyna dwór cudny. Rano Zapawa widzi dwór przez okno wchodzi do niego w pierwszem teremie leżały skarby Sołowija w drugiem jego matka a w trzeciem grał na gęśli on sam. Zakochali się a matkę Sołowej[a] Amelfta Tymofiejewna mówi że się wtedy pożenią aż się Sołowej znów z zamorza powróci. Gdy tenże odjechał przybył ubogi (goły) szap Dawyd Popow i mówi że w Ledeńcu Car Sołowejowi odebrał okręty i do więzienia go wsadził. Włodzimirz chce wydać za niego Zapawę już chce iść do kościoła tem czasem przyjeżdża Sołowej idzie na dwór Włodzimierza i dostaje Zapawi za żonę.

2. Gość Terentiszcze.

W Nowgorodzie żył w bogatem dworze Terentyszcze jemu żona zasłabła i kazała doktora szukać. On idąc, jego i (skomorochow?) ci mu poradzili aby kupił miech jedwabny i w niego się schował. Zaszli potem do dworu jego i powiedzieli że on zabity. Żona się zaczęła cieszyć i weselić. Terentij wyszedł z niego bat zaczął żonę walić a choroba? (drugi co z nią był w łóżku) wyskoczyła przez okno i zostawiła kaftan, kamizelkę i 500 rubli mu żonie. —

3. Djuk Stepanowicz.

Djuk z Galicyi (zobaczysz) bojarski z ... Wołynca ... koń który tak ... (Dziwija z bogatych Karełły) = (opis zbroi jego cięciwa u łuku była z jedwabiu szymańskie go ... ... z Orłow ... Kamu ... Wołgą orda ... ne były drążone złotem) jeden ... ... Kołaniowi, w dane Włodzimierzowi. Ten radzi go za stół daje mu kołaczy także jeść Djuk wierzch objada a spód zostawia pyta go o przyczynę tego Czuryło Plenkowicz Djuk odpowiada że piece glinia ne u Włodzimierza a dla tego ... z spodu kołacze a u niego zaś marmurowe to aż się jeść chce. Wybrał się do niego na odwiedziny z dworem Włodzimierz i powrotowawszy tam zaraz wrócił.

4. Szczełkan Dudentjewicz (327) r.

Car większej Ordy Azwjak Tawrułowicz obdarzył szurowjego Wasyla (Pleroem) Kordija (Wołogda) Ochramea (Kostroma) Cesz[?] szuro wi Szczełkanowi nic nie daje za to że w Litwie okropne daniny wybierał. Domaga się Szczełkan Tweru miasta z dwoma synami Borysowiczami. Azwjak wtedy mu dał obiecuje jeżli zabije syna swego i czaszę krwi jego wypije. Cykli to Szczełkan dostaje Twer tu gnębi m...zczan ców ci dają podarki Borysowiczom a zabijają

Szczełkana. —

5. Mastrjuk Temrjukowicz.

Car Iwan Wasylewicz bierze za żonę Maryę córkę Temrjuka ze Złotej Ordy. brat jej Mastrjuk nadworne w Moskwie walczy z Rossyanami różnemi aż go Borysowicz wreszcie zwycięży

6. Wołch Wsesławjewicz

Księżna Marfa Wsesławjewna chodząc po ogrodzie skoczyła na złego smoka ten się jej około buta obwinął także około czułoczyka szełkowa chobotom bjet po biłu stegnu a Księżna porodziła Wołcha wtedy wstrzęsła się ziemia i Carstwo indyjskie a sine morze się rozkołebało. ryby na głąb poszły, ptaki poleciały wysoko pod niebiosa tury jelenie i inne zwierzęta się pochowały. Wołch mając półtora czasa (roku) mówi do matki jakby głos grzmiał aby

A ne pełenaj wo pełenu czerwczatuju
Ce ne pojasy w pojasja szełkowja —
Pełenaj menja matuszka
Wo krjepki łaty bułatnyje
A na bujnu gołowu kładi złat szełom,
Po prawu ruku pałycu
A i tiażku pałicu swincowuju
Ce wiesom ta pałica w trysta pud.

W siódmym roku Wołch nauczył się pisać — w 10tym nauczył się 3 wielkich tajemnic: przemienić się w jasnego sokoła, w szarego wilka w gniadego tura z złotemi rogami. W 12tym roku zaczął sobie aż do 15go zbierać drużynę. Zaczął się chwalić Car Indyjski iż chce zwojować Kijów. Wyciąga Wołch na niego z drużyną [illegible] siły mającą. Gdy drużyna spoczywała on przemieniał się w wilka w sokoła i myślił do jedzenia zwierzęta i ptaki. Potem przemienił się

Wołch w tura i pobiegł do Indyj. Znów zmieniony w sokoła usiadł w oknie pałacu cara Saltyka Stawrułjewicza i słyszy jak jego żona Jelena Aleksandrowna Łowiakowna namawia go zwojować Włodzimierza. Wołch przemienił się w gronostaja i szedł wyleciał na podwale tu poprzegryzywał cięciwy u łuków mołodców i powyjmował żeleźca z strzał; przemienił się znów w sokoła zbudził towarzyszy i szli do Indyj na granicy stał mur straszny w nim drzwi bez których drobna mrówka tylko przejść mogła. Wołch przemienił towarzyszy w mrówki i przeprowadził ich na drugą stronę tu wszystko wyrznęli tylko dziewicę zostawili. Wołch nogą drzwi pałacu wywaliwszy zabił cara sam pojął jego żonę i został Panem Indyj. Drużyna jego wzięła zaś dziewice.

172

7. Iwan Gostynoj syn.

Na uczcie jednej chwali się Włodzimierz iż niema nikogo ktoby przegonił 300 źrebców jego i 300 błędnych koni z których wrono go Ilja Muromec odebrał Tugarynowi Żmijewiczowi w złotej ordzie. Wołaje Iwan gościnny syn i idzie o zakład 10000 rubli potem mówi w stajni patrząc do trzechletniego kosmatego Bu-rowska Konia swego że bieda przyszła że się założył. Odpowiada koń ludzkim głosem że to zrobi wyciąć go miodem napoić a przedtem nakarmić. Wdzień naznaczony wyprowadza Iwan konia nie osiodłanego. Ten kopytem wyrywa Iwanowi z szuby sobole i jak krzyknie jak tur i zasyczy jak wąż to aż wszystkie źrebce uciekli i głowy nogi połomali i wygrał zakład.

8. Grzeda i Marynuszka Kołniczał.

Carynia posiedziawszy głat na dworze Włodzimierza strzelając gołębie w Kijowie zobaczył na dworze Maryny Ignatjewny dwa gołębie się całujące, chciał ich zastrzelić lecz strzała trafiła w

okno i rozbiła szkło i zwierciadło. Maryna ~~[illegible]~~ która się w nim zmyła zaklęła iż się
zakochać musi za oknem. Się Dobrynia niemógł spać i poszedł na:
zajutrz do dworu Maryny tu zobaczył piękne dziewice chciał do
nich iść lecz Maryna żelazne drzwi zaparła on drzwi wywalił
a tu walczył z nim Żmiiszcz Horynczyszcz i ledwie go og=
niem nie spalił a ogniem nie zabił. Był to kochanek Maryny.
lecz go Dobrynia zwalczył. Maryna przemieniła Dobrynię w
gniadego tura pasł on się na tecznie z 9 turami. Na wieczer
ży u Włodzimierza pijana Maryna pochwaliła się przed Antymijską
Aleksandrowną matką rodzoną Anną Iwanowną matkę kniezna Dobryni, że go
wraz z 9 kochankami w turów przemieniła. Anna uderzyła o
ją w szczękę i biła obiecując ją w sukę przemienić. Maryna pole:
ciała na tak i siadła na prawem rogu Dobryni przemieniona w
kota ptaka namawiając go aby ją sobie zaślubił przyczem to Do:
brynię (będąc już pół roku turem) odmieniła go i siebie w człowieka
poczem ożeniwszy się Dobrynia odrąbał jej w dworze ręce nogi usta i głowę
za które z żmiją kochała. —

9. Wasylij Busłajew

Wdowa Emelfa Tymofejewna miała w Nowogrodzie syna
Wasyla ten gdy miał lat 7 uczył się a kogo tylko wziął za rękę temu ją wyr=
wał, tak on zabijał poskarżyli się posadnicy matce. Wasyli wysta:
wił potem beczkę wina całą i rozpisał po mieście kto chce być jego przy:
jacielem. Przyszedł na dwór Kostja Nowotorżenin tego zaczął
bić Basyli lecz ten stał nieruchomy wziął go za przyjaciela — drugi
potem za druhów Łukę i Mojżesza ~~[illegible]~~ potem Wasyli mówił do Nowo
grodzianow iż chce ich sam z 3 towarzyszami pobić inaczej ~~[illegible]~~
wiele zapłaci. Wiele już Nowogrodzianów wybili posadnicy
posłali podarki do matki Wasyla aby go poskromiła kazała go
ta zawołać przez dziewczynę i zamknęła go w ciemnicy. [illegible]:

remdrużęgna jego bijąc się była już w strachu. Dziewica owa co Wasyleja prowadziła szła z wiadrami do Wołgi po wodę, ją prosiła drużyna o pomoc rzuciwszy wiadra i zaczęła bić Koromysłem Nowogrodzianów i potem odwagi dodawszy Wasyla ten zwalczył wszystkich

~~1. Sołowej Budymirowicz~~

~~Zdej posadnika~~ i obiecuje już Wasylowi płacić dań i hołdować

~~Z~~ [illegible]

~~3. za morja, morja sinjeho~~

~~2. hłuchomorja zełenago~~

~~(4. slawnag~~

<u>X Ożenidbie Kniazia Włodzimierza</u>

<u>11. Hryszka Rastryga</u> (o zabiciu jakiegoś [illegible])

<u>12. Na buzani ostrowi</u> wyprawę Kozaków morską pod Jermakiem na Turków str. 112 wspomina gorę Zmijewuju

<u>13. Jermak wziął Sybir</u>

<u>14. Stawr Bojaryn.</u>

Stawr na biesiadzie u Włodzimierza chwali się przy Kniaziu Żoną, dworem. Każe go Włodzimierz zato sadzić do więzienia i zabrać mu dwory. Już był posłany na dworze. Żona Stawra dowiedziawszy się przebrała się po męsku i poszła do Włodzimierza mówiąc iż jest posłem od Cara złotej Ordy zwiąc się Wasylem Iwanowiczem i żąda trzy letni haracz. Zasmucił się Włodz. mówił posłowi aby się w boju probował z jego rycerstwem. Poseł się probuje i zwycięża wszystkich Żona Włodz: mowi że to Kobieta żona Stawra. (Przy tem)

A plunuł Knjaź da i proch poszed

Hłupaja Knjahynja, nerazumnaja!

U tia wołosy dołhy um korotok

Każe więc Włodz: posłowi strzelać z łuka z swemi bojary kto dalej wystrzeli. na każe przynieść swój potężny łuk i jak strzeli to daleko strzała zaleciała w dąb. Zaczyna znów Włodz. grać w kości z posłem i przegrał mu trzy razy. Rozgniewany chciał zabić swą żonę lecz poseł prosi aby kazał zrobić Włodzimierz. Zrzynowicza Stawora który z więzienia który najlepiej grał. Otego miasto darmo prosi poseł dostaje. Tawora Godunowicza i obłókł ją w szaty żeńskie. Pożegnali się z Włodzimierzem i odjechali do swej ziemi.

(8)

15. Iwan Hodynowicz!

Włodzimierz chce wyswatać Iwana z córką Nastazyj bogatego gościa w Czernigowie się. ten nie chce mu dać mówiąc iż jest zaręczona carowi (Zagorskiemu kraj) Afromejowi. wra: ca Iwan Włodzimierz każe mu zebrać drużynę i siłą porwać oblubienicę. Iwan właśnie właśnie przyjść był gdy murzi i Ułanowie przyszli z carami do Nastazyj porywa ją. Ujechawszy 12 werst roz: bił namiot i siedzi z nią. Afromej przemieniwszy się w tura goni Afromej namawia aby mu w mieł: bije się z Iwanem lecz podlega. Afromej namawia aby mu wmieł: bije się z Iwanem lecz podlega... związali oboje do dęba uździenicą ce nogi poderwała czyni to związali oboje do dęba uździenicą Iwana i ciesząc się w Obozie (Ś'aigier i Heligunda) zajecha. Z drużyna Iwana odcięli go on zabił Nastazyją za niewiarę Afromeja przywiózł Włodzimierzowi. stawszy się Afromej poi: ianym został puszczony

(9)

16. Hordej Bludowycz.

Na uczcie u Włodzimierza prosiła Bludawa wdowa Bełowa o córkę Czwotę za żonę dla syna. Ta rozgniewana zaczęła ją bić po twarzy. Bludowa poskarżyła się synowi syn poszedł do dworu [illegible]

Cześnowy i rzucił na ~~nie~~pcórkę piaskiem. Synowie których było 9 Cześnowy zaczęli bić Chordena on ich wszystkich pozabijał wziął za rękę córkę Cześnowy poprowadził do ołtarza i zaślubił się z nią

17. Czuryła Płenkowicz. 179

Skarżą się Włodzimierzowi pod zaś naszy strzelcy, rybacy, sokolnicy i inni ludzie że najechała drużyna Czuryła Płenkowicza i że wszystko poraniła, pozabijała, pozabierała. Włodzimierz z dworem pojechał do ojca Płenkowicza patrzy przez okno aż tu jedzie gromada myślał że to poseł jaki do niego o haracz a to syn ~~[illegible]~~ starego Płenka którego dwór był bardzo pyszny — wydaje podarunki Włodzimierzowi który go do dworu swego zaprasza. Tu się Czuryło zakochał w ~~żonie~~ młodej Katarzynie żonie Bermjaty Wasyljewicza i często widzieli jego ślady do niej po śniegu. —

Jak Władymir Knjaz na to słowo spochwatył sia:
Kto jeto Czuryła jest takowa"
Wystupał sia tuto staroj Bermjata Wasyljewycz:
— Ja de Hosudar, pro Czuryłu dawno widaju,
Czuryła żywet ne w Kijewi
A żywet on ponyże małaho Kijewca.
Dwor u neho na semi werstach,
Około dwora żeleznoj tyn
Na wsiakoj tyczynki po makowki
A i jest po żemczużinki —
Seredi dwora switlycy stojat.
Hrydni bito dubowyja
Pokryty sobym bobrom

Potołok czernych soboli
Matica-to watżenaja,
Pot y sereba odnoho sierebra
Krjuki da proboi pozołotału złaczeny.
Perwyje u neho worota waljaszczatyje,
Druhije worota chrustalnyje
Treti worota ołowjannyje. —

18. Wasylij Busłajew w olytsza izdyt.

Wasylij jedzie po jeziorze Ilmenie z drużyną do Jeruzolima ładuje koło góry Sorocyńskiej wychodzi na górę leży tam trupia głowa, uchnie ją nogą ona mu odnowie iż i jego głowa tu leżeć będzie. Potem przybył na jeden ostrów do morza Kaspij, tam kiedy byli kozacy korsarze ci go nie grabili ale go obdarzyli darami i dali przewodnika do Jeruzalima. Umywszy się w Jordanie rzece wróżyła im leśna baba iż zginie Wasyli przybywszy do Sorocyńskiej góry. Wszedł na górę tam był napis iż kto skakał będzie ten się zabije. Wasylowi zachciało się skoczyć i zabił się drużyna go przy pustej głowie pochowała i odjechali do Nowgorodu. —
(Alexander Lopowicz koło r. 1000)

19. Aleksza Lopowicz. z Rostowa

Aleksza jadąc z Jekimem Iwanowiczem do Kijowa do Włodzimierza zdybali pięknego (kałyku.) ten mowił iż widział Zmijewicza Tugaryna
Widił ja Tugaryna Zmijewicza
W wyszynu ty on Tugaryn trech sażen
Promeż płeczej kosaja sażen
Promeżu głaz kałena strieła
Kon pod nym kak lutoj zwier
Iz chajłuszcza płamen pyszet
Iz uszej dym stołbom stoit.

Alesza daje swe suknie Kalice a bierze jego atłasowe na siebie i jedzie za rzekę Safat zdybuje go Tugaryn pytając czyli by niewidział Aleszy on udając że niesłyszy a gdy się Tugaryn zbliżył ściął mu Alesza głowę zabrał suknie wziął konia jego i odjechał. Przyjeżdżając do Jeukima do obozu został uderzony w piersi z powodu iż myśleli że to Tugaryn lecz poznawszy go po krzyżu otrzeźwili go. (Alesza był synem popa soborniego z Rostowa) Przybywszy siedzą na uczcie u Włodzimierza a i tu także za stoł siada Tugaryn i bez wstydu pożera. hańbi go Alesza Tugaryn wyrywał kindżał i rzucił na Aleszę lecz go nie trafił naznaczono więc dzień Alesza oraktał zwalczył Tugaryna odciął mu łeb przewłokł nemień od wzdy przez uszy i ~~...~~ przyjechał z głową do Włodzimierza — smuciła się żona Włodzimierza iż jej zabił ukochanka.—

U Tugaryna sobaki Krylja bumażnyja
Letajet on sobaka po pod nebesju

Tak opisuje jedna pieśń gminna Tugaryna w postaci psa lecz drugi nyja Stich. mowi to orężem ~~ciągle Konia~~ gdy się z Tugarynem pojedynkowai mieli:

Tut Alesza wsju nocz ne spał
Modył sia Bohu so slezamy:
Sozdaj! Boże! tuczu hroznuju,
A i tuczy-to, s hradom dożdja;
Aleszynu molytwi dochodiny Ko Chrystu,
Dajet Hospodi Boh tuczu, s hradom dożdja
Zamoczyło Tugaryna Krylja bumażnyja,
Padajet Tugaryn kak sobaka na syru zemlju.

(12

20. Dobrynja czud pokoryt.

21. Mychaiło Kazarynow

Był rycerzem z Kalicza przyjechał do Włodzimierza ten go wysłał na sine morze na gęsi, jadąc nazad z polowania zobaczył kruka

czamego (Chciał go zastrzelić lecz się także prosił mówiąc że mu się już na nic nie przyda cf: Słowackie pieśni: Czołowek: D'anitow p. 208.) ten Kruk pokazał mu 3 Tatary. Alesza zbił ich i wyciągnął swą siostrę którą zabrali do niewoli i przybył do Kijowa (Porównanie p203–217 to Aleszy z swą siostrą którą odebrał Tatarom przypomina nam nieśń ~~w...~~ ruską: Chodył Tatar po rynoczku)

22. Potok Mychailo Iwanowicz

Wygyła go włodzimierz na gęsi on zaś widzi na wodzie

I uwidił biłuju Łebeduszku.
Ona czerez pero była wsia zołota.
A hołowuszka u nej uwiwana krasnym zołotom
I skatnym żemczugom usażena.

Chce łabędź Potok zastrzelić ona zaś się go prosi, potem się zamieniła w dziewicę i była to Ewdotjuszka Łychowidjewna. Wzieli ślub i zrobili to że kto pierwej umrze to drugi za nim do grobu pójdzie. Wkrótce umarła Ewdotja pochowali ją w grobie

I tut Potok Michajło Iwanowicz
Z koniem i zbrujeju ratnoju
Opuszczył sia w tojeż mohyłu hłubokuju.

Zawarli grob jeden tylko sznur od dzwonu zostawili przez dziór.
ke o północy zapalił Potok świecę woskową przyszedł wielki smok Tego zabił Potok i krwią zamazał ciało Ewdotyi ona ożyła zaczęli dzwonić i puścili ich z mogiły

23. Sorok Kałyk so Kaleikoju

Kałyki wybrawszy zadowodżce Kasjana Mychajłowicza wybierają się do Jerozolima spotkał ich Włodzimierz na polowaniu kazał im się wrócić do swego dworu nakazując aby ich pielęgnowano i na drogę pieniędzy dano. Jednego wieczora kazała Księżna

przez Alekse Popowicza zwołał Kasjana do siebie za to kazała
mu czarę z której Włodzimierz pił wsunąć do worka. Wyszli przez gońc
za niemi Alesza nazywając ich złodziejami. Zrewidowali wszystkich
znaleźli czarę u Kasjana tego zakopali po barki do ziemi pod-
ługumowi a sami poszli do Jeruzalima. Po sześciu miesiącach wracają
nazad widzą żywego Kasjana który wyskoczył z ziemi i z drużyną
do Kijowa pojechał. Włodzimierz ich mile przyjął. Księżna przyznała się
z błędu a będąc chora uzdrowiona została od Kasjana.

24. Kałyn Car.

Kałyn Car złotej Ordy oblega Kijów Wasylij pjanica zastrzelił Carowi
krewnego ~~Car~~ Car domagał się o jego wydanie Ilja Muromec rozpro-
bił Cara i rozpędził Tatarów

26. Car Saul Lewanidynowicz

Syn jego Konstantyn bije się z Carem Tatarów Kungurem
ujęty potem w więzieniu wybawiony przez Ojca.

26. Sadko bogatoj gost. (r. 1167)

Ilmen Jezioro Sadkowi dozwoli trzy nowe na ryb wy:
ciągnęli 3 ryby z których się pieniądze stały.

27. Mychajło Skopin (r. 1610)

Kniaź Skopin Mychajło Wasyljewicz ~~...~~ zwycięża nie-
przyjacioły Ruś oblegające.

28. Wzięcie Kazańskaho Carstwa (pod Carem Iwanem Kniaź)

29. Pod Konotopom pod horodom. (Zwycięstwo Kniazia
Pożarskiego nad Tatarami.

30. Switeł radoszen Car Aleksij Mychajłowicz
(o urodzeniu Piotra Wielkiego.)

31. Kogda było mołodcu, pora wremia wełykoje.
(Chluba - zguba)
32. Pod Ryżoju stojał car gosudar. (Aleksij Michajłowicz)
33. Pochod Selenginskim Kozakam. (na Mongoły)
34. Po dołam diwyca kopała korenja lutyja (p. 303 struła brata swojego)
35. Pered naszymy worotamy ustoptana trawa.
36 Da nie żal dobra mołodca bitago - żal pochmilnago.
37. Iz Krymu i iz Nagaju
38. Po kraj morja synjago stojał kozowi gorod (opisuje niewolę Jermaka.
39. Borys Szeremetew z wojny szwedzkiej ostatniej
40. Błahosłowite, bratcy, starinu skazat
Kak by starinu, sta rodawnuju.
Kak by w stary hody, prežnije
Wo ti wremena perwonaczalnyja. i. t. d.
41. Kniaź Repnin. " (zabity od Kozaków)
42. Wo sybirskoj Ukrajni wo Daurskoj storoni. (wojny z Bojdojami (mongole)
43. Nikiti Romanowyczu dano seło Prebrażenskoje (za groźnego Cara Iwana Wasylewicza
44. Sadkow korabl stał na mori.
Okręt kupca Sadki za to że Carowi morskiemu nie puścił chleba ze solą stoi rzucają losy kogoby wyrzucić los padł na Sadka wyrzucającego a okręt płynie. Sadko przypłynął do brzegu gdzie w pałacu mieszkał Car morski. Jak mu Sadko na gęśli zagrał to zaczął, wtedy to morze się rozigrało i wiele się okrętów topiło. Pokazał

zał mu się we śnie Święty Mikołaj i kazał rzucić do wody ruzia. Zro-
bił to Sadko a morze ucichło — znów mu Car przywiódł 30 dziewic i ka-
zał z jednej zpośród. Zakazał S. Mikołaj aby ją we śnie nie ściskał Sadko. O
północy położył na jedną nogę lewą i przebudził się leżąc na brzegu z lewą
nogą w Wołdze. Wtenczas zbudował Kazał kościół i okręty jego tuż przy-
płynęły.

-132

45. Dobrynja kupał sia, zmij unes

Młodemu Dobrynia w Cyrzanie zakazała matka aby nie pływał
za pierwszy prąd kapiąc się w rzece Izraj. Dobrynia przepłynął aż
do 3go prądu tu go woda porwała i zaniosła do świętych pieczar żmi-
ja Horynczyszcza. Dobrynia zabił go walcząc z nim zabił w pieczar-
ja Horynczyszcza, zabrał skarby wypuścił tam siedzącą swą ciotkę
rach dzieci jego, zabrał skarby wyzwolił tam siedzącą swą ciotkę
i wrócił do Włodzimierza &c.

46. Perwaja poiezdka Ilji Muromca w Kijew. (18

Ilja jadąc do Kijowa pojmał rozbojnika w Bryńskich lasach
Soloweja (który umiał świstać jak słowik — ryczeć jak wąż
i ryczeć jak tur) i przywiódł go do Kijowa Włodzimierzowi.
Byli wtedy u Włodzim: następujący rycerze: Samson Koływa-
nowycz — Suchan Domantjewycz — Świtohor — Potkan — Iwa-
ni Zbrodowiczów — i Zalesznowie — 2 braci Chapiłowy.

47. Ilja wzdył z Dobrynju.

Ilja jadąc z Dobrynią rozdzielili się: Dobrynia w górach zdy-
bał się z Babą Horyninką i walczył z nią, a Ilja przy rzece
spotkał walczy z Zbutem Borysem Królewiczem którego powa-
lił lecz w ziemie poznaje że to syn jego i odsyła nazad do matki
potem idzie na pomoc Dobryni zabili tu Horyninkę i zabrali
jej skarby. —

48 Kniaź Roman żenu terjał.
49. Wo chorószem wysokom teremi, pod krasnym Kosjaszczatym okoszkom.
50. Atamon Zołotoj. (Michail Kretkaszenin zabity)
51. Za Łytowskom rubezi.
52. Och w hori żyt - nekrucynnu byt.
53. Kzjurylja Jgumenja.
54. Szrota - Tymyszeta szinebesnaja.
55. Duren
56. Tam na horach rúichaty Buchary.
57 U Spasa k obidni zwoniat.
58. Uoy udaty molodcy.*)
59. Kto brawnyka ze słychał.
60. O Staniszni kach itty razbojnikach.
Rozbojnicy napadają ... Muromca ... lecz on ... ... zuka dodalu pokazuje swą moc. i ci go puszczają. —
61. O Atamani slori Mynajewiczi (Za Piotra I go)

Drevnija Russkija Stichotworenija izdana ... Kudowiczem w Moskwie w tipografii ... 1804 goda w 8. pag. 324. lecz po ... wszystkie := Karmannyj piesennik ili sobranie łuczszich swietskich i prostonarodnych piesen, izdany I. I. Dmitriewym w Moskwie 1796. ...
*) Przychodzi także w zbiorze rożnych ... pieśni przyłączonych k jeho Istorii ... 1792. 8vo
... ziemie

Solowej Budymirowitz

Wysota li, wysota podnebesnaja,
Hłubota, hłubota okean more;
Szyroko razdolje po wsej zemli
Hłuboki omuty Dniprowskie.

Iz za morja, morja sinjaho
Iz hłuchomorja zełenaho,
Ot sławnaho horoda Łedenca,
Ot toho że Carja wid zamorskaho
Wybihały, wyhrebały trydcat' korablij,
Trydcat' korablej – jedin korabl
Sławnaho hostja bohataho,
Mołodu Sołowja Budymirowicza.
Choroszo korabli izukraszeny;
Odin korabl połuczsze wsich.
Uż ono było u sokoła u korablja
W misto oczi było wstawleno
Po dorohu kamenju po jachontu;
A misto browej było prybywano
Po czernomu soboliu jakutskomu,
I jakutskomu wid sybirskomu;
W misto usa było wotknuto

Dwa ostryje nožyka bułatnyje;
Wmisto i szej było wotknuto
Dwa ostrа kopja Murzamecikija;
I dwa kornostaja powiszeny,
I dwa kornostaja, dwa zimnie;
U łoho było sokoła u korablja
Wmisto kryszy prybywano
Wsi tysiczy czornostyja;
I mišto chwosta powiszeno,
Na tom było sokoli korabli,
Dwa midwidja biłyje zamorskie;
Nos, korma poturynomu,
Boki wzwedeny po zwirynomu. —
Bihut ko horodu Kijewu,
K Łaskowu Knjaziju Władymiru.
Na tom sokoli korabli
Stitan murawlen szatrik,
W szatriki była besida - dorohyj rybij zub,
Podernuta besida rytym barchatom;
Na besidi - to sidit kupaw mołodec,
Mołodoj Sołowej, syn Budymirowica;
Howoryt Sołowej takowo słowo:
„Hoj jesty wy hosti korabelszczyki,
I wsi citowalnyki lubymyje!
Kak budu ja w horodi Kijewi,
U Łaskowa knjazja Władymira,
Czim mni - ko budet knjazja darit,
Czim swita czołowatyj?“
Otwiczajut hosti korabelszczyki,
I wsi citowalnyki lubymyje:

„Sy sławnoj bohatoj host,
Mołodoj Sołowij syn Budymirowicz!
Jest sudar' u wis zołotaja kazna,
Sorok sorokow czernych sobołej,
Wtoryje sorok burnastych lysyć;
Jest sudar' choroszaja kamka,
Tało uzoroczna kamoczka – uzorczatyje:
Chytrosty były carja hrada,
A i mudrosti Jerusałyma,
Zamysły Sołowja Budymirowycza;
Na złati, na serebri – ne pohniwatsia."
Pryształy korabli pod sławnoj Kijew hrad,
Jakory metały w Dnipr riku,
Schodni brosały na krut bereżok,
Towarnuju poszlynu w tamożni płatyły
So wsich korablej sim tysiaczej,
So wsich korablej so wseho żywota..
Brał Sołowej swoju zołotu kaznu:
Sorok sorokow czernych sobołej,
Wtoryje sorok burnastych lysyc.
Poszeł on ko łaskowu knjaziu Władimiru,
Idet wo hrydnju wo switłyju;
Kak by na pjatu dwery otworjałysia,
Idet wo hrydnju kupiec mołodec,
Mołodoj Sołowej, syn Budymirowicz,
Spasowu obrazu mołytsia,
Władymiru knjaziu kłanjajetsia,
Knjahyni Opraksijewnoj raosobycu,
I podnosyt knjaziu swoi dorohi podarowzki:

Sorok sorokow czernych sobolej,
Wtoryje sorok burnastych lisiyc;
Kniahyni podnes kamku bito-chruszczatuju
Nedrohaa kamoczka – uzor chiter:
Chytrosty Carja-hrada,
Mudrosty Jerusalyma,
Zamysły Sołowja, syna Budymirowicza;
Na złati i serebri – ne pohniwał sia.
Knjaziu dary polubiłysia,
A Knjahyni najpacze toho;
Howoryt łaskawoj Władymir Kniaz:
„Hoj jesyty, bohatoj host,
Sołowej syn Budymirowicz!
Zajmuj dwory knjażeneckije,
Zajmuj ty bojarskije,
Zajmuj dwory i dworjanskije."
Otwiczajet Sołowej, syn Budymirowicz:
„Nenado mni dwory knjażeneckije,
I nenado dwory bojarskije,
I ne nado dwory dworjanskije;
Tolko ty daj mni zahon zemli,
Nepachanyja i neoranyja,
U swojej, osudar, knjażeneckoj plemjannycy,
U mołodoj Zapawy Putjatysznoj,
W jeja osudar, zełenom sadu,
W wyszeni, w oriszeni,
Postroit mni Sołowju snarjaden dwor."
Howoryt, sudar, łaskawoj Władymir knjaz:
„Na to tebi z knjahyneju podumaju"
A podumawszy otdawał Sołowju zahon zemli,

Nepachanyja i neoranyja.
Pochodył Sołowej na swoj czerwen Korabl,
Howoryt Sołowej syn Budymirowicz:
„Hoj jsy wy moi ljudy rabotnyje!
Berite wy to torki butatnyje,
Podite k Zapawi w zełenoj sad,
Postrojte mni snarjaven dwor,
Wwyszeni, w oriszeni."
I weczera, pozdnym pozdno,
Budto djatły w derewo poszczotkiwały,
Prabotała jeho drużyna chorabryja;
Ko połunoczy i dwor pospił:
Try terema złatowerchowaty,
Da troi sini kosiaszczatyja,
Da troi sini riszetczatyja.
Choroszo w teremach izukrjszeno:
Na nebi sołnce, w teremi sołnce;
Na nebi misiac, w teremi misiac;
Na nebi zwizdy, w teremi zwizdy;
Na nebi zarja, w teremi zarja -
I wsia krasota nowneboznaja.
Rano zazwonyły k zautreni -
Oto sna-to Zapawa probużałasia,
Posmotryła sanak w okoszczka kosiszczatoje,
Wwyszenje, w oriszenje,
Wo swoj, wid choroszij, wo zełenoj sad;
Prudo Zapawi pokazałosia
Wisja choroszeni zełenoi sadu,
Szto stojat try terema złatowerchowaty.
Howoryła Zapawa Putiatyszna:

„Hoj jesy, ~~oy~~ njanjuszka i mamuszki,
Krasnyja sinnyja diwuszki!
Podtet-ko, posmotrytet-ko,
Czto mni za czudo pokazałosia,
W wyszeni, w oryszeni?"
Otwiczajut njanjuszki, mamuszki,
Ssinnyja krasnyja diwuszki:
„Matuszka, Zapawa Putiatyszna!
Izwol-ko sama posmotrit;
Szczostje twoje na dwor k-tebi pryszło."
Skoro de Zapawa narjażajetsia,
Nadiwała szubu soboływuju,
Cina-to szubi try tysjaczy,
U ~~...~~ nu howki w sem tysiaczej —
Poszła ona w wyszenje, w oryszenje,
Wo swoj wo chorosz wo zełenoj sad:
U perwaho terema posłuszała:
Tut w teremi szczełczyt, motczyt —
Łeżyt czyrwoniwa zołota kazna.
Wo wtorom teremi posłuszała:
Tut w teremi po tychonku howorjat,
Po maleńku howorjat wse mołytwu tworjat —
Bohu bołytsia Sołowjewa matuszka
So wdowy zostały so preczumnymi.
U tretjaho terema posłuszała:
Tut w teremi muzyka hremit.
Wchodyła Zapawa w sini nosiaszczatyja,
Otworjała dwery na njatu —
Bolno Zapawa spuhałasia,
Rizwy nohi podłomyłysia,
Czudo w teremi pokazałosia:
Na nebi sonce, w teremi sonce;

Na nebi misjac — w teremi misjac; 18

Na nebi zwizdy, w teremi zwizdy;
Na nebi zarja — w teremi zarja —
Dusia krasota podnebesnaja.
Podłomyłuś jeja nozenki rizwyja; —
Wtapory Sołowej, on dohadływ był.
Brosył swoi zwonczaty husły,
Podkwatywał diwicu za biłe ruczki,
Kłał na krowat słonowyjh kostej,
Da na ti łu pirynu puchowyja;
„Czeho-de ty, zapewa, izpużałasia?
My-de oba na wozrasti."
„A i ja-de diwyca na wydani,
Pryszła ja sama za tebja swatatsia."
Pił ony i pomołwyły.
Citowałysia ony, miłowałysia,
Zołotymy perstniamy pominjałysia;
Zrozwidała joho Sołowjewa matuszka
Czestna wdowa Ameltha Timofiejewna,
Swadbu konczyty posroczyła:
„Sizdy-že za morja synija,
I kohda-de tam rozłorhujeszsia,
Tohda i na zapewi ženyszsia."
Otizżał Sołowej za morja synija;
Wtapory poichał i holoj Szun Dawyd Popow —
Skoro za morjamy izłorhujetsia.
I skorij toho nazad u Kijew pryjizżał;
Prychodyt w Łaskowu hridzu s podarkami,
Prynis sukno, murije,
Di kraszeninu nezałmuju. —

Wtanory Kniaź stał swraszywały:
„Hoj jěsy ty, hołoj Szap Dawyd Popow!
Hdi ty słychał, hdi wyżywał,
Pro hostja bohataho, pro mołoda
Sołowja, syna Budymirowicza?"
Otwiczał jemu hołoj Szap:
„Ja de ob nem słyszał,
Di i sam podłynno widił w horodi Łecenci
U Łohe Carja Zamorskaho;
Sołowij u Carja w propzmeźje pojał,
I był ło nosażen w tiurmu,
I korabli jeho zobrany
Na jeho Carskoje welyczstwo."
Jet laskowoj Wtadymir Kniaź za kruczynuśia
Skorowzdumał o swadbi,
Pzłożdał Zapawu za hołaho Szapa Dawyda Popowa.
Wojackoj-laskawoj Władymir kniaź-
Swiszła-Kniahynia Carra Ksjeuna-
Wnoizdu kniazi i bojara,
Poizżalu ko ćerkui Bożije.
Wtanoryża u Kijew flot pryszeł
Bohatełio hostja, mołoda
Sołowja syna Budymirowicza,
Ko horodu ko Kijewu,
Jakory metału wo bystroj Dnipr,
Schodni brosały na krut, krasen bereżok;
Wyhodył Sołowej so drużynoju,
Iz szkoła zołotja s kałukamy:
Iz biłom płiti sorok kałuk so kały Koju-
Ina uł... ko czestnoj wdowi Amelfi Tymofiejewni,
Prawiat zdobiłje od syna jeja, hostja bohataho,

Ot moloda Sołowja Budymirowyczu,
Czto pryłył flot w dewianosti korabljach,
I stoit na bystrom Dnipri, pod horodom Kijewom:
A otłuda posiły ko laskowu kniaziu Władymiru
Na knjażenecкoj dwor,
I staly wo jedynoj kruh.
W tąpory slidował so swadьboju
Władymir kniaź wo dom swoj –
I poszły wo hrydni switlyja,
Sadylysia za stoły bilodubowyje,
Za jastwa sacharnyja,
I pozwały na swadьbu sorok kałyk so kałykoju,
Tohda łaskowoj Władymir knjaź
Wełił poinosit wina im za morskija
I meda sładkija.
Sołowja po postupkam slowja snoznywały,
Prywodyły eho ko knjażenickomu stołu,
I perwa howoryła Zanawa Lutyłyszna:
„Hoj jesy moj, sudar, djadjuszka,
Łaskawoj sudar, Władymir kniaź.
Sot-to moj prežnij obruczennoj żenich
Mołodoj Sołowej syn Budymirowycz. –
Prjamo, sudar, skaczu – obezczeszczu stoły.“
Howoryt ej łaskawoj Władymir knjaź:
„A ty, hoj jesy, Zapawa Lutyłyszna!
A ty prjamo ne skaczy – ne bezczesti stoły;“
Wynimkały jeje iz za dubowych stołow –
I poszła ona k Sołowju, pocełowałas,
Wzjała jeho za ruczenьku biłuju,
I poszła za stoły bilodubowy,
I sityony ze jastwa sacharnyja, na bołszo misto.
Howoryła Zapawa takowo słowo:

Stołomu Szapu Dawydu Ponowu:
„Zdrawstwuj! żenimszy, da ne s kim snał."
W tą porę Łaskawoj Wtadymir Knjaź weseł stał,
A Knjahynja najpacze toho;
Podnimały piruszku wełykuju.

II

Djuk Stepanowicz

Iz za morja sinjaho,
Iz stawna Wołyncu, krasnu Hałyczja
Iz toja Karełu bohatyja,
Kak jasen sokoł won wyłetywał,
Kak by biłoj krecze(t) won wyparchywał-
Wyiżżał udacza, dobroj mołodec,
Mołodoj Djuk syn Stepanowicz.
Po prozwanju Djuk był Bojarskoj syn:
A i Koń pod nim kak by ljutoj zwir,
Ljutoj zwir Koń - i buł, Kosmat.
U Konja hrywa na liwu storonu do syroj zemli;
On sam na Koni, kak jasen sokoł,
Krinki łorpichu na mohuczych pleczach;
Ne mnoho s Djukom żywota poszło,
Czto kujak i pancyr czysta serebra,
A kołczuha na nem krasna zołota,
A kujaku i pancyrju cina leżyt tri tysjaczy,
A kołczuhi na nem krasna zołota
Cina sorok tysiaczej,
A i Koń pod nim w pjat tysjaczej,
Poczemu Konju cina pjat tysiaczej?

Za riku on brodu ne smaszywajet,
Kotora rika cita werstka pjatysotnaja.
On skaczet s bereku na bereh:
Potomu cina konju pjat tysiczij.
Jeszcze s Djukom ne mnoho zywota poszlo:
(Poszet tuhoj luk razrywczatoj,
A cina tomu luku try tysiaczy,
Potomu cina luku try tysjaczy:
Polosy byty serebrjany, —
A roha krasna zolota,
A i tetiwoczka byta szetkowaja,
A bitaho szetku Szymahanskaho;
I kolczan noszet s nim katenych stril,
A w kolczani byto za trysta stril,
Wsjakaja strila po desjati rublew,
A i jeszcze iest wo kolczani try strily,
A i tim striłam cinu nit,
Ciny ne byto i nеswidomo;
Potomu tim strilam ciny ne byto:
Zołoty oni byty iz trosti krewi.
Strohany ti strilki wo Nowihorodi.
Klejeny oni klejem osetra ryby,
Pereny oni pericem siza orta,
A siza orta orta ortowysza,
I toho orta ptyczy kamskija —
Ne toja-to kamy koja w Wolhu pała,
A toja to kamu za sinim morem —
Swoim potjemnjatu w synie more; —
I letat oret nad synym morem
I ronyt on perica wo syne more,

Z bizały kosti Korabelszczyki,
Sobirały morja na synem mori,
Wywozyły morja na swiatuju Ruś,
Prodawały duszam krasnym diwyczam:
Pokupała Djukowa matuszka
Pero wo złorušteni wo tysjaczu. —
Poczemu ž stritki dorohy?
Potomu oni dorohy,
Czto w uszach postawleni no dyromu,
Po kamenju, po dorohu po samcwitromu;
A i jeszcze u tich stritok
Podli uszej perewywano
Swoitskym zołotom.
Jezdit Djuk podli synja morja
I strilajet husej biłych łebedej,
Pereletnych, sirych małych utoczek;
On dnem strilajet
W noczy ž stritki sijajut,
Až dnem-to stritoczek ne widitu.
A w noczy ti stritki czto swiczy horjat —
Swiczy tenlytsja wosku jarako:
Potomu oni stritki dorohi.
Nastrilat on Djuk husej biłych łebedej
Pereletnych, sirych małych utoczek.
Poichat ko horodu Kijewu,
Ko łaskowu Knjazju Władymiru;
On budet w horodi Kijewi
Czto u łaskowa Knjazja Władymira

Seredi dwora Knjażeneckaho –
I s Konzyt on so dobra konja,
Pryvjazał konja k dubowu stołbu,
K kolcu bułatnomu.
Pochodył wo hrydnju, wo swi tlyju,
Ko Wełykomu Knjazju Władymiru;
On mołyłsia Spasu so Preczystoju,
Pokłonyłsia Knjazju so Knjahynejeu,
Na wsi czetyre storony.
Tut sidjat Knjazi, Bojara,
Skoczyły wsi na rezwu nohu
A hladjat na mołodca, diwujutsia –
I Władymir Knjaz stolnoj Kijewskoj
Prykazał nalyjwat czaru zełenaho wyna [illegible],
Podawały Diuku Stepanowu.
Prynimajet on, ne szczunitsia,
I wypyjał czaru jednoj rukoj,
I wypył czaru jedynym duchom, –
I Władymir Knjaz stolnoj Kijewskoj
Posadył icho za jedynoj stoł chliba kuszatu.
A i powary byty dohadływyje,
Nosyły jastwa sacharnyja
I nosyły pitia medwjanyja
I kładu na taczyki krupiczaty;
Pered toho Djuka Stepanowa.
A sidit Djuk za jedynym stołom
[illegible] Kniazi i Bojara,
Otkuszał kałaczyki krupiczatu –

Zu werchnju koroszku otlamywajet,
A niżnju koroszku wroz otkładywajet.
I wo Kijewi szczastlywo dobri
Jak by mołodoj Czjurylta, syn Plenkowicz —
Otwotyt on Djuka Stepanowa:
„Czto ty Djuk czim czwaniszsia? —
Werchnju koroszku otlamywajesz
I niżnju wroz otkładywajesz.
Goworyt Djuk Stepanowycz:
Oj ty, oj jeoj Władymir Knjaz!
W tom ty na menja ne wrohniwajsja —
Peczki u tebja bity hunjany,
A nodiki kirpicznyje,
A nomiteczko moczalnoje
W to haj obmatiwajut;
A u menja Djuka Stepanowa,
A u mojej sudaryni matuszki
Peczki byty murawleny,
A nodiki miednyje,
Pomiteczko szełkowoje
W syju murawjanuju obmakiwajut;
Kałaczyk sjisz — bolsze chotzetsja."
Wtanowy Knjaziu Władymiru
Zanotiłos k Djuku iechatu
Zowet s soboj Knjazej, Bojar,
A ozywajat Czjurylta Plenkowycza —
I nrijichat oni napasznju k nemu,

Ko tim krestjanskym dworom;
A tut u Djuka Stiapanowicz byt
Prynas pro Knjazja Wtadymira nemestnoj slot,
I nadytsja taskawoj Wtadymir knjaz
S swoimu Knjazi, Bojary
Za ti stoty bitodubowy;
I wtiapory nowzry byty dohadtywy
Nosyty jestwa sacharnyja
I pitja medwjanyja —
I budet den wo potowinu dni
I budet stot wo polu stoli —
Wtadymir knjaz potsyta najdajetsia,
Pitjami napuwajetsia,
Howoryt on tut Djuku Stepanowu
Kakowo pro tebia skazywaty,
Takow ty i jest."
Pokuszawszy, laskawoj Wtadymir knjaz
Welit dom jeho perepysywat,
I byt w tom domu sutki czitwero;
A i dom jeho krestjanskoj perepysywaty
Bumahy ne stato. Pottoj Djuk Stepanowicz
Powet Knjazja Wtadymira
So wsimi hostmi i so wsimi ljudmi
Ko swojej sudaryni matuszki —
Czistnoj wdowi mnohorazumnyja;
I budut oni w wysokich teremach,
Dziwujetsia Wtadymir knjaz.
Pzto w teremach choroszo izukraszeno.
I w tapory zestra wdowa Djukowa matuszka,

Obid czynyła pro Knjazja Włodymira
I pro wsich hostej i pro wsich ludej;
I sydyt-ja Włodymir knjaz
Za stoły ubranyje za jastwa sacharnyja
Z wsimi hostmi so wsimi ljudmi.
W tarowy nowary czyły dobadływy
Nosyły jastwa sacharnyja nitja medwjanyje
I budet den wo połowynu dni,
Budet stoł wo połu stoli
Howoryt on łaskawoj Włodymir knjaz:
„Iporoł tobi czestna wdowa mnohorazumnaja
I swoim synom Djukom Stepanowyczem:
Uwołezywała menja so wsimi hostmy swojimy[illegible]:
Zołoto było wusz i jołot dor opuszcziut,
I złożyt twoi peczaty na radosti.“
Postanowy czestna wdowa mnohorazumnaja
Daryła knjazja Włodymira
Swoimy czestnymy podarkamy:
Sorok sorokow czernych sobolej,
Sorok sorok burnastych tysiac;
Jeszcze swerch toho kameni samocwitnymy.

To staryna, to i dijanje:
Synemu moriu na utiszenje,
Bystrym rikam slawa do morja;
I dobrym ludjam na posłuszanje,
Wesełym mołodcam na utiszenje. —

III

Wołch Wsesławjewicz

Po sadu, sadu po zełenomu, chodyła, hulała
Mołoda knjażna Marfa Wsesławjewna,
Ona s kameni skoczyła na lutoho na zmija —
Obwywajetsia lutyj zmij około czebota zełen safjan,
Około czułoczka szełkowa, chobotom bjet po biłu stehnu.
A wtapory knjahynja ponos ponesła,
A ponos ponesła i ditja rodyła;
A i na nebi prosweti(a) switeł misiac,
A w Kijewi rodytsia mohucz bohatyr,
Kak by mołodoj Wołch Wsesławjewicz:
Podrożała syra zemla,
Striasłosia sławne carstwo Indijskoje;
A i sineje more skołebałosia
Dla radi rożdenja bohatyrskaho
Mołoda Wołcha Wsesławjewicza.
Ryba poszła w morskuju hłubynu,
Ptyca połetiła wysoko w nebesa,
Tury, da ołeni za hory poszły,
Zajcy, łysycy po czaszczycam,
A wołki, medwidi po jełnikam,
Soboły, kunicy po ostrowam.
A i budet Wołch w połtora czasa,
Wołch howoryt, kak hrom hremit:
„A i hoj jesy sudarynja matuszka,
Mołoda Marfa Wsesławjewna!
A ne pełenaj wo pełenu czerwczatuju,
A ne pojasaj wo pojasja szełkowyja —

Pelenaj menja matuszka
V krepki laty bulatnyje
I na hołowu kołpak złat szełom,
Po prawou ruku pałycu,
A i tjażku pałycu swincowuju,
A wisom ta pałyca w trysta pud."
A i budet Wołch semi hodow,
Otdawała jeho matuszka hramoti uczytsia,
A hramota Wołchu w nauk poszła —
Posadyła jeho uż perom pisat'
Pismo jemu w nauk poszło.
A i budet Wołch desjaty hodow,
Vtapory poczyłsia Wołch ko premudrostiam:
A i perwoj mudrosti uczyłsia
Obertywatsia jasnym sokołom;
Ko druhoj-to mudrosti uczyłsia on Wołch
Obertywatsia serym wołkom;
Ko tretej-to mudrosti uczyłsia Wołch
Obertywatsia hnidym turom — zołotyje roha.
A i budet Wołch wo dwenadcat' lit,
Stał sebe Wołch on drużynu prybirat',
Drużynu prybirał tri hody,
On nabrał drużinu sebi sem tysiaczej;
Sam on Wołch w pjatnadcati lit.
Proszła wa sława wełykaja
Ko stolnemu horodu Kijewu,
Indijskoj car narjażajetsia,
A chwałytsia pochwałajetsja,
Choczet Kijew hrad za szczytom wes wzjat',
A Bożi cerkwi na dym pustyt
I poczestny monastyry razoryt'.

A w tu pory Wołch on dohadliw byt,
So wsieju drużynoju chorobroju
Ko sławnomu carstwu Indijskomu
Chotit że s nimi w pochod poszeł.
Drużyna spyt, tak Wołch ni spyt:
On obernetsia sirym wołkom,
Biżał skakał po temnym, po lisam i po ramenju.
A bjet on zwiri sochatyje,
A i wołku medwiedju spusku nit,
A i soboly, barsu lubimoj kus,
On zajcam, lysycam ni brezhuot;
Wołch poit, kormit drużynu chorobruju,
Obuwat, odiwat dobrych molodcow —
Nosiły one szuby sobolinyja
Pereminnyja szuby-to barsowyja.
Drużyna spyt, tak Wołch ni spit:
On obernetsia jasnym sokołom,
Zaletit on daleczo na sine more,
A bjet on gusej, biłych lebedej,
A i sirym, małym utkam spusku nit;
A poit kormit drużinuszku chorobruju,
A wsi u nich byty jestwa pereminnyje,
Pereminnyje jestwa sacharnyje.
Stał on Wołch wrażbu czynit:
„Ej i woj jesy wy, udały dobry mołodcy!
Ni mnoho, ni mało was sem tysjaczej,
A i jesť li, bratcy, u was takow czełowiek
Kto by obernułsia hnidym turom
A sbehał by ko carstwu Indijskomu,
Prowiedał by pro carstwo Indijskoje,

Pro Carja Saltyka Stawruljewicza
Pro jeho bujnu holowu Saltyjewiczu."
Jak by lyst po trawoju nawstylajetsja,
Tak wsja jeho druzyna pryklonjajetsja,
Otwiczajet jemu udaly dobry molodci:
"Nitu u nas takoho molodca,
Opricz tebja, Wolcha Wseslawjewycza."
A tut takowoj Wseslawjewycz
On obernulsja hnidym turom-zolotyje roha,
Pobizal on ko Carstwu Indijskomu,
On perwoj skok za celu werstu skoczyl,
A druhoj skok ne mohly najty;
On obernulsja jasnym sokolom,
Poletil on ko Carstwu Indijskomu —
Buwat on wo Carstwi Indijskom,
Sil na palatu bilokamennu,
Na ti na palaty Carskija,
Na tomu Carju Indijskomu
I na to okoszeczko kosiszczatoje. —
A i bujnyje witry po nastu tjanut,
Car so Caryceju w razhowory howoryt.
Howoryla Caryca Azwjakowna,
Molodaja Jelena Aleksandrowna:
"A i hoj jesy ty, slawnoj Indijskoj Car!
Zwolysz ty, naripzitsja na Rus wojewat
Proto ne znajesz, ne widajesz,
A na nebi urosilsja switel misiac,
A w Kijewi rodylsja mohucz bohatyr,
Tebi Carju sopostywnyczyk."
A w tomu Wolch on dohadliwo bul

Sidiuczy na okoszki kosjaszczatom
On ti-to-de riczy powysłuszał.
On obernułsja hornostajem,
Bihał po podwałam, po pohrebam,
Po tim po wysokim teremam,
U tuhich łukow tiływki nakusywał,
A kałenych strił żelizie powynimał,
U toho ruzja wid u ohniwnano
Kremińja i szompoły powydernał,
I wsi on w zemiu zakapywał.
Obernułsja Wołch jasnym sokołom,
Zwyłsja on wysoko po podnebesju,
Połetił ko swojej ko drużyni chorabryj;
Drużyna spyt, tak Wołch ne spyt,
Razbudył on udałych dobrych mołodców:
"Hoj jesy wy, drużyna chorabraja!
Ne wremja spat, pora wstawat,
Pojdem my ko carstwu Indijskomu."
Pryszli ony ko stini biłokamennoj,
Krinka stina biłokamenna,
Worota u horoda żeliznyje,
Krjuki, zasowy wsi midnyje.
Stojit karuły denny neszczasnu
Stoit podworotnja rybja zub
Mudreny wyrizy wyrizano
A i tolko w wyrizu muraszu projty, —
I wsi mołodci zakruczynylysja
Zakruczynylysja i zapeczałylysja,
Howorjat towary druhow:
"Potierjat budet hołowki naprasnyja."

A i kak nam budet stina projty."
Molodoj Wolch on dohadływ byt,
Sam obernułsia murawszykom
I wsich dobrych mołodcow murawszkami,
Proszly ony stinu biłokamennu
I stali mołodcy uż na druhoj storoni
W sławnom Carstwi Indijskiim;
Wsich obernuł dobrymi mołodcamy,
So swojeju staty sbrujeju so ratnoju,
A wsim mołodcam on prykaz otdajet:
„Hoj jesy wy drużyna chorobraja!
Chodyte wo carstwu Indijskomu,
Rubite staraho, małaho,
Ne ostawte w carstwi na simena;
Ostawte tolko wy po wyboru,
Ne mnoho ni mało sem tysiaczej,
Duszeczki krasny diwycy."
A i chodyt jeho drużyna wo carstwu Indijskomu,
A i rubit staraho małaho
A i tolko ostawlajut po wyboru
Duszeczki krasny diwycy;
A sam on Wolch wo pałaty poszol,
Wo tu wo pałaty carskija,
Ko tomu Carju ko Indijskomu
Dwery byty u pałat żeliznyja.
Kruczki, proboi po tomu złotom,
Howoryt tut Wolch Wsesławjewicz:
„Chotja noha izłomit, a dwery wysławit;"
Pnet nohoi wo dwery żeliznyja,
Izłomał wsi proboi bułatnyje

On beret Carja za bily ruki
A slawnaho Carja Indijskaho
Saltyka Stawruljewicza,
Howoryt tut Wołch takowo słowo:
„A i was-to Carej ne ubit ni kaznjat"
Uchwatja jeho udaryt o kirpiszczatyj pol,
Rasszyb jeho w kroszi ....
Stal Wołch sam Carem nasit,
Wzjawszy Caricu Azwjakownu,
A i mołodu Jelenu Aleksandrownu;
A i ta jeho druzyna chorobryja
Na tich diwycach pereżenyłasja.
A i mołodoj Wołch tut Carem nasit,
Što stały ludi posadskije;
On złata, serebra wykatyt,
A i konej korow tabunom dilyt,
A na wsjakoho brata po stu tysjaczej.

II

Iwan hostynnoj syn.

W slawnom horodi wo Kijewi,
U slawnaho Knjazja Wołodimira
Było pirowanje, poczestnoj pir
Było stołowanje, poczestnoj stoł
Na mnohy Knjazja, Bojari
I na Ruskije mohuczije bohatyri
I hosty bohatyje.

Buwat den' w połowynu dnja,
Budet pir wo połu piri;
[illegible] knjaz [illegible],
Po switłoj hrydni pochażywajet,
Takowy słowa pohowarywajet:
Hoj jesy, knjazy i bojara
I wsi [illegible] mohuczije bohatyry!
Jest li w Kijewi takow czełowik,
[illegible] [illegible] tsja na trysta żerebcow,
Na trysta żerebcow i na try żerebca pochwałenyje:
Suw żerebec, da [illegible] żerebec,
I kotoryj połonen [illegible] Bołszoj Ordi,
Połonen Ilja Muromec, syn Iwanowicz,
Kak u mołoda Tuharyna Zmijewicza;
Iz Kijewa bizat do Czernihowa
[illegible]
Promeż obidnej i zautrenej?"
[illegible] Knjaziu [illegible] mu.
[illegible]
[illegible]
Wystupajet Iwan, hostynnoj syn
[illegible] bohatyrskaja,
[illegible] Iwan zycznym hołosom:
[illegible] knjaź!
[illegible]
[illegible] pered knjazem newolnikom;
Ja pochwaljus na trysta żerebcow,
I na try żerebca pochwałenyje:
[illegible] żerebec, da [illegible] żerebec,
[illegible] żerebec [illegible],
Da kotoryj połonen wo Bołszoj Ordi,
Połonen Ilja Muromec, syn Iwanowicz,

Jak u mołodu Fuharyna [illegible];
Jzhat Coroha u błyżnyju,
A skakat' iz Kijewa do [illegible],
[illegible] dewjanosta-to mirnych wierst,
Promeżu obidni i zautreni,
Uskoki dawat' Koninyje,
Czto wymityjwat' rażdolja [illegible]:
A bjus ja, Jwan, o welyk [illegible],
[illegible] sti rubljach, [illegible] tysjaczi –
[illegible] swoju [illegible] hołowi."
Za Knjaza Władumira derżat poruki krypkija
Wsi lut' Knjazi i bojaru, tuto i hosti korabelszczyki,
Zakładu oni za Knjazja [illegible] tysjaczi;
A nikto že tut za Jwana poruki ne [illegible]t, –
[illegible] Władyka iz [illegible],
[illegible] Jwanu poruku [illegible]t.
[illegible] on poruki krypkija, krypkija [illegible] tysjaczej –
[illegible]. Mołodoj Jwan hostinoj syn
[illegible] wyjszeł [illegible] [illegible] u [illegible],
[illegible] on na [illegible]
[illegible] Konju [illegible]ki,
[illegible], trojelitoczki,
[illegible] Kopytoczko,
Płaczet Jwan, czto rika teczet:
„Moj [illegible] ty, moj dobryj kon
[illegible]ko, [illegible], [illegible]!
[illegible] ty [illegible],
[illegible] [illegible]
S tobaju dobrym konem;
Bitsja s Knjazem o welyk zakład,
A ne o sti rublach, ne o tys[illegible],

Bjetsja z nim o sto tysjaczi,
Uchwastał sja na trysta žerebcow,
A na try žerebca pochwalenyje:
Synij žerebec, a kołchryj žerebec,
A tretij žerebec połonyj woronko,
Bihaty, skakat' na dobrych na konjach
Iz Kyjewa skakat' do Czernihowa.
Promiżu obidni, zautreni,
Uskoky dawit' konimyje,
Czto wymitywat' razdolja szurokija."
Prowiszczyt sja jemu dobroj koń buronko,
Kosmaleczko, trojeliłoczko,
Czełowieczeskim Ruskim jazykom:
Hoj jesy, hosjain laskawoj moj!
Ni o czem ty, Iwan, ne pe[cza]luj sja:
Sywa žerebca toho ne bojuś,
Kołchrywa žerebca teho ne bojuś,
Szczer mojdu — a woronka ujdu,
Jako menja wesz po tri zori,
Medwjanoju sytoju poi
Tsoroczynskim pszenom kormi.
W projdutki dni stocznyje,
Iti czasy urocznyje.
Pryjdut ot Kniazja hrozen posoł
Do tebja to Iwana Hostynaho,
Czoby bihaty, skakaty na dobrych na konjach.
Ne sidaj ty uże, Iwan, dobra konju,
Jako berys' za szełkowo powodok,
Wedesz po dworu Knjażeskomu.
Naciń na sebja szubu sobolinuju

Za Kołom szuba w try tysiaczy,
Puchowki w pjat tysiaczej;
Powedesz na dwory Knjazeneckomu;
A stanu ja burka, pieciem chodyt.
Kopytamy za szubu posapywaty,
I po czernomu sobolu wychwatywaty,
Na wsi storony pobrasywaty, -
Knjazi bojara poiwumjutsja,
Jesly budesz żyw – szubu nasywesz,
A ne budesz żyw, buito nasywat."
Po skazannomu i po pisannomu:
Ot Mykaho Knjazja posel nrysoł
I zowet to Iwana na knjazeneckoj dwor —
Nerode Iwan narjażajetsia,
I wdziwat na sebia szubu soboliuju,
Kotoroj szubi cina try tysiaczy
I puchowki walajutsja w pjat tysiaczej,
I powel on konja za szełkowo powodo.
On wwedet, Iwan, sered dwora knjazeneckaho,
Stal jeho burko pereciem chodit
I kopytami on za szubu posapywaty,
I po czernomu sobolu wychwatywaty,
On na wsi storony pobrasywaty,
Knjazi i bojara iywujutsja.
Knjazi ... zasmotrilysia —
Sywo kajet burko po murynomu.
On szyp pustył po zmiinomu
Krysta zerb[illegible]cowo iopunatysja.
S knjażeneckaho dwora razbiżałysja:
Szyw zerebec ani nohy izłomył
Kołohryw zerebec tot i hołowu złomył
Zełenen woronko w Zołotu Orru ...

O. hwost minjui sam [illegible] wschrapywajet. —
A Knjazi i to i bojara spużałysja
Wsi tut ludy Kupeckije,
Skaracz oni po dworu napołzałysia;
I Władymir Knjaź so Knjahyneju prizalen stał.
. . . .
Kryczyt sam w okoszeczko kosiszczatoj:
„Oj jesy ty, Iwan, hostynoj syn;
Uwedy ty urodja so dwora doloj;
zrosty poruki krijpkija, zapisy izorwanyja."
Wtapory Władyka Czernihowskoj,
I Wełykiho Knjazja na poczestnom piru,
Weliť pochwatyť korabli
Stimy towary zamorskimy. —
I Knjazi ili i bojarja nikudu otnus ne ujdut.

V

Try hoda Dobryniuszka stołniczał.

W stolnom w horodi wo Kijewi,
U slawnaho, sweti Knjazja u Władymira
Try hoda Dobryniuszka stołniczał,
A try hoda bitytycz prywarotniczał.
On stołniczał czaśnyczał dewjať lit,
Na desjatoi hod pochwatyť zachotił
Po stolnomu horodu po Kijewu;
Najawszy Dobryniusza tuhoj Tuk,
U i kał un sim kalenych strił,
Pł. tun po szyrokim po ulicam,
Po uzkim melkim pereuliczam, —
Po [illegible] strił. . t [illegible] worobius hod.

Po nowałuszam strilajet on sizych hołubej; —
Zajdet w ułycju Ihnatjewsku,
Iwo tot pereułok Marynin,
Wzglanet li Maryni na szyrokoj dwor
Na jeja wysokije terema,
A u mołodoj Maryny Ihnatjewny,
U jeja na choroszom wysokom teremu,
Sydjat tut dwa sizyje hołubja,
Pod tim okoszkom kosiszczatym.
Ciełujutsja ony, miłujutsja,
Ztiły [illegible] sami obnimajutsia, —
Sut' [illegible] za bidu stało,
Budte nie nim nasmichajutsia
Strilajet w sizych hołubej;
[illegible] tetywka u tuha łuku
Zwyła, da poszła kałena strila,
Po hrin[illegible] nad [illegible] [illegible] nilosja.
[illegible] nebu [illegible] poskrianula,
Prawa ruka udrohnuła,
Ne popał on w sizych hołubej,
A popał on w okoszko kosiszczatoje,
Prolomył on okonnicu steklańczatuju, —
[illegible] wsi nepszczałyny [illegible]
[illegible] on [illegible] [illegible] łaj,
[illegible] sirtu [illegible]
[illegible] pitji [illegible] [illegible]
[illegible] Maryni [illegible] [illegible]
U mywałuszju Maryna [illegible] sia,
Obrosyłasja na swoj szyrokoj dwor:

„Kto eto newiza na dwor zachodit?
„Kto eto newiza w okoszko stritsit?
Izlomyt okonnicu steklaszatuju,
Poszyb wsi pryczaliny serebrjanyja,
Naszyt zerkalo steklaszatoje?"
Nastjoru Maryni za kion stalo,
Wziala ona sliny horjaczije molodeckije,
Nabirala Maryna bremja drow,
I bremja drow silo dubowych,
Kladala drowa w peczku muromenuju
So timy slidy horjaczymy,
Razżyhajet drowa plameńnym ohnem,
I sama ona drowam prihowaryrajet:
„Skol żarko drowa razgorajutsja
So timy slidy molodeckimy,
Rozhoralos by serce molodeckoje
U mołoda Dobrynjuszka Nikityjewicza!"
A i Bożeje kripko, wrażje lepko.
Wziało Dobrynju pusze ostrago noża,
Po jeho po serceu bohatyrskomu,
On swieczera Dobrynja, ...
Ne ...
... dożydajetsja;
Dożino do szczaski wetykija,
... zazwonity ko zautrenjam —
Wstajet Dobrynja raneszeńko,
Podpojasał sebi szatelku ostruju,
Poszoł Dobrynja k zautreni. —
Proszoł on cerkwu soborniu,
Prijdet ko Maryni na szyrokoj dwor.

U [illegible] terema poslusząjet.
I [illegible] mołodoj Maryny weczerynka była,
A [illegible] sobrany były duszeczki krasnyj dewiczki,
Sidjat i mołodeńki mołodoczki.
Wsi były doczery otecklija
Wsi tut były żeny mołodiecki [illegible].
Wzział on Dobrynja wo wysok terem, —
Kotoryje [illegible] [illegible]
Ona mołoda Maryna [illegible] i przybraniwajet.
Wtupory Dobrynja ni wo czto nałożył,
I k nim [illegible] Dobrynja w terem ne pustit.
I stała jeho Maryna w [illegible] branit, jemu bolno pinjat;
[illegible] Dobrynja on Zmija Horynczata,
[illegible] jemu za [illegible] stało,
[illegible] pokazałosja
[illegible] na Krasnoje
I dwery [illegible] żeliznyja,
[illegible] Maryna Ihnatjewna,
I [illegible] mołodoj Dobrynja Nikiticz mład
[illegible] brewno on w ochwat tołszczyny,
I [illegible] on wo dwery żeliznyja,
[illegible] on [illegible] wor.
I [illegible] on na [illegible] Kosjaszczaty,
[illegible] Maryna Ihnatjewna
[illegible] Dobryniu Nikitycza:
„[illegible] ty dityna zaszczeszczyna!
[illegible] Dobrynia na dwor zachodyt,
[illegible] moja [illegible] Kołczatuju,
[illegible] zerkało [illegible] Kołczatoje."
[illegible] Zmiiszcza Horynczyszcza,
[illegible] Dobrynju ohnem ne snałyt,
[illegible] hobotom ne uszyb.

[illegible] Żmij [illegible]
[illegible] nenitu [illegible]
Ne noszczu wetu zat' [illegible] zam,
Nazywaju-te ditynoju desewenszczynoju i zaszczyszczynoju;
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tutot-ko Dobryni za bicu [illegible]
Sza welykuju dosadu pokazałosia.
Wynimat sablu ostruju,
Wozdymat wysze bujny hołowy swojej:
"I [illegible] choszczet li tebja Żmija izrublu ja
[illegible] nirozn[illegible]
[illegible] czystomu polu?"
I [illegible] Żmij [illegible] poiżaw
Da i won [illegible];
[illegible] tak zaczał....
[illegible] metał [illegible] muda....
[illegible] Żmij [illegible] zaklinajetsia:
„Ne [illegible] Maryni w dom,
Jest' u neje ne odyn ja druh,
Jest' łuczsze menja i [illegible] pamiżnyje."
A [illegible] Maryna [illegible]
Ona wysunułaś po pojaś w okno,
W odnoj rubaszki bez pojasa;
I sama ona Żmija [illegible]:
"[illegible] moj [illegible], [illegible] druh,
[illegible] ja Dobrynju [illegible]
[illegible] Dobrynja [illegible] mnia [illegible] wody [illegible];
A jeszcze [illegible] ja Dobrynju [illegible] turom?"

[illegible]

[illegible]
Niechaj [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] Tobie [illegible]
Ty się jak rażon [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] tia neboko
[illegible] twoho Dmytoho
[illegible] mowa
[illegible] mai [illegible] osowa

M: Muczyn

[illegible]

Czoho bludysz [illegible]
Mysteńkamu [illegible]
[illegible]
[illegible] ko'oh s tong

W zachmurzenim swita Kruhu
W nebesnuju klan nivynu
[illegible]
W nesirasnuju twu hodynu

[illegible] w mumch ruKach
Kidaty sia tobow budut
Pimny zè wsio na roztukach
wony kòsys tia zabudut

H. K.

Teskhota za lubkow.

[illegible]
bymat, mymasz diw[illegible]
[illegible]
[illegible] dìwczynojci [illegible]
Werba czaste wbyr[illegible] zelenyj lystom
[illegible] do mojej diwoczki

Pade kołos, pade żytny żanym pszenyczeńka
[illegible] diwczyno mytenka
[illegible]
A wże i myni do diwczyny dywyt sia doroha

H. K.

Błąkająca myśli.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] wryczyna
[illegible]

H. K.

Żadanie.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Do myłoho pola
Nyżnaho padoła
[illegible] eustanno prosu
[illegible]

H. K.

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] Uma

[illegible] kto [illegible]
[illegible]
Wormy abadwam [illegible] chtiauru [illegible]
[illegible]

O. Hank:

Z Anakreonta

Wyjimok.

[illegible] plodna [illegible]
Drewo [illegible] sokom [illegible]
[illegible] morom [illegible]
Sonce w Mori [illegible]
Od [illegible]
[illegible] nabyraje [illegible]
A ty w meno [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] *)

Wzletiw orel [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (***

[illegible] (**** [illegible]

[illegible] (***** [illegible]

[illegible] Żurna.

Nehodutsia dowżesi [illegible]

atamańskoji detyny,

[illegible] wynna dowe [illegible]

[illegible] roskosz [illegible]

[illegible] *) [illegible]

[illegible]

Józef Lad.

*) [illegible]

**) Łoihora wieś, gniazdowa familji [illegible] pomieszy [illegible] Grabami.

***) którędy [illegible]

****) [illegible] źiwe [illegible]

[illegible] było w [illegible] ziemi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] którego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z inną z tego [illegible]

Kafrereja.

Rogdaj

[illegible] przechodzi [illegible] [illegible] się [illegible] za to że [illegible] [illegible] z boju [illegible] woli [illegible] Bolgar [illegible] z boju [illegible]
Odź [illegible] [illegible] ona [illegible] ten tylko
[illegible] może kto [illegible] świtło nie [illegible] się.
takim jest [illegible] bogo [illegible] z [illegible]
natknie się z [illegible] walcz z Fugarynem i [illegible]

[illegible]

(1831-32-33 ?)

Leipzig in Baumgärtners Buchhandlung:

Richter Johann Altmützische Mährchen

8º 1 Thr 8 gr.

[illegible] wesełny [illegible] i mieszczan rusnik wianoi [illegible].

[illegible] siedzą w domu nie dają się widzieć, a zatem [illegible] ojcowie [illegible] do Kościoła osobli[illegible] i tam znowu żone upatrują. Jeśli oj[illegible] albo swaht do [illegible] Pani młodej [illegible] Pani młodej. Jeśli konkurent nie jest znajomy rodzicom Pani młodej, to każą swahe [illegible] i przyjść. Potem czynią rejestr wiana [illegible] Pan młody chce to albo i nie [illegible] czasem trwają niedziel. Potem do [illegible] Pani młoda, Panowie albo przed Kościo[illegible] do domu z przyjaciółmi [illegible] pokoju [illegible] odzienia z [illegible] w pokoju [illegible] wiano na stole [illegible] wychodzi P. młoda a przy niej [illegible] zapalonemi świecami [illegible] matka Pani młodej jakieb [illegible] Pan [illegible] pokoju tego rodzice pytają czy chce to [illegible] błogosławień[illegible] [illegible] żąda na [illegible] wierzchnia odzież i [illegible]

nawiąszą tak jako ogień pytana potem [illegible] ich rodzice potem
mają wino P. młoda daje [illegible] P. M. [illegible] po [illegible]
[illegible] i [illegible] futra [illegible] i [illegible]
[illegible] mątwy [illegible] [illegible] dzia się raz
w [illegible]. Potem odjeżdża Pan młody. Pan młody [illegible]
w kościele. Pani młoda [illegible] na kolana i gdy (przed ojcem) obrazami [illegible]
~~na [illegible]~~ Do kościoła niosą [illegible] P. młoda
o ślubie wraca się do domu Pana młodego gdzie
je rodzice z chlebem i solą witają potem [illegible] się
[illegible] z obrazy świętego daje P. młodej [illegible]–
następuje [illegible] wieczór [illegible] mają [illegible]
[illegible] jutem [illegible] [illegible]–

Pieśni i tańce rusinskie zebrane i ułożone przez Nikodema Biernackiego. Wieden, w drukarni Szwajgera 1861. Zeszyt I obejmuje 9 pieśni ruskie z melodiami, pomiędzy temi: Kociubrycha.

Hanka poemat małorußki ... Czechowskiego Kijów
1852.

Podbrusmianeńko A. P. Powisti dla ditij, sobrani... Lwihorod, nerentkami zawed. Stawropig. 1859. 16° str. 140. 2.
Estr. III. str. 429 na mylnie 1849.

Zrodło wielkie że wynalazł liter grażdańskich bo już w 17 wieku w Serbii drukowano tym zaokrąglonym pismem cyrylskie książki

najnowsi pisarze dramatyczni Kukolnik, Odoiewski, Polewoj, Karatygin,

Puszkin (charakter. z Mickiewicza. Slav. Jahrbücher I Szewirewa)

W literaturze rossyjskiej epoki: krajowa, dynastyczna i narodowa. Łomonosow reprezentant epoki dynastycznej wtedy literatura miała jedno stronnicze, dworackie dążenie dopiero Karamzyn podniósł ją na stanowisko ogólnej europejskiej cywilizacyi za Puszkina wróciła do czysto narodowego i właściwego stanowiska

Karamzyn mistrz prozaik, z jego historyi uczyły się [illegible] prozy tak jak od Puszkina wiersza, on to starał się zbliżyć prozę pisaną do ~~mowy~~ języka potocznego, die Schriftsprache an die Umgangssprache. Piękna charakterystyka Szewirewa [illegible] podług co do mowy w Slav. Jahrbücher I. 53

Karamzyn starał się zbliżyć mowę ruską do ~~[illegible]~~ wykształconych mów europejskich i to największa zasługa ogólna Karamzyna przy ukształceniu europejskiem w [illegible] tując tyle pomników mowy ruskiej zdołał Karamzyn tylko po[illegible] mowę i [illegible] w[illegible] [illegible] [illegible]ste

Łomonosow ukształcił mowę podług wzorów rzymskich klassycznych. Długie periody nie naturalne – dykcyja ciężka trudna

Szyszków ~~[illegible]~~ badaniami swemi wskazał źródło w pomnikach do [illegible] gacenia języka

U Karamzyna dykcyja lekka łatwa [illegible] stylu w lit. ros.

Rossyjanie po francuzach i niemcach mają najlepszych romansopisarzy – w tym względzie wyżej stoją od niemców (?)

Marlinski wyobraźnia ogniste tej mowa
pstra wschód to wpłynął przy jaskrawo w nim
gwałtowność tej nie naturę połysk barw
olśnieni czytelnicy wzięli za życie — jego
naśladowca aż do karykatur jest baron
Brambeus (Senkowski) — marni pisarz
dobrze go maluje slav. Jahrbüch I 56.

Po Karamzynie Grecz. Żukowski, xiążę
Wiazemski, (romansopisarz) Puszkin
jego naśladowca Lermontow (poeta ro:
ma sopisarz) Zagoskin (autor romansu
Juri Miłosławski) zaczął przyswajać
mowę i styl gminu do literatury
Łażecznikow (powieściopisarz) uczeń
Puszkina
Glinka, Nikolai Grecz uczeń Karam:
zyna starał się gramatyki każe formy
ustalić i język ukryształizować jak wy:
płynął w płynie ciepłym z pod pióra
Karamzyna — Bułgaryn uczeń Ka:
ramzyna — Osnowianenko (Kwitko)
Naczelnik narodowego stylu dziś Gogol
i sposób pisania kierunek ruski narodowy
Nowsi romansopisarze są: Pawłow, Xiążę
Odojewski, hrabia Sołłohub

Szkoła pisarzy narodowych ~~w~~ Rosyi:
Puszkin, Pogodin (u niego brak smaku) Za:
goskin, Dal' Ługanski wzór narodowego po:
wieściopisarza w prostym stylu i narodowym [illegible]
[illegible] Weltman w historycz:
nych nowieściach — Zbierali materiały do obrazu ży:
cia narodowego, pieśni przysłowia, Śniegirew, Saharow,
Pasek, Maksymowicz, Tereszczenko, Sreznicki,

Pisarze pieśni drugiego rzędu są: Masalski baron Korf, Baszucki, Kamieński, Grebenka, Polewoj, Kukolnik

Pisarze teologiczni: Metropolita Filaret, Innocenti w nim głęboka rzewność i wzniosła religijna łagodność w jego kazaniach — Pisarzy duchownych mało; więcej pisze osób świeckich teologicznych rzeczy n.p. Murawiew który ma styl popularny — Dla czego ten przedmiot tak mało obrabiany

Pisarzy w innych umiejętnościach mniej niż u innych sławian piszą najwięcej professorowie uniwersytetów w filozofii mają już terminologią, pisarze: Gołubiński, Sidorski, Karpow, Gabriel są to duchowni książa, a świeccy filozofi: Wellański Pawłow Dawidow Dmitrijew, Nowicki Szewyrew.

Pisarze filologiczni: Wostokow (Ostromira Ewangelia z notami gramatycznemi)

Professorowie języków sławiańskich Bodiański, Preis, Sreznicwski Rossyja szczególnie na to łożyły wysyła młodych na podróże — dla czego aby supremacyą sławian otrzymać?

Historia literatury: Dawidow. Maksymowicz Pletniew, Nikitenko, Szewyrew

Pisarze prawni: Newolin (wydał Encyklopedią umiejętności prawnej w 2 tomach) pracuje nad historią prawa rossyjskiego Daniłowicz nad histor. praw dawnych sławiańskich, Kryłow nad dziejami prawa bizantyńskiego — Kryminaliści: Barszew, Redkin, Leszkow — Gałąź ta na niskim stopniu z powodu rządu despotycznego

Matematyka: Perewoszczykow,
Historia naturalna: Pawłow, Maksymowicz, Spaski, Szczurowski

Komissia archeograficzna rokuje wielkie skarby
„Wszystkie cztery źródła: Mowa wyższego ukształconego towarzystwa, język konwersacyjny ludu stara mowa pomników językowych, i mowa dyjalektów sławiańskich niechaj się razem wleją w nasz język ojczysty: naszą literaturę; a rzeka jego płynąc będzie z nadziwem świata szeroko i daleko bogato i obficie jak nigdy w Polsce nie płynęła." Rzućmy krępujące jarzmo niewolnicze obcego języka pokochajmy mowę ojczystą i polubmy pobratymców a wielkie dla nas spłyną korzyści.

Autorki pism dla młodzieży: pani Glinka (proza i poezyje) Zeneida R. (powieści malownicze), pani Zontowa wydała romans Chopin-Szujski zalecająca się prostotą i opisami – pani Szyszkinowa (gust smak), pani Zrazewska (dykcyja mętna)

* Anna Sonntag. Try Komedii dla dzieci. Petersb. 1842. 12º
Alexandra Os[...]owna Iszimowa pisała historyę familijne Powieści starej babuni [...] św. dla dzieci – wydaje pismo Zwiezdoczka dla dzieci.

Istoria drewnej fyłozofii D.ra K. Sederholm Moskwa 1842. 2 tomy 8.

Rukowodstwo k'Siemkie, Mierewaniu, i niwelirowania. A Bołotowa Petersb. 1842. 8. autor oberst sztabujenerealnego – r. 1837 wydał Geodezię autor [...] w [...] względzie.

Rukowodstwo k Geognozii D. Sokolowa Petersb 1842 dobre.

Istorija Małoj Rossii, Bantysz-Kamenskogo III izd. Moskwa 1842 Stepanowskij t. 318-80 – 202.51 – 239 [...] z ryc. i mapami portr

A. J. Turgenev: Historia Russiae monumenta [...] I Petropoli 1842. 4º (w bibl. uniw)

Wład: Passek: Oczerki Rossii. Moskwa (Stepanow) 1842. V-ty tom st. 234. 8º (badania o zwyczajach, poezyi i t.p. zbiorowe [...] literackie)

Zajdanow: Uczebnaja kniga wseobszczej istorii (wypisy z Roteka rzadne) lepsza historia narodowa.

Przedmowa.

Sądzę, iż po licznych życzeniach, miłośnikom poezyj narodowej niejaką uczynię przysługę, wydając poezyje jednego z ~~kilku~~ lubionych naszych wieszczów ~~poetów~~, ciągle ~~dotąd~~ jeszcze nieogłoszone częścią rozrzucone dotąd po rozmaitych pismach czasowych, polskich. Spowodowało mnie i to oraz ~~po części~~ do osobnego wydania tych poezyj: że pisma czasowe, świadczące tylko o czasowym, naukowym postępie narodu, po przeczytaniu doznają smutnego losu zapomnienia; a byłoby to niewdzięcznością od nas, gdyby te aczkolwiek nieliczne jednak ważne płody ~~prace~~ ~~tych~~ młodego wieszcza ~~wieszczów~~, razem z pismami czasowemi, których czytania niewszystkim wydarza się pora, poszły w niepamięć ~~zapomnienie~~. Nie jest tu miejsce, abym się nad wartością onychże rozpisywał; mówią one same za sobą; zresztą głosy kilku naszych uczonych oddały im cześć słuszną i nader chlubną. Dosyć tu tylko powiedzieć, iż większa część poezyj

mało-ruskich Tomasza Padurry [redacted] na imię prawdziwie na=
rodowych zasługuje: gdyż po całej Ukrainie stały się
powszechne i brzmią aż po progi szumiącego Dniepru,
nietylko w dworach ale i pod strzechą prostego wieś=
niaka. — Sława, jakiej rzadko który z poetów dostę=
puje!

Ż. Ł....

język białoruski podług dopukowa jest mieszanina cerkiewnego rossyjskiego, polskiego i łacińskiego
pisałyż nim statut litewski używany i Korzyna

311

Język Białoruski zamiast mnie mowią miane zamiast tobie tabie, zamiast człowiek czaławiec, ojec, jedzin (1) ciapier (teper) jany (ony). mowią zamiast o = a jak Moskale.
Krótkie zebranie nauki Chrześciańskiej dla wieśniaków mówiących językiem polsko-ruskim wyznania rzymsko-katolickiego. Wilno w druk. dyecez. 1835. str. 24.

[illegible]

[illegible]

[illegible] Spannik [illegible]

[illegible] 18[illegible] r.

1799.

1800. 1. 2. 3. 4. (I) 5. (II) 6. (III) 7. (II) 8. 9. 10. (II) 11. 12. 13. (I¼)

14. 15. 16. 17. (I. II) 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.

Rocznik Towarzystw. nauk.

Oddział I Sztuk i Archeologii : (Atlas 10/8 rycin)

" II nauk przyrodzonych 1851. 2esz. II. III

III Nauk moralnych 1852 2esz. I. II

Roczniki wydziału lekarsk. tomów 8.

(Szczeróuskije Dażynki)

Szczerowskie (Dożynki. Powiastka w 2ch obrazkach, w białoruskim narzeczu. str. 75–114.

w Wincenty Dunin-Marcinkowski Dudarz białoruski czyli wszystkie go potrosze. Mińsk, nakładem i drukiem J. Dworca 1857. 12o

Mittheilungen aus dem Gebiete der Geschichte

Riga – 1875. 8°

Nr. 219. Zwölften Bandes 1 Heft.
" 396. " " 2 "

Histor. poln.

[illegible] Maria
[illegible] [illegible],
Kraków ([illegible]) 1891
8° pp. 72 Pol.

Hist. pol.

Opis żałobnego obchodu po wiekopomnej pamięci Najjaśniejszym Alexandrze I Cesarzu Wszech Rossyi Królu Polskim, w Warszawie w dniach 7, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 19, 23 Kwietnia 1826 r. uroczyście odbytego. Warszawa 1829. fol. k.n. 1, str. 18, k.n. 7 i str. XXIV i 20 tabl. rytow.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
1784.

Recipe

Bibliografia rossyjska. [illegible]

z 1830 roku [illegible] pozycji [illegible] [illegible] którzy pierwsza rossyjskich Pet (8°) trzeci dzień 6 rubl — [illegible] Bantisz [illegible] autentycznych [illegible] (Опытъ о подлинности [illegible]) Pet 8° [illegible] 2 rub. 50 Kop. — T. Korowie Kinowa Sodzen [illegible] do Jermol: [illegible] w 1583 r. Pet. 8° [illegible] 1 rub. 50 Kop. Almanachy — Сѣверные цвѣты Pet 16mo 406 str. 10 rubl: — Альціона wydanie B. [illegible] Pet. 16mo 314 str. 10 rubl [illegible] wydanie [illegible] P. 16mo [illegible] 1 rub 60 Kop. — Ovet [illegible] Pet 171 46 str. 1 rub. 60 k. Dzienniki w [illegible] Вѣстник Европы — Moskiewski Вѣстник — [illegible] — Атеней — w Petersb: Pamiętniki ojczyste: Отечественныя записки) — Słowianin (Славянинъ) [illegible] tygodniki [illegible] w tonn. Poezyja [illegible] Borys Godunow 10 rub. Pet. — K. [illegible] dzieła [illegible] [illegible] i naśladowania [illegible] P. 3 rub. 10 K. Nowa [illegible] Kowa wieś [illegible] 2 r. — [illegible] ballady [illegible] poema [illegible] Mosk: [illegible] Grecia [illegible] po Niemcach [illegible] 2 tyg. — A. Sołowcowa Juli: [illegible] K. Pet. 2 ty. [illegible] rub. [illegible] [illegible] Adolf [illegible] P. 5 rub. [illegible] Makbeth Szyllera P. 5 rub. p [illegible] [illegible] P. 5 rub. — [illegible] [illegible] komedya P. 1 rub. — [illegible] [illegible] Pet. 1 r. [illegible]

z 1831 r. Pisma perjodyczne w Pet: [illegible] — [illegible] колокольчикъ [illegible] literatury [illegible] do [illegible] Ruskiego Inwalida.

Historyja Panowania Alexego Michajłowicza jo. Ks. Berha P. 2 tv. 12 r. — J. Sacharowa Osobliwości Klasztoru Kiniewskiego. Mo. 2 r. Moskwa czyli przewodnik użyteczny po tej stolicy zawierający: historyją, osobliwości, zwyczaje obrzędy, starożytności i żywoty Metropolitów. M. Części III. IV. 12 rubl — Poezyja A. Liłowa Bajki. M. 3 r. — Porowienko M. 2 r. — Parfiowa do wojska rossyjskiego z powodu wstąpienia na wojnę 1831 r. P. 1 r. — M. Daniłow. [illegible] umierającego Polaka po bitwie pod Pragą M. 5 ½. 12mo — [illegible] rossyjskich i innych pieśni M. (4) 162 H. 1 rubl — J. Kuzmiczewa Wyzwolona Niniwa. M. 2 r. — Mogiła: opowiadanie poetyczne. w S[illegible] przez J. S—wa. Mosk. (16°) — Al. Orłowa [illegible] kupca M. 1 r. — Uczenie Moskiewskiego mieszczanina przez A. J. Mosk. 1 rub. Zapusty na wsi. Moskwa A. [illegible] Mosk. 1 rub — Alijergiewa zagadki M. (16°) Almanachy Almanach Newski wyd. po J. Aladjin P. 10 r. — [illegible] M. 5 r. — Jutrzenka ([illegible]) wyd. M. Maxi[illegible]owicz. M. [illegible] Villi 142 H. i 2 [illegible] przepisów 5 rubl — Gwiazda północna ([illegible]) Mosk. 10 r. — Meteor wyd. [illegible] M. 5 r. Romanse J. Zaręcznikowa [illegible], czyli wojowanie [illegible] po [illegible] W. M. 4 t. 20 rub — Odyssej czyli 2 wielkie [illegible] epoki życia Ali-Paszy. M. — A. Orłowa [illegible] M. 1 rub 5 kop. — A. Orłowa Duniaczka czyli [illegible] [illegible] M. 1 r. 50 k. — Orłowa Kupiec [illegible] romans satyryczno obyczajowy. M. 1 rub — T. Bułharyn [illegible] P. 4 t. 15 r. — Ślub po [illegible] 5 r. — Al. Orłowa Mieszkania Chłynowskiego [illegible]. [illegible], czyli dzieci Jana Wyżygina. 2 t. M. 4 rub — tegoż [illegible] M. 2 r — tegoż

Szkot były [illegible], iem go Kura zjadła. M. 1 r. — tegoż [illegible] M. 1 r. — tegoż prawdziwy rosyjski [illegible] M. 1 r. tegoż [illegible] omdlenia. 1 rub. M. D. Wyrwilinowa Dietatyse II proza M. 6 rub — Pisma rozmaite A. Petrowa Próba słownika starych słowiańskich słów i sposobów mówienia znajdujących się w dawnych rosyjskich [illegible], kronikach i t. d. M. 5 r. — Dziennik literatury, muzyki, mód i teatrów [illegible] rycinami i modami 40 rub — Dramatyczne [illegible] Noc Wrześniowa (Сентябрская ночь) P. 1. rub. Tygodnik Petersb: 1831. Część I

Bibliografia Rossyjska z 1831.

Historyja J. G—wa Znaczniejsze rysy życia i bitw wojennych Paszkiewicza 3 t. z mapą i rycinami. Mos. 12^m 10 r. — N. Sokownina Pamiętniki o morzu Baltyckim P. 5 r. — H. Wasilijewa najnowsze histor: polit: statyst: i geograficzne opisanie Król: Polskiego Mos. (12) J. Guryjanowa [illegible] Ser: [illegible] rossyjanom podarunek [illegible] [illegible] sow i Turków. M. 5 r. — [illegible] Historyczne [illegible] (historycznej) [illegible] o dawnych monetach rossyjsk: M. (11°) 32 st. 1 rub Moralność Córka mleczarka powieść prawdziwa i zajmująca A. P. 1 rub. Poezyja Baratyńskiego Nałożnica M. 10 r — Weltmana Zbieg. M. 5 r. tegoż [illegible] Muromskie M. — J. M. [illegible] Jesień 1831 roku M. 5 r. [illegible] Mos[illegible] [illegible] wody M — B[illegible] [illegible] 2 t. M. — [illegible] [illegible] wolne chwile młodości P. 2 t. 10 r — A. [illegible] Galbińskie Kozak powieść P. 10 r. — M. Kołyglina [illegible] M. [illegible] r. — Swiedeńcowa J. Ogólna teoryja literatury N. 4

W. Żukowskiego Sława Rossyi (Россійская слава) P. 8 f. 1 r. — W. Żukowskiego i A. Puszkina Wiersze na wzięcie Warszawy (Три стихотворения) S. (8) 15 f. 2 rub. — Sława Rossyi 5 f. P. — N. S. [illegible] (Аверищкий съ своими героями) czyli narodowy duch [illegible] ducha [illegible] Komin[illegible] (8) 15 f. 1 r. 20 k. — [illegible] P. 20 k. — A. Orłowa [illegible] [illegible] czyli Madame [illegible] z Moskwy spod Kuźnieckiego mostu w Paryżu M. 1 r. — Chwostowa Radosna nowina w [illegible] P. 4 k. Romanse A. S. Puszkina [illegible] Jana W[illegible] Kina P. 5 r. — Wieczory na folwarku blisko Dikanki P. — W. T[illegible] Harald i Elżbieta czyli wiek Iwana IV P. [illegible] 8 r. — A. Orłow [illegible] czyli [illegible] do domu M. — Tegoż [illegible] czyli [illegible] M. W. Uszakowa Kot [illegible] [illegible] Kaliga [illegible] M. — Tegoż [illegible] czyli [illegible] M. [illegible] Elijasz [illegible] czyli [illegible] bieda bez [illegible] M. — Tegoż nowy Wyżygin [illegible] M. A. Orłowa [illegible] na [illegible] czyli Moskiewski [illegible] Sawa [illegible] M. 3 r. — Tegoż [illegible] M. 2 t. — Tegoż [illegible] Jana Wyżygina syna Wańki Kaina jego całe rodzina [illegible] tegoż i wszystkiem potomstwem M. 4 t. — Tegoż Program [illegible] Jana Wyżygina. M. — M. Zagoskina Rosławlew czyli Rosjanie w 1812. M. t. 4 — S. [illegible] dziwny człowiek M. 5 t. — [illegible] Maryja i Edward [illegible] M. — A. Orłowa [illegible] Wyżygina. M. — Tegoż [illegible] Piotra Wyżygina M. — Tegoż Piora [illegible] M. — J. Gurjanowa Tatiana nowa[illegible] [illegible] M. Tegoż [illegible] do Wojska. M. — Drama W. [illegible] Znowu oszukanie czyli [illegible] P. [illegible] nowa [illegible] ap. kom. P. — Głuszkowskiego z bohaterskiej [illegible] pantomima wzięta z baletu [illegible] Ludmiła. M. — J. Grigorij [illegible] czyli [illegible] prawidła bez [illegible] P. — Tegoż [illegible] czyli [illegible] wszystkiego [illegible] komed. P. — Czarodziej [illegible] Czarownik który sam się oszukał. N. — Szelmienko [illegible] prowentowy [illegible] [illegible] — A. [illegible] w [illegible] Mirgr[illegible] różne P. M. Próba słownika litteratury M. 5 r. — J. Kuźmiczewa [illegible] czyli [illegible] — Kuszenowa Dmitrijewskiego: M. [illegible] krótkie hist. muzyki i życia znakomitych artystów P. 10 rub.

[illegible] Tygodnik Petersb. 1831 [illegible] II

Bibliografia rossyjska 1830

M. Hedenstroma (Отрывки о Сибири) Wiadomości
o Syberyi. Pet. 5 rubl — T. Bułharyna Воспомина-
ние) Wspomnienia o A. S. Gribojedowie L. rub. 4. —
Путешествие московскаго купца) Podróż mos-
kiewskiego kupca T. Korabiejnikowa z towarzystw-
em do Jerozolimy Egiptu i góry Synai odbyta za pozwo-
leniem Cara i W. X. Jana Wasylego w 1583 r. ze
słowiańskiego na ross: język przełożona z objaśnie-
niami przez I. Michajłowa Prof. 2 rubl — Krytyczne
(исторические записки) zapiski historyczne Pet.
z 2 tabl. — Dziennik pieszej wycieczki (Журналъ пѣше-
ходцевъ) od moskwy do Rostowa i na powrot p. M. K. r.
noch. 31. — Prace i roczniki (Труды и лѣто-
писи) towarzystwa historyi i starożytności rossyjskich
ustanowionego przy Cesarskim Uniwersit: moskiewsk:
tom V. xięga 1. Mo. z 6 rysunk: 5 rubl — M. Polewe-
go historja rossyjska) История Русскаго народа)
T. II. Mosk. 341 str: — N. Rusowa Uwagi krytyczne
nad hist: rossyjsk. Polewego. Pet. — Dymitra Ban-
tysz: Kamieńskiego Historja małorossyi (История
малой Россіи) z 12 portret: 5 rycin. 26 rysunk: pie-
częci, rossyjan i małorossyjanek w dawnych strojach i
[illegible] [illegible] Bereśteckiej, s facsimile hetmanów
i s kartą małorossyi jak była za Polski i
Korecki[illegible] moskwa 8)
do panowania w początku 17 wieku mosk. (8)
Część I XX 300. 84 — cz. II 223, [illegible], 62 —
i III 204, 101 str. 30 rubl — Poezyja — T. Glinki (Karelia
) Karelia czyli więzienie Marty córki Jana Romanów.
[illegible] Szachowskiego) Moskwa i Paryż w 1812 i 1814 wspom-
[illegible] różnomiarowym wierszem L. . 5 rub — Trzy zy-
[illegible] moskiewskie gminne pieśni

mosk. 2 rub – Puszkina (Евгеній Онѣгинъ) romans wie-
szem Pet. 5 rubl – Podolinskiego Ubogi (Нищій) P.
4 r. – Czepuszkina [illegible] cztery pory roku sielskie poe-
ma P. 5 rub – Manasejna Piekło i raj Mahometa
Pet. 1 rub – Pokrowskiego (Разбойникъ) Rozbójnik
powieść wierszem Mosk. 4 rubl – Romanse – Pogorel-
skiego (Монастырка) Wychowanica klasztorna
C. I. Pet. 5 rub – Sumarakowa (Ѳедора) Fiedo-
ra powieść wiersz Pet. 4 rub – Bułharyna Dymitr
Samozwaniec 4 cz. 2 wyd: 20 rubl – Czelewi
Serdeczna przyjaźń Czuchłomskich mieszkańców
Kruczynina i Kudłamowa powieść mosk.
Mosk. 1 rubl Drama Oblężenie Koryntu [illegible]
traged: w 3 akt. wierszem (Осада Коринѳа) Za
2 rubl. – Wielkopolskiego (Сюрпризъ) Siur-
pryza Operetta Mosk. 3 rubl – Zupełny zbiór
dzieł D. J. Fon-Wizina. 4 cz. z portr. i facsim
Полное собраніе сочиненій) Mosk IV Części ...
Wydawcy Delwig i Somow (Siewiernyje Cwiety) –
Maksimowicz Jutrzenka (Денница) – Carskie
Sioło wyd. Konsyn i Rozen. Almanachy
Sudnik u Czyszbuckie 1830. Części I – II.

Beauclair L. +1804

Histoire de Pierre III 1774.

Castera Jean Henr. nr. 1758.

Vie de Catherine 1796. 2 Vol.

1798 3 Vol.

Histoire Id. 1800. 4 Vol.

1831.

53. Bercha Zanowanie Alexego Michaiłowicza Z. Łeleckij 8º C. I p. 314 — C. II p. 270. (12 rubl.

Zbior Rossyjskich gminnych pieśni Mosk. (24º) str. 162.

2. Wenewitinowa Dzieła Częśc II, Mosk. 8º XII. 120 p. brosz. rubl. 2.

A. Petrowa. Zreba (Оттоманъ) Słownik starych Słowians kich słów i sposobów mowienia znajdujących się w dawnich Rossyjskich rękopisach Kronikach i t. p. Mosk. 8º pag. 38. rubli 5. (22)

Literatura rossyjska 1841.

Skazanija o rodje Knjazej Dołgorukowych, soczyne=nije Knjazja Petra Dołgorukowa. 8º str. XX. 337.
Włacho-bołgarskija ity Dako-sławjanskija gramaty sobrannyja i objasnennyja Jurijem Wenelynym
Obrazcy sławjano-russkago drewlepisanija iz=dawajemyja profesorom Pogodynym. Wtyst 24 snimka. Tetrad' I.
Drewnyja russkija stychotworenija słuzasz=czija w dopołnenije k Kirszje Danilowu, so=brannyja Suchanowym 8º str. 52.
Wjetka Jeremija Hatki. 8º str. 88 (po małorusku)
naczertanije prawil wałacho-mołdawskoj gramma=tyki Ginkułowa. str. 374.

Istorija Rossij w raskazach dlja djetej, soczyne=nije Aleksandry Iszymowoj. Czast VI. (1841)
Zapiski Aleksandry Fuks o Czuwaszach i Czere=misach kazanskoj gubernij. 1841.
notatki biograficzne ś. p. księżny Natalij z Szeremetjewych Dołhorukowej 1841.
Poezyje hrabiny Rastopczyn 1841.
Senzacyje Pani Kurdjuków przez Miatlewa 1841.

Kunicki Piotr: Krótki statystyczny opis krainy zadnieprskiej
St. Petersburg 1812.
Tepliakow: Listy z Bulgaryi 1830
Skalkowski: Chronologiczne opisanie noworossyjskiego Kraju.
Odessa 1836–1838. 2 tomy
Skalkowski: Historia Nowej Siczy czyli ostatniego zaporoskiego
Koszа. Odessa 1841. 8.'

ı Zeit ihres Erscheinens bereits die Aufmerk-
in weiten Kreisen auf sich gezogen, ist der
ischen Lebens" bestimmt.

igen Gehalt der jüdisch-religiösen Institutionen
ı Zeit darzulegen, durch Schilderungen und
Zustände der jüdischen Gegenwart zu veran-
ıd der ihnen zu Grunde liegenden Ursachen,
ng, den Weg zu einem gedeihlichen Fortschritt
Schule anzubahnen.

ift nebst Beiblättern ist auf fl. 4 rhein.

Abonnements auf diese Zeitschrift entgegenzu-
Abonnementszettel ihr ausgefüllt wieder zu-

[illegible]

autorowie najwięcej czytywani
w Rossyi: Tołstoj L. N.,
Turgeniew J. S., Dostojewskij
Th. M, Gogol N. W.,
Puszkin, Lermontow
(od r. 1891 wybito 1,018,300 exempl.)
Kolcow, Gonczarow

Pisma czasowe w Rossyi 1855.

Biblioteka dla czytenija; żurnał słowesnosti, nauk, chudożestw promyszlennosti, nowostej i mod. (red. O. J. Senkowski i A. W. Starczewski) 22i god. 1855 r. Nº 1-12 (T. 129-134)

Wremennik Imperatorskago moskowskago Obszczestwa istorii i drewnostej rossijskich. Moskwa 1855. 8o. Knig. 21-23.

Żurnał ministerstwa narodnago proswieszczenija. Sptrbg 1855 Tretoje desiatyletje Nº 1-12 (Czast 85-88) 8o z rycin.

Zwiezdoczka, żurnał dla dietej izd. Alek. Iszymowoju. God 16ij Sptrb 1855 8o Nº 1-12.

Łuczy, żurnał dla diewic izd. Al. Iszymowoju. God 6ij Sptrb. 1855. 8o. Nº 1-12.

Magazyn mod i rukodielja izd. ~~g~~ posieju Koszelewoj. God 5ij Moskwa 1855. 4o. z ryc. mod.

Moskwitjanin uczeno-literaturnyj żurnał (red. M. Pogodin) Moskwa 1855. 8o. Nº 1-24.

Oteczestwennyja zapiski (red. Krajewski) Sptrb. 1855. 8o. God 17ij Nº 1-12 (T. 98-103)

Sowremennik (red. Nekrasow i Panajew) Sptrb. 1855. 8o. Nº 1-12 (Tom 49-54)

Wilenskij wiestnik (rządowa gazeta po pol. i ross.) 1855 Nº 1-101 fol. st. 828 (2 razy tygodn.) z dodatkiem: Pribawlenije Nº 1-120. st. 424.

Kawkaz, tyflisskaja polityczeskaja i literaturnaja gazeta (red. Je. A. Werderewski) God X. Tyflis. fol. 1855 Nº 1-100 str. 444.

Moskowskija wiedomosti izdawajemyja pry Mosk. Uniwersytetje 1855. Nº 1-157 (3 razy tygod.)

Odesskij Wiestnik (red. Trojnickij) Odessa 1855 fol. Nº 1-150.

Russkij Inwalid; gazeta wojennaja 1855 codziennie

Sanktpeterburgskija (akademiczeskija) wiedomosti. Gazeta polityczes: kaja i literaturnaja (red. Oczkin) 1855. fol. Nº 1-285 st. 1548. 684.

Sanktpeterburgskija senatskija wjedomosti, s sobranijem uzakonenij i rasporażenij prawitelstwa. 1855. fol. 3 razy tygod. No 1-104. st. 1244.

Sjewernaja pczela, gazeta polityczeskaja i literaturnaja (red. Th. Bułgaryn) Sptrb. 1855 fol. No 1-288

Gubernskija wjedomosti co tydzień raz tych wychodzi 45 między temi: Wilenskija, Witebskija, Władymirskija, Grodnenskija, Wołynskija (w Żytomierzu), Kijewskija, Kowenskija, Mińskija, Mohylewskija, Podolskija (w Kamieńcu podol.), Smoleńskija, Czernigowskija.

=

Obzor istoryczeskago razwitija selskoj obszczyny w Rossij socz. B. Czyczerina (w Russkij Wjestnik 1854 Kniga 3.4)
O gminach w Rossyi pisali Haxthausen, Tęgoborski, Granowski (właściwie przerobienie dzieła Zubel: [illegible] [illegible] [illegible] Königthums) – w starej Rossyj dzielono posiadłości (ziemie) na białe (t.j. wolno nadane) i czarne (w których było ciągło t.j. pańszczyzna)

Kostomarow: Ob istoryczeskom znaczenij russkoj narodnoj poezij. Charkow 1842. 8° (opis obyczajów Ukraińskich)

Majkow: Istorija serbskago jazyka. Moskwa 1857. (st. 600)

Izwjestija imperatorskago
archeologiczeskago obszczestwa
Sanktpeterburg 1859. 4º
Tom I. 1859
T. II 1861

Smolenskij etnograficzeskij Sbornik; sostawił W. N. Dobrowolskij. Czast II. S.-Peterburg 1894. 8vo (Zapiski J. Rus. Geogr. Obszcz. po otd. etnograf. Tom XXIII. wypusk 1.)
(obejmuje pieśni obrzędowe mianowicie weselne przeszło 700, z opisaniem wesela i innych)

Teodorowicz N. J.: Gorod Władymir, Wołyńskoj gubernii. Istoriczeskij oczerk. Poczajew 1893.
" " Istoriczesko-statysticzeskoje opisanie cerkwej i prychodow Wołynskoj eparchii. Sostawił predpodawatel Wołynskoj duchownoj seminarii N. J. Teodorowicz. Poczajew 1888-1893. 3a.
Tom I (1888): Ujezdy Żytomirskij, Nowograd-Wołyńskij i Owruczskij. str. 430. IV. 1 Rub. 25 Kop.
" II (1890): Ujezdy: Rowenskij, Ostrożskij i Dubenskij. str. od 435-1120. VII. 2 Rub. 75 Kop.
" III (1893): Ujezdy Kremeneckij i Zasławskij. str. str. 1-[illegible] 687. IX. 2 Rub. 75 Kop.

N. Gogol pisze historyja Małoruskich Kozaków 229

Zbiory powieści gminnych 1) rossyjskie: Bronnicyna 1838 – Sacharowa 1841 – Makarow: Dogadka ob istorii russkich skazok – Athanasiew – Chudiakowa – Bezsonowa Kalieki perechożyje
2 obcych zbiory: Karadzicza, Erbena, Walawca, Wenziga, Siemieńskiego, Bożeny Niemcowej, w zbiórze pieśni ruzyckich Smoliara, Boryczewskiego (Sławiańskie narodnyje skazky – Powieści i predania narodów sławiańskich) – Dobszyńskiego i Skulteta (Słowenskie powesti 1858–61 zesz. 1–6), bukowińskie (w Zeitschrift für Deutsche Mithologie und Litteraturkunde) – niemieckie: braci Grimm, Wolfa, Woltricha – norwegskie Asbiörsen – litewskie Schleichera – wołoskie Schotta – węgierskie Sztura – Tysiąc i jedna noc – Gesta Romanorum – Pentameron przez Don Basile – keltyckie: Campbella 1860 – Pantscha Tantra –

Kirsza Daniłow Drewnyja ross. stychtworenia
~~Jacharow: Skazania~~
~~Snegirew: Prazdniki~~
~~Tereszczenko~~: Byt Russkago Naro[illegible]
~~Pieśni ross. Zbiory Kiriejewskiego~~, Rybnikowa
Sbornik ~~[illegible]~~ duchownych stychów Warencowa i Bezsonowa
Sbornik legend Athanasiewa
~~Otreczennyja stychy~~ Tychonrawowa
Pamiatniki starynnoj Ross. literatury Kostomarowa
Zbiory pieśni małoruskich Maksymowicza, Metlińskiego
Halickija i Małoruskija zagadki Semontowskiego
~~[illegible] oruskija zagadki Chudiakowa~~
Małoruskij literaturnyj Sbornik Mordowcewa
Starosvietskij Bandurysta Zakrewskiego
~~[illegible] Podoler~~ Szejkowskiego
~~Bezsonowa: Kaleki~~ perechożie

8907. p. 620 pieśni

Joan Groznyj. Stefan Batoryj Istori-
ceskij Roman. (Izdanie vtoroje Tolmacev 1843 tomow 4. 231
Jan Dagoizynski Stajnik. Michal Roman
vzjatyj iz istoriceskich polskich predanij. Izdanie
vtoroje. Moskwa 1843. III Tomy

Сокращенная русская грамматика Александра
Востокова. ~~Издано~~, Изданie второе. Москва
Въ университетской тип. 1843. 8°. str. 163.
Полная русская хрестоматiя Составилъ А.
Галаховъ. Москва въ тип А. Семена. 1843
II Tomy. I str. XXI i 378 prozy. — II. str. V i
434 poezyja.

СОЧИНЕНІЯ

НИКОЛАЯ ГОГОЛЯ,

4 тома. Спб. 1842 г., 7 р. 15 к. сереб. (25 р. асс.) вѣсовыхъ за 6 фунтовъ.

СОДЕРЖАНІЕ: **ТОМЪ ПЕРВЫЙ.** ***Вечера на Хуторѣ близъ Диканьки.*** Часть 1-я Предисловіе.—Сорочинская ярмарка.—Вечеръ на канунѣ Ивана Купала.—Майская ночь, или утопленица.—Пропавшая грамота.—Часть 2-я Предисловіе.—Ночь передъ Рождествомъ.—Страшная месть.—Иванъ Ѳедоровичъ Шпонька и его тетушка.—Заколдованное мѣсто. **ТОМЪ ВТОРОЙ.** ***Миргородъ.*** Старосвѣтскіе помѣщики.—Тарасъ Бульба.—Вій.—Повѣсть о томъ, какъ поссорился Иванъ Ивановичъ съ Иваномъ Никифоровичемъ. Малороссійскія слова, встрѣчающіяся въ 1 и 2 томахъ. **ТОМЪ ТРЕТІЙ.** ***Повѣсти.*** Невскій проспектъ.—Носъ.—Портретъ.—Шинель.—Коляска.—Записки сумашедшаго.—Римъ (отрывокъ.) **ТОМЪ ЧЕТВЕРТЫЙ.** ***Комедіи.*** Ревизоръ, съ приложеніями.—Женитьба.—***Драматическія отрывки и отдѣльныя сцены.*** Игроки.—Утро дѣловаго человѣка.—Тяжба.—Лакейская.—Отрывокъ.—Театральный разъѣздъ послѣ перваго представленія комедіи.

МАШИННЫХЪ СНАДОБЬЕВЪ, И ПРОЧ.

Собраны сочинительницею *Ручной книги Опытной Русской хозяйки*, *К. А.* Спб. 1843 г.

Цѣна 1 руб. сереб.; вѣсовыхъ за 1 фунтъ.

СОДЕРЖАНІЕ ЭТОЙ КНИГИ:

Предувѣдомленіе. **ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.** СКОТОВОДСТВО. ГЛАВА I. Устройство и содержаніе хлѣвовъ. Кормъ обыкновенный. Замѣна сѣна и соломы овощами и другимъ кормомъ, и заготовленіе, сохраненіе и употребленіе его. Вода. Доеніе и уходъ за коровами. Болѣзни скота и домашнее леченіе ихъ.—ГЛАВА II. Вскормленіе телятъ и уходъ за ними.—ГЛАВА III. Содержаніе посуды, употребляемой для молока. Сливки. Сметана. Творогъ. Сыворотка. Масло. Пахтанье. Кислое молоко. Варенецъ. Сибирскій способъ сберегать молоко и сливки.—ГЛАВА IV. Разведеніе коровъ лучшихъ породъ и уходъ за ними.—ГЛАВА V. Овцы и козы. — ГЛАВА VI. Разведеніе и откармливаніе свиней. — ГЛАВА VII. Сибирскія лошади. Нѣсколько словъ о верблюдахъ. **ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.** ПТИЦЕВОДСТВО. ГЛАВА I. Устройство

Voyages historiques et géographiques dans les pays situés entre la Mer Noire et la Mer Caspienne suivis d'un Voyage en Crimée et dans les parties méridionales de l'Empire Russe. A Cracovie 1798. 4º K.2. str. 150. 96.

z 2. mappy

de Ste Croix

J. D. Barbié 1793.

Billecocq

Sainte-Croix (Guill. Emm Jos. Guilhem de Clermont-Lodève, baron de) ur. 1746 + 1809 w Paryżu.

Mémoires histor.iques et géogr.aphiques sur les pays situés entre la mer Caspienne et la mer Noire 1791. (1796. 4to par M. de Sainte-Croix)

A. Frič: České rýmy. Praha 1859.
P. Palauzov: Jugo-wostok Europy w XIV stol. 1859.
Polnoje sobranie russkih lětopisej. VIII tom.
Powěsti Grigorija Kwitky. Petersb. 1858 2 tomy
Zapiski o jużnoj Rusi izdał P. Kulisz Petersb. 1856. 2 T.
Propowědy na malorus. jazykě Was. Grečy-lewića Petersb. 1857.
Katenin: Pěsni russkago naroda. Petersb. 1838. 5 tom.
Literatura russkoj bibliografii Petersb. 1858

'année 1832. Gotha, chez
(. 4.)

Kostomarow Nik. Iwanowicz historyk ur. 1817 w Ostrogu
prof. histor. † 7 April. 1885 w Petersburgu.

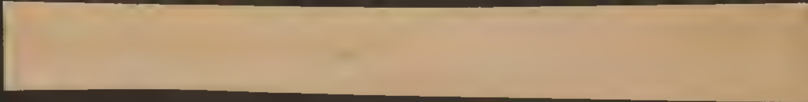

Sołowiew Sergiusz Michajłowicz historyk profesor uniw. moskiew. † 4 Oktob. 1879 w Moskwie gdzie się urodził 1820. Wydał 28 tomów historyi ross.

237

Sreznewskij Izmaił Iwanowicz uczony slawista ur. 1812 † 9 Lutego 1881 w Petersburgu.

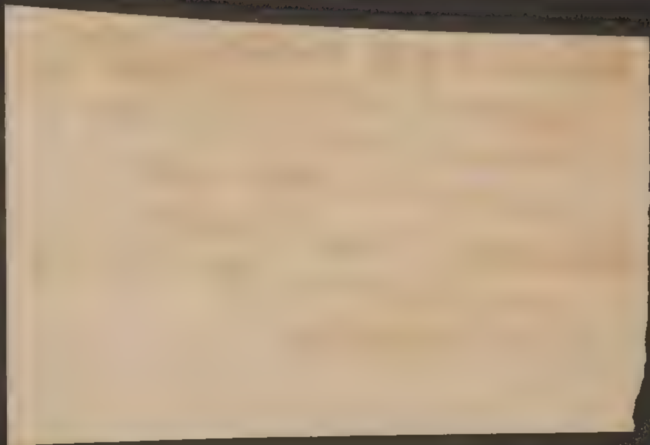

Nowości z literatury rossyjskiej

W Petersburgu wydał kandydat Platon Josselian krótki historyję kościoła gruzyjskiego. a ciekawej tej książki dowiadujemy się że chrześcijaństwo w gruzyi zaprowadził w IV wieku po chrystusie gruzyjski car Mirian za namową wieszczki św. Niny porzuciwszy religią czcicieli Parsów. Za panowania cara Arczylu w r. 410 przełożony został nowy testament na język gruzyjski wszelkiem wziąto o liter właściwych gruzyjskich wynalezionych przez gruzyjskie go cara Farnacza I za czasów Aleksandra wielkiego czyli jak ormiańscy piszą chcą od uczonego Ormianina Mesrona na początku V wieku po chrystusie. Głowa kościoła chrześcijańskie go w gruzyi był oddzielny patryjarcha noszący tytuł Katolikosa. Papież Grzegorz IX poslawszy do carowej gruzyjskiej Rusudany legacyją chciał Gruzyjanów nakłonić do unij z kościołem rzymskim. Po wyściu caro rodu przez ... wiele miejsc gruzyjskich zmuszonych było przyjąć wiarę muzułmańską mianowicie okrąg Achałcyka, górna Kartalinija i Dżawachiti. ... rządów cara ... Wachtanga IV zaprowadzono w Tyflisie pierwszą gruzyjską drukarnię w r. 1701.

Opowiadanie o Rossyi (Powiestwowanie o Rossii) ... przez Arcybaszewa wyszedł w Moskwie tom III obejmujący dzieje Rossyi od czasów Theodora Iwanowicza do Piotra I.

W Piter[s]burgu wyszło w tłomaczeniu rossyjskim 1844 in fol.

1) Kodex Wachtanga V cara Gruzyi z r. 1723
z następujących złożony: 1) z ksiąg Mojżesza - biblii 2) z praw cesarzy bizantyńskich
3) z praw ormiańskich cara Jerzego ormiańska 4) z starych praw gruzyjskich

Porządek pokazuje że są ~~tłomaczone~~ przerobione z ormiańskich

następuje: który z
1) Prawa cara Jerzego składające się z 46 § lecz to nie kwadruje
z naszemi był co gruzyjski car Jerzy VI żyjący w 1 połowie XIV wieku
2) Prawa Agbuga (?) nie kwadruje
3) Prawa Katolika gruzyjskiego (kościelne)
4) Zwyczaje prawne Gruzyjskie
5) Prawa greckie Leona mądrego i Konstantego § 420 obce
6) Prawa Ormiańskie które dostał od Katolikosa z Eczmiadzynu
z praw mojżeszowych, z praw bizantyńskich, z ustaw synodalnych
i patriarchalnych ma 431 §.

Prawa greckie Leona mędrca i Konstantyna i świętych ojców
są wyjątki z 6 ksiąg Armenopulo (C. & Harmenopuli Hexa-
biblos) i z alfabetycznego zbioru Wlastar[s] (Mathaei monachi
sive Blastaris syntagma alphabeticum)

O kodexie praw ormiańskich z końca XII wieku w Eczmiadzinie
Brosset Rapport sur un voyage archéologique dans la
Géorgie et l'Arménie (Troisième rapport p. 77-80

Atabek Agbuga panował 1444-1451 w Samuchiskiej
prowincyi (Achalcych)

nouv. journ. asiat 1829 mai: Brosset notice sur le code
géorgien manuscrit de la bibliothèque royale
o prawach georgijskich

Herrn

den Jahrgang 1856 der

Oesterreichischen Zeitschrift

ractische Heilkunde,

hentlich durch

Verehrliche Unterschrift:

Jarosław w Kijowie r. 1054–1077

Wagarschabad dziś Achalkalaki

R. 600 oddzielił się Georgijski

Kościół od Ormiańskiego który

idąc za kacerstwem Eutychesa odrzucał

Sobor w Chalcedonie

Bagratydzi w Georgii

Sasanidzi

Oddzielna literatura

napad ~~do~~ Armenii Turków (Seldżuków)

pod Togril = Beg r. 1047 i

pod Alp = Arslan r. 1064 Zost.

stał Król hołdownikiem

1237 Mongoli

Saint-Martin : Mémoires

historiques et géographiques sur

l'Arménie Paris 1818. 8: 2 tomy

Timur 1417 w Armenii

Mongole wpadają do Armenii 1236

Siunik'h prowincya (Armenii)

Edschmiadzin leżał ~~na zgruzach~~ przy zburzonem mieście
Wagarschabad zbudowany 600 lat przed
Chrystusem — Stolica Królów Armenii do r. 344

Tiridat co się wykrzcił ~~cywilizacye rzymską~~ wychowany w Rzymie.
zwycięzki oręż jego pobił Persów,
przed wykrzczenie św. Rypsyme która w
towarzystwie swej ochmistrzyni św. Kajany
kazał ukamienować w Wagarschabad swej
Stolicy

zniszczywszy pogański kult bogini Anahid
(Wenery) zbudował Edzmiadzin klasztor
oraz w pobliżu kościoły św. Rypsymy i Kajany

R. 352 przestał mieszkać Królowie i patri-
archa do Towin i dopiero 1441 na
nowo objął klasztor sam wystawiony
r. 524 pod patriarcha Nerses II

Armianie tam są Jakobici

W Edschmiadzynie mieszka 50 mnichów
13 biskupów i arcybiskupów i 2 patriarchów

nachitschewan koło Taganrogu

§ 37 der armen Zeitrechnung = 1288 po Chrystusie

S. Gregory nawrócił Terdata r. 275
Tertad czyli Tyrydat II zwany Wielki.
wielki syn Chosroesa z familii Arsacidów
r. 259 ~~syn~~ 314.

Boehtlingk: O Cyganach w Rossyi (po niemieck.) w Mélanges asiatiques tirés du Bulletin... de l'Académie des Saint-Petersbourg 1852 Tom II Livr. 1 et 2. (Bullet. histor. philolog. T. X Nr. 1. 2. 17)

Kraus Chr. Jak.: O Cyganach w Warmii (po niemieck.) w Biester: Berliner Monatschrift 1793

Puchmayer: Romani čib, das ist Grammat. und Wörterbuch der Zigeuner-Sprache. Prag 1821. 8º str. 88.

Molnar: Specimen linguae Czingaricae. Debreczin 1798. 8º.

Bossey (Gyorgy): Prawdziwy początek, język i dzieje narodu cygańskiego. (po węgiersku) Komorn 1798. 8º str. 39

" " A czigány nyelvrol (o języku Cyganów) Toldalek (suplement). Gyor (Raab) 1800. 8º str. 31

Vaillant: Histoire des vrais Bohémiens. Paris 1857. 8º pp. 486

" Grammaire, dialogues et vocab. de la langue des Bohemiens. Paris, Maisonneuve 1868. 8º pp. 158

(Ob: Kopplitchen – Alfred Boissonier Boucoureft 1854 et Paris 1855)

Paspati: O Cyganach w Turcyi (w piśmie nowogreckim: Nowa Pandora. Ateny 1857. VIII tom Nr. 178-182), tłumaczone po angielsku przez Cyrusa Hamlin: Memoir on the Language

of the Gypsies as now used in Turkish Em=
pire (w piśmie: Journal of the American Orient.
Society. New Haven (Connecticut) 1862. Vol VII
(1861) 8º

Ascoli G. J. Zigeunerisches. Besonders auch als Nach=
trag zu dem Pott'schen Werke: Die Zigeuner in
Europa und Asien. Halle 1865. 8º p. 178 (ważne)

Predari: Origine e vicende dei Zingari. Milano 1841.
8º pp. XIII. 274.

Bernard H. Moeurs des Bohémiens de la Moldavie
et de la Valachie. Paris 1870. 16º pp. 68.

Simson: History of the Gipsies. London 1865.

Études sur les Tchinguianés ou Bohémiens de l'
Empire ottoman par Alexandre G. Paspati
D. M. Constantinople, imprimerie d'Antoine
Koromela rue Perchembé-Bazar N.º 3. 1870
8º pp. XII. 652. (jest tu grammatyka i słownik)

Bornemisza Janos: A' czigány nyelv elemei
Pest 1853. 8º pp. 42.

Müller Friedrich: Beiträge zur Kenntniss der
Rom-Sprache. Wien 1869. 8º (wyjątek z Denk=
schriften der k. Akademie hist.-phil. Sect. LX Band
1 Heft 1869. p. 149)

Miklosich Franz: Ueber die Mundarten und die Wan=
derungen der Zigeuner Europas (Denkschriften
der k. Akad. philos. histor. Sect. 1872 Februar

Sundt: Beretning om Fante- eller Landstryger-folket i Norge. Christiania 1850. 8°. pp. V. VI. 394.

Borrow: The Zincali of Spain. London 1841. 8°. 2 Vol.

Pott: Die Zigeuner in Europa und Asien. Halle 1844. 8°. 2 Vol.

Bataillard Paul: Les derniers travaux relatifs aux Bohémiens dans l'Europe orientale. [Extraits de la Revue critique No. 171 et 181. T. II de la Ve année 1870–1871 pag. 191–218 et 277–323.] Paris librairie A. Franck 1872. 8°. Kart 2. pp. 80.

pierwsza podobna praca Revue critique 1870. d. 28 Mai

" " de l'apparition des Bohémiens en Europe (Bibliothèque de l'École des Chartes 1844 et 1849.

Dirks J: Geschiedkundige onderzoekingen aangaande het verblijf der Heidens of Egyptiers in de Noordelijke Nederlanden. Utrecht 1850. 8°. pp. VIII. 160.

[illegible]

(Smart C: The dialect of the Gypsies. Berlin, Asher 1863.

Dietmar, Sigebertus + 1112 zakonnik w klasztorze Gemblours (Gemblacensis) opat

Boym Michał + 1659 wypis z dzieł chinskich Kircheri China illustrata

Martinus Martini + 1661

Humanistische Studien

Mittheilungen aus Justus Perthes geographischer Anstalt von Dr. A. Petermann Ergänzungsheft No 4. Gotha Perthes Etnographie der Europaeischen Türkei von G. Lejean. Gotha 1861. 4o st 38 z mapą 20 Ngr.

1) Cygenie [illegible] ist [illegible] ihr Auftreten in Europa trifft mit dem Einfallen Tamerlans in Indien zusammen - prześladowania muhamedańskiego mogoła wygonity w XV wieku wiele do Europy: lingurari (Holzarbeiter) lautari (Musiker) ursari (Bärenführer) aurari (Goldwäscher) netotsi [illegible] 200,000

2) Niemcy

II) Pelazgicki korzeń (Graeko-Romani)

a) Grecy (i g Sklavochoria i w Krecie) zwią się Romaikos 990.000

b) Skipetary (Arnauci, Albanie) starzy Illirowie Skipetary [illegible] dzielą się na pokolenia (phis) n. p. Mirdyci, Dukaginowie, Klementi,

Kastrati – razem 1.309.302.

c) Rumuni 4.202.000.

d) Cinzary (Wlachy, Makedo-Wlachy) czyli Kutzowlachy w dyplom: Maurowlachy mieszanina cyncarskiego, wołoskiego i greckiego są w Tessalii, Epirze, Grecji, koło jeziora Janina; są Trobani (Schäfer)

III) Sławianie

1) Serbi w Serbii, Bośnii, Hercogowinie, Czarnejgorze.

2) Bulgary po śmierci króla Kowrata część ich pod wodzą Asparuka osiadła w Bulgarji r. 679 podbici od Greków 1019 – Bulgarsko-wołoskie carstwo r. 1186 utworzone przez Assanidów

3) Rusini są to Skopcy czyli Bryzgeniści w zwani Lipowani w Wołoszczyźnie a Starowiercy w Dobrudży.

4) Polacy r. 1854 osadzeni przez Reschida-paszę przy ujściu Salamwrii 70 familii

IV Semicka Rasa.

1) Arabi i wreś

2) Żydzi

V Turecka Rasa

1. Osmanli należący do Ugroaltajskiej rasy z Mongołami, Mandżuk.

2) Jurück (górale)

3) Tatary

Boisard Fr. Notice sur les Czigany's de Hongrie. Caen 1817. 8r 12 ftr.

344

com

Milton's

Prach

4

Ein

5 Thlr.

f

(Eggerer) Fragmen panis ~~pa~~ corvi seu Annales Ord. S. Pauli. Viennae 1663 fol.

Baliński: Pielgrzymka do Częstochowy

2 1/6

Ueber die Sprache der Zigeuner in Rußland. Nach den Grigorjew'schen Aufzeichnungen mitgetheilt von Otto Boehtlingk (Mélanges asiatiques tirés du bulletin historico-philologique de l'académie impériale des sciences de St. Pétersbourg. St. Pétersbourg 1852. 8o Tome II. Livraison I pag. 1-35) Dziś możemy już z pewnością powiedzieć iż mowa Cyganów europejskich i azyjatyckich ma indyjski początek wyjąwszy późniejsze przymieszki; lecz niewiemy do którego z licznych narzeczy sanskrytu takowa się najwięcej zbliża. Moskiewski mieszczanin Michał Grigorjew ustąpił Akademii swojego rękopisu: Formy i słowar cyganskago jazyka, z którego Boehtlingk tutaj udziela zarys grammatyki i słowniczek. Oraz dodatek (Nachtrag) obejmujący słowniczek z tegoż rękopisu w tymże piśmie (Tome II Livr. 2. pag. 123-132)

Pott oprócz swego dzieła o Cyganach w piśmie Zeitschrift der deutschen morgenländischen Gesellschaft III p. 324-335 udziela wiadomości o zwyczajach i pieśniach z mianowania cyganów w Turecczyznie i Węgrzech. — Daniłowicza dziełko o Cyganach przełożył na rossyjskie Orżyński w piśmie Sjewernyj Archiw wydawanym przez Bułgaryna i Grecza (Cz. XIX p. 64-79, 180-195, 276-290. 384-403 — Cz XX p. 73-86, 184-208)

Brosset: Histoire de la Géorgie depuis l'antiquité jusqu'au XIX siècle traduite du géorgien. I Part. pag. 338. wspomina iż dawne rękopisy z XI wieku gruzyńskie wspominają iż za czasów Cesarza Monomacha gdy gruzyński król Bagrat zwiedzał Konstantynopol zastał tamże wałęsające się pokolenie samarytańskie zwane Atsinkan trudniące się wróżeniem i złem życiem, pochodzące od Szymona Maga.

Lettres à M. Lecoz, prêtre et principal du Collège de Quimper.
Paris. 1790. in-8°. rel. (f. 2.)

Geschichte der Zigeuner ihre Herkunft Natur
und Art für gebildete Leser dargestellt
von Dr. Theodor Tetzner Schuldirektor zu
Langensalza. Weimar u. Ilmenau 1835
Druck u. Verlag von Bernhard Friedr.
Voigt (bei mir Vent) X u. 142.
Historischer Versuch über die Zigeuner betref-
fend die Lebensart u. Verfassung Sitten und
Schicksale dieses Volkes seit seiner Erschei-
nung in Europa u. dessen Ursprung von
H. M. G. Grellmann 2. Aufl. Göttin-
gen 1787
Deutsch-Zigeunerisches Wörterbuch von
Dr. Ferdinand Bischoff Ilmenau 1827 bei
B. Fr. Voigt 2 [illegible]

Raja die armen Bürger.
Rasch die Fürsten
Gadsch Fremde
[illegible] k [illegible]
[illegible] [illegible].

[illegible] verschiedene Aufklärungen
über die Zigeuner. von [illegible]
[illegible] Buchler zu Nürnberg 1830.

Athenaeum 1836 listy missionarza Angielskiego
i Moskwy – Katalani oddali papierski szal cyganca
Maryna Roszera 2 wiorsty od moskwy zebrane jedynko
cyganów Boga zwią Dewel czarny duch zwie się Bengel
przodkowie ich wyszli .. z Manaroskoj ziemi lecz oni
niewiedzą gdzie ta ziemia. Romańtka śpiewaia pieśni ruskie
i cygańskie Gitanos hisspańscy śpiewają wiele pieśni przy
gitarze – wierzą w metampsychozę. O przodkach mówią że
król faraon zebrał wielkie wojsko a zawojowawszy świat,
cały wezwał Boga na ziemię i umyślił z nim bitwę stoczyć
lecz Bog odrzekł, ~~ścisło~~ niemasz [tego] ktoby ~~ze mną walczyć~~ mógł
zemną wojować. Więc Bóg otworzył szeroką górę i faraon
z całym wojskiem w niej zamknął – Egipcianie zostali
bez obrony wtedy na nich powstali wrogi i rozpędzi-
li ich po świecie –

R. 1652 z Rozsandą córką ożenić wyszłał posłów lecz z gniewem i
pogardą przyjął a pokrywając nieukontentowanie ostatni z Hetm.
iętną nadzieją składając się młodym wiekiem [illegible] Hetmanem
obrażony tem rozkazał synowi okrocznie z wojskiem: 20000
zalecone Wołoszczyźnie Hetman pisząc do Kalinowskiego ieth.
polu: żądał od Króla pomocy aby nie dopuścił Kozaków na Wołosz.
czyznę ale gdy oręż Królewski wpadł w ręce Chmielnickiego [illegible]
p 447 ostrzegł Kalinowskiego aby kazał wojsku [illegible]
wiem syn jego na to się pomści: [illegible] na to Kalinowski
i stawiając opór pod Batowem porażony został.
R 1652 syn Chmielnickiego z najlepszym Wojskiem wyszedł na Wołoszczyznę
Jan Chmielnicki zabawiając się [illegible] odwołał Tymoteusza ale gdy
usiłował [illegible] polaków pogromiony [illegible]
dn. 21 [illegible] a przeprawiwszy się na Wołoszczyznę zaślubił
synowi Rozsandę. —

250

Cyganie już r. 1419 pojawili się w Szwaj-
carji, głosząc że pochodzą z Egiptu – jak
pisze kronikarz Conradus Justinger
– w Siedmiogrodzie 1417 i 1416; r. 1422 koło
Bologni. – Najprzód się pojawili w Grecji
r. 1398 – skąd się rozpostarli po całej Europie;
(Hopf J. K.: Die Einwanderung der Zigeuner
in Europa. Gotha 1870. str. 12)